

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kaçırılmayacak Ulusal ve Uluslararası Etkinlikler

ÖLMEDEN ÖNCE YAPMANIZ GEREKEN 100 ŞEY

Neil Teplica & Dave Freeman

Pegasus Yayınları: 166

Kişisel Gelişim: 38

ÖLMEDEN ÖNCE YAPMANIZ GEREKEN 100 ŞEY

NEIL TEPLICA - DAVE FREEMAN

Özgün Adı: 100 THINGS TO DO BEFORE YOU DIE

Yayın Yönetmeni: İbrahim Şener

Bilgisayar Uygulama: Meral Gök

Kapak Uygulama: Yunus Bora Ülke

Film-Grafik: Mat Grafik

Baskı-Cilt: Kilim Matbaası

1. Baskı: Kasım 2008

ISBN: 978-605-5943-46-2

© PEGASUS YAYINLARI

Türkçe yayın hakkı The Literary Group International
aracılığıyla alınmıştır. (Taylor Trade Publishing)

Yayınevinden yazılı izin alınmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yayıncı Sertifika No: 12177

PEGASUS YAYINLARI

Gümüşsuyu Mah. Osmanlı Sk. Alara Han

No: 27/9 Taksim / İSTANBUL

Tel: 0212 244 23 50 (pbx) Faks: 0212 244 23 46

www.pegasusyayinlari.com / info@pegasusyayinlari.com

NEIL TEPLICA
DAVE FREEMAN

ÖLMEDEN ÖNCE
YAPMANIZ GEREKEN
100 ŞEY

İngilizce'den Çeviren:
SİBEL DEMİREL

PEGASUS YAYINLARI

“Evinden ayrılmakla, insan yaşamı öğrenir.
Seyahat edersiniz. Seyahat zaferdir!
Ve daha fazla bilgelikle eve dönersiniz.”

Joseph Conrad
Ada Kaçkını
1896

İÇİNDEKİLER

SİMGELER • 9

GİRİŞ • 10

ABD VE KANADA • 13

LATİN AMERİKA VE KARAYİPLER • 63

AVRUPA • 87

ORTADOĞU VE AFRIKA • 145

HİNDİSTAN VE ASYA • 171

AVUSTRALYA VE PASİFİK • 207

YAZARLAR HAKKINDA • 225

WHATSGOINGON.COM HAKKINDA • 227

TEŞEKKÜR • 229

Simgeler

Televizyonda
Seyredilebilir

Ünlüler Katılabilir

Şehrin Gururu

Tehlikeli

Salaş

Hafif müzik

Aile Aktivitesi

Homoseksüeller ve
Lezbiyenler İçin

Bol Yemek Çeşidi

Yaşlılar İçin Uygun

İğrenç Şeyler

Spor meraklıları

Şiddetli Gürültü

Doğal Güzellik

Türünün Tek Örneği

Sapa

Kan Görme
Olasılığı Var

Canlandırma

Dini Bağlılık

Alışveriş Fırsatları

Snob

Giriş

Bu yaşam, kısa bir yolculuk. Ebedi yolculuğunuza çıkmadan önce, yaşamınızı en eğlenceli şekilde geçirdiğinizden ve dünyadaki en kayda değer yerleri gördüğünüzden nasıl emin olabilirsiniz?

Törenler, festivaller ve diğer özel günler, yaşamın tadı tuzudur ve bir insanın yaşayabileceği en derin kültür deneyimleridir. Gidilen yeri anlamlı kırlar, dünyanın geri kalanının neye inandığını, neye değer verdiğini, neyi kutladığını ve neyi doğru kabul ettiğini anlamamız için bize bir pencere açarlar. Hatta bazen bizi geçmişe ya da geleceğe götürürler. Daha da ötesi, bu kutlamalar, genellikle seyahatin en duygusal ve en keyifli deneyimleridir. Şimdi sizin de katılmanızı bekliyorlar. Öyleyse siz neyi bekliyorsunuz? Bavulları hazırlamaya başlayın.

Paris, yılın hangi günü olursa olsun ziyaret edilmesi zevkli, güzel bir şehirdir. Fakat Bastil Günü'nde Fransız itfaiyecilerle dans edene kadar Fransız gururunu tam anlamıyla hissetmiş olmazsınız. Hindistan'daki her an, mistik Hindu inançlarıyla ve sembollerıyla dopdolu olabilir. Fakat bu dini inanç, Puri Rath Yatra'da "juggernaut'da" bir araya geldiğinde, Hinduizm'in ne olduğunu gerçekten anlamaya başlarsınız. Ve Amerika'nın yaratıcılık ve rekabetçilik ruhuyla ilgili daha fazla fikir edinmek için, Delaware'deki kaçık ve coşkulu Punkin' Chunkin' Dünya Şampiyonası'nı yaşamaktan daha iyi bir yol yoktur.

Bu kitap için, dünyanın en çarpıcı ve en ilham verici yüz etkinliği olduğuna inandığımız özel günleri seçtik. Dünyayı taradık, milyonlarca kilometre yol kattetik, bu uzun ve çetin yolculuğu yapan, sokaklarda dans eden, boğalarla koşan ve yerel atmosferin tadına varan insanlarla konuştuk. Bu liste, nerelerin gitmeye değer olduğuna bakmak ve sonra içlerinden eleme yapmak amacıyla kullanılmalıdır.

Bu kitaptaki özel günlerden bazıları büyük, bazıları küçüktür. Bazıları birçok ön hazırlık gerektirirken, bazılarında katılmak kolaydır. Bazıları herkese açıkken, bazılarında katılmak zor ve çok pahalıdır. Fakat hepsinde, onları diğerlerinden ayıran bir şeyler vardır. İster çok iyi bilinen olaylar, isterse tanınmamış olaylar olsun, her biri dikkatle değerlendirmenize değer. Bu liste, aynen iyi bir yemekte olduğu gibi, birçok tat ve

kokulu barındırır: Mutludan kasvetliye, çok eskilerden moderne, kendi halinde olandan gürültülüye ve anlamlıdan gülünce... Burada her ruh hali ve her tür bakış açısı için bir şeyler var. Muhtemelen size yakın yerlerde de bir şeyler vardır.

Bu kitabın asıl amacı size hayallerinizi gerçekleştirmeniz için gereken coşkuyu sağlamak ama aynı zamanda maceralarınızı planlamanız için size güncel bilgiler sunmaktır. Bu amaçla size benzersiz bir kaynak hazırladık. Bu kitaptaki her özel gün için, o güne özgü bir internet adresi bulacaksınız. WhatsGoingOn.com internet sitesinde bulunan bu adresi ziyaret ettiğinizde, plan yapmanıza yardımcı olmak ve rüyalarınızı gerçekleştirmek amacıyla, yaklaşmakta olan özel günün tarihini, iletişim numaralarını ve internet adresini bulacaksınız. Bu özel günlerin çoğuyla ilgili bilgiler ve yetkili kişiler sürekli değişmektedir, yani bu demektir ki, hiçbir zaman güncelliğini kaybetmeyecek bir kitap satın aldınız.

Hadi, öyleyse niye bekliyorsunuz? Kimıldayın ve ebedi yolculuğunuza çıkmadan önce birkaç tane inanılmaz anı yaratın. Ve maceranızın nasıl geçtiğinden bizi haberdar etmeyi unutmayın. Bon Voyage!

Dave Freeman ve Neil Teplica

Dikkat

Bu kitapta anlatılan birçok özel güne katılmaya, fiziksel ve ruhsal olarak hazırlıklı olun. Eğlenmenin dışında, izdiham içinde sıkışabileceğiniz, yaralanabileceğiniz, yanabileceğiniz, donabileceğiniz, boğulabileceğiniz, ezilebileceğiniz, elektrik çarpabileceği, enfeksiyon kapabileceğiniz, hastalanabileceğiniz ve susuz kalabileceğiniz konusunda sizi uyarıyoruz. Çekiçle, okla ya da balkabağıyla vurulabilirsiniz. Kısacası, ciddi ya da ölümcül yaralanma riski bulunmaktadır. Yani dikkatli olun. Ve sizi uyarmadığımızı söylemeyin.

ABD ve Kanada

1. Greenwich Village Cadılar Bayramı Geçidi
2. Times Square'de Yeniyl Kutlaması
3. Balkabağı Fırlatma Dünya Şampiyonası
4. Gettysburg Muharebesi Canlandırması
5. Ulusal Bağırma Yarışması
6. Mardi Gras
7. New Orleans Caz Festivali
8. Sanat Arabaları Geçidi
9. Spamarama
10. Mangum Çıngıraklı Yılan Yarışı
11. Dünya Tezek Atma Şampiyonası
12. Roswell UFO Vakası
13. Navajo Kızılderili Kabilesi Festivali
14. Büyük Sanatçıların Gösterisi
15. Oscar Ödül Töreni
16. Ulusal Rodeo Finalleri
17. Yanan Adam Festivali
18. Custer'in Son Dayanağı Canlandırması
19. Testis Festivali
20. Calgary Koşusu
21. Dünya Ekstrem Kayak Şampiyonası
22. Iditarod Kızak Köpeği Yarışı

Kamikaze Şenliği'nin ve Kuzey Amerika Gökkuşağı Buluşması'nın yapıldığı yer her yıl değişmektedir.

Iditarod Kızak Köpeği Yarışı

Anchorage ile Nome arası, Alaska, ABD

GPS Enl: 64.50922 K Boy: 165.41519 B

Her yıl maceracı insanlar ve köpekler, en soğuk havaya ve en zorlu bölgeye göğüs germek için bir araya gelirler. Efsanevi Iditarod Kızak Köpeği Yarışı, bütün dünyada kızak köpeği yarışının standardı olarak bilinir. “Dünyanın En Son Büyük Yarışı” olarak bilinen yarışma, Mart’ın ilk Cumartesi günü Anchorage’da başlar ve Nome’a kadar yaklaşık 1850 km.’yi kapsar.

Sürücüler, onaltı köpekle yarışma-ya başlar. Bu takım, en öndeki köpektен kızığın arkasındaki sürücüye kadar 24 m.’lik alan kaplar. Yaklaşık onsekiz tekerlekli bir kamyon uzunluğundadır ama çok daha sevimlidir. Sürücü, “Başla!” diye bağırıldığı anda köpekler harekete geçer. Aslında sürü, dizginlerle değil, sadece sürücünün sesiyle yönlendirilir. Bu tür bir köpek-insan ilişkisi son derece sevgi doludur ve hassas algılama gerektirir.

Yarış başladıktan sonra, iyi patika ve açık hava şartları izin verdiğinde, takımın otomatik pilotta koştuğu uzun zaman aralıkları vardır. Sürücü, favori şarkılarını kulaklıkla dinlemekte ve manzaranın tadını çıkarmakta özgürdür.

Patika kırıcları, genellikle takımın önünde giderler ve alanı temizlerler. Sürücünün durmak zorunda olduğu yirmiden fazla kontrol noktası vardır. Sadece bu anlarda, yarış kurallarına uyarak dışarıdan yardım alabilir, yemek ve barınak bulabilir, köpekleriyle ya da diğer işleriyle ilgilenebilir.

İlk Iditarod yarışı, 1973 yılında yapıldı. Birçok kişi Alaska’nın el değmemiş bölgelerine dalmanın çılgınca olduğuna inanıyordu. Ancak bu kişilerin, montlarını, kar ayakkabılarını ve takım başına 2.000 köpek botunu (köpeklerin de soğuktan korunmaya ihtiyaçları vardır!) alıp katılmadıkları bu etkinlik, Alaska’nın en iyi bilinen spor etkinliği olacaktır.

**Yılda bir, Mart
(İlk Cumartesi)**

O zamandan beri, binlerce insan bu çılgınlıktan etkileniyor. Gönüllüleri ve hayranları, sürüler halinde Dünyanın En Son Büyük Yarışının parçası olmak için geliyorlar.

İlk köpeğin burnu bitiş çizgisini geçtiğinde, kutlamalar başlar. Büyük bir kalabalık, şehrin yangın sirenleri öterken Nome Front Caddesinde sıralar oluşturur. Yaklaşık onyediyi bekledikten sonra insanlar yorulur. Ancak, her sürücünün büyük bir hoşgeldin karşılamasına hakkı vardır. En son gelen takıma bile özel ödül verilir: Bu kadar geriden gelenlerin evlerinin yolunu bulmak için ihtiyacı olur diye Kırmızı Fener Ödülü.

"Kızak köpeği
yarışının
dünya
standartı"

Giderken:

Front Caddesindeki soğuk havaya göğüs germek istemezseniz, Nome Kongre Merkezi'ndeki kutlamalara bakın: 2000'den fazla insan, sürücülerin zafer kemeri tokalarını ve madalyalarını almalarını görmeye gelir. Her sürücüye konuşma fırsatı verilir ve ödüller dağıtılır. Esas kutlamaya yetişemeyenler, Kırmızı Fener kutlamasında onurlandırılır. Geç olsun da, güç olmasın, değil mi?

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/iditarod

Iditarod Trail Comm, Inc./Jim Brown

Dünya Ekstrem Kayak Şampiyonası

Chugach Dağları, Valdez, Alaska, ABD

GPS Enl: 61.08336 K Boy: 146.30237 B

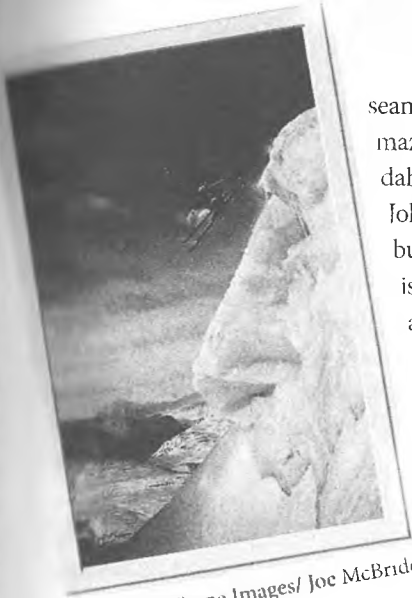
Her bahar, dünyanın en çılgın ve en iyi kayakçılarından otuzsekiz tanesi, Alaska limanı Valdez'i çevreleyen Chugach Dağlık Bölgesi'nin kıvrımlarında Dünya Ekstrem Kayak Şampiyonası'nda (WESC) yarışır. Yarışmanın eğimleri, 35-55 derece açıda ve 600-900 m. uzunluktadır. Saatte yaklaşık 100 km. hızla giden bir kayakçı, düşerse anında ölebilir. Bu, dünyanın en çılgın kayak yarışmasıdır. WESC başkanı Mark Johnson, şampiyonanın kayakçıları için şunu söylemişti: "Bu yarışmacılar, dünyanın en iyileri arasındadır. Yarışmacıların, uçuşunun diğer tarafında ne olduğunu bilerek, uçuşunun kenarına kadar gelebilmeleri etkileyicidir." Bunun anlamı, ölümün çok yakınına gelip, genellikle ölmemektir.

Bu yarış, Japonya, Güney Amerika, Avrupa ve ABD'deki yarışlar dahil olmak üzere, dünya üzerindeki yarım düzineden fazla zorlu etkinliklerin zirvesidir. Dünya Ekstrem Kayak Şampiyonası'nda, bölgenin ve eğimin gittikçe daha zorlaştığı üç günlük rekabetçi bir yarış söz konusudur. Kayalar, dar geçitler ve dik uçuşumlar, bu yarışmanın parçasıdır. Kayakçılar birkaç standart üzerinden değerlendirilirler: Saldırganlık, akıcılık, kontrol ve teknik yeterlilik. Yarış ilerledikçe, yarışmacıların günlük puanları birikir. Sıralamadaki ilk onbeş erkek ile dört kadın finaller için seçilir.

Bu yarışın tehlikesinden dolayı, WESC işleri mümkün olan en güvenli şekilde yapabilmek için çok özen gösterir. Etkinliği güvenlik toplantısıyla başlanır, düşen kayakçılara yardım etmek için kurtarma helikopterleri bulundurulur ve kayakçılar kendilerini buz üzerinde kayarken bulmasınlar diye kar makineleri alanı yeniler. Ön eleme seansı güvenliği artırır, çünkü sadece eleme seansını geçebilen kayakçılar finale kalırlar. Eleme

Yılda bir,
Mart/Nisan

Tony Stone Images/ Joe McBride

seansını geçemeyenler finalde kayamazlar, böylece yaralanma olasılığına daha fazla maruz kalmamış olurlar. Johnson şöyle diyor: “Biz insanların buraya gelmesini ve eğlenmesini istiyoruz. ‘Bu yer müthiş!’ diyerek ayrılmalarını istiyoruz.”

Binin üzerinde seyirci ve yarışmacı, her yıl Dünya Ekstrem Kayak Şampiyonası'nı seyretmek ve adrenalinlerini yükseltmek için Valdez yakınlarındaki karlı Chugach Dağlarını ziyaret eder. Kara Elmas¹ kayakçıları, burunları oldukça sürtülmüş

şekilde buradan ayrılırlar. Eğer gelecek yıl yarışmak istiyorsanız, ya ilk eleme seansında mükemmel olun ya da “kayak portfolyonuzu” ve video demonuzu göndererek başvurun. Sonra arkanıza yaslanın ve telefonun çalmasını bekleyin.

Giderken:

Valdez, Anchorage'ın yaklaşık 115 km. doğusundadır. Uçakla gidebilirsiniz ama yol arabayla gitmeye değerdir. Richardson Otoyolu'ndan girerseniz, kendinizi güzel bir manzaranın içinde bulursunuz: Yüksek dağ çayırları, şelaleler, buzullar ve dağlar. Yanınızda dürbün ve küçük bir radyo olsun. Aktiviteyi izlemenize yardımcı olacak duyurular, kısa dalga FM steryo vericide yayınlanır. Yarış bölgesi, en yakın telefondan yaklaşık 40 km. uzaktadır.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/extreme

¹ Kayak pistleri için kullanılan zorluk seviyesi

Navajo Kızılderili Kabilesi Festivali

Window Rock, Arizona, ABD

GPS Enl: 35.66666 K Boy: 109.05000 B

Dinetah'a hoşgeldiniz! Güneybatı'nın bu benzersiz ve güzel köşesi Navajo (ya da Dine) halkının anavatanıdır. Arizona'yı ve New Mexico ile Utah'ın bazı bölümlerini kapsar. Amerika'nın en büyük Kızılderili kabilesine mensup yüzellibinden fazla sakiniyle kendini yöneten yarı özerk bir bölgedir.

**Yılda bir, Eylül
(bir hafta)**

Her Eylül, Navajo Festivali, dünyanın en büyük Kızılderili toplantısı için tüm Navajoları biraraya getirir. Festival, Navajo yaşamının gizli kalmış çok eski geleneklerini ve modern gerçeklerini deneyimlemek için büyük bir fırsattır.

Navajoların, kesinlikle kendilerine özgü bir iş yapma biçimleri vardır. Festival, standart kasaba fuarlarının tipik unsurlarını Navajo'nun karmaşık inançları ve ayinleriyle harmanlar. Çiftlik hayvanları gösterisine göz attıktan ya da bazı karnaval hayvanlarına bindikten sonra, Sukabağı Dansını, Davul Yarışmasını ya da Büyük Meclis'i seyredebilirsiniz.

Hafta boyunca yapılan en büyük etkinliklerden biri Bedava Barbekü Şöleni'dir. 10.000'den fazla Navajo, ince çelik levhayla ve toprak yığınıyla kaplı büyük çukurlarda özel olarak pişirilen birbuçuk tondan fazla bifteği yerler. Şölen, yerel kuruluşların, hamilikleri için Navajolara teşekkür etmesinin bir yolu olarak başlamıştır ve daha sonra ABD'deki tüm Kızılderili özel bölgelerinde yaşayan arkadaşların, ailelerin ve komşuların büyük buluşmasına dönüşmüştür.

Festivalin öne çıkan başka bir aktivitesi ise, tipik güzellik yarışması formatını farklı şekilde uygulamalarıdır: Navajo Meclisi Prensesi Töreni. Burada mayolu geçiş yapılmaz; yarışmacılar dans etme yeteneklerine, "geleneksel yeteneklerine" ve topluluğa katkılarına göre değerlendirilirler. Şanslı şampiyon, ülke genelindeki tüm Kızılderili aktivitelerinde halkı temsil eder.

Ayrıca Navajo Halkı Profesyonel Rodeosu-
nu görmek isteyebilirsiniz. Navajoların, uzman
at bakıcısı ve binicisi olarak şöhretleri vardır ve
sadece Kızılderililerin katılabildiği bu gösteri,
cesur rodeo stillerini ortaya çıkarır. Boğa güre-
şi, kementle dana yakalama, serbest kement ve
ıçtı yarışı etkinlikler arasındadır.

**"Navajo yaşamının
çok eski
geleneklerini ve
modern gerçeklerini
deneyimleyin"**

Yanınızda nakit olsun çünkü satılık bolca
el sanatı ürünü olacaktır. Geometrik desenli Navajo halılarına ve
battaniyelerine bakın. Ayrıca bol miktarda gümüş ve turkuaz takı
bulacaksınız (bir diğer Navajo özelliği). Kendinize güveç koyun eti
ve kızarmış ekmekten oluşan geleneksel Navajo yemeği ısmarlamak
ıçın para ayırın. O kadar iyi ki, kocaman bir "ahehee" diyeceğiniz-
den eminiz (Navajo dilinde "teşekkürler" demektir).

Giderken:

Navajoların çoğu, dini inançlarından dolayı fotoğraflarının çe-
kilmesini istemezler. İlk önce izin isteyin. Window Rock'dayken,
Navajo Müzesine uğrayın. Orada Navajo tarihi, dini, sanatı ve
el sanatı hakkında her şeyi öğrenme şansınız olacak. Navajo ül-
kesinde arabayla gezerken, radyonuz KTNN AM 660'a ayarlı
olsun. "Navajo Halkının Sesi" olarak bilinen istasyon, Navajolar
tarafından işletilir ve hem İngiliz, hem de Navajo dilinde müzik
ve yerel haber yayını yapar.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/navajo

Oscar Ödül Töreni

Los Angeles, California, ABD

GPS Enl: 34.36666 K Boy: 118.20000 B

Film endüstrisinin en çok arzu edilen 18 cm.lik nesnesi, bir porno filmi yıldızına değil, Oscar heykelciğine aittir. Her Mart ayında ünlüler ve film tutkunları, sinemanın en ışıldayan ve en özel gecesi için canlı olarak ya da televizyon önünde toplanırlar.

**Yılda bir, Mart
sonu
(Pazar akşamı)**

Academy of Motion Picture Arts and Sciences, 1929 yılından beri filmleri var edenlerin başarılarını onurlandırmaktadır. Bir otelde yemek daveti şeklinde başlayan etkinlik, tüm medyanın bulunduğu bir toplantıya ve dünya çapında milyonlarca seyircisi olan bir televizyon yapımına dönüştü. 1929 yılının giriş ücreti olan 10 \$'la, şu anda Oscar törenine giremeyeceğinizden emin olabilirsiniz. Ayrıca, Akademi üyesi olmanız da size bilet garantisi vermez. 6000'den fazla üye için sadece 300 koltuk ayrılmıştır. Bu demektir ki çok önemli kişiler bile çekilişteki şanslarına güvenmek durumundadırlar.

Konuk bileti elde etmek için güçlerini kullanan Akademi üyeleri, Akademi'den aforoz edilirler. Her yıl iki ya da üç tane bu şekilde ihraç yaşanır. Öyleyse soru, hâlâ geçerliliğini koruyor: Umutsuz bir sinema tutkunu, Samanyolu'ndan daha fazla yıldızla dolu bu özel geceye nasıl sızabilir? Eğer tuvalet bekçileri birliğine katılma fikrine sıcak bakarsanız, muhtemelen haklarında çok şey duyduğunuz yer göstericilerinden biri olabilirsiniz. Ne yazık ki, bu arzulanan işlerden birini alabilmek için de bir bağlantıya ihtiyacınız olacak. Yapabileceğiniz en iyi yatırım, bir stüdyonun yöneticisiyle ya da bir sanatçıyla yakınlaşmak için birkaç yıl ayırmak olacaktır.

Birkaç tane yer alabilmenin son (ve tamamıyla yasal) bir yolu, Akademi Ödülleri yayınına reklam vermektir. Sponsor-

lat genellikle verdikleri her otuz saniyelik reklama karşılık iki biletle ödüllendirilirler. Akademi Ödüllerindeki otuz saniyelik spotlar, son yıllarda yaklaşık 1 milyon \$'a satıldı. Yani bu, John Travolta'ya yakın oturmanın en ekonomik yolu olmayabilir.

Yıldızların gelişini ister salonun içinde, ister dışında izleyin, keyfini çıkarın. Gecenin unutulmaz anlarla dolu olacağı kesindir. Oscar'ı kim alırsa alsın (muhtemelen siz olmayacaksınız) sonra yapılan partilerde tartışılacak çok konu olacaktır. Kolları sıvayın, parti başlamak üzere!

Giderken:

Çok erken kalkın. Saçınızı ve makyajınızı yapacak olanların, sizi gerektiği gibi hazırlamak için yeterince önceden geleceklerine emin olun. Yol için çok zaman ayırın, çünkü Oscar öncesi trafik korkunç oluyor. Kişisel bir yardımcı bulmak çok önemli. Küçük şeyleri halletmek için birine ihtiyacınız olacak, limuzinden inmenize yardım etmek ve tuvalet kağıdının ayakkabılarınıza yapışmadığından emin olmak gibi. Ve son olarak, atmak için yanınıza çığ et alın, Oscar düşkünlerini uzakta tutacaktır.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/academy

Russell Einhorn/ STAR MAX, Inc.

**"Sinemanın
en ışıldayan ve
en özel gecesi"**

Büyük Sanatçıların Gösterisi

Laguna Beach, California, ABD

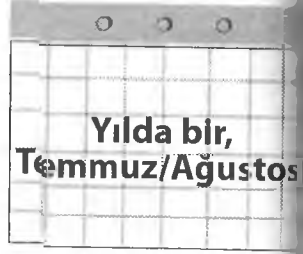
GPS Enl: 33.53990 K Boy: 117.76072 B

Büyük Sanatçıların Gösterisi, yaşamı taklit eden sanatın dile gelmesidir. İki ay süren bu sanat ve ticaret kutlaması, altmışbeş yıldan uzun süredir Laguna Plajı sahil şeridinin varolma nedeni olmuştur.

Etkinlik, Pasifik Kıyısı'ndaki bu kasa halkının yerel ekonomiye destek olmak için bir yol aradığı Büyük Ekonomik Buhran zamanlarında başladı. Uzun süredir sanatçıların ve zanaatkarların kurtarılmış bölgesi olan Laguna Plajı, ilk Sanat Festivali'ni resmi olarak 1932'de başlattı. Organizatörler, biraz girişimcilik ruhunu da işe katarak, etkinliğe görülmeye değer bir şeyler eklediler. Yerel halk, tablolarındaki figürler gibi giyindi ve boyanmış zemin önünde ana tablonun imitasyonu olarak ayakta durdu.

Gösteri, o alçakgönüllü başlangıcından bu yana çok yol katetti. Bugünlerde, ünlü başyapıtların canlı modellerle birebir yeniden canlandırılmış hali olan yaşayan tablolar görebilirsiniz. Asılı animasyonda sanatçılar, tablonun parçası gibi görünürler çünkü tüm çalışma sahneye taşınır. Her tabloya orkestra ve sesli müzik eşlik eder ve her çalışmayı bir yorumcu sunar. İki saatlik gösteri, her gece muhteşem kanyon anfi tiyatrosunda sergilenir.

Program, her yaz değişir ve geniş bir konu etrafında gruplanmış yaklaşık otuzbeş seçilmiş çalışmadan oluşur. Aynı akşamda Winslow Homer'ın *Breezing Up*, Michelangelo'nun *Pieta* çalışmasını ve Washington DC'deki Kore Savaşı Anıtını görebilirsiniz. Çalışmalar, öyküsellğine göre sipariş edilir ve gösterinin geleneksel finalinde zirveye yükselir: Da Vinci'nin başyapıtı *The Last Supper*'in (Son Akşam Yemeği) şaşırtıcı yeniden canlandırılması gibi.

Firavun'un zanaatkarları, sanatları için öldüler. Monet katarakt, Van Gogh psikoz, Warhol kendi dili nedeniyle acı çekti. Sanatı, fiziksel olarak taklit etmenin zorluklarını hayal edin. Yaşları sekiz ile seksen arasında değişen 140'ın üstünde kişi boyanır ve aynen sanatçıların onları yerleştireceği şekilde yerleştirilir. Anatomik olarak rahatsız olan pozisyonları tam iki dakika boyunca uygularlar. Sonuç, şaşırtıcı şekilde aslına uygundur. Söylentiye göre bir keresinde güvercin alçalmış ve canlı heykellerden birinin üzerine konmuş.

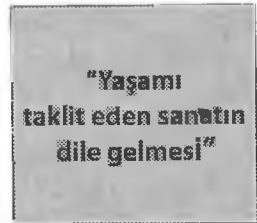
Göstericilerin çoğu, yıllardır gösterinin parçasıdır ve seyirciler bu emektarlar tarafından yapılan muziplikleri özler. *İsa'nın Son Akşam Yemeği* canlandırmasında havarilerin Havai etekleri giymeleri gibi!

Copyright 1999 Festival of Arts

Giderken:

Büyük Sanatçıların Gösterisi aslında, 160'ın üzerinde bölge sanatçısının jüri gösterisini ortaya koyan, Laguna Plajı Sanat Festivali'nin odak noktasıdır. Festival, gündüz açıktır. Ayrıca sanat atölyeleri, gösteriler ve canlı eğlenceler bulunur. Eğer parasızsanız ya da cimriyseniz gösterinin harika ama biraz engellerle dolu görüntüsü için yerel halk, anfitiyatronun arkasındaki yokuşu tırmanabileceğinizi söyler. Dürbün almayı unutmayın.

**"Yaşamı
taklit eden sanatın
dile gelmesi"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/masters

Balkabağı Fırlatma Dünya Şampiyonası

Lewes, Delaware, ABD

GPS Enl: 38.78028 K Boy: 075.14978 B

Punkin' Chunkin' Dünya Şampiyonası, Amerika'nın gerçek yaratıcılık ve rekabetçilik ruhunu taşır: Bir meydan okumayla karşılaştığında (budalaca olsa dahi) hiçbir Amerikalı geri çekilmez. Lewes Delaware'de rakipler, sadece kazanma amacıyla balkabaklarını bomba gibi fırlatınca işler maceralı hale gelir.

Punkin' Chunkin', 1980'lerin ortasında birkaç tane testesteronu yüksek hayalperest tarafından başlatıldığından beri, karışık teknikler ve çok güçlü makineler üzerine bir etkinliktir.

22 m.'lik hava basınçlı topa ve yayı boşalan mancınığa bakıldığında, Punkin' Chunkin'in son derece tuhaf olduğunu varsayabilirsiniz. Canavar makineler, Bill Thompson ve Trey Melson'un 1986'da balkabağını en uzağa fırlatan makineyi kimin yapabileceğini görmek için John Ellsworth'u düelloya davet ettiklerindeki özgün şeytanca planlarının parçasıydı. Balkabakçılar, Thompson'un çiftliğine çeşitli iplerden, borulardan, makaralardan, garaj kapısı yaylarından, direklerden ve araba frenlerinden oluşan makinelerle gittiler. O zamanki en yüksek atış olan 39.05 m., tarihe geçen ilk atıştan beri birçok kez kırılan bir rekordur. Şu anda ise atıcılar, 1.2 km.'nin üzerinde olan rekoru kırmayı hedefliyorlar.

Sayısı iki düzineden fazla takım, balkabağı fırlatma başyapıtlarını, Punkin' Chunkin' haftasonunda onbinlerce seyirciye gösterir. Dizel motorlu, yaylı, merkezkaç kuvveti esaslı ya da başka bir çılgın buluş yapın ve ismini "İmha Edici", "Terminatör" ya da "Canavar" gibi bir şey koyun ve işte artık bu etkinliğe hazırsınız. Balkabaklarının ağırlığı 4 ile 5 kg. arasında olmalı ve makineye el değmeden makineyi terk etmeli. Patlayıcı yakıta izin yok. Genç, İnsan Gücüyle Çalışan (elle kilitlenir ve

Yılda bir, Kasım
(ilk haftası)

Bob Savage and Aquarian Images
Photographic Services

elle yükleme yapılır), Sınırsız (motorize), Merkezkaç (rüzgar değirmenleri gibi) ve Basınçlı (sıkıştırılmış hava ya da şişelenmiş gazla çalışan mil) kategorileri vardır.

Balkabaklarını yüzlerce metre fırlatan makineler, kesinlikle bol miktarda hayal gücünün göstergesidir. Bu Dünya Şampiyonalarında, orta çağdan kalma mancınık, bisikletle çalışan makineler, iki telefon direği arasına gerilmiş borular, halatlı

ve makaralı büyük tahta kuleler

gibi makinelerin karışımını bulabilirsiniz. Zaten Punkin' Chunkin' Dünya Şampiyonası'nda eğlenceli olan da budur. Bir dahaki sefere neyi hayal edeceklerini asla bilemezsiniz.

Giderken:

Söylemeye bile gerek yok, Punkin' Chunkin'e bayramlık kıyafetlerinizle gitmeyin. Yılın bu zamanlarında ciddi sağanak yağmur olasılığı bulunduğundan, yağmurdan korunmak için bir sürü şeye ihtiyacınız olacak: Bot, muşamba yağmurluk ve şapka. Eğer Punkin' Chunkin'i yaşamaya ve kokusunu almaya dayanabilirseniz, Punkin' Chunkin' resmi kamp alanında genellikle kamp yeri bulunur. Kötü bir fikir sayılmaz çünkü balkabağı fırlatma öykülerini dinlemek, katılma keyfinin yarısıdır.

**"Amerika'nın
gerçek yaratıcılık ve
rekabetçilik ruhu"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/punkinchunkin

Kamikaze Şenliği

Yeri Değişir, ABD

GPS Değişir

Hiç savrulana kadar hızla dönmek istediniz mi? American Coaster Enthusiasts'ın (ACE-Amerikan Kamikaze Sevenleri) düzenlediği Kamikaze Şenliği'nde bu fırsatı elde edebilirsiniz. Bu, mide bulandırıcı ama hayat dolu bir korku festivalidir ve Amerika'nın sunabileceği en vahşi kamikaze arayışıyla yirmi yıldan fazla bir süredir her yaz ülkeyi gezer.

Çelik canavarların ve eski tahta kamikazelerin bitmeyen inişlerini ve çıkışlarını mideniz kaldırıyorsa, yaşamınızın sürüş keyfi için sertifikalı 5000 ACE üyesine katılın. Bu sıkı grup, uçan deliliğe gönüllü bağlanma mutluluğu için yaşar.

Kamikaze Şenliği, bir çeşit turnedir. Genellikle birkaç gün içinde birkaç lunaparka uğrar. Yıllar içinde en favori olan parklar şunlardır: Pittsburgh yakınlarındaki Kennywood Parkı, Californiadaki Santa Cruz Beach Boardwalk ve ilk Kamikaze Şenliği'nin vatanı Virginia Williamsburg'daki Busch Gardens.

Kamikaze Şenliği sırasındaki yemekler, sergiler ve partiler, diğer kamikaze çılgınlarını tanımak için bolca fırsat sunar. Fakat ACE üyelerinin çoğu, parkın halka kapatıldığı ve en korkunç kamikazeler de kendilerine özel sürüş hakkı aldıkları kutsal ana kadar sabırsızlıkla bekler ve bu süre içinde tekrar tekrar hepsine biner. Özel sürüş hakkı bazen sabah erkenden verilir, belki de sindirim açısından en iyi zaman.

Arka arkaya sürüş yapma rekoru, Doswell Virginia Kings Dominion'dan gözüpek Kamikaze Şenliği meraklısı "Rebel Yell"e aittir. Bu çılgın çocuk, 300 m. tırmanan ve tamamıyla karanlıkta inen çıkan, kendi çevresinde dönen, çifte burgu yapan ve boyun kıran hıza sahip dört sıralı güzergahta 102 tur atmıştır.

Katıksız işkence gibi görünen bir şeyi, bir insanın kendisine yapması için hangi özelliklere sahip olması gerekir? Kamikaze

Yılda bir, Haziran

Şenliği'nde ACE üyeleri için tek işkence, kamikaze treninde ön ya da arka koltukları beklemektir—titiz kamikazeciler, kamikazenin ön ya da arka koltuklarının sağlayabileceği ekstrem keyfi tercih ederler.

İlk Kamikaze Şenliği, 1978'de Henry Fonda, George Segal ve Susan Strasberg'in başrolde olduğu *Roller Coaster* filminin kutlamasında başladı. Film, kamikaze yavaşladığında patlayacak bir bombayı, kamikazeye yerleştiren hız manyağı bir psiko-patı konu alıyordu. Kamikazenin şanssız yolcuları, çılgın bombanın imha edilmesine kadar beş saatlik bir maraton yaşamak zorunda kalıyorlardı. Bana Alka Seltzer'i uzatın lütfen!

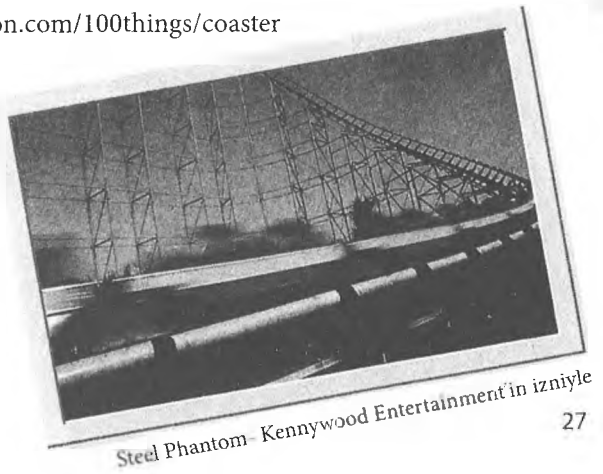
**"Mide bulandırıcı
ama
hayat dolu
bir korku festivali"**

Giderken:

ACE'dekiler size her şey için yardımcı olacaklardır: Otel, ulaşım, park girişleri ve hatta sarsılan mideniz için paket yemekler. Bütün yıl boyunca ülkenin her yerinde başka etkinlikler de düzenledikleri aklınızda bulunsun. Organizatörler, Kamikaze Şenliği başlamadan önce uykunuzu çok iyi almanızı öneriyorlar çünkü özel sürüş hakkı genellikle ya sabah çok erken ya da gece park kapandıktan sonra veriliyor. Ayrıca yanınızda bol miktarda güneşten korunma ürünü bulundurmanızı öneriyorlar.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/coaster

Steel Phantom - Kennywood Entertainment'in izniyle

Kuzey Amerika Gökkuşağı Buluşması

Yeri Değişir, ABD

GPS Değişir

Gökkuşağı Ailesi, Amerikan hippi kültürünün 1970'lerden sonra hâlâ yaşadığının canlı kanıtıdır. Her yıl iki hafta için Aile'nin yaklaşık 20.000 üyesi, ABD'de bir kamp yerinde holistik yaşamın dünya üzerindeki en büyük kutlaması için Kuzey Amerika Gökkuşağı Buluşması'nda biraraya gelirler. Gökkuşağı kardeşi Rob Savoye: "Bu iyileştirici bir festival" diyor. "Kendimizi iyileştiriyoruz ve dünyayı iyileştiriyoruz. İnsanlara alternatif yaşam şekilleri gösteriyoruz. Şehir büyüklüğünde bir toplantı yapabiliyoruz ve gördüğünüz gibi yürüyor." Buluşma, ilk kez yapıldığı 1972 yılından beri devam ediyor.

Gökkuşağı Buluşması'ndaki herkesin, barış ve dünyanın iyileşmesi için dua etmek üzere bir araya geldiği 4 Temmuz günü unutulmazdır. "Gün doğduktan sonra, insanlar çayıra gelir" diyor Savoye. "Otururlar ve barış için dua ederler. Öğle saatlerinde insanlar, daire ya da spiral şeklinde el ele tutuşarak dizilirler. Bazen boydan boya 2 km. uzunluğunda olur ve dairenin karşı tarafını zor görürsünüz. Sonra herkes bir ağızdan "Om" der. Bildiğiniz gibi, böylece dağ titrer."

Dua sırasında, "festival şıklığı" içindeki çocuk geçidi bayraklarla ve enstrümanlarla daireye girer. Sonra büyük grup, şarkı söyleyerek, kollarını havaya kaldırarak ve bağırarak devam eder. Günün geri kalanı bir sürü yemekle dolu büyük bir partiyle geçer. "Herkes en iyi hippie kıyafetini giyer" diyor Savoye.

20.000 kişilik bir topluluğu, barış içinde iki hafta beraber yaşamak üzere organize etmek, az iş değildir. Yine de, hiç kimse bu buluşmadan sorumlu değildir; buluşma, insanların yapılması gerekenlere gönüllü olması esaslı üzerine kuruludur. Kamp alanı bile lidersiz organize edilir. İnsanlar, kendilerini

Yılda bir, Haziran/
Temmuz
4 Temmuz civarında
iki hafta

**“Holistik yaşamın
dünya üzerindeki
en büyük
kutlaması”**

farklı kamplara bölüştürürler. Tercihlerinize göre, örneğin Eşcinsel Kampını, Hare Krishnas Kampını ya da gençler için olan Barbarlar Kampını ziyaret edebilirsiniz. Ya da çoğu ailenin çadır kurduğu Çocuk Köyüne katılın. Bu

kamp, bol miktarda iyi gıdayla ve yüksek hijyen standartlarıyla titizlikle bakılmaktadır. Onlar için ayrılmış açık çayırarda eğlenirken, monitörler çocukları izler.

Gökkuşağı Buluşması'nın sonuna doğru birkaç yüz kişi ortaltığı toplamak için kalır. Sonra bu ütöpik görünen toplumdan ayrılırlar. “Ayrıldıktan sonra hepimiz eve, Babylon’a döneriz” diyor Savoye.

Giderken:

Buluşmanın yeri, tarihinden ancak birkaç hafta önce belli olur. Yeniliklerden haberdar olmak ve buluşmanın her yıl nerede yapıldığını öğrenmek için WhatsGoingOn.com internet sitesine girin. Yardımsever olun ve öncesinde, sonrasında ya da etkinlik süresince yardım etmek için gönüllü olun. Marijuananın, Kuzey Amerika Gökkuşağı Buluşması'nın –Çocuk Köyü hariç olmak üzere– sıradan bir parçası olduğundan haberiniz olsun.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/rainbow

Mardi Gras

New Orleans, Louisiana, ABD

GPS Enl: 30.06584 K Boy: 089.93135 B

New Orleans'da, "Laissez les bon temps rouler", "Eğlenmeye başlansın" anlamına gelir.

1699'dan beri New Orleans, ABD'nin en pervasız dur durak bilmeyen partisine ev sahipliği yapar. Mardi Gras sezonu, resmi olarak 6 Ocak'ta başlar, fakat şenlikler, Büyük Perhiz günü olan Salı gününde zirveye ulaşır. Mardi Gras adı da buradan gelir: "Şişman Salı."

Mardi Gras, aslında bazıları kamusal, bazıları özel birçok kutlamanın bir araya gelmesidir. Şenliklerin planlaması, yerel sosyal organizasyonlar tarafından yapılır. Organizasyonlar, isimlerini çoğunlukla mitolojiden alırlar: Endimiyon, Bakus ya da Orfeus. Birçoğu, bir asırdan daha yaşlıdır ve kendi gelenekleri ve tuhaf alışkanlıkları vardır. Hepsi kadın olan Venüs grubu istisna olmak üzere, diğerleri neredeyse tamamen erkek egemen kalelerdir. Bilginiz olması için, diyet gurusu Richard Simmons, Bakus'un karthi üyesidir ve oğul Harry Connick, Jr. Orfeus grubunu 1994'de kurmuştur.

Şenliğin en görülmeye değer kısmı, grupların Mardi Gras'dan birkaç hafta önce sahneye koydukları adı çıkmış gösterileridir. Her gösterinin genellikle mitolojiden, tarihten ya da Hollywood'dan alınan bir konusu olur.

Yürüyüşçüler, French Quarter ve Garden District bölgelerinden geri döndüklerinde, grupların üyeleri, çığlık atan kalabalığa plastik boncuklar ve alüminyum İspanyol paraları atar. Eskiden kalabalığa hindistancevizleri atılırdı fakat sigorta yükümlülüğü nedeniyle, bu uygulama durduruldu. Yetmiş civarında gösteri, trafiği saatlerce felce uğratar ve şehre milyon-

**Yılda bir, Ocak/Şubat
Büyük Perhiz'den
önceki hafta**

Louisiana Turizm Ofisi

larca dolara malolur, fakat kimsenin umurunda değil gibi görünüyor.

Gruplar ayrıca Mardi Gras sezonunda yüz-elliden fazla sadece davetiyeyle girilen özel balo sahneler.

En gözde bilet, Şişman

Salı günü New Orleans Belediye Salonu'nda Rex grubu ve Comus grubu tarafından düzenlenen balodur. Yuvarlak salon, büyük bir seperat rle ortadan ayrılır ve her grup kendi partisini yapar. Sonra gece yarısında seperatör kalkar ve partiler birleşir çünkü Comus Kraliçesi, Rex Kralına sunulacaktır. Davetli değilseniz endişelenmeyin çünkü bu buluşma yerel televizyondan verilir. Ve Mardi Gras'da kendinizi eğlendirmenin başka milyon tane yolu vardır.

G derken:

Otel odaları, genellikle Mardi Gras haftasından sekiz ay önce tutulur. Rahat ayakkabılar getirin çünkü çok yürüyeceksiniz. Eğer kostüm giymeyi planlıyorsanız (ve giymelisiniz) kolayca çıkarılacak ya da giyilecek şekilde kat kat bir şeyler hazırlayın çünkü  ğlenden geceye kadar, ısı ciddi olarak dalgalanır. Ve "Mardi Gras Gününde  iş Yapacak Hiçbir Yer Yok" adlı New Orleans'ın klasik kült şarkısının bir karnaval katılımcısından esinlendiğini unutmayın.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/mardigras

**"ABD'nin
en pervasız
dur durak bilmeyen
partisi"**

New Orleans Caz Festivali

New Orleans, Louisiana, ABD

GPS Enl: 29.95000 K Boy: 090.06666 B

Yılda bir, Haziran/
Temmuz
4 Temmuz civarında
iki hafta

New Orleans her zaman müthiş, ama New Orleans Caz ve Kültür Mirası Festivali en müthişi. New Orleans her yıl, çoğunlukla dünyanın en harika müzik festivali olarak adlandırılan gerçek Amerikan sanatının en modern ve en

farklı ortaya konuşuna ev sahipliği yapar. Karayip müziğinden halk müziğine kadar müzikle ve sülün, bıldırcın, bamyalı yahni ve timsah gibi yemeklerle dolu bir hafta sonuna karşı koyamazsınız.

1969'da Mahalla Jackson, Duke Ellington, Pete Fountain, Al Hirt ve (evet) Woody Allen ilk jaz festivalinin sahnesine çıkarak, yaklaşık yüzelli kişiden oluşan kalabalığı eğlendirmek için 300 müzisyen arkadaşlarına katıldılar. Bugün, yaklaşık yarım milyon insan, dünyanın en önemli kültür ve müzik aktivitelelerinden biri için her yıl New Orleans'a gider. Jimmy Buffet, Fats Domino, Ray Charles, Herbie Hancock, Willie Nelson ve James Taylor gibi müzisyenler bu prestijli festivalde sahneye çıkar.

New Orleans'ın tarih, müzik, yemek, zanaat ve kültür ziyafeti, on günlük kültürel buluşmada bir araya gelir. Bir düzine-den fazla sahne, farklı performanslar sunan 4.000'in üzerinde müzisyen ağırlar: Blues, ilahiler, caz, Afrika-Karayip müziği, folk, Latin, rock, rap, country bunlardan bazılarıdır.

Festivaldeki planlanmış büyük gösterilere ek olarak, geceleri New Orleans'ın barlarında ve kulüplerinde, caz festivaliyle resmi bağı olmayan çeşitli türlerde canlı müzik yapılır. Her yol ve albüm dükkanı festival süresince her gece açıktır. Canlı müzik konusunda ciddi olanlar, ticari restoran zincirlerinden uzak durarak daha ücra köşelerde gerçek cevherler bulabilirler.

Bütün kültür ve müzik aktiviteleri sizi acıktırdığında ve ruhun gıdasından daha fazlasına ihtiyaç duyduğunuzda Loui-

siana mutfağının yüzden fazla çeşidini deneyebilirsiniz: Timsah yemeğinden bildircına kadar. New Orleans Caz Festivali'nde servis edilen müthiş yemek, neredeyse müzik kadar ünlüdür.

**"Gerçek
Amerikan sanatının
en modern ve
en farklı ortaya
konuşu"**

Zanaatla ilgili şimdiye kadar bilmek istediğiniz her şey (eğer bir şeyler bilmek istiyorsanız tabi) Caz Festivali'nin her yerine işlemiştir. Mardi Gras Kızılderili kostümlerinden el yapımı enstrümanlara kadar alınacak çok şey vardır. Sonra bir de tarih çadırı vardır, eğer daha fazla yeniliğe dayanabilecekseniz, müzik, sanat ve yemekle ilgili şeyler öğrenmek için günler geçirebilirsiniz.

Giderken:

Uçak biletleri ve otel odaları, New Orleans Caz Festivali'nin uluslararası ve yerel ziyaretçileri tarafından çok çabuk tüketilir. Eğer bütçeniz sınırlıysa, Baton Rouge'a uçabilir ve New Orleans'a arabayla bir saatte gidebilirsiniz. Belki bir arkadaşın kuzeninin arkadaşının koltuğunda uyuyabilirsiniz. Arabaya servis yapılan ünlü margarita standlarından birine uğrayın ama sonra arabadan inin. İçip araba kullanmak yok! Muhteşem French Quarter'a uğramadan dönmeyin.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/jazzfest

Louisiana Turizm Ofisi

Custer'ın Son Dayanağı Canlandırması (Little Big Horn Days)

Hardin, Montana, ABD

GPS Enl: 45.73189 K Boy: 107.61336 B

Montana eyaletinin sadece adını anmak bile Amerika'nın efsanevi açık alan görüntülerini canlandırmaya yeter. Milislerin sığınağı ve "Büyük Gökyüzü'nün Ülkesi" Montana her şeyi, yani Amerika'nın savaşçı bağimsız ruhunu barındırır. Hardin adındaki küçük kasabada, dört günlük bir festival her yıl Amerika'nın kanlı anlarından birinin tarihi canlandırmasını sunar: Little Big Horn Savaşı, Custer'ın Son Dayanağı olarak da bilinir.

Hardin'in 10 km. batısındaki 87 no'lu otoyolda yaklaşık 300 kişilik bir ekip Custer'ın Son Dayanağı'nı canlandırır. Etkinliğin yeri, 25 Haziran 1876'da gerçek savaşın yaşandığı yere yakındır.

Canlandırma için tören kıyafetlerine bürünmüş katılımcılar, Kovboy ve Kızılderili oyun koreografisini uygular, ancak silah ve ok oyunu gerçek savaşın büyüklüğünü ve akan kanı yansıtmaz. Bazı kaynaklara göre, orjinal savaşta Yedinci Süvari Sınıfından 210 asker, Lakota, Crow, Cheyenne ve Arapaho halklarından 7.000 kabile insanı tarafından yumruklandı, derileri yüzüldü ve sakat bırakıldı. Amerikan topraklarının en tartışmalı ve gizemli zıtlasılmalardan biri olan bir saatlik savaş (Şef İki Ay'a göre, "aç bir adamın yemeğini yemesi için ihtiyacı olan zaman kadar sürdü") tarihçiler arasındaki bitmeyen dialogların kaynağı oldu.

Custer'ın Son Dayanağı'nın bazı oyuncularını, bu şiddetli savaşın parçası olmak için uzaklardan gelirler (örneğin, bir bey katılma için düzenli olarak Yeni Zelanda'dan gelmekte). Yine de ekibin çoğu Hardin bölgesindendir ve birçoğu Custer'la ata binen bölgeye erken yerleşenlerin ya da Kızılderililerin torunlarıdır. Şef oturan Boğa ve General Custer, onlara fiziksel olarak

Yılda bir, Haziran
25 Haziran'a en
yakın hafta sonu

benzeyen aktörler tarafından canlandırılır. Savaşın anlatılması, Şef Oturan Boğa tarafından sağlanır. Yorumları, Şef Hekim Karganın tercümesine dayanır.

Yıllar içinde, canlandırma bütün dünyadan haber ekipleri tarafından filme alındı, bir sürü belgeselin konusu oldu ve *Legend of Crazy Horse* filmi için kullanıldı.

15.000'den fazla seyirci, hafta sonu boyunca birkaç kez tekrarlanan kanlı gösteriyi seyretmek için gelir. Custer, asla kazanamayacağı halde tarihten tartışmalı bir yaprağın canlanmasını seyretmek kesinlikle korkutucudur.

**"Amerika'nın
en kanlı anlarından
birinin tarihi
canlandırması"**

Giderken:

Savaş canlandırması, Hardin'in en önemli günüdür. Önemli noktalar arasında, 1876 Askeri Balo (General Custer ve eşi Libby'nin olduğu canlandırma) ve Little Big Horn Sempozyumu vardır. Diğer aktiviteler ise, zanaat gösterisi, kitap fuarı, barbekü ve geçit törenidir. Evdeki DVD arşivleri için Custer'ın Son Dayanağını çekmeyi umanlara not: Çekemezsiniz. Savaş canlandırmasında, kameralar kesinlikle yasaktır.

Internet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/custer

Testis Festivali

Rock Creek Lodge, Clinton, Montana, ABD.

GPS Enl: 46.66667 K Boy: 113.70000 B

Clinton Montana'daki Rock Creek Lodge'da, nineler, bisikletçi çocuklarla oynar, kolejli kızlar kovboylarla flört eder ve şehir halkı, kasabalıların şerefine kadeh kaldırır. Bu birlik gösterisinin ve dizginlenemeyen eğlencenin nedeni ne? Evet, yine Amerika'daki en müstehcen ve en absürd festival olan dillere destan eğlence dolu Testis Festivali zamanı.

Her yıl, bir zamanlar oldukça şanssız bir öküzün bacaklarının arasında sallanan gizemli ve hayat veren taşlardan 2.5 ton üzerinde bir miktar kızartılır ve "Dağların Midyesi" ya da "Kovboy Havyarı" olarak servis edilir. Erkek sığır hadım etmek çiftçiliğin başlangıcından beri yapılan bir uygulamadır. "Hayvanın hiçbir organını ziyan etmezsiniz. Bu hem kovboy hem de Kızılderili kuralıdır" diyor Rod "Topların Baronu", Rock Creek Lodge'un sahibi.

Testis Festivali, sadece bir "midye" büfesinden çok daha fazlasını sunar. Birçok oyun ve yarışma (çoğunda elbiselerinizi çıkarmanız gerekir) yapılır, ayrıca dans edilir ve bol miktarda içki tüketilir. Bullshit Bingosu için en iyi kıyafetlerinizi giydiğinizden emin olun. Bingoda, bir inek, numaralandırılmış karelerin çevresinde dolaştırılır. Ayrıca kadınlar için ıslak tişört yarışması ve erkekler için kılıf göğüs yarışması yapılır. Diğer bir favori eğlence ise "Topu Isır" motorsiklet sürüşüdür. Sürücüler ve yolcuları giderken, asılı duran öküz testislerini ısırmaya çalışırlar.

Hafta sonu boyunca, muhtemelen otelin barının ortasına getirilen yarım tonluk kocaman testisli tahta öküz Ol' Testy'e

Yılda bir, Eylül

bineceksiniz. Fotoğraf çek-
tirmek için öküzün üzerine
tırmananlara, kıyafetlerinin
bir kısmını çıkarmaları için
ve ayrıca başka bir Testis
Festivali geleneğini uygu-
lamaları için ısrar edildi-
ğini unutmayın. "Herkes
Ol' Testy'nin testislerine
dokunmak istiyor" diyor
Rod. "Bu Blarney Stone'ı²
öpmek gibi bir şey."

Rod Lincoln

Öküz testislerine atfedilen, garip ve bazen
gizemli iyileştirme güçleriyle ilgili bazı söylentiler bulunur.
Bazıları afrodisyak etkisi yaptığını söyler. Bazıları, bunları be-
beğinizin kafasına sürmenin, sağlıklı ve doyumlu bir yaşam
getireceğini söyler. Testis Festivali'nin sonucu ne olursa olsun,
şaşırmak, keyiflenmek ya da ayaklanmak için nedenler bulmak-
ta zorlanmayacaksınız.

Giderken:

Şüphesiz Testis Festivali'nde bazı testisleri deneyeceksiniz. Ce-
sur ruhlar, bu sakız gibi tecrübeyi "tavuk ya da dana eti gibi",
"ciğer ya da taşlık gibi kaygan" ve "formaldehid bandırılmış
kauçuk bant gibi" tanımlar. "Resmi"
tarife göre, onlar, salamuraya yatırılır, sonra bazı gizli baharatlar eklenir.
Daha sonra suyunu almak için özel
soğutma sistemine konur. Sonra tes-
tisler kızartılır.

"Amerika'daki
en müstehcen ve
en absürd festival"

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/testicle

Yanan Adam Festivali

Black Rock Çölü, Nevada, ABD

GPS Enl: 39.24912 K Boy: 114.87792 B

Neoputerest. Gelecekle ilgili. Yeni hippie. Düzenli anarşi. Kendini radikal ifade etme. Geçici otomi. Bunlar, soyut Burning Man Projesi'ni tanımlamak için kullanılan terimlerden sadece birkaçı. *Village Voice*, Kuzey Nevada'nın

Black Rock çölündeki İşçi Bayramı haftasonunda yapılan sirkî şöyle tanımlamıştı: "... toplu imgelemenin nesneleştirilmesi-ne karşı bir gerilla savaşı." Oooo! Nasıl katılabiliriz?!

1986'da kötü bir ayrılmanın ardından, Larry Harvey, yazın son hafta sonunda arkadaşlarıyla beraber eski sevgilisinin tahta kuklasını yaktı. Bozulmuş bir ilişkiye son vermenin etkileyici yolu olarak başlayan bir şey, tüm dünyadan sanatçıları, oyuncularını, keyif düşkünlerini, marjinaleri "geçici bir toplulukta deneyim" için bir araya getiren sürekli bir "projeye" dönüştü. Bu deneyim için 12.000'den fazla eğlence düşkünü gelir. Çıplak akrobatlar, yamaç paraşütü, tuvalet sörfü ve ateş etme galerisi, yapabileceğiniz tuhaflıklardan ve aktivitelerden bazıları. Ve bilginize, Yanan Adam'da hiç kimse seyirci değildir, herkes katılımcıdır!

Bu büyük komün deneyimi için, çöl, geçici olarak küçük köyler, toplu ulaşım ve toplu pişirme bölgeleriyle Black Rock şehrine dönüştürülür. Kalmak için konulu kamplardan birini seçmeniz ya da kendi kampınızı yaratmanız gerekir. Böylece aynı kafa-daki katılımcılar ya da "Yanan Adamcılar" beraber kalabilirler ya da oynayabilirler. Konulu kamplar, fikirlerin ve ideolojilerin tümünü uygularlar. Ruh Eşi Grubu, Silahlar ve Cephane kampı gibi özel konular arasında size uyacak bir konu kesinlikle bulursunuz. Katılımcılar, kamp yapabilirler ya da arabalarında kalabilirler

Yılda bir,
Ağustos / Eylül
İşçi Bayramı'ndan
önceki hafta

ama motorlu taşıt trafiği kesinlikle sınırlıdır.

Gün boyunca, sizi topluluğun parçası olarak hissettirmek için hem planlanmış hem de spontane bir sürü aktivite vardır: Çeşitli müzik gösterileri, danslar ve doğaçlama gösteriler.

Sonra Yanan Adam'ın kendisi vardır. Bu, havai fişeklerle ve neon ışıklarıyla doldurulmuş 15 m.'lik tahta figür, kutlama haftasının finalinde parçalanır. Tozlar arasında "Yanan bir Güvercin" kamplar arasında uçuşur ve Yanan Adam'ı sona erdirir. Alevler bacaklarını ve kollarını sararken kalabalık "Yakın onu! Yakın onu!" diye bağırır. Bunların hepsi ne anlama gelir? Uygarlığın yok olması? Yenilenme umudu? Kimin umurunda? Yanan Adam, siz ona ne anlam yüklemek istiyorsanız, odur.

Copyright 1998 Margot Duane

Giderken:

Kendi barınağınızı, yemeğinizi ve suyunuzu (günlük kişi başına en az 5 litre önerilir) mutlaka alın. Gölge yapması için paraşüt ya da tente almayı düşünün. Eğer arabada uyuyacaksınız, arabayı gece paraşüt ile kaplayabilirsiniz. Bolca güneşten korunma malzemeleri ve ceket alın; ısı gündüz 38 derecenin üzerinden, gece neredeyse dondurucu soğuğa kadar değişiklik gösterebilir. Çocuk getirilebilir; ama köpek yasaktır. Giriş için bilet gerekir, biletler önceden satın alınabilir.

**"Sanatçıları, oyuncularını,
keyif düşkünlerini,
marjinaleri
bir araya getiren
sürekli bir 'proje'"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/burningman
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://raney.org>

Ulusal Rodeo Finalleri

Thomas ve Mack Arena, Las Vegas, Nevada, ABD

GPS Enl: 36.20575 K Boy: 115.22279 B

Benzersiz bir Amerikan sporunun en yalın, en zorlu ve en zengin ifadesidir. Evet, yılda bir kez Aralık ayında Las Vegas'da yapılan Ulusal Rodeo Finallerinden bahsediyoruz. Doğru duydunuz, Vegas.

Yılda bir, Aralık

Amerika'nın her yerinde her yıl binlerce rodeo yapılır, fakat Finaller son duraktır. Rodeoların en yetenekli yüz kişisi en son 4 milyon \$ olan bu spordaki en büyük ödül için rekabet ederler. Etkinlik, muhteşem Thomas ve Mack Arenasında gerçekleştirilir. Ondan fazla raund vardır ve rodeonun her raundunu kazanan için Vegas stilinde bir ödül vardır. Rodeonun sonunda en çok raundu kazanan katılımcı ayrıca, Ulusal Rodeo Finalleri'nin en büyük ödülünü kazanır.

İster rodeo kovboyunun bağımsız, patronsuz yaşamına özenin ya da kovboyların sönen Amerikan rüyasının vücut bulmuş hali olduğu fikrine tutunun ya da sadece bira içmeyi ve tozu dumanı yutan birine deli gibi gülmeyi sevin, finaller her zaman eğlencelidir. Sporda sunulabileceklerin en fazlasını sunar: Heyecan, tehlike, sıradışı yetenek ve en sert kişiler.

Şehirli, işlerin nasıl yürüdüğüne aşina olmayabilirler, işte size bir özet. Rodeo öncesi iki çeşit etkinlikten oluşur: Zaman tutulan etkinlikler ve zamansızlar. Zamansız etkinliklerde (eyersiz sürüş, eyerli yabani at sürüşü ve boğa sürüşü) yarışmacının puanı, performansına ve hayvanın performansına ya da canavarın nasıl zıpladığına ve sürücüsünü üzerinden nasıl attığına eşit olarak bağlıdır. Yüksek puan almak için, kovboy sadece tek elini kullanırken eğerli at ya da boğa üzerinde sekiz saniye durmak zorundadır. Eğer serbest elleriyle hayvana dokunurlarsa diskalifiye olurlar. Zamanlı etkinliklerde yarışmacının amacı hayvanı en kısa zamanda kementle yakalamaktır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Her sporun süper starları vardır ve rodeo da bir istisna değil. Son yıllarda, Ty Murray ("Kovboyların Kralı") ve Kristie Peterson gibi sporcular, zaten heyecanlı olan bu spora daha fazla adrenalin enjekte ettiler. Murray, ondokuz yaşındayken, 1989'daki PRCA şampiyonasını o zamana dek kazanan en genç kovboy olmuştu ve o zamandan beri birçok rekor kırdı. Rodeo starları için alışılmış bir durum değildir, aynı yarışta üç zamansız etkinliğin hepsine katılır! 1993'den beri Ulusal Finallerde birçok ünvan kazanan Peterson, eskiden okul otobüsü sürücüsüydü.

**"Benzersiz
bir Amerikan sporunun
en yalın, en zorlu
ve en zengin ifadesi"**

Giderken:

Ulusal Rodeo Finallerinde diğer kovboy stili etkinlikler de yapılır. Havaya girmek için Wrangler'in En İyi Oturan Kot Yarışması, kovboy dansı gösterisine ya da Miss Rodeo yarışına gidin. Her akşam Kovboy Noel Hediyesi Gösterisi'nde, favori rodeo yıldızınızla yanyana oturabilirsiniz. Finallere bilet bulamazsanız, aktivitelerin, birçok otelde kapalı devre yayınla canlı olarak verildiğini unutmayın.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/rodeo

Roswell UFO Vakası

Roswell, New Mexico, ABD

GPS Enl: 33.38333 K Boy: 104.51666 B

New Mexico, cazibe merkezi. İlk atom bombası patlamasının olduğu yer. Ve bazılarına göre 1947'de tanımlanamayan bir objenin Hub Corn'un koyun çiftliğine düşmesiyle uzaylıyla karşılaşmanın gerçekleştiği ve karışıklığın yaşandığı bir yer. Her yıl Roswellciler Roswell UFO

Karşılaşması için buraya üşüşür ve Roswell New Mexico'nun nüfusunu iki katına çıkarırlar. UFO uzmanlarının, uzaylılar tarafından kaçırılanların, komplo teorisyenlerinin, gerçekten inananların, şüphecilerin ve ucuz edebiyat sevenlerin bir araya geldiği Amerika'nın en büyük toplantısında entelektüellik ve boşluk kutlanır.

8 Temmuz 1947 gecesinde bir UFO, Roswell'in 30 km. kuzeyinde bir çiftliğe düştü. Hükümet, düşen diskin uzay gemisi olduğunu belirtti. Günler sonra, hükümet beyanını değiştirdi ve düşenin aslında hava balonu olduğunu söyledi. 1997'de öykü tekrar değişti ve hükümet, enkazın çok gizli bir casus balonu olduğunu belirtti.

Bu şüpheli olayı saran gizem örtüsü, bitmeyen tartışmalara ve meraklıların gelmelerine yol açtı. Obje bir hava balonu muydu, casus uydusu mu ya da küçük gümüş adamlarla dolu uçan bir tabak mı, etkisiyle kim ölebilirdi ya da kim ölmeyebilirdi ve otopsi için yerel hava üssüne kimler hızlıca götürüldü (birçok kişinin ifadesi), bütün bunlar hükümetimizin küçük kirli sırlarından biri olarak kalmaya devam mı edecek?

Konuyla ilgili her şeyi Roswell UFO Karşılaşması'nda dinleyeceksiniz. Uzaylı yetiştirme deneyleri ve uzaylı otopsi-leri üzerine UFO konferans dizisine; uzaylı kemerleri, uzaylı gömlekleri ve kavanoz içinde uzaylıların olduğu Uzay Ticaret Gösterisi'ne; el yapımı uzay gemilerinin olduğu Galaksi Grand Prix Parade'e; uçan tabak (pankek) yeme yarışmasına ve hatta

Yılda bir, Temmuz
(ilk haftası)

International UFO Museum &
Research Center, Roswell, NM

Roswell Müzikali'nin prodüksiyonuna katılın. Uzaylı Köyü'nün yemek standlarıyla ve el sanatı satıcılarıyla, Uzaylı Kostümü Yarışması gösterisiyle ve Lazer ve Işık Gösterilerinin görmeyle ilgileniyor olacaksınız. İki UFO müzesini, UFO'nun düştüğü resmi yeri ve resmi olmayan yeri ziyaret edin ve eğer zamanınız kalırsa, Roswell'in diğer gelir kaynağı olan büyük mozzarella fabrikasına uğrayın.

Yani havaya girin ve Roswell'e doğru yola çıkın, çünkü

Amerika'nın normal olmayan takıntısına bakmadan hiçbir Amerika yolculuğu tamamlanmış sayılmaz. Buna tanık olmak için, ayrıca binlerce tuhaf kişi görebileceğiniz Roswell'den daha iyi bir yer yoktur.

Giderken:

Roswell, insanlara, uzaylılara ve mısır tarlalarına eşit ulaşılabilirliktedir. Kendi havaalanını sahip olmaktan gurur duyar. Temmuz'da New Mexico cehennem kadar sıcaktır, yani güneş gözlüğünüzü, güneş kreminizi ve şişelerce su almayı unutmayın. Cüzdanınızı nakitle doldurun, çünkü Roswell sakinleri neredeyse her şey için para alırlar. Ayrıca bir sürü uzaylı çıkartması stoklamak isteyeceksiniz, çünkü bu unutmak istemeyeceğiniz bir tecrübe olacak.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/UFO

**"UFO uzmanlarının,
uzaylılar tarafından kaçırılanların,
komple teorisyenlerinin,
gerçekten inananların,
şüphecilerin ve
ucuz edebiyat sevenlerin
bir araya geldiği
Amerika'nın
en büyük toplantısı"**

Greenwich Village Cadılar Bayramı Geçidi

**Greenwich Village, New York City, New York,
ABD**

GPS Enl: 40.66980 K Boy: 073.94384 B

Greenwich Village, tuhaf bir şov bulmak için her zaman harika bir yerdir, fakat normal insanların delirdiği ve tuhafların daha da tuhaflaştığı bir gece vardır ki, en iyisidir. Ülkenin en büyük ve en coşkulu Halloween kutlaması için, bölge, 31 Ekim'de kostüm partisine dönüşür. 20.000'in üzerinde kostümlü sivil, dansçı, müzisyen ve diğer göstericiler, Halloween gecesinde Altıncı Caddede geçiş yaparlar. Aslında kendilerini eğlendirirken, onları seyretmek için orada toplanmış olan 1.5 milyon insanı da eğlendirirler.

Village Halloween Geçidi, sadece New York'un yapabileceği, hayal edebileceğiniz en hevesli ve en çılgın kostümlü, eğlenceden zevk alan marjinallerin biraraya gelmesidir. Bu gecede, toplumun dışladıkları ve toplumun üst kesimdekiler arasındaki ayırım yok olur. New York'lular birbirlerine tahammül edemediklerini unuturlar ve şehri müthiş yapan çeşitliliği kucaklarlar.

Hayaletler, cadılar, iskeletler, canavarlar, ejderhalar ve hatırı sayılır miktarda Freddie Krügerler, tost dilimleri, Çin yemeği ambalajları ve soyut sanat gibi daha yaratıcı, sıradışı kreasyonlarla birbirine karışır. Geçitle ilgili benzersiz olan, Amerikan pop kültürünün ya da çılgın travestilerin son durumu olması değildir, her yıl organizatörler belirli kuklaların geçiti yönetmesine karar verirler. Sonuç, genellikle iki üç kişi tarafından yönetilen, havada uçuşur gibi görünen muhteşem kreasyonlardır.

Geçidin kenarlarında da görülecek çok şey vardır, yani seyretmek için yer seçmek ciddi bir iştir. Seyirciler caddeleri

**Yılda bir,
31 Ekim**

**"Ülkenin
en büyük ve
en coşkulu
Halloween kutlaması"**

doldururlar, polis barikatlarını iterler, arabaların üzerine çıkarlar ve telefon direğinin en tepesine tırmanırlar. Tecrübeliler, erkenden ev partilerine giderler ve kaosa bakan açık pencerelerin yanına yerleşirler.

Bütün olay, mahallelinin kuklacı Ralph Lee ve çocuklarıyla yürüdüğü 1973'de başladı. O zamandan beri sayısız ödül ve New York şehrine yaptığı ekonomik ve kültürel katkı için bağış kazandı. 1994'de belediye başkanı bir beyanat yayınlarak şöyle dedi: "Greenwich Village Halloween Geçidi, bütün New York'luların yaratıcılıklarını, her yıl türünün tek örneği, benzersiz ve akılda kalıcı bir etkinlikte sergilemeleri için tek büyük fırsatı sunar." Bununla ilgilenmenize değer.

Giderken:

Etkinlik, New York şehrinde. Bulamazsanız, kendinizi her şeyden soyutlamış olarak yaşıyorsunuz demektir. Her tür havaya hazırlıklı olun, çünkü yılın bu zamanı oldukça öngörülemezdir. Yürümek için kostümlü olarak, Spring ve Canal caddelerinin arasındaki Altıncı Caddede hazır olun. Seyirciler için not: Bleeker'dan On-dördüncü Cadde'ye kadar genellikle çok kalabalıktır, yani eğer kalabalık sevmiyorsanız, geçidin başında ya da sonunda bir yer seçin. Daha sonraki korkutucu Halloween aktiviteleri için, Greenwich Village doğru yerdir.

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/greenwich](http://www.whatsgoingon.com/100things/greenwich)

Danielle Kiesler

Times Square’de Yeni Yıl Kutlaması

Times Square, New York City, New York, ABD

GPS Enl: 40.78333 K Boy: 073.96666 B

Bir yılın daha perdesinin kapanmasını seyretmenin en sıkı yeri New York şehrinin kalbi Times Square’dir. Başka nerede yeni yıl şarkısı yarım milyon insanla beraber söylenir?

1904 yılında One Times Square’in sahipleri, çatıda yeni yıl kutlamaları yapmaya başladılar. 1907’de New York Times, (Times Square, ismini buradan almıştır) binasının çatı katında ışıklı balo yapmaya karar verdi. Bu gelenek, şehirlerin günün saatini göstermek amacıyla “zaman toplan” gösterdiği günlere dayanır. Söylemeye gerek yok, kutlama büyüyerek Yeni Yıl gecesinin evrensel sembolü ve en büyük partisi oldu.

300 milyonun üzerinde televizyon seyircisi, gözlerini bu etkinliğe çevirir ve 500.000’den fazlası bunu canlı seyretmek için gelir—bu altı futbol stadyumu dolusu insanın caddelerde olması anlamına gelir! New York’un soğuk havasına göğüs gerecek en iyi yeri bulmaya çalışan bu kadar insan olunca, akıllılar Times Square’a erken gelir. Boks eldivenleri ve sıcak çikolatayla dolu termoslar önerilir.

Saat 18’de Yeni Yıl gecesini topu, bayrak direğindeki en yüksek pozisyonundadır. 250 kg. ağırlığında ve 2 m. çapında top ateşlenmeye hazırdır. Yüzseksen tane 75 wattlık halojen lamba, 144 tane yanıp sönen ışık, 10.000 wattlık güçlü lamba ve 12.000 büyük kristal, bir tane parlak top eder! Saat 18’de topun dışındaki halojen lambaları, yanıp sönen ışıklarla her saniye değişen farklı şekillere bürünürler. Eğer yanıp sönen ışıklara karşı hassassanız bakmayın.

Yabancılarla birkaç saatlik anlamsız sohbetten, tuvaletlerini size kullandıracak kadar kibar bir işyerine birkaç ziyaret-

**Yılda bir,
31 Aralık**

ten, altı saat süren kör edici ışıl ışıl ve anlamsız müzik gösterisinden sonra, eylem için hazırsınız. Özel bir konuk (yılın kişisi) bir hükümet yetkilisini, topu indiren düğmeye basması için davet eder. Yılın son birkaç saniyesi tarih olurken bunu yaşamak dayanılmazdır.

Saatler geceyarısını vurduğunda, top düşer, birbuçuk ton konfeti ve büyük balonlar bırakılır, havai fişekler atılır ve birdenbire 500.000 yabancıya çok yakın hissedersiniz. Sonra tek hatırladığınız, komşunuzu öpüyor, hayatı yaşıyor ve seviyor olduğunuzdur. Muhtemelen başka hiçbir Yeni Yıl kutlaması, bununla karşılaştırılamaz. Doksan yıldan fazla bir süredir dünyanın en büyük partisini verdiklerini görür ve doğru bir şeyler yaptıklarını anlarsınız.

Times Square BID/ Dana F. Holway

Giderken:

Yanınıza bolca sabır ve espri anlayışı alın. Derin dondurucu bir hava ve binlerce insan, sinirlerinizi zorlayabilir. Gününüzün ilk yarısını geçirmenin yolunu arıyorsanız, bir Broadway şovunun matine gösterisi için bilet alın (Orası sıcak olur!). Daha ucuz bir seçenek, hâlâ açık olan bölgedeki bir seks dükkanında striptiz şovu izlemektir. (Orası gerçekten sıcak olur!) Yapmayın, New York şehrindeyiz. Yapacak bir şeyler bulacaksınız.

**"Yeni Yıl gecesinin
evrensel sembolü
ve
en büyük partisi"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/timesquare

Ulusal Bağırma Yarışması

Midway Lisesi, Spivey's Corner, North Carolina, ABD

GPS Enl: 35.18333 K Boy: 078.48333 B

“Evrenin Bağırma Başkenti” North Carolina, Spivey's Corner'daki Ulusal Bağırma Yarışması için ses tellerinizi ısıtın. Tüm ses yarışmalarının en alışılmadık olanına ve ses getirenine, her yıl Spivey's Corner Gönüllü Yangın Bölümü ev sahipliği yapar.

**Yılda bir, Haziran
(üçüncü Cumartesi)**

Telefonların, radyoların, otomobillerin, günlük gazetelerin olmadığı, haftada iki ya da üç kez postanın geldiği zamanları hayal edin. North Carolina'nın düz açık topraklarında, bağırma bir yaşam biçimi olmuştu ve aile, komşular ve yaklaşık birbuçuk km. uzaklıktaki hayvanlar ile iletişim kurulmasını sağlamıştı. İnekleri, domuzları ve av köpeklerini getirmeye yaran bağırışlar vardı: “Uyanığım ve bugün her şey yolunda” demek için; çocuklarınıza su getirtmek için; “yemek zamanı” demek için; kutlamak için; ve başkasının mülküne yaklaşımınızı duyurmak için. Ayrıca “yardım getirin” bağırması vardı.

Zaman değişti ama bağırma geleneği devam etti. 1969'da ölen çığırktan nesil ile ilgili endişelere yanıt olarak Bağırma Yarışması düzenlendi ve 5000 insan geldi. Günümüzde, Ulusal Bağırma Yarışması, uluslararası bilinirliği olan bir yarışmadır ve birçok galibi ulusal televizyona çıkmıştır.

Kırsal North Carolina stili bağırma, kulağa biraz çığlık, biraz şarkı söyleme ve biraz bağırma gibi gelir. Bağırmanın, ruh halinizi yansıttığını ve yüzünüz kadar fark edildiğini söylerler. Dünya üzerindeki çiftçiler, avcılar ve işçiler tarafından kullanılan melodik ve pratik çağrılar uzun bir geçmişi vardır; California, Filipinler, Haiti, Nijerya, Küba, Burma, Hindistan, Avusturya ve Ekvator dahil olmak üzere. Ancak doğu

North Carolina stili bağırmanın eşi benzeri yoktur.

Spivey's Corner'da, yarışma günü insanları yarışmaya ısındırmak için, ilk etkinlik, yemek pişirme ve müzik olur. Önce Isık Yarışması yapılır, onu diğer yarışmalar izler. Sonra yaşları oniki ve altında olan çığırkanlar, Miniklerin Bağırma Yarışmasında yarışır, sonra Hanımlar Bağırma Yarışması yapılır ve en sonunda esas etkinlik Ulusal Bağırma Yarışması yapılır.

Spivey's Corner, uyum sağlayamayacağınız bir kırsal gelenek gibi görünebilir ama rahatsız olmayın. Yerel halk sizi sıcak karşılayacaktır –hatta belki sesinizi de– ve bağırma eğlencesi herkes tarafından paylaşılabılır. Yani ses tellerinizi ısıtın, ballı ve limonlu sıcak çayı bolca için, biraz tuzlu suyla gargara yapın ve etkinliğe katılmak için evrenin bağırma başkentine doğru yola çıkın.

Giderken:

Yarışma günü çocuklar için yağlı direğe tırmanma ve ebeveynleri için Kavun Yuvarlama yarışması (itfaiyeciler, yarışmacıları, itfaiye arabasından sıkılan suyla vurmaya çalışır) vardır. İtfaiyeciler, öğle yemeği için dana eti barbekü, tavuk çevirme, patates kızartması, burger ve sosisli sandviç hazırlarlar. Günün büyük kısmında canlı country ve gospel müziği vardır. Spivey's Corner'a en yakın havaalanı, yaklaşık 100 km. mesafede olan Raleigh-Durham Uluslararası Havaalanı'dır.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/hollerin

Janice L. Edwards'dan

"Tüm ses yarışmalarının en alışılmadık olanı ve ses getireni"

Dünya Tezek Atma Şampiyonası

Beaver Fairgrounds Arena, Beaver, Oklahoma, ABD

GPS Enl: 36.81666 K Boy: 100.51666 B

Ona nederseniz deyin – pislik, tezek, gübre, dışkı, kaka – onu aldığınızda ve fırlattığınızda, sizden önce bunu yapan saygın sporcuları düşünmeden edemezsiniz. Dünya İnek Tezeği Atma Şampiyonası, tüm yarışmaların arasında en egzantrik

ve en kokulu olanıdır. En iyi ya da ikinci olma hayali kurmuş olan herkes içindir. Hayır, bir numara olmak isteyenler için.

1800’lerde Oklahoma’ya yerleşenler, ciddi koşullarla karşılaştılar: Su kıtlığı, ekstrem hava koşulları ve yakıt ve barınma için kereste yokluğu. Sert kışlarda yemek pişirme ve ısınma için yakıtı çok ihtiyaçları vardı.

Kısa zamanda kurumuş bufalo dışkısının çok iyi yandığını keşfettiler. Fakat bufalolar neredeyse yok olmak üzereydi. Böylece, her sonbahar otlaklara gittiler ve kış için inek tezeği yüklediler. Çok temiz yanmıyordu ama yine de hayat kurtarıyordu. Bütün aileler aynısını yapınca, bu iş bir şekilde yarışmaya dönüştü.

Beaver Oklahoma’ya, 1970 yılına dönelim. Kurallar kondu ve Dünya İnek Tezeği Atma Şampiyonası resmi olarak başladı. Yarışmacıların, yığından seçtikleri iki tezek hakları vardır. En uzağa atılan tezek sayılır. Tezeklerin çapı en az 15 cm. olmalıdır. Eğer yarışmacılar, herhangi bir şekilde tezeği şekillendirirlerse, 7 m. cezası vardır. Eğer tezek havadayken parçalanırsa, en uzağa giden parça sayılır. “Tezek atıcıları” en az onaltı yaşında olmalıdır.

Atma stili, inek tezeği atmada önemli bir rol oynar. Bazı tezek atıcıları beyzbol yaklaşımını uygular. Bazıları, tezeği,

**Yılda bir, Nisan
(üçüncü hafta sonu)**

Brent Lansden'den

frizbi gibi atar. Leland Searcy, 1979'da tezeği 56 m. fırlatarak tezek atma standardını koydu. Rekabet arttıkça, yarışmacılar Amerika'nın elli eyaletinden ve birkaç yabancı ülkeden gelmeye başladılar.

Bütün bu yarışma eğlenceleri sırasında sert kışlara göğüs gerenleri, tezeklerini arabalarına atan ilkleri unutmayın. Ruhları sizinle olacaktır. Sinekler de öyle.

Giderken:

Dünya İnek Tezeği Atma Şampiyonası haftasında Beaver County Cimarron Bölgesi Kutlamasında, birçok başka etkinlikler olacaktır. Yemek pişirmelere, zanaat gösterilerine, tahta araba yarışlarına, yetenek gösterilerine ve helikopter sürüşlerine bakın. Texas Amarillo'dan yaklaşık 240 km.'lik yol yaparak Beaver'a ulaşabilirsiniz. Eğer gübre yakarak ısınmak istiyorsanız, sığır tezeğinin 3.200 kcal sağladığını unutmayın. Domuz pisliği, bu kadar etkili değildir, 2.500 kcal sağlar (ve ayrıca en çok kokandır).

**"Tüm yarışmaların
arasında
en egzantrik ve
en kokulu
olanı"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/cowchip

Mangum Çıngıraklı Yılan Yarışı

Mangum, Oklahoma, ABD

GPS Enl: 34.87878 K Boy: 099.50136 B

Mangum Çıngıraklıyılan Derbisi, Amerika'nın benzersiz bir etkinliğine katılıp, en derin kaygılarınızın üstesinden gelme fırsatı sunar. Şimdiye kadar hiçbir yerde, en korkutucu kabuslarınızda bile, bir arada görmediğiniz zehirli ve kaygan çıngıraklıyılanlarla yüz yüze geleceksiniz. Aslında çıngıraklıyılanların kötü bir şöhreti vardır ve tehlikeli olabilirler. Ama gerçekte kalabalıktan kaçarlar ve muhtemelen onlar sizden, sizin onlardan korktuğunuzdan daha çok korkar.

Derbi, yaklaşık 30.000 insanı Mangum merkezine getirir. Ana meydanın güneybatı köşesinde yüzlerce çıngıraklıyılan santimetrelerce yaklaşacağınız ve yine de güvende olacağınız açık hendekte sergilenir. Boynunuza dolanan yeni zehir yüklü arkadaşınızla fotoğraf bile çektirebilirsiniz.

Yakınlarda, kırmızı ve beyaz çizgili çadırların altında profesyonel yılan bakıcıları çıngıraklıyılanları, pitonları, timsahları ve diğer egzotik yaratıkları oynattıkları "Yılan Gösterisine" ev sahipliği yaparlar. Yeteri kadar canlı aktivite seyrettikten sonra, Güney Oklahoma Caddesi'ndeki Kasap Gösterisi'ne yönelebilirsiniz ve çıngıraklıyılanların, gıda, deri ve ilaç için nasıl işlendiğini öğrenebilirsiniz. Ve evet, tatları aynı tavuk gibidir, fakat düzgün bir yemek elde etmek için bütün bir yılanı pişirmeniz gerekir.

Çıngıraklıyılanları, vahşi ortamda canlı gözlemlemek için her saat başı otobüs turu yapılır. Magnum Çıngıraklıyılan Derneği üyeleri, geziye rehberlik ederler ve bu inanılmaz (ve yanlış anlaşılan) yaratıklarla ilgili bütün mitleri ve gerçekleri anlatırlar.

Eğer eski kaygılarınızın üstesinden gelmekle gerçekten ilgiliniyorsanız, tecrübeli rehberler uygun ekipmanı ve eğitimi sağlar

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://raftey.org>

Yılda bir, Nisan
(üçüncü hafta sonu)

ve sonra sizi kaygan yaratıkların yaşadığı avlanma bölgelerine götürür. Eğer şanslıysanız Derby Yarışmasında “En Büyük Yılan”, “En Ağır Yılan”, “En Yılan” kategorileri için verilen para ödülüyle oradan ayrılabilirsiniz.

**“Amerika’nın
benzersiz etkinliğine katılıp,
en derin kaygılarınızın
üstesinden gelme fırsatı”**

Çıngıraklıyılan derbileri, Güney ve Güneybatı’nın tüm kırsal kasabalarında yapılır ama Mangum’daki gösteri en etkileyici ve otantik olanıdır. Oklahoma Bölgesi’nde eskiden beri Mangum bölgesindeki çiftçiler, topraklarındaki çıngıraklıyılan nüfusunu organize avlarla kontrol ettiler. Bugün, hayvan hakları savunucuları Derby gibi aktivitelerin zalimce ve gereksiz olduğunu iddia ederler ama Mangum halkı bunun geleneklerinin parçası ve sadece hoş bir eğlence olduğunu söyler. Bir de kendi gözlemlerinizle görün.

Giderken:

Çıngıraklıyılanlara bir ilginiz yoksa dert etmeyin. Derby haftasonunda herkes için bir şeyler vardır. Bitpazarında 500’den fazla satıcı bulunur ve her tür yemek satan yaklaşık yüz satıcı vardır. Güney usulü kızartılmış çıngıraklıyılan denediğinizden emin olun. “Miss Derby Prensesi’nin” tahta çıktığı ve ödül kazananlar ve onların yılanlarıyla poz verdiği derbinin en önemli anı için bekleyin.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/rattlesnake

Gettysburg Muharebesi Canlandırması

Gettysburg, Pennsylvania, ABD

GPS Enl: 39.81666 K Boy: 077.21666 B

Gettysburg Savaşı, bütün iç savaşların büyükbabasıdır. Her yıl, savaşın yıldönümünde, dört Temmuz haftasonunda Amerika'nın en büyük askeri canlandırması yapılır. Gettysburg, o kadar önemlidir ve o kadar çok katliama sahne olmuştur ki, yüz yıldan fazla süredir

okul çocuklarının ve savaş tutkunlarının hayallerinde yer almıştır. Canlandırmaya her yıl 20.000 insan katılır. Bundan çok daha fazlası ise seyretmek, öğrenmek ve eğlenmek için gelir.

Savaşın olduğu 1863 yılında, İç Savaş iki yıldır devam ediyordu ve sona erecek gibi görünüyordu. General Robert E. Lee, işleri biraz kızıştırmak için Güney Ordusu'nu kuzeye Pennsylvania'ya taşıdı. Gettysburg Savaşı, Güney Ordusu tedarik birliği, Kuzey Ordusu'yla karşılaştığında, yani bir rastlantıyla başladı.

Üç gün içinde, 172.000 asker savaştı ve yaklaşık 45.000'i yok oldu (öldürüldü, yaralandı, yakalandı ya da kayboldu). Beşbin at öldürüldü. Kuzey Ordusu savaşı kazandı. Bu saldırıda sadece elli dakikada 10.000 kişi yok oldu—saniyede üç kişiden fazla! (Savaş o kadar yoğundu ki, birbirini hedefleyen kuşunlar çoğunlukla çarpıştı ve yolun ortasında havada eriyerek birleşti! Gettysburg Ulusal Askeri Park Ziyaretçi Merkezi'ne gidenler bu kurşunları görebilirler.) Güney Ordusu'nun zaferi, iç savaşın bambaşka sonuçlanması anlamına gelebilirdi.

Üç gün boyunca, birçok gerçek çarpışma canlandırılır. Onaltı yaş ve üstündeki herkes asker olmak için başvurabilir (müzisyenlik için onüç yaş ve üstünde olmak gerekir). Seçilebilecek birçok bölüm vardır: Piyade, süvari, topçu, borazancı, davulcu. Kendi atınızı alabilirsiniz ama silah sesine alışık olması şarttır. (Korkmayın, kuru sıkı ateş edilir!)

**Yılda bir, Temmuz
(Dört Temmuz Bağımsızlık Günü'nden
sonraki hafta sonu)**

Gettysburg Savaşı, yoğun ve gürültülü-
dur. Her gün çok yoğun bombardıman vardır.
Yaylın ateşi, tozun kokusu ve atların tepin-
mesinin uğultusu her yerdedir. Savaş boyunca
aslına uygunluk, katı kurallarla sağlanır (ör-
neğin tüfekler, döneme uygun olmalıdır).

**"Amerika'nın
en büyük
askeri canlandırması"**

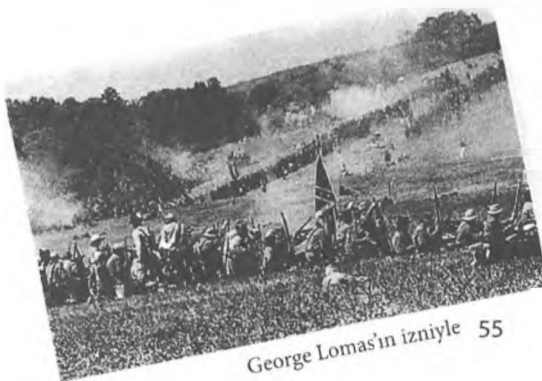
Üç günlük canlandırma sırasında ayrıca iç savaş düğünü, o
dönemin dini hizmetleri, medikal gösteriler, iç savaş müziği, saha
hastanesi ve tabanca gösterisi eğlencelidir. Dönem kostümü giymiş
satıcılar, otantik kıyafet, tabanca, yiyecek ve hatıra eşya satmak için
mallarını beyaz hastane çadırlarına yayarlar. Tercihiniz ne olursa
olsun, -savaşmak, müzik yapmak, seyretmek, alışveriş yapmak
ya da yemek- kesinlikle müthiş zaman geçireceksiniz. Üstelik de
Amerikan tarihindeki bu kanlı olayla ilgili bir şeyler öğreneceksi-
niz.

Giderken:

Canlandırma, seyircilerle ve canlandırma aktörleriyle dolu
birbuçuk kilometrekarelik bir alanda yapılır. Öncesinde ve
sonrasında trafik berbattır. Giriş için, ödeme yapmanız gere-
kir. Savaşı görmek için bir kilometrenin üzerinde sıra vardır
ve çok az oturma yeri vardır (ekstra ödeme yapmanız gerekir).
5 yaşından daha küçük bir çocukla gidecekseniz, önceden ne
olduğunu açıklayın, çünkü çocuklar bazen top gürültüsünden
korkarlar. Hayvanların getirilmesi yasaktır.

Internet adresi:

[www.whatsgoingon.com
/100things/gettysburg](http://www.whatsgoingon.com/100things/gettysburg)

Sanat Arabaları Geçidi

Houston, Texas, ABD

GPS Enl: 29.76870 K Boy: 095.38672 B

Her yıl, California'dan Kanada'ya tüm sanatçılar, yaratıcılık kutlaması ve Amerika'nın arabalarla olan aşk ilişkisi için, tekerlekli başyapıtlarını otoyola sürüp Houston Texas'a doğru ilerlerler. Tüünün

tek örneği, benzersiz Amerikan sanat türü olan Sanat Arabaları Geçidi için giderler. Her şey, arabasını plastik meyvelerle kaplayan yerel sanatçı Jackie Harris ve arabasına tohum saçarak çimen halı büyüten performans sanatçısı Gene Pool gibi sanat arabası öncüleriyile 1980'lerde başladı. Egzantrikliği ve arabalara olan bağımlılığı dikkate alındığında, Houston bu tekerlekli sanat galerilerini görmek için mükemmel bir yerdir.

200'ün üzerinde dekore edilmiş, süslenmiş taşıt ve "tekerlekli heykeller" Cumartesi günündeki Sanat Arabası Geçidi için çalımla ilerler. Sanat arabası meraklıları çok çeşitlidir—lise öğrencileri, eğitimli sanatçılar ve sıradan halk. İhtiyacınız olan sadece bir araba, vizyon ve sanat çalışmanızı kasabada sürecek cesarettir. Sanki muhteşem arabalar yetmezmiş gibi, geçidi bisikletçiler, patenciler, travestiler ve müzisyenler doldurur. 250.000'in üzerinde insan her yıl kaldırımlara üşüşür, yani erken gitmeye bakın.

Eski geçitlerde ürkütücü tuhaf taşıtlar sergilendi. Vizyon sahipleri arasında, elektrikli süpürge yapıştırılmış sanat arabası "Da Vinci" ile Davis Best; doldurulmuş ineğin bindiği Kawasaki motorsikleti "Cowasaki" ile tekerlekli sanatın gurusu Larry Funte; çalışan kameralarla kaplı kamyonuyla sanat arabası efsanesi Harrod Blank. Blank, bu kameraları, insanların arabasına gösterdikleri reaksiyonları fotoğraflamak için kullanıyor.

Sanat Arabası Sempozyumu, sanat arabası öncülüğüyle ilgili konuları kapsar. Ünlü Sanat Arabası Balosu, 4.500'ün üze-

Yılda bir, Nisan ortası

Orange Gösteri Kuruluşu'nun izniyle
Copyright Rocky Kneten Y2K Bug.
Todd Ramquist & Kiaralinda

rinde eğlence düşkünü All-right Garajı'nın çatısına çeker. Orada birçok sanat arabasına yakından bakarsınız, yaratıcılarıyla sohbet edebilirsiniz ve müthiş yemeğin keyfine varırsınız. Houston'un en iyi grupları çalar ve hatta katılımcıların orada yapılan bir seremonide evlendikleri olmuştur.

Sanat Arabaları Geçidi, Houston Uluslararası Festivali kapsamında Orange Gösteri Kuruluşu tarafından organize edilir. Kuruluşun amacı, "sıradan insanların, sıradışı sanatsal ifadelerini cesaretlendirmektir"—fakat Sanat Arabaları Geçidi'nin

görünüşüne bakılırsa, ortada sıradan bir şey yoktur.

Giderken:

Kovboy şapkasına ve botlarına gerek yok; Houston oldukça kozmopolittir. İhtiyacınız olan şey, çevrede dolaşmak için bir arabadır çünkü toplu taşıma pek iyi değildir. Bolca su ve hafif kıyafetler alın çünkü Houston'da hava sıcak ve çok nemli olur. Yağmura hazırlıklı olun (arabanızın üzerine suda çözünen bir şeyler yapıştırma-
yın). Giriş için Orange Gösteri Kuruluşu'yla iletişime geçin; geçidin popülerliğinin artmasıyla birlikte gelenler artık kayıt yaptırmak zorundadır ve hepsi kabul edilmemektedir. Her halükarda Sanat Arabası Müzesi'ne uğrayın.

**"Bir yaratıcılık kutlaması
ve Amerika'nın
arabalarla olan
aşk ilişkisi"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/artcar

SPAMARAMA

Auditorium Shores, Austin, Texas, ABD

GPS Enl: 30.26666 K Boy: 097.73333 B

Yemek yapmak, bir Amerikan geleneğidir—tuhaflık da öyle. İkisinin bir araya gelmesi sadece zaman meselesiydi ve sonucu Amerika'nın en tuhaf ve tadı en güzel yemeği SPAMARAMA oldu. Ülkenin her yerinden şefler her yıl

çömlekte pişmiş yapış yapış domuz ürünü SPAM'i lezzetli bir yemeğe dönüştürmeye çalışmak için Austin Texas'a gelirler.

SPAMARAMA'nın iki kurucusu Dick Terry ve David Arnsberger, 1978'de ünlü Texas geleneği acılı yemeğin üstünlüklerini tartışırken bu etkinliği akıl ettiler. Terry'e göre: "Herkes acılı pişirebilir... Eğer birisi SPAM'i yenilir hale getirebiliyorsa, bu bir meydan okuma olur. Bir SPAM yarışması olmalı." Ve bu fikirle devam ettiler.

Yıllar sonra, hâlâ devam ediyorlar –her zamankinden daha klişe SPAM sloganlarıyla– ve insanlar bu domuz partisine girmek için beş dolar ödemeye hazırlar. "1978'de bu işi başlattığımızda, yirmi yıl sonra 10.000 kişinin bu güzelliğe tanıklık etmek için geleceğine dair bir fikrimiz yoktu" diyor Arnsberger. "Birkaç yıl boyunca eğlenceli bir aktiviteydi, dışarı çıkmak ve bira içmek, fakat sonra gerçekten popüler olmaya başladı. Yerel, ulusal ve hatta dünya çapında katılım var."

SPAMARAMA'da bir sürü etkinlik vardır. SPAM pişirmenin yanı sıra, çoğunluğu SPAM şakaları yapan yerel gruplar bulunur. SPAM severler, SPAM Olimpiyatlarında SPAM burger yeme yarışması gibi (ve muhtemelen sonrasında tuvalette resmi olmayan çıkarma aktivitesi) çeşitli etkinliklere katılırlar.

Bu arada, SPAMerika Kupasını kazanmak için, şefler eti lezzetli bir yemeğe dönüştürmeye çalışırlar. Alkollü yerel jüri üyeleri SPAM yemeklerini tadar.

Yılda bir, Nisan/
Mayıs

SPAM meraklısı ahçıların hedeflediği sadece tat değildir. Diğer iki kategori de aynı şekilde önemlidir ve daha fazla merak uyandırır: Şovmenlik ve en kötüsü. Şovmenliği kazanan aktiviteler arasında, domuzun poposunun SPAM'den ayrılması ve bir farenin detaylı olarak kesilmesi sayılabilir. En kötüde ise, SPAMARAMA efsanesi Pops Conway, SPAM Sineği denilen, peynirli mayonez ve kuru üzüm dolu SPAM yemeği ile katılır (her yıl!). Kulağa lezzetli geliyor!

Giderken:

Lezzetli bir tarif yaratmaya çalışın (ipucu: SPAM'den mümkün olduğunca az ve diğer malzemelerden mümkün olduğunca fazla kullanmaya çalışın). SPAM olimpiyatları için eğitim zor olamaz ama SPAMBurgerleri yerken midenize dikkat edin. Gitmeden önce Monty Python'un skeci "Son Soygun"u seyrederin (DVD'si var), "SPAM, SPAM, sevgili SPAM" şarkısıyla sizi havaya sokacaktır. Yemek pişirilirken SPAMARAMA'yı bulmaya çalışın: Kazanan tarifleri ve olayın tarihini anlatan bir yemek kitabıdır.

**"Amerika'nın
en tuhaf ve
tadı en güzel yemeği"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/spamarama

Calgary Koşusu

Stampede Park, Calgary, Alberta, Kanada

GPS Enl: 51.08333 K Boy: 114.08333 B

Guy Weadick adında usta bir kementçi, şimdi Calgary Koşusu denilen Calgary’i kovboy numaraları için uygun bulduğunda yıl 1912’ydi. Rüyası, “Buffalo Bill’in vahşi batı fantazisinin yanında hafif kalacağı” bir gösteri yaratmaktı.

Şimdiye kadar bir milyardan fazla insan “Dünyadaki En Büyük Açık hava Gösterisi” denilen aktiviteye katıldı ve şimdiye kadar kimse bu ismi sorgulamadı. Kanada kovboy kültürünün bu delikanlılık gösterisi her yaz yapılır ve genellikle kozmopolit olan Calgary, on günlüğüne kasabalı kovboy köklerine döner.

Koşudaki ana aktivite, gece yapılan “Arazi Derbisi”dir. “Batı tarihinin sayfalarından bir spor” olarak bilinen bu yarışların, sürücülerin en iyi kamp yerini bulmak için çok hızlı gittikleri 1800’lerin sığır sürüşünden geldiği söylenir. Bu hantal mobil mutfaklar, yemek odası ve kovboylar için sosyal merkez olarak hizmet ederler. Koşuda tam ekipmanlı tahta arabalara dört atlı eşlik eder ve araba dörtlü safkan at takımları tarafından çekilir. Kazananın hepsini alacağı 500.000 Kanada Doları için yarışılır.

Akşamları çevredeki en iyi rodeoyu seyredebilirsiniz. Yaşamlarını riske atan ve büyük para ödülü için rekabet eden güreşçileri, kementçileri ve boğa binicilerini göreceksiniz. Ayrıca, vahşi inek sağmak ve vahşi at yarışı gibi aktiviteler de vardır.

Koşuda sizi eğlendirecek birçok başka batı tuhaflığı vardır. Örneğin, domuzların, ördeklerin ve horozların beraber yarıştıkları aktiviteye bakın. Ya da kütük yuvarlama, testere yarışı

Yılda bir, Temmuz

ve balta atma aktivitelerine uğrayın.

Kumarhane eklenerek tekrar yaratılan vahşi batı kasabasının ana caddesinde gezinin. Otantik kızılderili çadırları, kızılderili müzakereleri, kabile dansları, cam boncuk sergileri ve geleneksel oyunları görebilirsiniz. Eğlence gezileri, tarım ve hayvancılık sergileri de etkinlikler arasında yer alır.

Dünyaca ünlü (çoğunlukla Kanadalı) heyecanlı animatörler size eve kadar şarkı söyletirler.

**"Kanada
kovboy kültürünün
delikanlılık gösterisi"**

Giderken:

Hayal edebileceğiniz gibi, koşuda en zor bulunan bilet araba yarışları biletidir ve her zaman birkaç hafta öncesinden tükenir. Bunu gördükten sonra, gece yapılan havai fişek finali için kalın. Ayrıca Rodeo gösterisine, araba yarışlarına ve Stampede Parkı'ndaki bütün aktivitelere girişi kapsayan özel, indirimli iki günlük paketler bulunur.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/stampede

Calgary Koşusu'nun izniyle

Latin Amerika ve Karayipler

23. Junkanoo
24. Saut d'Eau Vudu Hacı
25. Chichen Itza'da Bahar Ekinoksu
26. Los Diablos Danzantes
27. Karnaval
28. Reveillon Rio
29. Arjantin Polo Finalleri
30. La Fiesta de la Virgen de la Candelaria
31. Semana Santa
32. Día de los Muertos
33. Kral Kelebeği Göçü

Arjantin Polo Finalleri (Campeonato Argentino Abierto)

Campo de Polo, Palermo, Buenos Aires, Arjantin

GPS Enl: 34.40000 G Boy: 058.50000 B

Polonun, 2.000 yıl önce İranda bulunduğuna inanılır. Fakat günümüzde zorlu ve gösterişli bir seyirliğe dönüşmesini Arjantin'e borçludur.

Son yüzyılda, uluslararası polo-da, her ülkeden daha çok şampiyona oyuncusunu ve takımını zorlanmadan çıkaran Arjantin'in egemenliği vardır. Bu spor ulusal bir takıntıdır ve buna tanık olmak için Campeonato Argentino Abierto'dan daha iyi bir yer yoktur. Abierto, ulusal bir şampiyona olduğu halde, gezegendeki asıl polo aktivitesi olarak kabul edilir.

15.000'den fazla insan, Buenos Aires'in varlıklı Palermo bölgesinde Campo de Polo'da maçı seyreder. Yerel halk (*portenos* denir) bu aktiviteye ayrıca "Polonun Katedrali" der. Birçok seyircinin, sadece evinden çıkıp, birkaç blok yürümesi aktiviteyi seyretmesi için yeterlidir.

Son maç, genellikle Aralık ayının ilk cumartesi günü yapılır. Dörder kişiden oluşan sekiz profesyonel takım, finalde hangi takımların oynayacağını belirlemek için Aralık ayının ilk cumartesi gününden önceki haftalarda maçları tamamlar.

Polo, dokuz futbol sahası büyüklüğünde (146 x 274 m) çok büyük bir alanda oynanır. Hareketli oyunda, alanın tümü kullanılır, yani her koltuktan maç iyi seyredilir.

Maçın tamamlanması yaklaşık doksan dakika sürer ama gerçekten oynanan süre, altı tane yedi dakikalık "chucker" denilen bölümden oluşur. Her oyuncunun, altı bölümün her biri için altı tane tam teçhizatlı safkan atı hazır bulunur. (polonun çok zengin erkeklerin sporu olarak bilinmesine şaşırmamak lazımlı!). Atlar, polo için özel olarak yetiştirilir ve genellikle beş ile

**Yılda bir, Aralık
(ilk Cumartesi)**

onbeş yaşları arasında-
dır.

Corbis/Paul A. Souders

Polo için, bir sa-
vaşçı gibi ata binmek,
bir satranç oyuncusu
gibi düşünmek ve
rakipleriniz dizleri-
nizi kırmaya çalışır-
ken profesyonel bir
golfçü gibi vurmak
gerektiğini söyler-
ler. Bu "centilmen"

spor, çoğunlukla oldukça

zorlu hale gelir, oyuncular, rakiplerinin sopaları-
na çengel atarlar, top çalarlar ve rakipleri saha dışına sürerler.

Seyircili birçok sporda olduğu gibi, Abierto'nun en iyi yön-
lerinden biri seyreden insanlardır. Kalabalık, sakın ve iyi giyimli
varlıklı *portenos*'lardan, yerel ünlülerden ve uluslararası jet sos-
yeteden oluşur. Sahanın çevresinde lüks eşyalar ve polo aksesu-
arları satan standlar ve küçük dükkanlar bulunur. Ve üçüncü ile
dördüncü bölüm arasındaki molada, seyirciler, alana basarak
Gucci ayakkabılarını ve Prada stilettoalarını kirletirler.

Giderken:

Abierto'nun final maçı için bilet bulmak
zordur; önceki maçlar için bilet bulmak
daha kolay olabilir. Son maç genellikle

**"Gezegendeki asıl
polo aktivitesi"**

saat 17 civarı başlar. Hava, ılık, bahar gibi olur. Ve eğer oyunu yerel
televizyonda görürseniz, minimum yorumla yayınlanmasına muh-
temelen şaşıracaksınız. Arjantin'in yorum yapmayı dikkat dağıtma
olarak gördüğü ve sadece toynak ve sopa sesleri duymayı tercih et-
tiği açıkça anlaşılıyor.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/polo

La Fiesta de la Virgen de la Candelaria Copacabana, Bolivya

GPS Enl: 16.18333 G Boy: 069.11666 B

Peru ile Bolivya arasındaki Ant Dağları'nda 3.700 m. yükseklikte uçsuz bucaksız Titicaca Gölü bulunur. Bu bölge her zaman kutsal olmuştur. İspanyolların 1500'lerin ortasında Katolik dinini getirmelerinden önce,

bölge sakinlerinin yaşam tarzında İnka gelenekleri hakimdi. Her yıl 2 Şubat'da, Titicaca Gölü'ne bakan yarımada, 5.000 kişilik kasaba Copacabana'da Hristiyan - Kızılderili kutlaması olan La Fiesta de la Virgen de la Candelaria süresince, şiddetli renk, ses, eğlence ve dini tören patlaması yaşanır.

Tahmin edebileceğiniz gibi, Copacabana'da La Fiesta de la Virgen de la Candelaria'nın karışık etnik bir havası vardır. Fiesta'nın merkezi, kasabanın beyaz Kuzey Afrika stili katedralinin çevresidir ve tüm kasabayı canlandırır. 2 Şubat'tan birkaç gün önce kızılderililer, kırsal bölgeden gelmeye başlarlar. Kasaba rengarenk süslenir ve insanlar her yerde müzik çalıp dans ederler. Falcılar, satıcılar ve şarlatanlar tezgah açar. İnsanlar kutsanır ve dualar tüm kasabayı kaplar, özellikle ana meydanı.

Fiesta, Virgin, Copacabana ve İnka mirasları arasındaki tarihi bağlantıdan doğar. Copacabana yakınlarında iki yüce ada vardır: Isla del Sol ve Isla de la Luna. İnkalar, dünyanın buralarda başladığına inanırlar. Ayrıca güçlü bir Hristiyan geleneği vardır. 1500'lerin sonunda İnka hükümdarının torunu, Copacabana'da Bakire Meryem'in hayaletini gördüğünü söyler. Daha sonra Meryem'in heykeli Copacabana'ya getirilir. (Candelaria tüm Hristiyan dünyasında kutlanır. İsa'nın doğumundan sonra Bakire Meryem'in arındığı gündür.) O zamandan beri, hem Bakire Meryem hem de Candelaria günü, Copacabana'daki hem Hristiyan hem de Kızılderili dinleri için önemli olmuştur.

Yılda bir, 2 Şubat

Dini güç, Copacabana'yı dinler çarşısına çevirmiştir. Örneğin taşıtlarının papazlar tarafından kutsanması için, Boliviya'nın her tarafından kasaba meydanına insanlar gelir. İnka dini uygulamaları da hâlâ sürmektedir. İnsanlar, lama ceninlerini evlerinin altına gömerler ve tatlı alkollü içecekleri, koruma ve iyi şans getirmesi için temelin üzerine dökerler.

Fiesta süresince, katılımcılar davul çalar, geleneksel Kızılderili dansları yaparlar ve boğa güreşi taklidi yaparlar. Bakire Maryem heykelinin aynısını kapsayan büyük bir dini yürüyüş vardır. Ayrıca, İnkaların, Pizarro tarafından fethedilmesi yerel Kızılderililer tarafından canlandırılır, fakat Kızılderililer lehine bir değişiklikle katledilmiş İnka kralı yaşama geri döner (aynı İsa gibi).

**"Şiddetli
renk, ses,
eğlence ve
dini tören patlaması"**

Giderken:

Copacabana, çok güzel ve arkadaş canlısıdır. Genellikle soğuktur ama yine de bol miktarda güneş koruması ve şapka alın, çünkü kapalı bir günde bile yükseklik nedeniyle yanabilirsiniz. Uzun kamış demetlerinden yapılan tortora botlarına bakın ve taş mezar olarak bilinen Kalahuta Adası'na keşif gezisi yapın. Efsaneye göre bunlar, İnka başkenti Cuzcoi Peru'ya giden, yer altındaki İnka geçitleri ağına götürür.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/candelaria

Corbis/Tiziana ve Gianni Baldizzone

Karnaval

Sambodrome ve Çeşitli Yerler, Rio de Janeiro, Brezilya

GPS Enl: 22.88333 G Boy: 043.28333 B

Rio de Janeiro'nun harika dengeleyicisi, Karnaval kutlamasıdır. Dört gün ve dört geceliğine, ülke başka hiç bir şey yapmaz ve dünyanın en vahşi ve en seksi partilerinden birine odaklanır. Yerel halka ek olarak, yaklaşık 300.000 yabancı ziyaretçi eğlence için Rio'ya akın eder. İnanmak için

görmeniz gerekir—özellikle de Rio'nun en iyi samba dernekleri tarafından organize edilen müzik ve dans maratonunu.

Brezilyalılar, Karnaval için yıl boyu plan yaparlar. En yoksullar bile kostüm almak için para biriktirir, çoğunlukla süslü başyapıtları özenle hazırlar. Hazırlık ve parti öncesi etkinlikler neredeyse kutlamanın kendisi kadar eğlencelidir. Karnaval sırasında, en az bir tane sokak grubunu (banda) görün, en az bir baloya katılın ve Sambodrome'da (samba merkezi) çok zaman geçirin.

Karnaval'ın kutlama atmosferi bulaşıcı ve tutkuludur—çocuklardan büyükannelere kadar herkes birkaç gün kendini kaybeder. Kostümleri ve kışkırtıcı dansları, kutlamayı daha da renkli yapar. Kamusal alanda tamamen çıplak olmak kanuna aykırı olduğu halde, birkaç tane stratejik olarak yerleştirilen grup bunu yapabilir.

Karnaval'ın ana aktivitesi artık Rio caddelerinde yapılmıyor. Ana gösteriler, hükümetin sahip olduğu Sambadrome'nin duvarları arasında kalıyor. Özel balkon kiralamanın maliyeti onbinlerce dolar olabilir! Koltukların fiyatı daha uygundur, ancak gerçekten fakir halk yirmi saatlik eğlenceyi, büyük Sambadrome'un çevresindeki kalabalık köprülerin üzerinden ve yüksek çatılardan seyreder. Samba yürüyüşleri, birkaç parça giymiş samba dansçıları ve ulusal ünlüleri ağırır.

Stadyumun dışında, Karnaval baloları, lüksten uçarıya kadar farklılık gösterir. Yüzlercesi, Rio'nun her yerindeki kulüplerde ve

Yıldı bir, Ocak/Şubat
(Kül Çarşambası'ndan
dört gün önce)

salonlarda gerçekleşir ve biletler şaşırtıcı şekilde ucuzdur. Çoğu halka açıktır ama bekleneceği gibi özel balolar en heyecanlıları olabilir. Özel galada yıldızlarla sohbet edin ya da Karnaval'ın daha taşkın, seksi yönünü bekarlar balosunda ya da eşcinseller balosunda deneyimleyin. Havaya girmek için en seksi kostümünüzü giyin ve kendini zi ateşli salsa gecesine hazırlayın.

**"Dünyanın
en vahşi ve
en seksi
partilerinden biri"**

Hiç kimse karnaval tutkusuna karşı koyamaz—şen ruhu, şehrin içine işler, ziyaretçileri ve yerel halkı etkiler. Duygusal ve sıcak Brezilya halkını tanırken, dünyanın en iyi partilerinden birini deneyimleme şansına sahipsiniz.

Giderken:

Rahat olmayı hedefleyerek plan yapın: Sağır edici balolarda takmak için kulak tıkacı ve Sambodrom'da üzerine oturmak için minder alın. En iyi görüş için Sambodrom'da 5, 7, 9 ya da 11 no'lu bölümlere oturun. 600 tane mahalle partisi arasından birini ya da ikisini seçmekte zorlanacaksınız, bu nedenle size öneride bulunabilecek biriyle arkadaş olun (Brezilyalılarla arkadaş olmak zor değildir). Fakat Copacabana Plajı'nın birkaç blok arkası gibi, şehrin gelişmemiş bölümlerine gitmeyin, tehlikeli olabilir.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/riocarnaval

Reveillon Rio

Rio de Janeiro, Brezilya

GPS Enl: 22.88333 G Boy: 043.28333 B

Yeni yıl yaklaştığında, plajların, şehvetin, yürüyüşleri sam-bayı andıran halkın şehri Rio de Janeiro'ya doğru yola çıkın. Brezilya'da yılın ikinci büyük partisi, denizi ve maneviyatı, yılı göndermek için planlanmış partiyle birleştiren yeni yıl kutlaması Rio Şenliği'dir.

Yılda bir, 31 Aralık

Yerel halktan ve ziyaretçilerden oluşan milyonlarca insan, Brezilyalıların parti işini iyi bildiklerini kanıtlarcasına, Copacabana ve İpanema plajlarına doluşur, otel partilerine gider ve yeni yıl arifesinde Rio de Janeiro'daki kulüplere takılır. Afrika, Hristiyan ve yerel halkın geleneklerinin müthiş karışımı ve karakteristik Brezilyalı sıcaklığı, Rio'yu, geçmişin unutulduğu ve geleceğe odaklanıldığı bir yer yapar.

Şenliğe başlamak için otellere ve kulüplere gitmek isteyebilirsiniz, fakat öncelikle Rio'da yaşamın merkezine gidin: Plaj. Rio'nun Copacabana Plajı, yerel halkın maneviyatla zevk düşkünlüğünü harmanladığı, şenliğin benzersiz ayinine ev sahipliği yapar. Tahminen bir milyon kişi, deniz tanrıçası Iemanjá'ya saygılarını sunmak üzere plajda toplanır. Onun şerefine herkes beyazlar giyer ve denize *macumba* ya da kurban taşır. Bu küçük mum ışıklı botlar, suyun kenarına dizilerek denizin onları almasını bekler. Bütün sahil boyunca büyük hoparlörlerden gelen müzik eşliğinde insanlar gün doğumuna kadar dua ve dans ederler.

Şenlik geleneğine göre, yeni yıl arifesinde Brezilyalılar üç dalga atlamak, dua etmek ya da dilek tutmak ve denize çiçekler atmak zorundadırlar. Yerel halk o kadar sevimlidir ki, size beyaz pantolonlarınızı çıkarttırırlar ve sizi denize atlamak du-

rumunda bırakırlar, fakat öncelikle ıslak beyaz kumaş altına doğru iç çamaşırları giydiğinizden emin olun. Rio geleneğine göre, şenlikte giydiğiniz iç çamaşırının rengi, gelecek yılla ilgili aşk dileğinizi ifade eder.

Tamamen ısladığınızda, yapılacak tek şey çılgınca eğlenmektir. Alkol, şeker, limon ve buzdan yapılan sert Brezilya içkisi *caipirinhay*ı yudumlayın. Sonra gökyüzünün sahil boyunca havai fişek görüntüleriyle aydınlandığı gece yarısına kadar civarda yürüyün, canlı eğlenceyi dinleyin ve yerel halkla arkadaşlık edin (şaraplarını, yemeklerini ve neşelerini şüphesiz paylaşacaklardır).

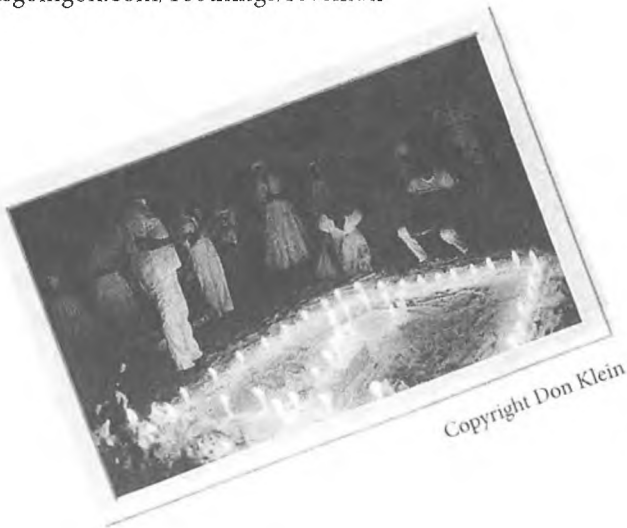
**"Denizi,
maneviyatı ve
partiye
birleştiren
yeni yıl kutlaması"**

Giderken:

Birçok otel bulunur ama bu kutlama için çabuk dolarlar, bu nedenle planlarınızı erkenden yapın. Sarhoş turistlere yanaşan yankesicilere karşı kendinizi korumak için para kemeri takın. 1 Ocak'ta bir şeyler yapmayı aklınızdan bile geçirmeyin. Herkes evinde uyur ve akşamdan kalma oldukları için birçok dükkan kapalıdır.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/reveillon

Copyright Don Klein

Día de Los Muertos (Ölüleri Anma Günü)

Puebla, Meksika

GPS Enl: 19.05000 K Boy: 098.16666 B

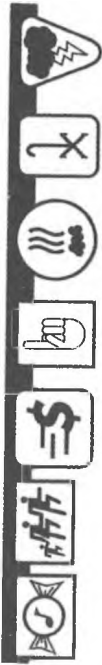
Ölen sevdiklerimizi isimlerinin yazılı olduğu kurukafa şeklinde şekerleri yiyerek, iskelet kostümleri içinde dans ederek ve mezarlarında parti yaparak onurlandırdığımızı düşünün. Meksika'da aileler el Día de Los Muertos'u ya da Ölülerin Günü'nü böyle kutlar, yaşam ile ölüm arasındaki çizginin silindiği alışılmadık bir kutlama. 31 Ekim'den 2 Kasım'a kadar Meksikalılar, ölen arkadaşlarının ve akrabalarının ziyaret eden ruhlarıyla parti yapar, dua eder, yemek yer ve içerler. Özellikle en fazla kutlama, güney Meksika'da Oaxaca'da ve Mexico City'nin güneydoğusundaki büyük şehir Puebla'da yapılır. Oaxaca, güzel bir koloniyel kasabadır. Puebla'nın Día de Los Muertos kutlaması daha az turist işgali altındadır.

Ölülerin Günü, eski kültürle yeniye karıştırır, normalde ölümden korkan Katolik kültürüne, Azteklerin ölümün seyahati temsil ettiği fikrini getirir. Aztekler, yaşamı bir rüya ve ölümü bir uyanış olarak görürlerdi.

Günümüzde, Ölülerin Günü, Azteklerin iki ay süren ölüm ve ölümle tekrar birleşme kutlamasının modernize edilmiş versiyonudur. 31 Ekim'de başlar. Çocuklar, Halloween benzeri kostümler giymiş olarak caddelerde yürürler ve aileler, yemekle, sıcak çikolatayla, *angelitos* yani ölen çocukların ruhları için oyuncaklarla dekore etmek üzere sunak yaparlar. Gece çocukların ruhu gelir, hediyelerin ruhunu alır ve sabah da yaşayan çocuklar, gerçek oyuncakların tadını çıkarır.

1 Kasım'da (All Saints' Günü) çocukların ruhu ayrılır ve aileler ölen yetişkinlerin ruhlarını bekler, sunakları onların en

Yılda bir, 31 Ekim-
2 Kasım

sevdikleri yemeklerle, tekilayla ve hedi-yelerle doldurur. Günler,  l lerin “ziya-retiyle” evde geçirilir. Sokak satıcıları, ölen sevdiklerimizin isimlerinin yazılı olduğu kafatası şeklinde çeker satar. Sa-nat eserleri, iskeletlerle ve kafataslarıyla süslenir—küçük figürlerden, kafatası kolyelere kadar her şey.

**“Yaşam ile ölüm
arasındaki
Çizginin silindiği
alışılmadık
bir kutlama”**

Fotoğraflarla ve çiçeklerle ve yemekle süslenmiş sunaklar, geceleri ölenlerin mezarlarına götürülür. Aileler ve arkadaşlar nöbet tutar, dans eder,  arkı s yer, dua eder... ve bolca likör içer! Salsa müzisyenleri ceset gibi giyinmiş olarak caddeleri dol-durur, davulcular cadı kostümleri içinde caddelerde y r rlere ve dansçılar,  eytanı kovmak için  eytan dansları yaparlar.

 l mle yaşamın bir süreliğine birbirine bağlandığı bu yerde birkaç gün geçirin. İçinizdeki   ml y   ımartmak için Puebla’nın mezarlıklarında dola ın—buralarda ürkütücü, tu-haf ya da hastalıklı karşılanmaz. Tam tersine, kesinlikle yaşamı onaylayıcı, canlandırıcı ve ruhunuz için iyidir!

Giderken:

Puebla, alingan ve çok aktif volkan Popocatepetl’in (“El Popo” olarak bilinir) gölgesi altındadır—yani seyahatinizden önce volkanın aktivitesini kontrol etmek iyi fikirdir.  lm  sevdik-lerinizin birkaç fotoğrafını ve sunak için uygun halk sa-natı satın almak üzere yanınıza biraz para alın.

Suyun i ilmediğini unutmayın ama buna rağmen hastalanırsanız  a ırmayın.

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/muertos](http://www.whatsgoingon.com/100things/muertos)

Meksika Turizm Bakanlığı

Kral Kelebeği Göçü

Anganguero, Michoacan, Meksika

GPS Enl: 19.20000 K Boy: 100.16666 B

En güzel böcek hangisidir? Jürimiz yok ama tuhaf kral kelebeği bu ünvan için çok ciddi bir adaydır. Şimdi turuncu siyah bir bulut oluşturacak kadar çok kelebeğin tepenizde uçuşunu hayal edin ya da dallarda meyve salkımı gibi durup altındaki ağacı kapatacak kadar ağaçlara topladıklarını. Dünyanın en güzel böcek saldırısında, kelekelerin yıllık göçünde, bu fantezi gerçek olur.

İnsanların çoğu, birçok kelebek türünün aynı kuşlar gibi kış için güneye uçtuklarını bilmez. Kelebekler, ABD'de ve Kanada'da sonbaharın başında güneye doğru yolculuklarına hazırlanmak için toplanırlar. Bu küçük yaramazlar, genellikle güç veren nektarları bol miktarda bulabilecekleri yemyeşil ağaçların olduğu yerlerde toplanır. Eylül'de 3200 km. seyahat edecekleri Meksika göçüne başlarlar.

Danaus plexippus türü kelekeler, soğuk kuzey ikliminde yaşayamadıkları için, kış yolculukları için Meksika'da tercih ettikleri birkaç noktaya uçarlar. Ancak sıcak gün ışığında da yaşayamazlar, bu nedenle sabit ısılara ve Michoacan güney merkez eyaletinde Mexico City'nin üç saat batısındaki ormanların köknar ağaçlarının derin gölgelerine doğru yol alırlar. Kasım ayı boyunca deniz seviyesinden 3 km. yukarıdaki bu yüksek bölgede 100 ile 250 milyon arası kelebek ortaya çıkar ve Mart ortasına kadar görülebilirler.

Kelebekler, son 40.000 yıldır bu göçü gerçekleştirirler. Ancak son yıllardaki ağaç katliamı ve kalkınma, kelekelerin yaşamlarında tehdit oluşturdu. Fakat Meksika hükümeti ve koruma grupları işe karıştılar ve birçok bölge şimdi korumaya

Yılda bir,
Aralık'tan Mart
ortasına kadar

Meksika Turizm Bakanlığı

alındı (ondört bölgenin dokuzu). Bunların dördü, Zitácuaro şehrinin kuzeyinde Angangueo dağ köyünün yakınlarındadır. Buranın havası, ağaçları, akarsuyu ve yoğun sisi kelebekler için idealdir. Kelebekler her ağaç kaplar ve tüm bölge turuncu olur.

Mart ortasında, kelebekler yumurtalarını bırakmak için tekrar kuzeye dönerler. Bahar ve yaz mevsimlerinde iki ya da üç kuşak daha doğar. Her biri daha kuzeye doğru uçar ta ki hepsi dönüp sonbaharda Meksika'ya tekrar uçana dek. Meksika'da ortaya çıkan kelebekler, önceki baharda oradan ayrılanların torunlarının torunlarıdır. Kelebekler yaklaşık iki yıl yaşar, yani şanslı kelebekler yaşamları boyunca Meksika'yı iki kere ziyaret eder.

Giderken:

Zitácuaro, Mexico City'nin yaklaşık üç saat batısında ya da Morelia'nın iki saat doğusundadır ve Angangueo, Zitácuaro'nun kırkbeş dakika kuzeyindedir. Ziyaret etmek için en iyi zaman Şubat ayı ya da Mart ayının başlarıdır. Bulutsuz ve güneşli bir gün seçin. Eğer kelebekler yeteri kadar ısınırlarsa, ağaçtan ağaca konarlar ve siz de kanat seslerini duyabilirsiniz ve alev alev yanan turuncu renklerini daha iyi görebilirsiniz.

**"Dünyanın
en güzel
böcek saldırısı"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/monarch

Chichen Itza'da Bahar Ekinoksu

Kukulkan Tapınağı, Chichen Itza, Yucatan, Meksika

GPS Enl: 20.83333 K Boy: 089.90000 B

Baharın ilk gününde, Dünya Ana, Güneş Baba ve Ay Kardeş parti yapar. Bu partiye birkaç tanrı ve mistik takım yıldızı gelir. Ve siz de partiye davetlisiniz! Dünyanın ruhsal merkezi Meksika'nın Yukatan Yarımadası'ndaki Chichen Itza'da her yıl baharın ilk günü gerçekleşen muhteşem astrolojik olay Bahar Ekinoksu'na hoşgeldiniz.

Yılda bir, 20 Mart

Chichen Itza, yaklaşık elli kuşak önceki en gelişmiş Amerikan kültürlerinden biri olan Mayaların merkeziydi. Bahar ekinoksu neden Chichen Itza'da önemli bir olaydır? Çünkü orada bulunan Kukulkan piramidi dört mevsimin tam merkezidir. Piramidin dört kenarının her birinde, her mevsimdeki doksan bir günü temsil eden doksan bir basamak bulunur. 20 Mart'ta güneş tam olarak o geçtiğinde, piramidin dört kenarının her birine doksan derecelik açılarla gölge yapar. Bu sırada Quetzalcoatl olarak bilinen vahşi takımyıldızının gölgesi piramitin bir kısmında görünür.

Chichen Itza'da Bahar Ekinoksu kutlaması üç nedenden dolayı önemlidir. Birincisi, Quetzalcoatl'ın piramidin kenarından yukarıya doğru yönelişini seyretmenin görsel zevkini tadabilirsiniz. Bu, mucizevi astrolojinin ve ileri piramit mühendisliğinin sonucudur (güneşin açısının gölgeyi görmenize izin verdiği tek gündür). İkincisi, kutsal Maya takvimlerinde şifrelenmiş bilgiyi arayarak –muhtemelen kutsal bitkiler ve meditasyon aracılığıyla– muhteşem Maya kültürü hakkında daha fazla şey öğrenebilirsiniz (böylece evrenle bir ve uyum içinde olursunuz). Ve üçüncüsü, piramitteki 60.000 kişilik büyük partiye katılabilirsiniz.

Meksika Turizm Bakanlığı

Bu olayın görsel ve mühendislik yönlerinin anlaşılması kolaydır—piramidi doğru şekilde yapmak, inanılmaz matematik ve inşaat tecrübesi gerektirmiş olmalı. Ruhsal

yönünü anlamak biraz

daha zor olabilir. Maya inancına göre, vü-

cudumuzun yedi merkezi yılın bu anında Pleiades yıldız kümesiyle –Taurus takımıyıldızının “yedi kızkardeş”lik kısmı– bağlantıya geçer. Ancak anlaşılması en kolay olan tekiladır. Partinin keyfini çıkarın!

Giderken:

Chichen Itza, Maya kültür bölgesinin merkezindedir. Fakat Chichen Itza'ya gitmenin en iyi yollarından biri, Cancun ve Merida kasabalarının ortasında olmasıdır. Her birine yaklaşık 185 km. mesafededir. Yani, Maya kültürünü özümseme yolculuğunuzda ayrıca güneşli Cancun partilerinde eğlenebilirsiniz ve neşeli Meridada koloniyel Meksika'nın tadına varabilirsiniz.

**“Dünyanın
ruhsal merkezinde
gerçekleşen
muhteşem bir astro-
lojik olay”**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/chichen

Semana Santa

Ayacucho, Peru

GPS Enl: 13.15000 G Boy: 074.21666 B

Birkaç tane haşlanmış yumur-
tayı boyamanın ve oturmanın
eğlenceli bir Paskalya aktivite-
si olduğunu düşünüyorsanız,
günahların toplu işlem bekle-
diği Semana Santa sırasında
Peru'da bulunmamışsınız de-
mektir! Peru, Kutsal Hafta'nın dünyada en dindar ve en tuhaf
kutlanıldığı yerlerden biridir.

**Yılda bir, Mart/Nisan
Paskalya Pazarı'ndan
önceki hafta**

Kendinizi secde etmiş ve Deprem Lordu heykelinden
gözlerinizi kaçırmış olarak hayal edin. Uzağa bakıyorsanız
çünkü bakmazsanız, İsa bu yıl ölmek üzere sizi seçebilir. İsa'ya
şehrinizi deprem felaketinden kurtarması için dua ediyorsu-
nuz. Fakat eğer doğru şekilde yapılmazsa –özel iç çamaşırı ve
heykel için kanat dahil olmak üzere– şehir yok olabilir.

Bu, Semana Santa sırasında güney şehri Ayacucho'da tanık
olacağınız çok büyük seromoniden bir örnektir. Her gün ibad-
et gösterileriyle doludur—bolca secde etmek gibi. Perulular
eskiden beri dinlerine düşkün olarak bilinir, objeye tapınma,
korku ve kendinden vazgeçme. Yunanlar gibi İnkalar da çok
sayıdaki tanrılarını memnun etmek için çok zaman ayırıyor-
lardı. Pagan çılgınlığına Hristiyanlığı da ekleyin ve şimdi ne
beklersiniz? Bunların kombinasyonu, İsa'yı ağlatacak coşkun
tapınma görüntüsüyle sonuçlanır.

İsa'yı mezarında tekrar canlandıran İyi Cuma'nın kutsal
mezar ayini, haftanın en çarpıcı gösterisidir. Santa Domingo
Kilisesi'nde sıraya girmiş hevesli inananlar İsa'nın kuklasını
dolaştırırlar, ibadet göstergesi olarak İsa'nın yaralarını silerler.
Sonra, tabut taşınır. Bütün şehrin ışıkları söndüğünde, bütün
dikkatler tabut taşıyıcılarının kafalarının üzerindeki cam ku-

tudan yayılan ışığa çevrilir. Siyahlar giymiş ve binlerce yanan mum taşıyan katılımcılar, kutsal tabutu izlerken, müzisyenler kalp burkan bir melodi çalar.

Perulular, efendilerinin ölümünü atlatmak için zaman harcamazlar (geri dönecektir). Popüler bir inanca göre, İsa, kıyamet öncesindeki kısa dönemde öldüğünden, dünyadaki hiçbir şeyden rahatsızlık duymaz. Bu nedenle Cuma ve Cumartesi günleri, ilahi bedeli olmadan Peruluların nasıl isterlerse öyle davranma hakları vardır. Her seferinde bu dönemde vatandaşlar arasında rasgele seks, soygun, dolandırıcılık ve diğer eylemler görülür. Fırsatları kaçırmamalı, değil mi?

Corbis/Brian Viskander

Giderken:

Ayacucho, büyük Peru şehri Cuzco'nun güneydoğusundadır. Cuzco oldukça güvenlidir ama başka yerlerde dikkatli olun. Cuzco'dan Ayacucho'ya taksiyle yapacağınız kısa bir yolculukla ulaşabilirsiniz. Orada arabaya ihtiyacınız olmayacak çünkü şehir rahatça yürüyerek gezilebilir. Ulaşım ve konaklama Peru'da göreceli olarak hesaplıdır. Fakat parasız kalırsanız, ne yemek istiyorsanız çalmanın sorun yaratmayacağı Cuma ve Cumartesi günlerini her zaman bekleyebilirsiniz.

**"Kutsal Hafta'nın
dünyada
en dindar ve
en tuhaf
kutlanıldığı yerlerden
biri"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/semanasanta

Los Diablos Danzantes (Katolik Yortusu'nun Şeytan Dansçıları)

Los Caneyes, Patanemo, Venezuela

GPS Enl: 10.48333 K Boy: 068.03333 B

Şeytan'la hiç dans ettiniz mi? İşte şimdi size fırsat. Venezuelada Los Caneyes köyünde Katolik Yortusu sırasında Beelzebub ve arkadaşlarıyla Afro-Karayip geleneklerini Roma-Katolik inançlarıyla birleştiren tutkulu bir kutlamayla

işe başlayabilirsiniz. Kötü arkadaş şeytan, Eucharist onuruna bir kutlama olan Katolik Yortusu nedeniyle evden eve zıplar.

Şeytani dansa katılan "hermanos" ya da biraderler, emekle hazırlanmış boynuzlu ve şeritli maskesi olan kırmızı kostümler giyerler ve ayaklarına zil takarlar. Her yıl biraderler, dans ederek, davul çalarak ve marakas sallayarak günü geçirirler. Ardarda sekiz yıl dans etme taahhütleri vardır. İlahi bir müdahale için -bir hastalığı iyileştirmek gibi örneğin- sıradışı bir rica karşılığında Tanrı'ya taahhütte bulunurlar.

Şeytan dansçısı biraderlerin cemiyeti için güzel dans etmek ciddi bir iştir. Güçlü inançlarına göre, kutsal sözü yerine getiremezlerse Tanrı tarafından ciddi olarak cezalandırılırlar. Dans, şiddetlidir, köyden şeytanın etkilerini çıkarmaya ve uyumu yeniden oluşturmaya yarar. Biraderler, "eski yoldan" köy kilisesine kadar kendi tarzlarında dans ederler. Şeytanlar, kiliseye vardıklarında tüm kasaba dansa katılır.

Sonra şeytanlar kilisenin önündeki bir sunakta toplanırlar. İkişer ikişer dans ederler ve kiliseye doğru yaklaşırlar ve efendileri İsa'ya bağlılıklarını sunarak secde ederler. Sonra şeytan dansçıları şeytanı temsil ederek, kiliseye sızmaya çalışırlar. Kiliseyi saygılı oldukları düşüncesiyle kandırmak için insandan bir haç şekli oluştururlar. Kilise basamaklarını birkaç kere çıkarlar ama kilise yetkilileri tarafından püskürtülürler.

Yıldı bir, Mayıs/Haziran
Paskalya'dan dokuz hafta
sonraki Perşembe

Kiliseden kovulan şeytan dansçıları kasabadaki her evi ziyaret eder, dans eder ve davul çalarlar. Şeytanları sürmek için ve içerideki şeytanı çıkarmak için evleri ziyaret ederler. Dansçılar davul vuruşuyla kıvrılarak, dansçıların yemek ve diğer eşyalardan oluşan hediye taleplerine boyun eğmek zorunda olan köy halkını rahatsız ederler ve korkuturlar. Son zamanlarda ölmüş olanların evlerine ayrıca dikkat edilir.

Bahar temizliği zamanı geldiğinde, bu işin ustası biraderler tarafından şeytanlarınızın çıkarılması için Venezuela'ya doğru yola çıkın.

**"Afro-Karayip
gelenekleriyle
Roma-Katolik inançlarını
birleştiren
tutkulu bir kutlama"**

Giderken:

Los Caneyes, Karayipler sahilinde Karakas'ın birkaç saat batı-sındadır ve oldukça uzaktır. Venezuela otobüsleri klimalı ve rahatır—ülkenin güvenilmez yollarında gitmek için çok daha rahat bir alternatiftir. Macera moduna girin: Küçük Los Caneyes köyünün en az bir oteli ve restoranı vardır fakat lüks değildir. Eğer Los Caneyes'e gitmeyi başaramazsanız, haberiniz olsun: Şeytan dansı tüm Venezuelada yapılır.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/devildancers

Juan Silva

Junkanoo

Nassau, Bahama Adaları

GPS Enl: 25.05000 K Boy: 077.48333 B

Eğer çoğunluğa benziyorsanız, Noel'den sonraki günleri ve yeni yıl arifesini uyuşukluk içinde geçiriyorsunuzdur: Artık daha fazla hediye almayacağınız gerçeklikle yüzleşiyorsunuz, karnınız şişiyor ve akşamdan kalma oluyorsunuz. Partinin yeni başladığı Bahama dışında gidecek

daha iyi bir yer var mı? Junkanoo, şatafatlı bir Afro-Bahama mega partisidir, size kazakları ve meyveli pastaları bırakma ve daha sıcak iklimlere gitme bahanesi verir.

26 Aralık'ta sabahın ikisinden gün doğana kadar ve tekrar 1 Ocak'ta büyük Junkanoo geçidi, Bay caddesinden başlar ve kasaba merkezini iki kere dolanarak Nassau caddelerini işgal eder. Yerel halktan ve turistlerden oluşan binlerce kişilik kalabalık, kostümlülerin caddede davul, inek çingırağı, ıslık, araba ve bisiklet kornası ve jant gibi sayısız emprovize enstrüman çalarak dans etmesini seyretmek için caddeleri doldurur.

Junkanoo kutlaması, Karayip Adaları'nda ekim dönemi sırasında başladı. Bazı kölelere ailelerini ve arkadaşlarını görmeleri için üç günlük izin verildi. Bugün, Bahamalar'ın bütün toplulukları Junkanoo'ya katılır ve Junkanoo turistik bir aktivite olarak tanıtılır. Merengeden, iki adım öne bir adım geriye esasına dayanan step dansına kadar birçok dans yapılır. Step dansının, Afrika Ashanti savaşçılarının savaş yürüyüşlerinden geldiği düşünülür. Müzik, Afrika geleneksel müziğini hatırlatır, kabile enstrümanlarından ve ritimlerinden çok etkilenmiştir.

Junkanoo'yu seyretmek çok eğlencelidir fakat kostümlü gruplar için, bu ödüllü bir yarışmadır. Jüri, geçidin ertesi günü en iyi gruba binlerce dolarlık ödül verir. Geçitten haftalarca önce gruplar kendilerini çok gizli "Junkanoo kulübelerinde"

Yılda bir,
26 Aralık ve 1 Ocak

tecrit ederler: Son derece karmaşık kostümler, yaratıcı müzik ve dans koreografisi hazırlarlar. Bunların hepsi, diğer gruplardan gizli tutulan bir konuyu esas alır—tarihi bir motiften gelecekle ilgili bir motife kadar her şey olabilir.

**“Şatafatlı
bir Afro-Bahama
mega partisi”**

Katılımcılar, kartondan, pullardan, payetlerden, krepon kağıdından detaylı, renkli kostümler yaratmak için Junkanoo'dan önceki hafta günde oniki saatten fazla zaman ayırırlar. Geçit bitiminde kostümler genellikle parçalanır, fakat en iyileri Junkanoo Expo müzesinde sergilenmek için ayrılır.

Bavullarınızı hazırlayın ve solan Noel ağaçlarından ve radyoda tekrarlayan yeni yıl şarkılarından zihninizi kurtarmak için Nassau'ya doğru yola çıkın.

Giderken:

Eğer keyif sizin için önemliyse, Junkanoo zamanı Nassau limanında duran bir gemi turuna katılın. Fakat turist gruplarından nefret ediyorsanız, Nassau'nun mağazalarını ve restoranlarını işgal eden büyük gruplardan sakınmak için, botlar geldiğinde limandan uzak durun. Junkanoo gecesi, kalabalık tarafından kapılmadan önce Bay caddesinde iyi bir yer bulun. Sahilde kullanmak için güneş kreminizi ve gece serin olma olasılığına karşı kazak almayı unutmayın.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/junkanoo

Bahama Turist Ofisi

Saut d'Eau Vudu Hacı

Saut d'Eau, Haiti

GPS Enl: 18.66666 K Boy: 072.33333 B

Haiti'de eski bir söylem der ki: Ülke, yüzde 90 Katolik ve yüzde 100 Vududur. Bu yoksul halk için, Vudu, sadece Haiti'nin esas dini değil, aynı zamanda bir yaşam biçimidir. Kölelik günlerinde, Vudu, Katolik görüntüsü altında varolmuştur. Bu durum günümüzde hâlâ hayranlık veren bir karışım yaratır. Saut d'Eau bölgesinde her yıl 15 ve 16 Temmuz'da Bakire Meryem ve Vudu aşk tanrıçası Erzulie'yi aynı anda onurlandıran büyük bir kutlama yapılır. Eğer giderseniz, önce bir kilisede dua ederseniz ve sonrasında gerçek bir Vudu deneyimine katılırsınız.

Vudu seremonileri, insanların yaşamlarının yönünü belirlemeye yardımcı olan ayinlerde, *Ioa* denilen güçlü ruhları içerir. Bu türden bir rehberlik Hristiyan azizlerinin etkisine benzerdir. Yıllar geçtikçe aşk ve güzellik tanrıçası Ioa Erzulie (arındırıcı, güçlü ve sevilen bir varlık), Bakire Meryem'le özdeşleştirildi.

16 Temmuz 1884'de Saut d'Eau bölgesindeki sevimli köy Ville-Bonheur'da Bakire Meryem'in görüldüğü bildirildi. Hacılar, her yıldönümünde, o noktaya yapılan kilisede bunu kutlarlar. Geceyi binlerce mumla aydınlatılan kilisenin önünde geçirirler. Gün boyunca beyazlar giymiş yüzlerce kadın, ellerinde ya da kafalarının üzerinde Meryem'e vermek üzere kayalar taşıyarak Bakire Meryem'in tapınağına doğru yokuşu tırmanırlar. Bu davranışın amacı, kutsanmak, problemleri çözmek hatta düşmana lanet göndermektir.

Saut d'Eau'daki iki gün boyunca Vudu ve Hristiyanlık doğal bir şekilde yan yana varolur. Bakire Meryem'e giden hacılar arasında Ioa Erzulie'nin evi olan ferahlık vahası Saut d'Eau şelalesine 3 km'den fazla yol yürüyen binlerce Vudu inananı bulunur. Şelale, asmalar, sık su birikintileri ve yosun tutmuş kayalar

Yılda bir,
15-16 Temmuz

arasında 30 m'den dökülür. Yüzlerce Vudu inananı soyunur ve arınmak için şelalenin altında çıplak yıkanır ve birçoğu Erzulie tarafından istila edildiklerinde titrer ve ağlar.

Saut d'Eau ayinini bu kadar özel kılan şeylerden biri, en önde gelen Vudu inananlarının ve Haiti'deki en sadık inananların iki gün boyunca orada biraraya gelmesidir.

Böylece birçok Vudu kampıyla karnaval atmosferi beslenir. İnsanlar her yerde *houngan* rahiplerine danışır, Vudu davulları sürekli çalar ve Erzulie'ye tavuk ve öküz kurban edilir.

Bakire Meryem, aşk tanrıçası ve dünya etkilerinin birbirine karışmasıyla Saut d'Eau, karmaşık kutsal bir kutlama ve maneviyat yüklemesidir. Haiti dilinde söyledikleri gibi: "*Bondye Bon*" ya da "Tanrı iyidir!"

**"Bakire Meryem ve
Vudu aşk tanrıçası
Erzulie'yi
aynı anda onurlandıran
büyük bir kutlama"**

Giderken:

Dikkatli olun—Haiti tehlikeli olabilir. Rehber tutmak iyi olur ve seyahatinizi daha güvenli yapar. Ville-Bonheur, Mirebalais kasabasının yakınında Prince limanının ikibuçuk saat kuzeydoğusundadır. Bu etkinlik sıkı seyahat edenler içindir, turistler için değil. Saut d'Eau, Haiti kırsalıdır ve modern imkanlar yoktur. Çadır alabilir ya da yerel bir ailenin evinde çok az paraya bir oda kiralayabilirsiniz. Her iki durumda da doğal ihtiyaçlarınız için dışarıya çıkmak durumundasınız, yani bavuluza tuvalet kağıdı koyun.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/vodou

Associated Press/Daniel Morel

Avrupa

34. Aşk Geçidi
35. Viyana Opera Balosu
36. Oktoberfest
37. Anastenaria Ateş Üstünde Yürüme Töreni
38. Venedik Bienali
39. Venedik Karnavalı
40. Il Palio di Siena
41. Monaco Formula 1 Grand Prix
42. Cannes Film Festivali
43. İkarus Kupası Maskeli Uçuş Şenliği
44. Las Fallas de Valencia
45. La Tomatina
46. Boğa Koşusu
47. Herri Kilorak Geleneksel Bask Oyunları
48. Fatima Haccı
49. Santa Marta de Ribarteme
50. Bastil Günü
51. Paris Havacılık Fuarı
52. Kraliyet At Yarışları Royal Ascot
53. Dayanıklı Erkek Yarışması
54. Bataklıkta Yüzme Dünya Şampiyonası
55. Cooper's Hill Peynir Yuvarlama Yarışması
56. Chelsea Çiçek Fuarı
57. Hogmonay
58. Up-Helly-Aa Festivali
59. Kanabis Kupası
60. Kraliçe Günü
61. Nobel Ödül Töreni

Viyana Opera Balosu

Staatsoper, Viyana, Avusturya

GPS Enl: 48.21666 K Boy: 016.36666 D

Viyana'da "balo" sözcüğü, prense-si ve bal kabaklarını çağrıştırmaz. Viyana'da balolar sıradan olaylardır ve aralarında en büyükleri Viyana Opera Balosudur. Viyana Opera Balosu'nda geleneklere uymak hâlâ modadır, balo elbiseleri kabarıktır ve herkes vals yapmayı bilir. Dünyanın en eski ve en büyük balosuna doğru yola koyulun.

Bütün davetliler Viyana Opera Balosu'na şatafatlı bir giriş yapar. Ön kapıya sadece arabalarla ve taksilerle değil, at arabalarıyla da yanaşırlar. Hanımlar, arabadan indiklerinde kabarık uçuşan etekleri ortaya çıkar, onlara kuyruklu smokinleriyle şık beyler eşlik eder. Şöhretli sanatçılar ve politikacılar, vals yapmak, şampanya içmek ve sohbet etmek için daha az tanınmış halka katılır (yaklaşık 7.000 kişi). Avusturya Başkanı'nın büyük girişi, gecenin başladığını gösterir.

Orkestra gecenin ilk polonezini çaldığında, 200 çift gecenin ilk vals için piste çıkar. Uzun beyaz etekler ve küçük taçlar içindeki gergin genç kadınlar, gergin genç erkekler tarafından pistte döndürülürler. Bu sahneye hazırlanmak için aylarca ders alırlar çünkü Viyana vals, geniş dönüşleri ve zor adımlarıyla bütün valsler içinde en zor olanıdır.

Balo başladıktan sonra ertesi sabah saat beşe kadar müzik durmaz. Strauss ve arkadaşları geleneksel olarak daha çok tercih edilse de, Devlet Opera Evi'nin çevresindeki odalarda her yaşa uygun popüler müzik çalan canlı gruplar ayarlanmıştır. Opera Balosu'nun kumarhanesinde kumar oynama imkanı da bulunur.

Viyana Opera Balosu, 1935'ten beri yapılmaktadır. Viyana'da her yıl yeni yıl arifesinden Kül Çarşambası'na kadar olan balo mevsiminde verilen 300'den fazla balonun esin kay-

**Yılda bir,
Ocak/Şubat**
(Büyük Perhiz'den önce
ki hafta)

Avusturya Ulusal Turist Ofisi

nağıdır. Çikolata Balosu, daha az resmidir, avukatların ve fizikçilerin baloları ise elittir. Bazı balolara katılımın yüksek maliyetine rağmen, her sosyal sınıftan Viyanalı sezon boyunca genellikle en az bir tane balo-

ya gider.

Opera Balosu, Viyana baloları içinde en pahalı olanlardan biridir. Davetlilerin, dansların arasında oturmak için masada bir yer satın almaları zorunludur. Locaya ev sahipliği yapmak önemli bir yatırımdır ve bir bardak şampanyaya 30 \$ istenebilir! Fakat bu kaçırılmayacak bir balodur, ister bunu Başkan'ın locasında ya da hiçbir şey içmeden köşede ayakta durarak yaşayın.

Giderken:

Resmi kıyafetinizi uçakta taşımayın; tuvaleti ya da smokini yerel bir Viyana mağazasından kiralayın. Viyana valsini doğru dürüst öğrenmek için birkaç ay ders almanız uygun olur, fakat dansı kısa sürede öğrenmek istiyorsanız, Viyana'daki bir dans okulunun turist sınıfına kaydolun. Biletler için Opera Balosu Ofisi'yle bağlantıya geçin. Önceden planlama yapmak size göre bir şey değilse endişelenmeyin; birkaç Viyana seyahat acentası gala balolarında uzmanlaşmıştır.

**"Dünyanın
en eski ve
en büyük
balosu"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/operaball

Chelsea Çiçek Fuarı

Royal Hospital Alanı, Londra, İngiltere

GPS Enl: 51.50000 K Boy: 000.16666 B

Hiç çiçek şovunda bulundunuz mu? Hatta hiç gitmeyi düşündünüz mü? İngiltere Londra'da her yıl yapılan Chelsea Çiçek Şovu, en isteksiz ruhların bile ilgisini çekebilir.

Yılda bir, Mayıs

1913'teki ilk etkinlikten sonra,

Chelsea Çiçek Şovu, gezegenin en prestijli bahçecilik şovuna dönüştü. Kraliyet Bahçecilik Topluluğu tarafından organize edilen dört günlük muhteşem şov, İngiliz yaz sezonunun başladığının resmi olmayan sinyalini verir. Bu çiçek taşkınlığı, tomurcuklara, buketlere ve birbirlerine bakmaya gelen 170.000 İngiliz ve uluslararası ziyaretçiyi çeker.

Etkinlik, Chelsea'daki Sir Christopher Wren Kraliyet Hastanesi'nin 45.000 metrekairelik alanında gerçekleştirilir. Aktivitenin merkezi, ağırlığı 65 tondan fazla olan 14.000 metrekairelik çadır Grand Marquee'dir (Guinness Dünya Rekorlar Kitabı'na dünyanın en büyük çadırı olarak girmiştir). Marquee'nin içinde ve çevresinde 700'ün üzerinde katılımcı, büyük çiçek aranjmanlarından büyük ölçekli bahçe tasarımına kadar çeşitli çiçekler sergiler.

Etkinliğin tartışılmaz odak noktası fantezi şovu bahçeleridir. Bu gösterişli, pahalı sergiler, birçok kendine özgü konuyu işler: Gal Prens'i'nin Highgrove House'daki organik bahçesinin rekreasyonundan, Beatrix Potter'ın Peter Rabbit'in yaşadığı "Bay McGregor'un Bahçesi"nin yorumuna kadar. Bu çok büyük yaratımlara ünlüler ve aydınlar da genellikle yeteneklerini katarlar. Modacı Karl Lagerfeld, tasarımcı ve restoran işletmecisi Sir Terrence Conran ve Şeyh Zayed bin Sultan Al Nahyan Hazretleri gibi kişiler geçtiğimiz yıllarda yeşile ilgilerini göstermişlerdir.

Çiçeklerin yanı sıra, seyreden insanlar da etkinliğin en önemli özelliğidir. Herkes bunun için giyinir ve gelen kadınların çoğu

abartılı şapkalar takar. Şov süresince bu susamış moda ikonları, 6.000'in üzerinde şampanya şişesi ve 300.000 fincan çay tüketir.

Saat 16.30'da şovun sona erdiğini gösteren zilin çalındığı son ana kadar (hep Cuma'dır) tek bir tomurcuk bile satışa çıkmaz. Manzara, anında deliler evine dönüşür çünkü bütün bahçe heveslileri, şovun bir parçasını eve götürme çabası içinde poundları ceplerinden çıkarırlar. En az bir yaşlı kadının tekerlekli sandalyesinden kalktığı ve sandalyeyi alışveriş arabası olarak kullandığı görülür ve şık Sloana Ranger yupileri bütün şov bahçelerini satın alıp kır evlerine götürmeleriyle bilinir.

**"Gezegenin
en prestijli
bahçecilik şovu"**

Giderken:

Perşembe ve Cuma günü halk aktiviteleri için biletlerin çok önceden ayırılması gerekir (her yıl şovun tüm biletleri satılır). Şovun ilk iki günü (her zaman Salı ve Çarşamba) sadece Kraliyet Bahçecilik Topluluğu'nun üyelerine açıktır. Topluluğa katılmayı düşünebilirsiniz, şovdaki ayrıcalıklı gösterimlere ek olarak, İngiltere'nin en güzel 271 bahçesine ücretsiz giriş, aylık dergi, ücretsiz tohumlar ve ücretsiz bahçecilik önerileri alabilirsiniz.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/flowershow

İngilizler seyrederken/ Stockwave

Cooper's Hill Peynir Yuvarlama Yarışı

Cooper's Hill, Brockworth, Gloucestershire, İngiltere

GPS Enl: 51.78333 K Boy: 002.25000 B

İngiltere'nin küçük kasabası Brockworth, yılda bir kere dik bir yokuştan aşağı peynirlerin ardından koşacağı için çok heyecanlanır. Buna Cooper Tepesi'nden Peynir Yuvarlama derler. Yer çekimine karşı koyan kontrol dışı bu yarışmayı 200 yıldır bahar bereket ayını olarak görürler. Peynir takibi binlerce seyirciyi yokuşa çeker. Belediye başkanından, kasabanın kızlarına ve erkeklerine kadar herkes büyük Gloucester tekerleğinin 300 m. aşağıya yuvarlanmasını izlemişti.

Cooper Tepesi'nde Peynir Yuvarlamayı anlatmaya şöyle başlayalım. Cooper Tepesi'nin başkanı, yokuşun tepesinde durur ve şöyle der: "Birde hazır olun, ikide sabit, üçte tetikte ve dörtte fırlayın!" Sonra peyniri tepeden aşağı yuvarlar ve katılımcılar olanca güçleriyle topluca peynirin peşinden koşarlar. Herkese açık dört farklı yarışta (bir tanesi sadece kadınlar içindir) bütün gözüpük çılgınlar, peyniri yakalama çabasıyla yokuş aşağı koştururlar.

Peynir yuvarlama komitesi üyesi Tony Peasley'in açıklamasına göre, peynir koşusu aslında bir koşu değil. "Bu dik bir yokuş" diyor. "Eğimin açısı yaklaşık 60 derece... birinin bu kadar dik bir yokuştan aşağıya koşmaya çalıştığını hayal edin. Durumun fiziksel şartları, onların ayakları üzerinde durmalarına izin vermeyecektir. Kolları ve bacakları her yere sallanarak yayanacaklardır." Gerçekten de birçok yarışmacı giden peynirin ardından takla atar, yayanır ve yuvarlanır, hızları saatte 51 kilometreye çıkar—bir insanın koşabileceğinden çok daha hızlı.

Birçok insan koşu sırasında ayakları üzerinde duramadığından yaralanmalar kaçınılmazdır. Peasley'e göre, "Risk vardır.

Yılda bir, Mayıs
(Mayıs'ın son Pazartesi
günü, resmi tatil)

Arada bir çıkık yaşadık ama çok fazla ciddi yaralanmamız olmadı (tahtaya vurun). Bu da bütün olaydaki eğlencenin parçası.” Bir yarışma sırasında yirmidört yarışmacı, yedi üye ve iki ambulans görevlisi, ufak burkulmalardan, kırılan kollara kadar her şeyi düzeltirler. Bir seyirci, yuvarlanan peynirden kaçmaya çalışırken başını yaralamış, dengesini kaybetmiş ve yokuş aşağı 30 m. düşmüştür.

“Yer çekimine karşı koyan kontrol dışı bir yarışma”

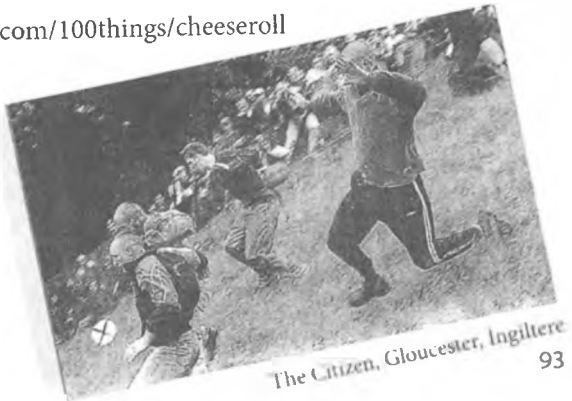
Bütün bu katliamın ödülü ne? Kazananlar, yarışlarda kullanılan bir tekerlek Gloucester peynirini almaya hak kazanıyorlar. Kasabanın peynir üreticisi Diana Smart, her tekerleği özellikle 3.75 kg. ağırlığında ve 25 cm. çapında şekillendiriyor. “Eğer daha büyük olsalardı, yarışma oldukça tehlikeli bir hal alırdı” diyor. Daha tehlikeli olmadığı iyi oldu!

Giderken:

Gloucester’e vardktan sonra Cooper’s Hill uzak değildir. Brockworth küçük bir kasabadır (turistik değildir), bu nedenle Cheltenham civarında kalmayı planlayın. Eğer peynirin arkasından koşacaksınız, yanınıza ağır kesici ve dizlik alın ve St. John ambulans ekibiyle arkadaş olun. Olur da peyniri kazanırsanız, İngiliz Gümrüğü kurallarından haberiniz olsun—hiç kimsenin süt ürünleriyle ülkeden ayrılmasından hoşlanmazlar.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/cheeseroll

The Citizen, Gloucester, İngiltere

Kraliyet At Yarışları Royal Ascot

Ascot Raceway, Berkshire, İngiltere

GPS Enl: 51.51666 K Boy: 001.33333 B

Resmiyeti ya da kuralları sevmiyor olabilirsiniz fakat eğer İngiliz yüksek tabakasıyla ilgilenmiyorsanız, ender rastlanan bir kişisiniz. Yaklaşık 300 yıllık Royal Ascot Yarışları, atlar üzerine olması gerekirken, yarışı seyreden insanlar üzerinedir. Her gün saat 14'te

yarışlar başlamadan önce kraliçe yarış alanını at arabasıyla gezdiğinde etkinliğin havası belirlenir. Kraliyet ailesinin tamamı ve bütün dalkavuklar at yarışlarının en görkemlisi olan bu yarışa bir noktada katılırlar.

İngiliz stiline uygun olarak, yarış alanının oturma bölümü birkaç "sınıf"a bölünmüştür. Elit kraliyet bölümü, çoğunlukla daha önce katılmış olan ya da daha önceki katılımcılar tarafından sponsor olunan İngilizlere ayrılır. Amerikalılar, Londra'daki Amerikan Büyükelçiliğine başvurabilirler. Elçiliğe, eski kolonistler için birkaç yüz bilet ayrılır. Alternatif olarak Grandstone bölümüne girmek daha kolaydır ama yine de biraz kibirlidir. Gümüş oturma bölümü, proleteryanın damladığı yerdir.

Grandstone bölümünde kıyafet kuralları çok sıkı değilken, gümüş bölümünde giyim kuralı yoktur, kraliyet bölümündeki kurallar ise katıdır. (Audrey Hepburn'un bu yarışları konu alan *My Fair Lady* filmini düşünün.) Hanımların, "şapka ile resmi gündüz kıyafeti" giymeleri zorunludur. Erkekler silindir şapka ve frak giymek zorundadır. Yüksek sosyetenin giydikleri, özellikle Perşembe günü "Hanımlar Günü"ndeki görüntüler İngiliz tabloid basınında haftalarca çıkar.

Dört gün boyunca yirmidört yarış yapılır ve 2 milyon £'in üzerinde ödül söz konusudur. En önemli yarışlar şunlardır: Üç yaşındaki taylar ve kısırlaştırılmış atlar için en önde gelen Avrupa yarışı olan Salı günü St. James Palace Stake. Çarşamba günü Coronation Stake yarışı, kısraklar içindir. Perşembe

Yılda bir, Haziran

gününün önemli yarışları arasında dünyanın en uzun düz yarışlarından (4 km.) biri ve azımlılar için en önemli yarış olan Altın Kupa ve Kral VII. Edward Stake bulunur. Cuma günkü King's Stand Stakes de önemli bir yarıştır.

**"At yarışlarının
en görkemlisi"**

Burada birçok seyirlik ve birçok ciddi yarış vardır. Fakat bu, parkta sakin bir gün geçirmeye benzemez. Yaklaşık 250.000 katılımcı, 50.000 şişe şampanya, 2.5 ton biftek, 2.25 ton taze somon ve 4.500 yengeç tüketir! Tadını çıkarın, fakat bir yarış atında "Do-
ver, buraya gel! Kör olası poponu kaldır!" diye bağırın, Audrey Hepburn'un canlandığı Liza Doolittle gibi atılmayacağımıza emin olun. Böyle bir durumda bakışlar sizde toplanacaktır.

Giderken:

Resmi kıyafetlerinizi alın. Kraliyet bölümünde oturmasanız bile, resmi kıyafetlerle ortama daha iyi uyum sağlarsınız, çok daha fazla eğlenirsiniz ve hatta belki de gazetelere çıkarsınız. Oraya gittiğinizde biletinizi almış olun; kapıda bilet satılmaz. İddialara göre bir keresinde Joan Collins bileti olmadığı için geri çevrilmişti. Ve yolculuk için neden limuzin kiralamayasınız? Bentley çok iyi uyar.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/ascot

İngilizler/ Stockwave

Dayanıklı Erkek Yarışması

Old Perton, Güney Staffordshire, İngiltere

GPS Enl: 52.88333 K Boy: 002.03333 B

Dayanıklı olduğunuzu mu düşünüyorsunuz? İşte sizi inleyen ve titreyen bir insan parçasına çevireceği garanti olan bir yarış. Gelmiş geçmiş en zorlu, en ekstrem spor aktivitesi: Dayanıklı Adam. Bu yarışmanın engelli rotaları, denizcilik eğitimi kursunun engellerinden 3 kat fazla.

Yılda bir, Ocak
(son Pazar)

Dayanıklı Adam, "Bay Fare" olarak bilinen eski bomba uzmanı ve askeri saldırı kursu sorumlusu Billy Wilson tarafından başlatıldı. Etkinlik, 1986'da başladığından bu yana hayır için yüzbinlerce pound topladı. İngiltere'den ve Avrupadan 4.000 civarında "çılgın" yarışmacı -yüzlerce kadın dahil olmak üzere- her yıl Dayanıklı Adam için gelirler. Yaşları onbeş ile sekseniki arasında değişen yarışmacılar, 13 km.'lik engelli rotaya başlarlar, fakat ilk yarışmacının bitiş çizgisine birbuçuk saatten önce varması beklenmez—o kadar zordur.

Girenler "Öldüren Alanlar" denilen şiddetli rotaya girişmeden önce 13 km.'lik "ısınma" koşusu yapmak zorundadırlar. Buz gibi su, çamur çukurları ve bataklık içinde yuvarlanırlar, Cinayet Koşusu, Ateş Delikleri, Dikenli Tel Altında Emekleme ve Ağacın Tepesine Kement Atma gibi engellerle limitlerini zorlarlar.

Vietnam Karadelik Korku Tünelleri, özellikle zorludur. Yarışmacılar, tepenin derinliklerinde kazılmış olan küçük çamurlu tünellerde emekler. "Kaplan"a tırmanmak da lalele arasında bir gezinti değildir—büyükbaş hayvan öldürmek için kullanılan iki katı kuvvetinde elektrik şoku telleriyle döşenmiş 9 x 45 m. büyüklüğünde bir canavardır! Ağaca tırmandıktan, ormanda emekledikten ve çamur çukurunu geçtikten sonra donan sefil yarışmacılar, finalde 4 m.'lik karanlık bir tünelde su altı yüzüşü yapmak zorundadırlar.

Copyright Tough Guy

Daha sonra sayıklama, sarılma, sıcak çay içme ve kusma gibi durumların yaşandığı kaotik bir ortamda hepsi biraraya gelir. Etkinliği tamamlayan herkes termal folyoyla sarılır. Bir keresinde 3.600 yarışmacı arasında en az 365 ciddi hipotermi vakası yaşanmıştır. Ölüme yaklaşanlar ve yaralananlar olduysa da şaşırtıcı olarak, Dayanıklı Adam'da ölen olmamıştır. Yüzlerce görevli ve hemşire sürekli yoğun olarak çalışır.

Dayanıklı Adam rotası, cehennemin dünya versiyonu olsa da her yıl yarışmaya katılmak için insanlar akın eder. Bekleme listesi her yıl büyür. Birçokları için Dayanıklı Adam kabusundan sağ çıkmanın zaferi tek başına yeterlidir. Fakat bazıları için amaç kazanmaktır. Kazananın sadece madalya ve sıcak bir duş aldığı düşünülecek olursa, sadece sağ çıkmak yeterli olur gibi geliyor!

Giderken:

Eğer yarışmak istiyorsanız, önceden kayıt yaptırın ve eğitimi kaçırmayın! Bütün yarışmacılar, yarış öncesi eğitimden geçmek zorundadırlar. Bu eğitim, çalılıklar arasında emeklemek, kafada kağıt torbayla yer altında sürünmek ve dalışı kapıdır. Dayanıklı Adam ekibinden yarışmada başarılı olmak için ipuçları ve eğitim hakkında bilgi alabilirsiniz. Dayanıklı Adam söz konusu olduğunda, ekstra enerji yiyecekleri ve ağır olmayan bir su termosunu bavulunuza koyun ve sonra... dua edin.

**"Gelmiş geçmiş
en zorlu,
en ekstrem
spor aktivitesi"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/toughguy

Bastil Günü (Fête Nationale)

Paris, Fransa

GPS Enl: 48.86666 K Boy: 002.33333 D

Galler onuru gibisi yoktur ve Bastil Günü gibisi de. Her şeyden önce, bu, Fransız Cumhuriyeti'nin manevi önemi büyük bağımsızlık günü kutlamasıdır. "Resmi program" şaşırtıcı derecede

sadedir fakat Paris'in her yerinde caddelerde, gece kulüplerinde, diskolarda ve park alanlarında muhteşem halk partileri ve özel partiler yapılır.

Bu tarih, Fransız Devrimi'nin başlamasını anma günüdür. Öfkeli halkın, Bastil hapishanesinde tutulan siyasi tutukluları özgür bırakmak için hapishaneyi bastığı gündür (O zaman hapishanede sadece yedi tutuklu vardı; *Les Miserables* (Sefiller) filminde bunu size söylemezler.) Bu saldırı, kibirli ve dokunulmaz Fransız monarşisinin düşüşünün başlangıcıydı ve tarihte ki en önemli bildirgelerden birini yaratan entelektüel hareketin başlamasının işaretiydi—İnsan Hakları Bildirgesi.

Maceranıza cinayet mahalinde başlayın—The Place de la Bastille. Hapishane, birkaç yüzyıl önce yıkıldı, şimdi yerinde yoğun bir trafik ve Column de Bastille kulesini bulacaksınız. Fakat Bastil Günü kutlaması için orada daima yoğun bir kalabalık olur.

En özgün "resmi" aktivite *bals des pompiers* yani itfaiye balosudur, neredeyse şehirdeki bütün yangın istasyonlarında yapılır. Zamanlamaları biraz akıl karıştırır—bütün istasyonlar balo yapmaz. Bazıları 12 Temmuz'da, bazıları 13 Temmuz'da, çok azı 14 Temmuz'da ve bazıları üç gece boyunca yapar. Kesin olan tek şey vardır: Caddelerde bol miktarda bira ve dans vardır (muhtemelen Parisli itfaiyecilerle).

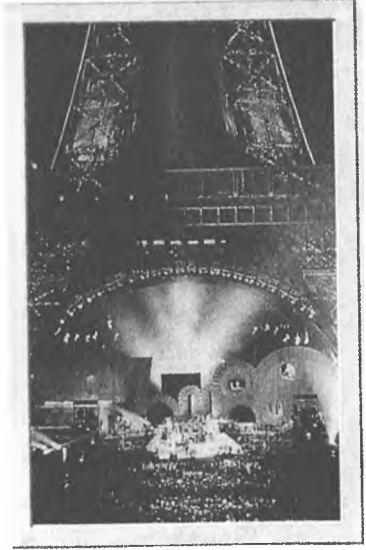
Yılda bir, 14 Temmuz

Bastil günü öncesindeki günlerde Paris'in her yerinde farklı balolar gerçekleşir. En prestijli olanlardan biri Büyük Balodur, genellikle Tuileries Bahçeleri'nde yapılır.

Bastil Günü, Champs-Élysées'de geleneksel askeri geçitle başlar. Place de la Concorde'da Arc de Triomphe'a bakan seyretme yerleri konmuştur. Gece, Etoile'de başlar ve bulvardan aşağıya Louvre'a doğru devam eder.

Bastil Günü, Champs de Mars'da Eiffel Kulesi'nin yakınında havai fişek gösterisiyle sona erer. "Pyro Şovu", saat 22 civarında başlar ve eğer hava iyiye 100.000'in üzerinde insan gelir (insanların Champs de Mars'a girmelerine izin verilen yılın tek günüdür). Bu zafer gününü sona erdirmek için super bir yol!

Fransız Hükümeti Turist Ofisi

Giderken:

Bastil Günü o kadar çok etkinlik ve parti yapılır ki, asla her şeyi göremezsiniz. Bunu kabullenin. Konser ve etkinlik takvimi için gazete ve balolar için duyuru alın. Aslında bütün yapmanız gereken müziği dinlemek ve kalabalığı izlemektir. Ya da eğer tembelliğiniz üzerinizdeyse, yabancı lejyon orduları yürürken gösteriyi televizyonda seyredebilirsiniz.

**"Fransız Cumhuriyeti'nin
manevi önemi büyük
bağımsızlık günü
kutlaması"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/bastille

Cannes Film Festivali

Cannes, Fransa

GPS Enl: 43.55000 K Boy: 007.00000 B

Ünlülerle içli dışlı olmak ve ünlüymüş gibi davranmak için en iyi yer, yüzlerce film yıldızını görebileceğiniz (diğer 250.000 kişiyle birlikte) Cannes Film Festivali'dir. Bu olay, kendi ün ve servet hayallerinizi ateşleyebileceği gibi, gerçekten bir yüzleşme de olabilir. Kendinizi Carlton Otel'inin plajında mayolu, bikinili ve hatta üstsüz yıldızlarla Dom Perignon içerken hayal edebilirsiniz. Fakat bunun yerine zamanınızı yarım saat mesafedeki uyduruk bir motele girmeye çalışarak, sonra da restoranlara giremediğiniz için McDonald's'da yiyerek geçirebilirsiniz.

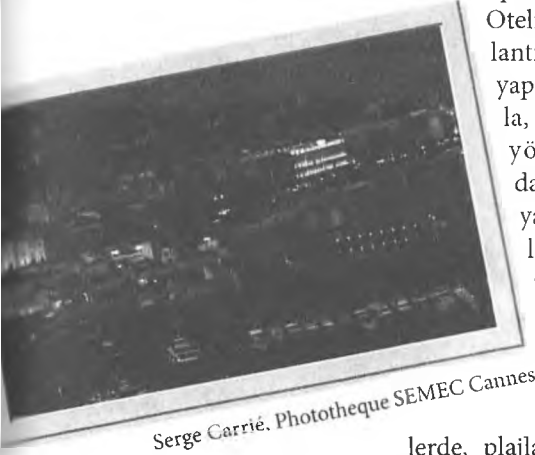
Ne olursa olsun, festivalde eğlenmek dışında bir seçeneğiniz yoktur. Her şeyden önce Fransız Rivierası bir cennettir! Film endüstrisinden 30.000'in üzerinde insan, yılın en iyi filmlerini onurlandırmak için Cannes Film Festivali'ne katılır. En önemlisi, Palais des Festival binasında yapılan jürinin "Palme d'Or" ödülüdür. Yirmi iki tane seçilmiş filmin gösterisi çok ayrıcalıklıdır ve sadece davetiyeyle girilir. Ama yine de civarda dolanmak isteyebilirsiniz, çünkü Palais'in dışında La Croisette'de birçok yıldız görülebilir.

Palme d'Or gösterimlerine ek olarak, sekiz tane "Yarışma Dışı Film", ayrıca "Camera d'Or" ödülü için yarışan dört film gösterilir. Diğer ödüllerin arasında, Jüri Büyük Ödülü, En İyi Yönetmen, En İyi Kadın Oyuncu ve En İyi Erkek Oyuncu ödülleri bulunur. Ayrıca film yapan öğrenciler için "Cinefondation" ve "Yapımcılara Saygı" gibi özel programlar vardır. Oniki günlük festival süresince resmi ve gayri resmi olarak 500'den fazla film gösterilir, yani birkaç tane resmi olmayan gösterim bulmanız olasıdır.

Festivalin diğer amaçları arasında tanıtım ve anlaşma yapmak bulunur. Cannes bağlantılarının merkezi, bütün büyük

Yılda bir, Mayıs

Serge Carri . Phototheque SEMEC Cannes

stüdyo kurtlarının toplandığı Carlton Oteli'dir. Lobi, toplantı ve röportaj yapan oyuncularla, yapımcılarla, yönetmenlerle, dağıtımcılarla ve yazarlarla dolar. Ve partiler yapılır: Büyük partiler, küçük partiler, bütün gün, bütün gece. Tekne-

lerde, plajlarda, otellerde,

havuzlarda ve kiralanan özel villalarda. Ba-

zılarına sızabilirsiniz ama çok çok yaratıcı olmak durumundasınız.

Cannes Film Festivali'yle ilgili vizyonunuz, Brigitte Bardot, Catherine Deneuve, Sophia Loren ve Ursula Andress gibi geçmişin uluslararası yıldızları tarafından  ekillendirilmi  olabilir. Fakat bugün Cannes, büyük Amerikan yıldızlarıyla doludur, Fransa olmaktan çok deniz kenarındaki Hollywood gibidir. Belki eskisi gibi sofistike değil ama aynı eskiden olduğu gibi ı ıtılı ve heyecanlı!

" nl lerle i li dı lı olmak ve  nl ym   gibi davranmak için en iyi yer"

Giderken:

Değerlendirilmek üzere yaklaşık bin film teslim edilir, ama sadece birkaçı gösterim için seçilir. En büyük yıldızlar, aylar öncesinden dolan Hotel du Cap Eden Rock'da kalır. Odaların gecelik fiyatı yaklaşık 1.000 \$'dır. Cannes manzarasından sıkılırsanız, deniz kenarında *pastis* içmek için kırkbe  dakika güneydeki St. Tropez'ye ya da biraz kumar oynamak için yine aynı mesafede kuzeydeki Monte Carlo'ya gidin.

Internet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/cannes

İkarus Kupası Maskeli Uçuş Şenliği (Coupe Icare)

Saint Hilaire du Touvet, Fransa

GPS Enl: 45.18333 K Boy: 005.71666 D

900 metrelik uçurumdan bir ineğin içine doldurulmuş, haça bağlanmış, büyük turuncu trafik konisi içine konmuş olarak atlamak istiyorsanız, tekrar düşünün. Çünkü bunlar zaten yapıldı. Grenoble yakınlarındaki Fransız Alp'lerinde St. Hilaire du Touvet'de yapılan Icarus Kupası Maskelibalo Uçuşları'nın ödülü 100.000 Frank'ı kazanmak için daha özgün bir şeyler düşünen durumundasınız.

1974 yılından beri her Eylül yapılan dört günlük uçuş eğlencesi, Icarus Kupası'nın parçasıdır. Yaklaşık seksen tane komik yamaç paraşütü ve planör pilotu, Üç Küçük Domuz, Lorel ve Hardy Arabada ya da büyük bir kangru gibi giyinmiş olarak, yüksek uçurumlardan atlamak için kupaya katılır. Bu, dünyadaki en komik ve en eğlenceli uçuş festivali!

Maskelibalo Uçuşları'nı seyretmek için en eğlenceli yer, kalkış bölgesidir, yani küçük St. Hilaire köyünün üzerindeki korkutucu uçurum. Pilotlar, aşağıdaki vadiye tam olarak inmek için daha fazla çabalamalarından önce, üzerlerindeki karmaşık kostümleriyle yerden yükselmeye çabalarlar! Birçok insan bu maskaralığı köyden seyreder. İyi bir görüş sağlayan bu nokta, aynı zamanda hava balesini, akrobatik gösterileri, planörleri, balonları ve daha fazlasını seyretmek için de iyidir.

Ikarus Kupası, planör, yamaç paraşütü, balon, diğer motorsuz ve ultra hafif uçuş meraklılarının, çeşitli serbest uçuş kutlamaları için her yıl maskelibalo uçuşlarında bir araya gelmelerini sağlar. Etkinlik, her yıl 6.000'den fazla pilot ve 50.000'den fazla seyirci çeker ve kendi türünde dünyadaki en büyük ve en saygın etkinliktir.

Ikarus Kupası eğlenceleri, aynı zamanda Serbest Uçuş Uluslararası Film Festivali'ni kapsar. Festival, havayla, rüz-

Yılda bir, Eylül

parla ve motorsuz ya da ultra hafif uçuşla doğrudan ilgili filmlere açıktır. Uluslararası Hava Sporları Salonu ticaret şovu, motorize olmayan hava sporları teçhizatı satıcılarıyla biraraya gelmenizi sağlar.

**“Dünyadaki
en komik ve
en eğlenceli
uçuş festivali”**

Yapılacaklar listesinde, Serbest Uçuş Müzesi’ni ziyaret etmek, Kağıt Uçak Yarışması’na katılmak, Noktaya İnme Yarışması ve Bölgenin Bir Ucundan Diğere Gtme Yarışması gibi birkaç ciddi planör ve yamaç paraşütü yarışmasını seyretmek olmalı.

Eğer hayaliniz maskelibalo uçuşlarında uçmaksa, bir dahaki yılın planlamasını yapmak için asla çok erken değildir. Bütün yapmanız gereken sertifikalı uzman pilot olmak, dikiş makinesini çalıştırmak ve vahşi kostümünüz üzerine çalışmaya başlamaktır!

Giderken:

Ikarus Kupası’na giderken, Grenoble ile St. Hilaire du Touvet arasında eğer otobüsün sol tarafında otursanız muhteşem bir manzara görürsünüz. St. Hilaire’de dünyadaki en dar tünelden 45 derece açıyla giden funikülere binin. Gresivauden Ovası’ndaki Montfort’tan St. Hilaire’ye gider.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/icarus

26. Ikarus Kupası

Paris Havacılık Fuarı

Le Bourget Sergi Merkezi, Paris, Fransa

GPS Enl: 48.86666 K Boy: 002.33333 D

1909'daki alçak gönüllü başlayışından sonra Paris Hava Şovu, gezegendeki en prestijli ve en önemli hava şovu olarak büyüdü. Radikal ve test edilmemiş yeni ulaşım yolları için gösteri amaçlı olarak başlayan etkinlik, Paris'te hem yerde hem gökte büyük bir seyirliğe dönüştü.

Yıllar içinde Concorde, Avrupa Airbus'ı ve Uzay Gemisi gibi bütün etkileyici havacılık gelişmeleri, halkın gösterimine bu şovda sunuldu.

Yaklaşık 300.000 kişi, dünyanın her yerinden binlerce katılımcı en son havacılık teknolojisini görmeye (ve test etmeye) gelir. Silah satıcılarından uluslararası playboylara kadar herkes yeniliklere göz atmak için uğrar, yani harika insanların seyrediyor olacağı kesindir. Ve endişelenmeyin, eğer kendi özel jetiniz ya da füze fırlatıcısı için alışveriş ediyor olmasanız bile, Paris Hava Şovu'nda sizi eğlendirecek birçok şey vardır.

Şov, Le Bourget Sergi Merkezi'nde ve Paris'ten 10 km. uzaklıktaki havaalanında gerçekleşir. Burası bir zamanlar kentin ana havaalanıydı ve Charles Lindbergh'in 1927 yılında New York'tan Paris'e yaptığı direkt uçuşun sonunda indiği yerdir. Bugün şov için yaklaşık doksan üç bin metrekare sergi alanı ayrılır.

Uzay aracından uçak savunma sistemlerine kadar her şey, beş muazzam sergi salonunda sunulur. Ayrıca ülkelerin en son sivil ve askeri teknolojilerini sergiledikleri ulusal pavyonlar bulunur. Fakat en önemli kısmı, yüzlerce uçak ve helikopterin incelenmeyi beklediği dışarıdaki "statik sergi" alanıdır.

**Tekli yıllarda,
Haziran**

Fransız Hükümeti Turist Otisi

Dışarıdaki sergi alanının yan tarafında havayollarının daha özel bir ortamda pazarlık yaptıkları ve sözleşme imzaladıkları "resepsiyon odaları" bulunur. Hatta uçak üreticileri, mal-

larını havada göstermek

için müşterilerini test uçuşlarına götürür.

Satın almayı planlamayanlar, bütün bunları, günlük uçuş sunumlarında yerde de yaşayabilir. Her akşam dört saatliğine en önde gelen uçak, aşağıdaki halka bakmak için Le Bourge semalarına uçurur. Uçuş, şov alanının her yerinden görülebilir.

Giderken:

Paris Hava Şovu, hafta sonları halka açıktır (ve Pazartesi ile Cuma arası iş dünyasına). Halk biletleri ana kapıda satın alınabilir. Le Bourget'ye Paris'ten toplu taşımayla ya metro ya da RER (Réseau Express Régional) ile kolayca ulaşılabilir. Hava şovundaki "Köy"de, bankacılık ve döviz bozdurma imkanı, ayrıca saat ve gözlük gibi havacılıktan esinlenmiş ürünler satan butikler bulunur.

**"Gezegendeki
en prestijli ve
en önemli hava şovu"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/airshow

Aşk Geçidi

Ku'damm, Berlin, Almanya

GPS Enl: 52.53333 K Boy: 013.41666 D

Eğer her yıl yapılan Aşk Geçidi sırasında Berlin'deyseniz, tek bir yerde görebileceğiniz en büyük deli yığını bulacaksınız! Berlin, her yıl aşk adına uluslararası dünya gençliğinin en büyük partisine ev sahipliği yapar. Berlin'in en yoğun caddelerinden biri olan Ku'damm'

bir milyondan fazla insan doldurur. En yakındaki ağaca tırmanın ve muhteşem denizi görün: Spreyle boyanmış kafalarını kalp şeklinde tıraş ettiren insanlar, piercingler, dövmele, platform ayakkabılar, deri sado mazoşist kıyafetler, çivili takılar ve hayal edemeyeceğiniz birçok şey.

Milyonlarca ya da daha fazla teknosever tıklım tıklım Ku'damm'da hep birlikte kıvrılırlar, keyif düşünlerinin en vahşi rüyası gerçek olur. Cadde çok dolduğunda, telefon direklerinde dans eden, çalılık tepesinde duran ve hatta trafik ışıklarında asılı dururken müziğe ayak uyduran insanlar bulabilirsiniz.

Aşk Geçidi, Berlin tekno merkezi olmadan önce, 1988'de başladı. Popüler yerel DJ Doktor Motte, doğumgününü kutlamak üzere 150 tane teknocu arkadaşını topladı. Volkswagen otobüsün içinde kurulu büyük hoparlörlerden tekno müziği vererek, arkadaşlarını Ku'damm'ın aşağısına, tekno çılgını Pied Piper'in sahnesine götürdü. Ertesi yıl Aşk Geçidi'ne gelenlerin sayısı 2.000'i buldu ve her yıl kat kat artarak bir milyon teknocu katılımına ulaştı!

Birkaç düzine DJ kamyonu, kalabalık geçit yolunda yavaşça ilerlerken müziklerini mümkün olduğunca yüksek sesle verirler. Ses o kadar yüksektir ki, yakındaki köprüler titrer!

Yılda bir, Temmuz
(ikinci Cumartesi)

Kamyonların yarısı rutun bir ucundan, diğer yarısı ise diğer ucundan yola çıkar ve hepsi Berlin Merkez Parkı'nda Zafer Takı'nda Tiergarten'da bitirir. Gece herkes Berlin'in tekno kulüplerine doluşur.

**"Tek bir yerde
görebileceğiniz
en büyük deli yığını"**

Doktor Motto ve Aşk Geçidi ekibi, Berlin'in altını üstüne getirmek için nasıl izin alabildi? "Adı, 'Barış, Zevk ve Pankek" olan bir protesto yürüyüşü kaydettirdik" diyor Motte. "Bunun için verdiğim nedenler şöyleydi: Barış, dünya silahsızlanması demek. Zevk, global iletişim aracı olarak müziği temsil ediyor. Pankek, dünyada adil gıda dağılımını temsil ediyor. Ve bunlar benim savunduğum değerler!" Diğer "politik" konular arasında "Ruh, Sizi Harekete Geçirir", "Aşk Gösterin", ve "Dünya Parti İnsanları Haftasonu" vardır.

Giderken:

Berlin hükümeti, Berlin'in ulaşım sisteminin çökmemesi için geçite gidenlerden şehir merkezinde bulunan tren istasyonunu kullanmamalarını ister. Şehrin içine gitmek için otobüse binin ve yeraltı tren sistemi U-bahn'la seyahat edin. Uyarı: son dakikada parkta biraz çimen dışında (o da eğer şanslıysanız) yer bulmak neredeyse imkansızdır.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/loveparade

Berlin Turizm Pazarlama

Oktoberfest

Theresienwiese, Münih, Almanya

GPS Enl: 48.13333 K Boy: 001.58333 D

Bir taş kapın, deri pantolonlarını (erkekler) ve Bavyera elbiselerinizi (kızlar) giyin ve dünyanın en iyi biralarından bazılarını Oktoberfest'de içmeye hazırlanın. Onaltı gün Bavyera usulü içmek ve eğlenmek için her yıl Theresi-

enwiese çayırlarında çok büyük bira çadırları dikilir. Oktoberfest, her yıl yapılan dünyanın en büyük festivalidir ve geçtiğimiz yıllarda 6 milyondan fazla global ziyaretçi gelmiştir.

Büyük çadırlar yaklaşık 6.000 kişiyi bir kerede barındırabilir ve genellikle kasabadan bir restoran ya da bar sahibi tarafından işletilir. Bütün çadırlar, yemek ve bir bira üreticisinin özel Oktoberfest birasını sunar ve her çadırın havası biraz farklıdır. Örneğin, Hofbrauhaus Festalle genellikle turistlerin ilk durağıdır, Hippodrome daha sofistike kalabalığı çeker ve Festhalle Schottenhamel hip genç Almanların takıldığı bir yerdir.

Oktoberfest eğlencesi, çadırlarda servis yapan ve Wies'n (özel Oktoberfest üretimi) birasını üreten insanların geçidiyle başlar. Rengarenk dekore edilmiş arabaları, gösterişli vagonları, dekore edilmiş araba üzerindeki garsonları ve çeşitli grupları çeken ve gümüş, deri ve madeni kıyafet giyen atlı bir grup geçide önderlik eder. Sonra Münih'in belediye başkanı, Wies'n topunun oniki kez patlamasının ardından ilk bira bardağını alır, dolu bardağı havaya kaldırır ve "Ozapft ist!" ("Fıçıdan!") diye bağırır. Yanlardan taştan köpükleriyle yarım düzine ya da daha fazla büyük bardak taşıyan garsonlar, kalabalıkların arasında koşuşturarak içicilerin susuzluğunu gidermeye çalışırlar.

**Yılda bir, Eylül/Ekim
Ekim'in ilk pazar günü
son bulan iki hafta
boyunca**

Alman Bilgi Merkezi

Kendine özgü stili ve dekorasyonu olan yüzlerce çadırın yanı sıra meşrubat standları, heyecanlı ve gürültülü şovlar, dansçılar, sürüşler, ateş etme galerileri, kukla gösterileri, pire sirkleri, kamikazeler ve minyatür araba yarışı pistleri bulunur.

Bira, *mass* adı verilen çok büyük bir fincanda servis edilir. Eğlence düşkünleri, 5 milyon litrenin üzerinde bira emer. Ve yüzbinlerce kızarmış tavuk ve sosis, yüzlerce barbekü sığır, onbinlerce kilogram balık, peynir, tütsülenmiş fileto, domuz, do-

muz pirzolası, turşu ve pretzeli mideye indirirler.

1810 yılında Bavyera Kralı Ludwig I, Hildburghausen'den Therese von Sachsen'le evlendi. Bavyera halkı bunu on altı günlük bir partiyle kutladı. O kadar çok eğlendiler ki bir sonraki yıl partiyi tekrarlamaya karar verdiler; neredeyse ikiyüz yıl sonra hâlâ aynı kararlılıktalar. Şu anda cennette yapılan bir kutlama!

**"On altı günlük
Bavyera
usulü yeme içme"**

Giderken:

Oktoberfest'in çevresinde araba park etmek imkansızdır. Toplu taşıma en iyi ulaşım yoludur ve içkili araba kullanmak konusunda endişelenmenize gerek kalmaz. U-Bahn (metro), tramvay ve taksi, Theresienwiese'ye gitmek için uygun araçlardır. Sadece ihtiyacınız olduğu kadar nakit taşıyın çünkü yankesicilerin, bu kalabalık arasında iş başında oldukları bilinir.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/oktoberfest

Anastenaria Ateş Üstünde Yürüme Töreni

Aghia Eleni, Yunanistan

GPS Enl: 41.08333 K Boy: 023.55000 D

“Yunan ateş yürüyüşü” ifadesini duyduğunuzda barbarca bir ayın olduğunu düşünebilirsiniz. Fakat Yunanistan’ın kuzeyindeki Make-donya bölgesinde yer alan küçük Aghia Eleni köyünde ateşte yürümek (Yunanca’da *pirovassia*) başka bir şeydir. Tüm dünyadan şüpheli turist çeken, sıcak kömürlerin arasında yanarak dans edilen ciddi bir dini ritüeldir. Anastenaria etnik grubu her yıl 21 ile 23 Mayıs arası yıllık ateşte yürüme kutlamasını yapar.

Ateşte yürüme çok uzun zamandır tüm dünyada yapılır ve günümüzde birçok uygulayıcı ve seyirci çeker. Fakat Anastenaria Ateşte Yürüme’sinin bir farkı vardır. Ateşte yürüme paganistik görüldüğü halde Anastenaria halkı bu garip ritüeli kendi Hristiyan dinlerine uyarlamışlardır. Bu durum, grubun Yunan Ortodoks Kilisesi tarafından dinsiz olarak aforoz edilmesine yol açmıştır.

21 Mayıs akşamı ateşte yürüyenler ya da Anastenaritler, meditatif yaparak, dua ederek, dans ederek ve kendilerini ruhsal ekstazi durumuna getirerek evrenin tanrısına katılmaya hazırlanırlar. Yani kasabanın merkezinde çukur içindeki kırmızı sıcak amberler içinde çıplak ayakla dans etmeye başladıklarında, ateş artık arkadaşlarıdır. Su toplama, yanma ya da gözyaşı olmaksızın ayak temasını kesmeden kömürlerin diğer tarafına basarlar.

Dansçılar, kömürlerden atlarken Aziz Constantine ve Azize Helen sembollerini kafalarının üzerinde tutarlar. Ateşte yürüme ritüeli 1250 yılında başlamıştır. Trakya köylülerinin, ağlayan heykelleri kurtarmaları gerektiği onlara söylendikten sonra yanan bir kiliseden heykelleri kurtardıkları söylenir. Bu kahraman köylülerin soyundan gelenlerin ateş üzerinde yürü-

Yılda bir, 21-23 Mayıs

me yeteneğiyle kutsandıklarından bahsedilir. Günümüzde ateşte yürüyenlerin asla ciddi olarak yanmaması bunun "kanıtıdır." Bu muhteşem beceriyi kutlamak için ateş dansından sonra inek kurban edilir.

Anastenaritler, festivallerini 21 Mayıs'ta, Aziz Constantine ve annesi Aziz Helen'in yortu gününde yaparlar. Constantine, "ışığı gören" ve M.S. 337'de Hristiyan olan bir Roma İmparatoruydu. Yani Makedonya, pagan, Roma ve Hristiyan etkilerinin kaynaşmasını görmek için gidilecek yerdir. Tarih süresince Romalılar, Bizanslılar, Osmanlılar ve Ortodoks Yunanlar tarafından işgal edilen bir bölgedir. Eğer kendinizi Anastenaria Ateşte Yürüme Seremonisi için Aghia Eleni'de bulursanız, çelişkileri sorgulamayın. Sadece kendinizi ekstazi durumuna getirmeye çalışın ve paganla dindarlığın benzersiz birleşiminden zevk alın.

Associated Press/ California Aggie

**"Sıcak kömürlerin
arasında
yanarak dans edilen
ciddi bir dini ritüel"**

Giderken:

Selanik'ten kuzeydoğuya doğru giderken önce Langadas'da durun, 24 km. ileride de bir ateşte yürüme seremonisi vardır. Aghia Eleni, 48 km. daha kuzeydoğudadır, Makedonya bölgesinin başkenti Serrese yaklaşık 14 km. mesafede. Hazır buradayken, Amphipolis arkeolojik bölgesini ve güzel Alistrati mağarasını ziyaret edin. Therma ve Siderokastro köylerinin yakınlarındaki terapotik kaynak sularında ayaklarınızı serinletin. Rahat konaklama için Selanik'e geri dönmek isteyebilirsiniz.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/firewalk

Il Palio di Siena (Palio Geleneksel At Yarışı)

Siena, Toskana, İtalya

GPS Enl: 43.16666 K Boy: 011.31666 D

Kirli dövüş. Kilisede kutsanan atlar. Hileli kumar. Mahalleler arası bilek güreşi. Muhteşem yemek. Parti yapan turist grupları. İşte buna etkinlik denir.

Palio, en yalın ve en kuralsız at yarışıdır. Her yaz iki kere yapılır ve 16 Ağustos'ta sona erer. Güzel kasaba Siena, 1147'den beri bu eversiz at oyununa kasabanın ana meydanında (Il Campo) ev sahipliği yapar. Bu yarış hem bir seyirlik hem de ciddi bir ticaret kapısıdır. Şanslı bir Siena mahallesine onur verir ya da *contrade* yani tüm yıl boyunca övünme hakkı.

Palio, çok eski İtalyan düşmanlıklarının izlerini taşır. Siena, on yedi mağrur mahalleye bölünmüştür. Mahallelerin rekabeti, aralarındaki tartışmaların çoğunlukla savaşa sonuçlandığı bir milenyum gerilere kadar uzanır. En sonunda kılıçlarını bir kenara kaldırıp, farklılıklarını aynı savaş alanında, şimdi dünyanın en güzel kasaba meydanlarından birinde at yarışlarıyla ortaya koydular. Fakat hâlâ savaşa benzeyen unsurlar mevcuttur. Jokeyler iter ve dürter, taraftarlar bazen jokeyleri döver ve atlara sataşır, rakip seyirciler yumruklasmaya gelir.

Tek kural, jokeylerin diğer binicilerin dizginlerini tutamamalarıdır. Campo'daki üç turda bunun dışında hemen hemen her şeyi yapmalarına izin vardır. Bir jokey için, mahallesinin en büyük rakibinin kazanmasını önlemek, kendisinin kazanması kadar önemlidir. Jokeyler, rakip atları kırbaçlarken ve diğer jokeyleri düşürürken, dikkatli olmak zorundadırlar. Binicisi olmadan bile eğer bir at birinci bitiriyorsa, galiptir.

Onyediyi mahalleden hangi on tanesinin yarışmaya katılacağı her yıl kurayla belirlenir (bir önceki yıl katılmayanlar oto-

Yılda bir,
2 Temmuz ve 16
Ağustos

İtalyan Hükümeti Turist Ofisi, New York

matik olarak yarışır). Atlar da çekilişle seçilir, sonra kutsanmaları için kiliseye götürülür. Atların genellikle kilisede bağışsıkları çalışır ama bu iyiye işaret olarak görülür.

Palio, sadece vahşi değildir, aynı zamanda Siena'nın neredeyse 50.000 nüfuslu halkının bütün yıl süren hazırlıklarına katıldığı manevi bir olaydır. Tüm bunların hepsi birbuçuk dakikalık bir yarış için! Muh-teşem Rönesans stili bir geçitle etkinlikler başlar. Yürüyenler şık kostümler içindedir ve davullar gümbürder. Eğlenceler, Siena caddesinde kocaman bir masada verilen ve kaza-

nan mahallenin ev sahipliği yaptığı büyük bir kutlama yemeğiyle sona erer. Ve seyreden insanların da keyfine diyecek olmaz—sonuçta burası İtalya'dır!

"En yalın ve en kurlsız at yarışı"

Giderken:

Palio'yu seyretmek için yer bulmak kolay değildir. Ya yarış başlamadan önce belirlediğiniz bir noktada bütün gün ayakta duracaksınız ya da Il Campo'daki bir binanın çatısında iyi bir yer almak için çok para (yer başına 100 \$ gibi) ödeyeceksiniz. Diğer bir seçenek ise Il Campo'nun güneybatı yönündeki caddeye yönelmek. Buradan yarıştan birkaç saat önce bir noktaya ilişkin, sizin dışınızda birkaç bin insanla beraber.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/palio

Venedik Bienali

Guardini di Castello, Venedik, İtalya

GPS Enl: 45.43333 K Boy: 012.33333 D

Venedik'in güzelliği görmek için bir an durun. Eski mimarisi, durgun kanalları, romantik gondolları ve San Marco Meydanı'nın üzerinde süzülen güvercinleri. Şehrin bu başyapıtından nasıl faydalanılabilir? Bütün dünyadan önemli avangard sanat eserlerini yaz boyu sergilemek için bir araya getirmeye ne demeli? Mükemmel.

Tek rakamlı yıllarda
Haziran'dan Ekim
kadar

Venedik Bienali, 1893 yılında başladığından beri neredeyse her tek rakamlı yılda yapılan bir yaz keyfi oldu. Eski İtalyan skandalları ve tartışmalarıyla dolu olan uzun geçmişine rağmen Bienal devam etti ve çağdaş sanatın en bilinen ve en görkemli forumu olarak kaldı. Düzinelerce ülke en iyi parçalarını sergilenmeye göndererek Bienal'e katıldı.

"Modern" sanatın ne olduğuna dair tartışmalar sürerken, Bienal, atılımcı düşünce okullarını sunmuştur: İmpresyonizmden ve ekspresyonizmden, 1960'lı yıllardaki Pop Art'a kadar. Bienal, tipik olarak bir konuya odaklanır (1997 yılında şovun başlığı "Gelecek, Bugün, Geçmiş" di). Ancak serginin önemli bir özelliği bütün çalışmaların yeni ve (birçok durumda) özellikle Bienal için yaratılmış olmasıdır.

Sergi, tüm Venedik'te saraylarda ve resmi binalarda yapıldığı halde, Bienal'in merkezi adanın doğusundaki Guardini di Castello'dur. Orjinal olarak Napolyon tarafından düzenlenen Guardini, Bienal süresi dışında halka kapalıdır. Yıllar içinde katılan ülkeler Guardini'de sanat yıldızlarını sergilemek için pavyonlar kurdular.

Neredeyse her önemli uluslararası sanatçı Bienal'e katkıda bulunur: 1960'larda Andy Warhol ve Robert Rauschenberg'den

Jenny Holzer, Mario Merz, Ann Hamilton, Jeff Coons ve Julian Schnabel gibi daha yeni ağır toplara kadar.

Ödülleri olmayan bir sanat şovu olur mu? Uluslararası küratörlerden oluşan bir komite, Bienal'in imrenilen Altın Aslan'ını, çağdaş sanatın geçmişi-ne yaptığı katkıları onurlandırmak amacıyla yaşayan bir sanatçıya verir.

Altın Aslan ödülleri, öfkeli sanatçıların ve öğrencilerin sanat için ödül vermenin absürdlüğünü protesto ettiği 1967'de kesintiye uğradı (o zamanlar işler farklıydı). Guardini'de koltuklar vardı ve pavyonlardaki çalışmalar protestoda ters asılmıştı. 1980'lerde ödüller sessizce tekrar başladı.

Serge Spitzer, Reality Models/Re-cycle 1995

Giderken:

Sizi tatmin etmek için sanattan daha fazlasına gerek varsa, şanslısınız. Yazın geri kalanında ayrıca mimarlık, müzik, tiyatro ve sinema için bienaller vardır. Ek olarak "Bienal'in sponsor olduğu" düzinelerce sergi ve sanat şovu her zaman şehre yayılmıştır. Rahat ayakkabılarınızı almayı ve Pazartesi günü Guardini'ye gitmemeyi (çünkü Bienal kapalıdır) unutmayın.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/biennale

"Çağdaş sanatın
en bilinen ve
en görkemli
forumu"

Venedik Karnavalı

Venedik, İtalya

GPS Enl: 45.43333 K Boy: 012.33333 D

Venedik maskesi, hâlâ Venedik Karnavalı'nın yüksek sosyete, acımasız çöküşü ve tam bilinmezliği çağrıştıran geleneksel cazibesini hatırlatır. Her yıl Venedikliler, Büyük Perhiz'den hemen önce yapılan yılın en büyük partisi için bütün bunla-

rı biraraya getirirler. Üç günlük küçük kutlamaları boşverin—bu uçarı ve coşkulu on günlük eğlenceli bir İtalyan festivali.

Yüzbinlerce turist, Venedik'in meydanlarını ve dar sokaklarını Karnaval sırasında dolduran isteklerini frenlemeyen kişileri röntgenler. Akrobatlar, pandomim sanatçıları, sokak oyuncuları ve ateş yiyenler yeteneklerini göstermek için cad-deleri doldurur. Kostümlü eğlence düşkünleri, maskeli olmalarını, kendini baskılamayı bırakmak, yaramazlık yapmak ve partner bulmak için bahane olarak kullanırlar.

Bütün bu müstehcen davranışlar, Karnaval'ın daha da hovarda olan geçmişiyle bağlantılıdır. 1700'lerdeki ünlü çöküşte Venediklilerin Büyük Perhiz öncesi eğlenceleri altı aya kadar devam ederdi. Kutlamalar Büyük Perhiz le özdeşleşmeden önce, Romalılar kışı bereket festivaliyle kutlardı. Prensler ve köleler sosyal sınıf farkını ortadan kaldıran maskeler takarlardı.

Kostümler, Karnaval'ın olmazsa olmazlarıdır—son derece pahalıdır ve ince işlenmişlerdir. Bazı kostümler fantastik fantezilerdir, fakat ağırlıklı olarak tarihten Kazanova, onsekizinci yüzyıl aristokrat züppeleri ve ortaçağa ait tipler görülür. Kostümler, kendinizi bir role sokma fırsatı verir. Yerel halkın çoğu tarihi araştırma yapmak için aylar harcar, daha az hevesli olanlar hazır kıyafet kiralar ve yerel dükkanlardan maske satın alır.

Venedik caddelerinin gürültüsü hipnotize eder, fakat tam bir Karnaval deneyimi için favori kapalı mekanlara da gidin. San Marco Meydanı'ndaki Caffè Florian'a sıcak bir çikolata

Yılda bir, Ocak/Şubat
(Kül Çarşambası'ndan
on gün önce)

için düzgün bir kıyafetle akşamüstü uğrayın. Ultra özel bir gece balosuna davet edilebilirsiniz. Kaçırılmaması gereken balolar arasında, festivalin resmi onsekizinci yüzyıl maskeli balosu Ballo Tiepolo, teşhirciler için daha şehvetli Balle del Doge bulunur. Biletler pahalıdır, kişi başı 300 \$'a kadar olabilir. Fiyatı daha uygun ama aynı şeklide neşeli diğer balolar arasından da seçim yapabilirsiniz.

**"Uçarı ve coşkulu
on günlük eğlenceli
bir İtalyan festivali"**

Maskelerle dolu yüzlerce dekore edilmiş tekne ve gondol geçidinin olduğu Grand Canal'daki korteji kaçırmayın (ücret karşılığı tek başınıza binebilirsiniz). Kağıt bir güvercinin kablo üzerinde "uçtuğu" ve aşağıdaki kalabalığa konfeti attığı "Küçük Güvercin Uçuşu" için San Marco Meydanı'na gidin. Genç insanlar Campo Santa Margherita'da parti yaparlar ve çocuklar Campo San Polo'da her şeyi parçalarlar. Gerçek anlamda her şey dahil bir kutlama!

Giderken:

Aylarca önceden oda ayırtın—şehir çabuk dolar. Oraya vardığınızda, turist ofisinden etkinlik takvimi alın. Bir harita satın alın ve kaybolmaya hazırlanın. (Şimdiden öğrenin: "Dove?", "Nerede?" demektir.) Sıkıcı olmayın: Şehirdeki dükkanların birinden kostüm kiralayın (ya da en azından bir maske satın alın). Ve bir fırına uğrayın ve *fritolanın* ya da *galanonun* tadına bakın—Karnaval'ın resmi tatlılarıdır.

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/carnevale](http://www.whatsgoingon.com/100things/carnevale)

Kanabis Kupası

Amsterdam, Hollanda

GPS Enl: 52.35000 K Boy: 004.9000 D

Tabaka. Ot. Esrar. Kanabis. Kenevir. Haşış. Kanabis. Ona ne derseniz diyin. Konu marihuana olduğunda karar vermek çok zordur. Çevredeki en narkotik ödüllü yarışma olan Kanabis Kupası'nda jüri olmak için başvurduğunuzda sorun budur. Kupa, küçük yeşil tomurcuklara verilebilecek en büyük onurdur.

Yılda bir, Kasım
(Şükran Günü haftası)

Yaklaşık 200 \$'a sizi açılış ve kapanış seremonilerine, kafe turlarına, konserlere, partilere, atölyelere ve "420 Konsey" toplantılarına sokacak ve en önemlisi bol miktarda ota erişim sağlayacak olan jüri geçiş kartını alırsınız. Jüri yapmak için 2.000'den fazla insan kayıt olamaz. Bu kişiler, Kanabis Kupası'nı kazanacak en iyi kafe (menüde ot bulunduran yerler), en iyi haşış, en iyi kenevir ürünü, en iyi hidrofonik olarak büyütülmüş kanabis çiçeği ve en iyi marihuana gibi kategorilerde oy vermekle yükümlüdürler.

Kanabis bitkisinin iyisine karar verme kriterleri arasında, görünüşü, kokusu ve tadı vardır. Fakat değerlendirme yapmak için en zorlu kategori hiç şüphesiz "etkisi"dir. Uzmanlara göre iyi bir jüri bir günde beş ile on arası çeşitle uğraşabilir.

Etkinliğin organizatörü olan saygıdeğer *High Times Magazine*'e göre, bu kupa "üreticilerin, yetiştiricilerin, bilim adamlarının ve kanabis satıcılarının kutlamasıdır." Otu değerlendirmenin yanı sıra, katılımcılar, Kenevir Fuarı'nı, kenevir moda gösterilerini, konserleri, medikal marihuananın kullanımı ve üzerindeki tartışmaları, otun çevreci kullanımı ve farklı kültürlerde marihuananın ruhsal kullanımı benzeri konulu panelleri ziyaret edebilirler.

Kupanın ruhsal merkezi, her gün öğleden sonra 4:20'de 420 Konseyi toplantısıdır. ("4:20", "ot içme zamanı" için evrensel bir otçu deyişidir). Burada jüri, açık forum tartışmasında yarışmacılarla, ünlü jüri üyeleriyle, şairlerle ve konuşmacılarla biraraya gelir. Bütün jüri üyelerinin konseye katılmaları beklenir,

çünkü burası her tartışmanın çözümlendiği, bilginin paylaşıldığı ve oyların sayıldığı yerdir. Konsey, bir anlık sessizlikle ve "Om" duasıyla başlar, sonra herkes tek tek aklındaki kileri ortaya dökmesi için davet edilir.

Ayrıca kanabisi popülerleştiren ve insanlaştıran kişileri kutlayan "Kana-bis Şöhret Ödülleri"ne bakın. Kişiler, etkinliğin organizatörleri tarafından seçilir. Seçilenler arasında Bob Marley, Louis Armstrong, Milton Mezzrow, Jack Kerouac, William Burroughs ve Allen Ginsberg bulunur.

High Times Arşivi

"En narkotik ödüllü yarışma"

Giderken:

"Jürilik" gerektiren bu etkinlikte birilerinin detayları hallettiğini bilmek güzel. İmrenilen jüri kartı, uçak bileti, konaklama, tüm partilere ve konserlere giriş, dört günlük rehberli kafe turunu kapsayan tam tur paketleri mevcuttur. Hazır Amsterdam'dayken haşış ve marihuananın vatanı Sensi Müzesi Kafesi'ne ve Kenevir Müzesi'ne gidin.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/cannabis

Kraliçe Günü (Koninginnedag)

Amsterdam, Hollanda

GPS Enl: 52.35000 K Boy: 004.9000 D

Yirmidört saat hiç durmadan yeme-ye, içmeye, dans etmeye ve alışveriş yapmaya dayanabilir misiniz? Her yıl Amsterdam'ın en enerjik cadde partisi ve dünyanın en büyük serbest pazarı, tüm yerel nüfusu ve binlerce ziyaretçi bu liberal şehrin caddelerine ve kanallarına çeker. Bunların hepsi Kraliçe için büyük bir doğumgünü partisidir.

Hollanda'nın en büyük Kraliçe Günü kutlaması Amsterdam'da yapılır fakat her şehir veya köy 30 Nisan'da "serbest gün" denilen bir fuar düzenler. Bütün ülke genelinde konserler, resmi partiler, pazarlar, askeri geçitler, çocuk oyunları ve geçit törenleri gerçekleşir. Ve baktığınız her yerde Hollanda bayrakları ve turuncu görürsünüz. İnsanlar turuncu giyer, "portakal" likörü içer ve "Sonsuza Kadar Turuncu" diye bağırırlar. Hatta bazen suratlarını ulusal renklerle boyarlar. Bu turuncu takıntısının bir nedeni vardır: Kraliyet ailesi Orange Nassau hanedanından gelir.

Parti, bir milyon insanın Amsterdam'ı doldurmaya başladığı 29 Nisan'da başlar. Particiler, canlı müzik grupları, traves-tiller ve boş Heineken kutuları caddelere dökülür. Kanallardaki teknelerde bile insanlar içer ve şarkı söyler ve şamata yaparlar. Central İstasyonu'ndaki büyük ekran, partiyi ve muhteşem hava-i fişek gösterisini kalabalığa yayınlar.

Ertesi gün, Kraliçe Günü'nde çalışmaya erken başlanır, çünkü herkes dünyanın en büyük pazarı Vrijmarkt'ta (serbest pazar) hazırlanmakla meşguldür. Sadece o gün, herkes her şeyi caddelerde satabilir ve sokak müzisyenleri özel izin olmadan çalabilirler. Binlerce insan (birçok çocuk dahil) eski giysilerini, kitaplarını ve albümlerini çıkarırlar ve kalabalığa satmak üzere yemek hazırlarlar. Kutlamanın ana alanlarından biri olan Vondelpark'ta sadece çocukların eşyalarını satmalarına izin vardır. Bu pazar inanılmaz kelepirlere ünlüdür.

Yılda bir, 30 Nisan

Bu büyük doğumgünü kutlaması, Kraliçe Juliana'nın, ikinci Hollanda kraliçesi olarak tahta çıktığı 1948'den beri her yıl yapılır. 1980'de Juliana tahttan feragat etti ve yerine kızı Beatrix geçti. Beatrix, annesinin doğumgünü'nü ulusal tatil olarak sürdürdü (kendi doğumgünü olan 31 Ocak çok soğuktu). Geleneğe göre Kraliçe, ailesi ve kraliyet evinin üyeleri, Kraliçe Günü'nde iki Hollanda kasabasını ziyaret ederler. Ziyaret, şarkılarıyla, halk danslarıyla ve geleneksel Hollanda oyunlarıyla önemli bir etkinliktir.

**"En enerjik cadde partisi
ve dünyanın en büyük
serbest pazarı"**

Giderken:

Amsterdam'ın yarı döngüsel caddeleri kafa karıştırabilir, iyi bir harita edinin. Ortamı tanımak için şehirde bir tekne turu yapın (şehri görmenin en iyi yoludur). En kelepirleri bulmak için pazara erken gidin ve eğer kalabalık sizi sıkarsa, daha az kalabalık mahallelere kaçın. Kraliçe Günü'nde müzeler ve birçok mağaza kapalıdır, yani bisiklet kiralayıp şehirde gezerek kendinizi eğlendirin.

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/queensday](http://www.whatsgoingon.com/100things/queensday)

Hollanda Turizm Ofisi

Monaco Formula 1 Grand Prix

Monte Carlo, Monaco

GPS Enl: 43.73333 K Boy: 007.41666 D

Monaco'yu herkes bilir. Carry Grant ve Grace Kelly, Hitchcock'un *To Catch a Thief* filminde Monaco kıyılarını cazibeleriyle büyülemişlerdi. Ve tabii ki güzel kadın kahraman Prens Rainer'le evlendiği rüya gibi bir düğünle, Monaco'nun Prenses Grace'ine dönüştü. Herkes Monaco'yu zerafetle, asaletle ve çok çok parayla özdeşleştirir.

Monaco halkı yılda bir kere, gezegenin en görkemli ve en zorlu araba sporu etkinliğini sahneleyerek dünyayı sarsar. 1929'dan beri Monaco Formula Bir Grand Prix, heyecan, seksi arabalar ve birçok kaza sunar. Grand Prix etkinliğinin güzelliği, dünyadaki diğer büyük yarışlara göre seyircilerin aksiyona daha yakın olmalarına izin vermesidir. Ferrariler ve diğer spor arabaları, 3.3 km.'lik yol boyunca yetmişsekiz kıvrımlı bir turda, ölüme meydan okuyarak ilerlerler.

Yarış, küçük, genellikle sessiz prensliğin pist haline getirilmiş caddelerinde gerçekleşir. Yarışın açılışı sonrası *La Vie Automobile* dergisi şöyle yazdı: "Yol, tamamıyla kıvrımlardan, dik yokuşlardan ve hızlı inişlerden oluştuğunu belirtmeden devam eder. Her saygın trafik sistemi yolun sağına, soluna ve ortasına 'Tehlike' işareti koyardı." İlk yarıştan sonra, ortalama hız rekoru, orjinal rekor olan 80.1 km/saat'ten muhteşem 141.7 km/saate sıçradı.

Yarışı seyretmeniz için ana nokta yarışın tam başlangıcıdır (ya da *Depart*'ı). En nahoş kazaların çoğu St. Devote Virajı'nda gerçekleşir, bütün sürücülerin aynı anda pozisyon için çabaladığı, hızlandığı ve keskin dönüşlere hâlâ adapte ol-
maya çalıştığı yarışın ilk virajıdır.

Yılda bir, Mayıs

Monaco Hükümeti Turist Ofisi

Bunun dışında, gergin etkinlik süresince yatlarında, restoranlarında ve otel balkonlarında aylak aylak vakit geçiren şık ve varlıklı kişilere katılabilirsiniz. Pistin yakınında bulunan Loews Monte-Carlo otelinin rahat balkonundan arabaların U dönüşüyle Portier virajına rüzgar gibi gitmesini seyretmenin keyfini çıkarın. Siz Moët ve Chandon'u yudumlarken, ısrarlı ve cesur yarış sürücüleri aşağıdaki tehlikeli virajlarda hız yapıyorlar.

Hareketin biraz uzatılmasında yer alan seyirci standlarından da yarışı seyredebilirsiniz. Arabalar

hızlıca geçtiğinde vınlama sesini hissetmezsiniz ama bir kazaya karışma olasılığından kaçınmış olursunuz.

Giderken:

Eğer bağlantılarınız ve paranız varsa, prenslikte en rağbet gören noktada yarışı seyretmeyi değerlendirebilirsiniz—La

Racasse restoranının en iyi masası. Birkaç santimetre önünüzde Ferrariler korkutucu U dönüşüyle geçerler. Yarış gününde bu masa 3.300 \$'a gider. Eğer sinirleriniz Grand Prix'i kaldıramıyorsa, Monaco'nun her Ekim'de ayrıca uzaktan kumandalı araçlar için Mini Grand Prix düzenlediğini unutmayın.

**"Gezegenin
en görkemli ve
en zorlu
araba sporu aktivitesi"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/grandprix

Fatima Hacci

Fatima Bazilikası, Fatima, Portekiz

GPS Enl: 39.61666 K Boy: 008.65000 B

13 Mayıs 1917'de Portekiz'in Fatima şehri civarında üç genç köylü çoban, "güneşten daha parlak bir hanımı" ağaçların dallarında otururken gözlemlədiler. Bu mucize denen şey, bölgede altı kez görünen Bakire Meryem'in ilk görünüşüydü, bazıları tarafından yirminci yüzyılın en doğüstü olayı olarak nitelendirilir.

Yılda bir, 13 Mayıs

Her yıl 13 Mayıs'ta yüzbinlerce inançlı Katolik, tur otobüsüyle, eşek arabasıyla ve yürüyerek Fatimaya giderler—Fatima'ya tapmak için ve muhtemelen kendi gözleriyle görmek için. Çoğu Portekiz festivali neşeyle, şarkıyla, dansla doluyken, Fatima Haç Yolculuğu son derece zorlu ve büyük bir dini toplantıdır.

Hareketin merkezi, Basilika çevresindeki çok büyük meydana. Bakire Meryem heykeli öğleden sonra meydanın içinden Basilika'ya yavaşça getirilir ve inananlar gece boyunca mum nöbeti tutarlar. Olabildiğince çok insan iddia edilen görünmenin gerçekleştiği Apparitions Şapeli'nin yakınlarına gelmeye çalışır. Yerel halkın çoğu yukarıdaki tapınağa doğru dizleri üzerinde emekler—oldukça dokunaklı ve biraz da korkutucu bir görüntü.

13 Mayıs 1917'de gerçekten ne oldu? Lucia dos Santos ve kuzenleri Jacinta ve Francisco, ağaçta kendini Bakire Meryem olarak gösteren parlayan bir kadın gördüklerinde koyun güdüyorlardı. Bakire Meryem, insanlık için bir mesajla Tanrı tarafından gönderildiğini onlara söyledi. "Fatima'nın üç sırrını" Lucia'ya verdi. Birincisi, barış mesajı ve cehennem görüşüydü. İkincisi, eğer Rusya, Katolik inancına döndürülmezse Rusya'nın dünyayı yok edeceğini haber veriyordu. Üçüncü sır

hiçbir zaman açıklanmadı. Fakat Lucia 1944 yılında bunu bir kağıda yazdı. Kağıt Vatikan'da tutulur ve üçüncü sır göreve gelen her Papa tarafından okunur. Birçokları bunun 1960'larda Katolik Kilisesi'nde başlayan kaosu öngördüğüne inanır.

Sonraki beş ay boyunca her ayın onüçünde Bakire Meryem genç çobanlara göründü, "Güneşin Mucizesi" denilen 13 Ekim'e kadar. 13 Ekim 1917'de 70.000 insan, Fatima kasabasının semalarında güneşin dans etmesini, sonra gökyüzündeki normal yerine dönmeden önce yere düşüşünü seyretti. O gün de Fatima'da –evet, bildiniz– başka bir hac yolculuğuyla kutlanır.

**"Son derece zorlu
ve büyük
bir dini toplantı"**

Giderken:

Hac yolculuğu sırasında Fatima'nın çok kalabalık bir yere döneneğini kabullenin. Uyumak için yer bulamayacaksınız (park yeri ve içecek bir şeyler bulma olasılığınız daha da düşük). Mucizenin yaklaşık 37 km. doğusunda olan güzel Tomar kasabasında kalmayı düşünün. Hac yolculuğunda birçok şık hediyelik eşyaya göz atın. Fatima'yı hatırlatan kalem ya da kar küresi arkadaşlarınız için mükemmel olabilir.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/fatima

Hogmanay (Yeni Yıl)

Edinburgh, İskoçya

GPS Enl: 55.95000 K Boy: 003.21666 B

Kulağa domuz rodeosu gibi gelse de, Hogmanay aslında gürültülü, alkollü, duygusal ve İskoç tarzında yeni yıla girmek anlamına gelir. Hogmanay'ı, herkesin davet edildiği dört günlük bir ev partisi gibi düşünebilirsiniz. Hogmanay, "yeni yıl" anlamına gelir—bu halkın, hatırlaması neredeyse imkansız olan sözcükleri ve yeni yıl şarkısının melodisini dünyaya verdiğini hatırlatmak isterim.

İskoçya'nın başkenti Edinburgh Hogmanay şenliğinin merkezidir. Neredeyse ülkenin her metrekaresinde kutlamalar yapılır. Edinburgh'daki Hogmanay etkinlikleri anlatılamayacak kadar çoktur. Konserlere, karnavallara, balolara, havai fişek gösterilerine ve yemek festivallerine hazır olun. Şehir merkezindeki meşaleli geçit, 30 Aralık'ın en önemli olayıdır, Carlton Hill'deki "ateş festivaliyle" son bulur. Ateş festivali havai fişek rüyasıdır—geleneksel müziği, tiyatroyu, meşaleleri ve kuklaları ateşlemeyi birleştirir.

31 Aralık'taki büyük müzik olayı ise, Gardens'da konserdir. Ünlü İskoç grupları ve uluslararası gruplar sahneye çıkar. Şehirde ayrıca yüzlerce başka müzik aktivitesi bulabilirsiniz, teknodan şık gidilen balolara kadar.

Geceyarısı sokak dansları ve büyük havai fişek gösterileri yapılır. Kilisenin gün doğana kadar çan çalması, bütün gece uyanık kalınması gerektiğini sürekli hatırlatır.

Diğer birçok özgün İskoç geleneğine "ilk adım" denir. İskoçlar, eşiklerinden geçen ilk kişinin kömür, tuz ve viski taşımasını isterler—gelecek yıl için sıcaklığın, yemeğin ve keyfin sembolü. Herkes evden eve "ilk adım" yaparak sendeleyerek yürür ve gün doğana kadar gittikçe daha çok sarhoş olur.

Yılda bir,
30 Aralık – 2 Ocak

İskoçya'da pubların bütün gece açık olduğu tek gün 31 Aralık'tır (Edinburgh'un Rose Caddesinde metrekaresine başına düşen pub sayısı, dünyanın her yerinden daha fazladır). 1 Ocak için daha fazla etkinlik planlanır. 2 Ocak özellikle ayılmak için ulusal bir tatil günüdür.

**"Gürültülü, alkollü,
duygusal ve
İskoç tarzında
yeni yıla giriş"**

Hogmanay'ın kökeni belirsiz ve gizemlidir. Birçokları pagan ekinoks ritüelinden çıktığına ve ateşle ilgili aktivitelerin ölü kışlarda İskoçya'da pek fazla görünmeyen "güneşi geri getirme" çabası olarak başladığına inanır. İlginç bir şekilde ilk adım ritüeli -Avrupa'da bilinmese de- birçok Asya yeni yıl geleneğine çok benzer. Gidip kendiniz görün!

Giderken:

Hogmanay sırasında toplu taşıma araçlarına binmek iyi fikirdir. Çünkü Edinburgh çok kalabalık olur ve birçok etkinlik yürüyüş mesafesindedir. Edinburgh Hogmanay Festivali bilgi hattını arayıp etkinliklerin son durumuyla ilgili bilgi edinebilirsiniz (ya da Prince Caddesi'nin her iki tarafına asılan bilgi panolarına bakabilirsiniz). Ve hanımlar, kendinize sahip çıkmaya çalışın: düğün ve cenazeler dışında, delikanlıların çoğunun İskoç eteği giydiği tek etkinlik Hogmanay'dır.

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/hogmanay](http://www.whatsgoingon.com/100things/hogmanay)

Up-Helly-Aa Festivali

Lerwick, Shetland Adaları, İskoçya

GPS Enl: 60.15000 K Boy: 001.15000 D

İskoçya'nın uzak Shetland adaları, gezegende benzeri olmayan efsanevi, parlak gösteriye ev sahipliği yapar. Davetiyenizi almadınız mı? Otelleri, restoranları, mağazaları işleten Shetlandlıların eğlencelere katılabilmesi için yıllar önce, ziyaretçi sayısını sınırlandırma kararı alındı. Yani dile-re destan törenden sonra dans salonlarına girmek için katı bir davet politikası vardır.

Küçük Lerwick kasabası, ünlü Up-Helly-Aa sırasında ışık saçar—hem gerçek hem de mecazi anlamda. Eğlence 20 Ocak akşamı Lerwick caddelerinde törenle başlar. Yaklaşık bin katılımcı –bazıları kanatlı ya da boynuzlu miğferleriyle, kalkanlarıyla ve işli pelerinleriyle geleneksel Viking kıyafeti içinde–yanma alanına doğru alevler içindeki meşaleleri taşır. Etrafta elbise içinde adamlar, kahverengi kıyafetler içinde rahipler, kovboylar, kızılderililer, kamburlar ve kral soytarıları kaynar.

Guizer denilen özel bir erkek grubu Viking gemisinin 9 metrelik modelini deniz kenarına taşırlar. Uzun tekne bir standa yerleştirilir ve eğlence düşkünü Kuzeyli karışık gruplar teknenin çevresini sararlar. “Guizer Jarl” olarak bilinen şef, Norveççe sinyal verir, borazan duyulur ve yanan bin meşale gemiye girer.

Gemi çabucak cayır cayır yanan bir cehenneme dönüşür, viski şişeleri çıkarılır ve kadeh tokuşturulur. Şarkıcılar “The Norseman's Home”ın hareketli versiyonunu yorumlar, yeni yıl dilekleri tutulur ve herkes kafayı bulur. Birkaç tane sarhoş Viking'in, Shetland Adası'ndaki tek kasabayı yakacağı korkusundan, geminin yanmasından önce hiç kimsenin alkol almasına izin verilmez.

Yılda bir, 20 Ocak

Meşaleden sonra birçok dans mekanında sayısız parti yapılır (birkaç tanesi biletlidir ama çoğuna davetiyeyle girilir) ve Lerwick'deki bazı barlar bütün gece açıktır.

Up-Helly-Aa'nın kökeni biraz kapalıdır. Bazılarına göre, iri-yarı işgalcilerin bir şeyler yakarak tanrıları memnun etmeye çalıştığı Yeni Ateş Festivali denilen bir Viking ritüeline dayanır. İsmi kökü bile bir çeşit gizem hatırlatır. Kesin olan, "güneşi geri getirmesi" ve uzun kış gecelerini kaçırmaya yardımcı olması beklenen havai fişekleriyle bunun bir çeşit yeni yıl kutlaması olduğudur.

Giderken:

Çok basit! Lerwick'te birkaç arkadaş edinin, sonra Up-Helly-Aa için davetiye isteyebilirsiniz. Ya da Shetland Adaları Turizm Ofisi size ayarlamalarla ve konaklamayla ilgili yardımcı olabilir. Eğer Lerwick'e yazın giderseniz Fort Charlotte'daki detaylı Up-Helly-Aa sergisi (Mayıs ortasından Eylül'e kadar açık) coşkulu Up-Helly-Aa gösterisine biraz ışık tutabilir.

**"Gezegende
benzeri olmayan
efsanevi, parlak
gösteri"**

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/uphellyaa](http://www.whatsgoingon.com/100things/uphellyaa)

Herri Kilorak Geleneksel Bask Oyunları

Bilbao, İspanya

GPS Enl: 43.25000 K Boy: 002.93333 B

Basklar, dünyadaki en güçlü ve cesur halk olduklarını söylerler. Eğer Bask Kırsal Oyunları'nı ziyaret ederseniz, bu konuda tartışmayı aklınıza bile getirmezsiniz! Güç yarışmalarının en yabanisi ve en erkekçesi olan bu oyunlar, Bilboadaki merkez stadyumunda, Bilboanın en büyük festivali Semana Grande'nin (Büyük Hafta) parçası olarak yapılır. Herri Kilorak (ya da kırsal sporlar) denilen spor, eski zamanlardan beri ülkede yapılan tarım işlerinden çıkmıştır ve Bask bölgesinde önemli bir gelenektir. Bu yarışmacılarla bir gün geçirin ve testosteroneun ne demek olduğunu anlayın.

Doğruca taş kaldırma yarışmasına gidin. Deri pantolon içindeki her güçlü erkek büyük bir graniti ve maden taşıyı göğsüne kadar kaldırır. Sonra onu omzuna alır, ellerini çeker ve mindere bırakmadan önce döner. Taş kaldırma rekoru 325 kg'ın üzerindedir!

Diğer kaldırma gösterileri arasında hızı ölçenler vardır ve seyretmesi aynı derecede eğlencelidir. Birinde, güçlü adam büyük 100 kg'lık topu omuzlarına alır ve ellerini kullanarak boynunun çevresinde yuvarlar. Kim bir dakika içerisinde, boynunun çevresinde topa en fazla manevra yaptırırsa kazanır. Rekor, otuzaltı keredir! Diğer bir yarışmada, bir adamın 150 kg'lık taşı on dakika içinde kaç kere omzuna kaldırdığı ölçülür—rekor elli iki keredir!

Daha az ağırlık kullanılan ama çok heyecanlı ve yeteneğe odaklı etkinlikler de vardır. Halat çekme yarışması efsanedir. Tah-ta kesme yarışmasında, yanyana dizilmiş büyük ağaç gövdeleri en hızlı şekilde kesilmeye çalışılır. Taş sürükleme, hem insanlar hem

**Yılda bir, Ağustos
(Ağustos'un sonundaki
Büyük Hafta sırasında)**

de öküzler tarafından yapılır. Amacı, belirlenmiş bir süre içerisinde en uzun mesafeyi yapmaktır. Saman balyası atmada, yarışmacılar, asılmış kementlere saman balyası fırlatırlar. Mısır yarışında her erkek 100 kg. mısıı çuvalını sırtında taşıyarak koşar. Ayrica kağı kaldırma, çimen kesme, süt kutusu taşıma ve koç vuruşu gibi yarışmalar vardır.

Tüm bunları seyrettikten sonra çok güçlü ve erkeksi hissetmeyebilirsiniz. Fakat kendinize gelin, Basklar bunu yüzyıllardır yapıyorlar. Yani aşağılık kompleksinizi Semana Grande gibi "normal" eğlencelerde yenin. Uzun tahta bacaklar üzerinde yürüyen ve puantiyeli şapka takan çocukları seyretmek, Don Kişot'un büyük karton maketine imrenmek ve saçma kıyafetler içindeki insanlarla dalga geçmek gibi.

Giderken:

Eğer ciddi şekilde kaslı değilseniz, yarışmayı unutun. Bunun yerine çevrenin keyfini çıkarın, buna mükemmel yemeğin tadına bakmak da dahil. Yağlı morina balığı ve *kaimotxo* denilen içeceği (kırmızı şarap ve Coca Cola) yerel satıcılardan alabilirsiniz. Bask mutfağının genellikle İspanyanın en iyi mutfağı olarak kabul edildiğini unutmayın. "Casco Viejo"daki yerel barlar çok büyük tapas ve meze servisi yapar. Ya da Avrupa'nın en büyük kapalı pazarında Mercado de la La Riberada *manchego* ve *salchichon* yiyebilirsiniz.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/herri

"Güç yarışmalarının en yabanisi ve en erkekçesi"

İspanya Turist Otısı

Las Fallas de Valencia (Valencia Ateşi)

Valencia, İspanya

GPS Enl: 39.48333 K Boy: 000.40000 B

Tabanca tozunun kokusu sizi heyecanlandırır mı? Alev görüntüleri sizi gülümsetir mi? Eğer öyleyse, Las Fallas de Valencia tam size göre—tüm kasabanın yakıldığı dumanlı, gürültülü bir fiesta.

Las Fallas, hiç şüphesiz İspanya'nın (özgün ve çılgın festivalleriyle bilinir) en özgün ve çılgın festivallerinden biri. Festival, Aziz Joseph için oruç günü olarak başladı ve sonra beş günlük çok yönlü ateş kutlamasına dönüştü. Valencia genellikle sakin bir şehirdir fakat Las Fallas sırasında yaklaşık üç milyon alev seven eğlence düşkünü burayı doldurur.

Las Fallas "ateş" anlamına gelir ve fiestanın odağı, 15 Mart'ta şehirdeki 350 ana kesişim noktasına ve parklara yerleştirilen *ninot*ların (mukavvadan, tahtadan ve alçıdan büyük heykeller) yaratılması ve yıkılmasıdır.

Ninotlar, son derece gerçekçidir ve genellikle açık saçık, taşlamalı sahneleri ve gündemdeki olayları (yoz politikacıları ve İspanyol ünlülerini hicvetmek özellikle popülerdir) yansıtır. Mahalle organizasyonları tarafından yapılır ve yapılmaları yaklaşık altı ay sürer. Ninotların çoğu birkaç kat yüksekliğindedir ve vinçle hareket ettirilmeleri gerekir.

Ninotlar, fiestanın son gecesine kadar yerlerinde kalır. Son gece genç erkekler baltalarla heykellerde delik açarlar ve delikleri havai fişekle doldururlar. Kalabalık bağırmaya başlar, sokak ışıkları söndürülür ve tam olarak geceyarısında ninotlar ateşe verilir.

Las Fallas'ın kökü biraz belirsizdir, fakat çoğunluğa göre baharın ve ekme biçme mevsiminin gelişini kutlayan pagan ritüellerinin değişmiş halidir. Onaltıncı yüzyılda Valencia, so-

Yılda bir,
15 Mart- 18 Mart

İspanya Turist Ofisi

kak lambalarını sadece uzun kış gecelerinde kullanıyordu. Sokak lambaları, *parrot* denilen tahta yapıların üzerine asılıyordu ve günler uzadıkça ihtiyaç duyulmayan parotlar Aziz Joseph Günü'nde törenle yakılıyordu.

Ninotları yakmanın yanı sıra, fiestada pek çok etkinlik bulunur. Gün içinde şehirdeki boğa güreşlerine, gösterilere, paella yarışmalarına ve güzellik yarışmalarına gidebilirsiniz.

Fiesta sırasında her yerde spontane havai fişek gösterileri yapılır, fakat en önemlisi

Ayuntamiento Meydanı'nda gündüz saat tam 2'de yapılan *mascletad*ır. Büyük bir demet havai fişek patlatıldığından sonraki on dakika boyunca zemin sallanır.

Giderken:

Las Fallas sırasında otellerde fazla yer olmaz. Yani önceden iyi planlama yapın. Ancak Valencia sokaklarında bol miktarda harika yemek vardır. Daha yaşlı kadınlar büyük kaseleri yağla doldurmayı ve *bunuelos* –gezegenin kesinlikle en iyi donutları– kızartmayı vatandaşlık görevleri olarak görüyor gibidirler. Diğer bir yerel tat olan Paella, Valenciana cadde köşelerinde açık ateşin üzerinde büyük saçlarda pişirilir.

**"Tüm kasabanın
yakıldığı
dumanlı, gürültülü
bir fiesta"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/lasfallas

La Tomatina (Domates Festivali)

Plaza del Pueblo, Buñol, İspanya

GPS Enl: 39.41666 K Boy: 000.78333 B

Splaşş! Gerçekten pis ve yapış yapış olmaya hazır mısınız? Eğer değilseniz, vahşi bir çapulcu savaşı günü olan La Tomatina'dan uzak durun. Dünyanın en büyük yemek savaşı için yirmi bin savaşçı küçük Buñol kasabasını doldurur.

Bu kısa süren ama kocaman domates savaşı Buñol'un ana meydanı Plaza del Pueblo'nun içinde ve çevresinde yapılır.

La Tomatina amigolar arasında küçük çaplı doğaçlama bir domates savaşı olarak 1944'de başladı ve tüm kasabanın katıldığı büyük bir *guerraya* dönüşerek büyüdü. La Tomatina'nın politik ya da dini bir önemi yoktur—sadece pis bir eğlencedir. Savaş için gereken yaklaşık 45 ton domates yerel üretim fazlası bile değildir; Extremadura'dan kamyonla getirilirler. (yerel ürünlerin kullanılmaması iyidir—Buñol'un ana sanayii çimentodur!)

Sabahleyin mağaza sahipleri dükkanlarının önlerini plastik örtülerle titizlikle kaplamakla meşguldürler. Genç İspanyol erkekleri meydanda toplanmaya başlarlar ve savaş başlamadan önce içki isteyen herkese kırmızı şarap verilir. Kalabalığa kovalarca su atılır, yaklaşmakta olan pislığe bir çeşit başlangıç olarak. Cephane dolu bir dizi damperli kamyon meydana yavaşça girerken kalabalık “domates, domates, domates” diye bağırmağa başlar.

Daha sonra olanlar en iyi katıksız delilik eğlencesi olarak tanımlanır. Damperli kamyonları sürenler, bağırarak yarı sarhoş kalabalığı topa tutmaya başlarlar ve sonra savaş çıkar. Kırmızı bombalar alana döküldüklerinde arkadaşlar düşman ve yaban-

**Yılda bir, Ağustos
(son Çarşamba)**

cılar hedef olur. Çığlıklar duyulur ve kısa süre içinde katılımcılar Wes Craven filmlerini hatırlar. Domatesler her yerde uçuşur; hiçbir hareket eden obje yayılım ateşinden korunamaz. Çok büyük bir Bloody Mary gibi, cadeler ve kaldırımlar çabucak pis, sulu, kaygan kırmızı balçık ile dolar.

Cenevre Sözleşmesi gibi, La Tomatina'nın bazı kuralları vardır. Birincisi, domatesleri atmadan önce ellerinizle sıkmanız gerekir. Şişe ya da su bombası atmak yasaktır.

Kasaba dışından daha fazla kişi çekmek amacıyla (yani daha fazla hedef) Buñol halkı La Tomatina sırasında büyük bir fiesta yaratmışlardır. Bir hafta süren geçitler, havai fişekler ve sokak dansları, sizi büyük domates savaşına hazırlar. Keyfini çıkarın!

İspanya Turist Ofisi

Giderken:

Buñol'de az otel vardır, Valencia'da kalmayı planlayın. Yaklaşık 48 km. batıdadır.

Fotoğraf makineli ve beyzbol kasketli turistler ana hedef olarak görülür, ona göre giyinin. Domates şarapnellerini gözlerinizden uzak tutmak için koruyucu gözlük takmayı bile düşünebilirsiniz. Savaştan sonra temizlenmeniz için kasaba, nehir kenarına geçici toplu duş koymuştur.

**"Vahşi
bir çapulcu
savaşı"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/tomatina

Boğa Koşusu (Los Sanfermines)

Pamplona, İspanya

GPS Enl: 49.81666 K Boy: 001.65000 D

Bütün maçolara, et kafalılara, adrenalinle çalışanlara, tehlikeyle flört eden gringolara duyuru! Tehlikenin gözlerine doğrudan bakmakla ilgileniyor musunuz? Kanıtlayacak bir şeyiniz var mı?

O zaman Hemingway okuyan her erkeğin rüyası, daha çok Boğa Koşusu olarak bilinen *Los Sanfermines*'e buyrun.

Boynuzlu buharlı silindirlerin sadece birkaç adım önünde çılginca çığlık atan ve hayatları için koşan binlerce pişkin yerli halka ve aptal turistlere katılın. Yaralanma ve ölüm kaçınılmazdır çünkü bazı yarışmacılar, boynuzlar arkalarına, sırtlarına veya karınlarına saplanmış olarak koşuyu bitirir.

Boğa koşusu birçok başka Bask kasabasında da yapılır. Fakat Ernst Hemingway *The Sun Also Rises* kitabında bunun hakkında yazdığından beri, Pamplona'nın kutlaması ön sıraya yerleşti. 1.000 ile 3.000 arası kişi her gün büyük canavarların arasında, çevresinde, altında ve bazen üstünde koşar. Katılımcıların dörtte üçü, çoğunlukla Bask bölgesinden gelen İspanyollardır. Ciddi ve en cesur olanlara *aficionados* denir. Onları geleneksel beyaz gömleklerinden, beyaz pantolonlarından ve boyunlarına ve bellerine doladıkları kırmızı şaldan tanıyabilirsiniz. Bazıları son otuz ya da kırk yıldır her yıl bu koşuya katılırlar.

Her sabah saat 8'de koşuculara sinyal verilir ve boğalar bırakılana kadar uzaklaşmaları için otuz saniyeleri vardır. Her sabah altı boğa serbest bırakılır. Plaza San Domingo'dan, kasabanın caddelerine kadar koşarlar. Birkaç dakika içinde bo-

Yılda bir,
6 Temmuz- 14 Temmuz

ğalar yolun sonuna ulaşırlar ve yüzlerce koşucunun arkasında –ya da önünde– arenaya girerler.

Bu tehlikenin ve eğlencenin “yan şovları” vardır: Geleneksel onüçüncü yüzyıl büyük kartonpiyerlerin geçidi, boğa dövüşünü en iyi sonuçlandıran matadorların törenle sunulması. Plaza Castillo ve tüm kasaba, particilerle, büyük bir karnavalla ve fuarla dolar. Bu kutlama –ister inanın ister inanmayın– bir aile aktivitesidir. Genç insanların ebeveynleri ve büyükanne ve büyükbabalarıyla beraber olduklarını, hepsinin büyük mutlu bir aile gibi arka arkaya keyifle Ducado sigaraları içtiğini göreceksiniz.

**“Hemingway okuyan
her erkeğin rüyası”**

Kapanış seromonisi, kargaşaya üzgün ve ağırbaşlı bir son veren geceyarısı mum ışığı geçididir.

Giderken:

Koşmayı planlıyorsanız sabah 6 civarında erkenden gelmek en iyisidir. Uzmanların önerisi boğalarla “birlikte” koşmanızdır, önlerinde değil. Eğer düşerseniz kalkmaya çalışmayın. Kafanızı kapayın ve boğalar geçene kadar bekleyin. Ve son olarak da sakın kalın. Birçok insan koşudan önceki gece ayakta kalarak içer, iyi değerlendirme ve tetikteki motor becerileri, yaşam ile ölüm arasındaki farkı belirleyebilir. *Buena Suerte!*

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/bulls

Santa Marta de Ribarteme “Ölümden Dönenler” Haccı

Las Nieves, Pondreveda, İspanya

GPS Enl: 45.25000 K Boy: 008.73333 B

Dini yolculuklar Haçlı seferleri zamanlarından beri İspanyol hayatının parçasıdır. Fakat en ürkütücü ve en sürreal kutsal yolculuk küçük kasaba Las Nieves’de olur. “Ölümün kıyısı” ve gerçek hayat burada Katolizmin ve paganlığın şaşırtıcı birleşimiyle, yeniden dirilişin simgesi Saint Marta de Ribarteme’in onuruna birleşir.

Burada olan bitenler inanılacak gibi değildir. Kısaca, dini yolculuk özellikle bir önceki yıl ölümün kıyısına gelme deneyimi yaşamış olanlar içindir. Bu şanslı insanlar ayini duymak için kiliseye tabut taşıyarak (ya da içlerinde giderek) Santa Marta’ya saygı borçlarını öderler.

Binlerce insan bu küçük kasabaya akar ve sabah 10’da cadeler inananlarla ve seyircilerle dolar. Tabutlar gelmeye başlar, ciddi giyimli akrabalar yakın zamanda ölümden kurtulan şanslı sevdiklerini taşırlar. Herkes küçük granit kilise Santa Marta de Ribarteme’ye doğru ilerler. Ayin öğle saatlerinde başlar ve dışarıdaki kalabalığın da duyabilmesi için dışarıya yayın yapılır.

Ayin sona erdiğinde, kilise çan çalar ve tabutu taşıyanlar yakındaki mezarlığa doğru yokuş yukarı yola koyulur, sonra geri gelir ve kilisenin çevresini birkaç kez dolaşır. Azizenin büyük heykeli kiliseden çıkarılıp, tabutlarla taşınırken kalabalık şarkı söylemeye başlar: “Bakire Santa Marta, kuzeyin yıldızı, ölümü görenleri sana getiriyoruz”.

Kutsal yolculuğun havası bunaltacak kadar ciddi olsa da sonra manzara tamamen değişir. Ana meydanda eğlendirmek

Yılda bir,
29 Temmuz

için bir sürü Çingene ve canlı *pasa dobles* çalan gruplar olur. Ve İspanyol fiestalarının tipik bir özelliği olarak her yerde havai fişek atılır.

Herkesin hatırladığı kadarıyla mistik pagan ritüelleri Galaciada kültürün parçası olmuştur. Cadılar, şeytani ruhlar ve şeytan çıkarma burada yaygındır ve Galacialıların dini inançlarına her zaman biraz “karabiber” kattıkları söylenir. Katolik Kilisesi, öğretilerini buraya hiçbir zaman tam olarak entegre edememiştir. Ve bu etkinlik, kilisenin inançlarıyla, yerel halkın daha “ilkel” inançlarını birleştirme çabasıdır.

Santa Marta'nın hizmetlerine asla ihtiyacınız olmamasını dileriz, yine de bu kutsal yolculuk geleceğinin canlı tutulduğunu bilmek rahatlatıcı. Belki ihtiyacımız olur.

Copyright 1994 Carlos Puga

Giderken:

Las Nieves'de konaklama imkanları azdır; Vigo'da kalmayı değerlendirin. Oradan Las Nieves'e arabayla ya da otobüsle iki saatte gidebilirsiniz. Bu etkinliğe saygıyla yaklaşın: Hava çok sıcak olabilir ama yine de kiliseye uygun kapalı bir şeyler giyinin. Ve acıkmak konusunda endişeniz olmasın çünkü sokakta yemek satılır—günün özel yemeği, bakır kazanda pişirilen acı ahtapot.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/neardeath

**“En ürkütücü ve
en sürreal
kutsal yolculuk”**

Nobel Ödül Töreni

Stockholm, İsveç ve Oslo, Norveç

GPS Enl: 59.33333 K Boy: 018.08333 D

Her yıl 10 Aralık'ta dahiler ve yararlı işler yapanlar, insanlığın iyiliği için başardıklarının onurlandırılması için en önemli global toplantıda bir araya gelir. O gün Nobel Ödülü adayları Stockholm Konserthus'da ve Oslo Kasaba Binası'nda yapılan törenlerle açıklanır.

Yılda bir, 10 Aralık

Fizik, kimya, psikoloji, tıp, ekonomi bilimleri ve edebiyat alanlarındaki Nobel Ödülleri Stockholm'de verilirken, Nobel Barış Ödülü aynı anda Oslo'da verilir. Ödül çok değerlidir—en azından 1.000.000 \$'ın altı ödül sahibi tarafından paylaşıldığını düşünün. Her ödül alan, saygın seyirciler karşısında kısa bir konuşma yapar.

Yıllar içinde, barış ödülü Teddy Roosevelt gibi politikacılara, Dalai Lama gibi ruhani liderlere, Amnesty International gibi kuruluşlara ve sıradan insanlara verildi. Evet, sıradan insanlar! 1997'de Vermont Burlington'dan Jody Williams, Uluslararası Mayın Yasaklama Kampanyası'ndaki stratejist ve konuşmacı olarak çabalarından dolayı ödülü kazandı. Bir çağrı hissetmiş ve bu konuda bir şeyler yapmıştı!

Bütün bunları başlatan Alfred Nobel İsveç'te doğdu fakat gençlik döneminin çoğunu Rusya St. Petersburg'da geçirdi. Nobel'in kimya mühendisliğine yoğun ilgisi vardı ve özellikle nitrogliserinin patlayıcı gücünden nasıl yararlanılabileceğiyle ilgiliydi. Deneyleri, 1866'da "dinamit" adı altında patent aldığı bir buluşla sonuçlandı.

Patlayıcılar konusunda son derece yetenekli olan Nobel ayrıca saygın bir şair ve yazardı. Sosyal ve barışla ilgili konularda konuşuyordu ve söyledikleri çağında radikal görüşler olarak nitelenirdiyordu. Nobel, bizlere anlamlı bir şekilde katkısı olanları her yıl onurlandırmak üzere, fona 9 milyon \$ tahsis etti.

Stockholm'deki eğlenceler, Oslo'dakilerden çok daha üstündür. Büyük bir geçit yapılır, onu İsveç Kralı'nın her adaya diploma ve madalya verdiği Stockholm Konserthus'daki tören izler. Sonra, Stockholm Stadshus'da Kral ve Kraliçe Hazretlerinin, İsveç Kraliyet Ailesi üyelerinin, İsveç Parlamentosu üyelerinin ve "bilimi ve kültür hayatını temsil eden seçilmiş uluslararası misafirlerin" de aralarında bulunduğu yaklaşık 1.300 kişi için yemek verilir. Norveç'teki tören çok daha küçüktür; yemeğe sadece birkaç yüz kişi katılır.

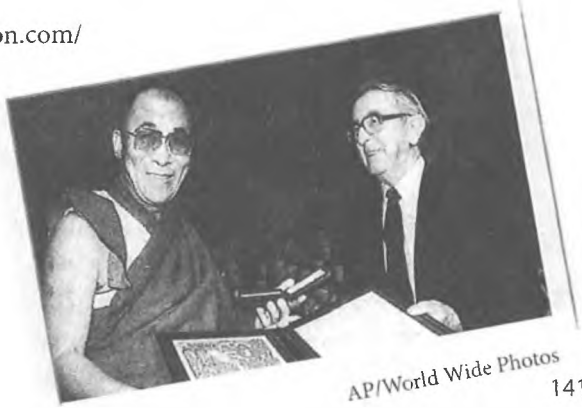
"Dahiler ve yararlı işler yapanların en önemli global toplantısı"

Giderken:

"Bilimi ve kültür hayatını temsil eden uluslararası misafirlerin" davetiyelerinin sınırlı olması buraya girişi zorlaştırır. Ancak, bu davet biraz belirsizdir de. Belki de büyükelçinizi aramalı ya da birçok Nobel Ödülü sahibi çıkardığı gözlenen Cal Tech'de bir arkadaş edinmelisiniz. Hatta en iyisi, insanların iyiliği için harika bir şeyler yapın ve kendi Nobel Ödülü'nüzü kazanın. Madalyanızı kabul ederken, Krala hitap etmenin uygun yolunun "Hazretleri" demek olduğunu ve o elini uzatmadan elini sıkmaya kalkışmamanız gerektiğini unumayın.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/nobel

AP/World Wide Photos

Bataklıkta Yüzme Dünya Şampiyonası

Llanwrtyd Wells, Powys, Galler, İngiltere

GPS Enl: 52.11666 K Boy: 003.63333 B

Bir snorkel alıp, bataklık kömürlerini, yosunun, çamurun oluşturduğu kalın tabakanın, kasvetli karanlığın içine dalmak cesaret ister. Dünya Bataklık Snorkel Şampiyonası bundan ibarettir. Bunlar Galler Bölgesi'nde Powys'de Llanwrtyd Wells'deki Waen

Rhydd Bataklığı'nda gerçekleşir. Kasvetli bataklığın 55 m. derinliğine en hızlı iki dalış yapan cesur dalgıç dünyanın en iğrenç ve pis etkinliğini kazanır. Tabii ki dışarıya çıkabilirse.

Bu hayır etkinliğinin koordinatörleri, Waen Rhydd bataklığında kanal açtılar. Burada gözüpek yarışmacılar tamamen yeni bir iğrençlikle haşır neşir olurlar. Dalgıç kıyafetleri giyen, snorkel takan paletli dalgıçlar aşağıya, aşağıya ve daha aşağıya bataklığa doğru dalarlar ve bulabildikleri tüm enerjiyle ayak çırpıp yüzerler—dalmak yaklaşık iki dakika alır. En hızlı yüzen, para ödülünü ve Bataklık Dalgıç Dünya Şampiyonu ünvanını alır.

Birçok bataklık katı toprak gibi görünür (ve dokunulduğunda bazen katı olduğu anlaşılır). Bataklıklar, bitkilerle ve otlarla kaplıdır, fakat suyla doludur ve yüzeyi yardığınızda hemen suyla dolar. Yani Waen Rhydd şerit şeklinde yarıldığında, anında (ve çok pis) bir su yarışı kanalı yaratılmış olur. Yarışmacılar bataklığın içinde ayak çırparken ne düşünürler? Eğer şanslılarsa, bataklık içinde büyüyen semenderleri, böcekleri, sayısız çamurlu ve tüylü yaşam formlarını düşünmezler.

Siyah bataklığın içindeki tüylü yaratıklar tek endişelenecek şey değildir. Bir zamanlar bataklıkların, tanrılarla, tanrıçalarla ve ölü akrabalarla iletişim kurulduğu yerler olduğu düşünüldü. İnsanlar, bataklığa kazanlar içinde mücevher sunar,

Yılda bir, Ağustos
(son Pazartesi,
resmi tatil)

hatta hayvan ve insan kurban ederlerdi. Sınırlı oksijen miktarı nedeniyle, bataklığın 2.000 yıl önce kurban edilen bedenleri bile koruduğu söylenir! Asırlık cesetler arasında yüzme düşüncesi yarışmacıların muhtemelen daha hızlanmasını sağlar.

**“Dünyanın
en iğrenç ve pis
etkinliği”**

Çamura, balçığa, böceklerle ve Mettu Şelah kadar eski iğrenç kokan tüylü yosunlu tortulara karşı savaşmaya hazır mısınız? Küçük Llanwrtyd Wells kasabasında bir “bataklıkçı” olmak için ne gerektiğini bulun. Burnunuzdaki kertenkeleyi midenizin kaldırmayacağını düşünüyorsanız günün sonundaki 32 km.’lik Dağ Bisikleti Bataklık Parkuru yarışlarına her zaman katılabilirsiniz.

Giderken:

Snorkel, havlu ve kulaklarınızı bataklık çamurundan temizlemek için kulak çubuğu almayı unutmayın. Llanwrtyd Wells, Londra’dan yaklaşık 160 km. uzaktadır. Ve eğer bu ismi telaffuz edebilirsiniz, yolu tarif etmelerini istersiniz. Oraya vardığınızda bu etkinliği yaratan ve Neuadd Arms Oteli’nin sahibi olan Gordon Green’i bulun. Size bol miktarda bataklık bilgeliği sunabilir ve oda fiyatına dahil sıkı bir kahvaltı hazırlayabilir.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/bogsnorkeling

Jeff Morgan

Ortadoğu ve Afrika

1. Mevlana Törenleri
2. Hac ve Kurban Bayramı
3. Büyük Göç
4. Incwala
5. Namaqualand Kır Çiçekleri
6. Homowo Festivali
7. Dakar Rallisi
8. Çöl Maratonu
9. Fez Dünya Mistik Müzik Festivali
10. Abu Simbel Tapınağı'nın Aydınlanması
11. Ağlama Duvarı'nda Yom Kippur
12. Kırkpınar Yağlı Güreşleri

Ağlama Duvarı'nda Yom Kippur

Eski Şehir, Kudüs, İsrail

GPS Enl: 31.76666 K Boy: 035.23333 D

Yom Kippur, Musevilik'in en hüzünlü ve en önemli bayramıdır. Yahudi ay takviminin ilk ayı olan Tişri'nin onuncu gününe denk gelir. Yom Kippur'da dünyanın her yerinden Yahudiler, bir önceki yılın günahlarından arınmak için Batı Duvarı'na giderler. Batı Duvarı ay-

rıca *Hakotel* (anlamı: Duvar) olarak da bilinir. O gün Tanrı son değerlendirmelerini "kitabına" yazar. Yahudiler için Yom Kippur her yıl başkalarıyla ve Tanrıyla barışmak için son şanstır.

Hakotel, İkinci Tapınak'tan kalan son yadigardır (Tapınak, M.S. 70'de Romalılar tarafından yok edilmiştir). Bu dindar Yahudi bayramını yaşamak için böylesine kutsal bir yerden daha iyisi yoktur. Binlerce inanan, Ağlama Duvarı olarak da bilinen Duvar'ın önündeki meydanı doldurduğunda bile, huzur ve barış aurası korunur.

Yom Kippur'dan önceki gece günbatımı öncesi tövbe etmeye başlanır. Doyurucu bir yemekten sonra yirmialtı saatlik oruç başlar ve Yom Kippur gecesine kadar sürer. Yıkanmak yasaktır, bedene bir şeyler sürmek (kozmetik ve deodorant yok), cinsel ilişkiye girmek ve hatta deri ayakkabı giymek bile yasaktır. Duvarın bez ayakkabılı ve elbiseli Ortodoks Yahudileriyle dolu olduğunu gördüğünüzde şaşırmayın.

Kudüs, Yom Kippur'da sessizliğe bürünür. Çalışılmaz, radyo ve televizyon yayını yoktur ve sadece acil durum araçları görev yapar. Bütün Yahudilerin (çok dindar olmayanların bile) gerçekten biraraya geldiği tek gündür. Kudüs'ün üzerine sessizlik çöker ve sadece ağıtların yankısı duyulabilir.

Günün büyük kısmı duaya ayrılır. Shaliach Tsibur'ları ya da liderleri tarafından yönetilen farklı cemaatlar, Tevrat yazı-

Yılda bir,
Eylül/Ekim

larını Duvar'da okunmak üzere alırlar. Burada kıyafet kuralı uygulanır; muhafazakar giyim gerekir ve erkekler ve kadınlar ayrı bölgelerde dua eder.

Dualarla dolu bir günün sonunda, Yom Kippur *Ne'ilah*'la sona erer. *Ne'ilah*, bir saat uzunluğunda bir duadır, aciliyet havası vardır ve bazen ka-

pıların kapanması olarak düşünülür—bayram sona eimeden iyi olmak için son şans gibi. Bu son anda Tanrı'dan kullarını affetmesi istenir. *Shofar*'ın (koç boynuzundan yapılmış boru) çok uzun üflenmesi, Yom Kippur'un bittiğini anlatır ve kalabalık özenle hazırlanmış bir akşam yemeği için evine gider.

**"Musevilik'in
en hüzünlü ve
en önemli bayramı"**

Giderken:

Yom Kippur'da beyaz giymek âdettir. Beyaz giymek, saflığı ve günahların kar gibi beyaz yapılması gerektiği fikrini sembolize eder. Hatta bazı insanlar kefen (ölülerin içine konarak gömüldükleri beyaz kumaş) giyerler. O gün, bir şeyler taşımaya ve yazmaya izin yoktur. Bu nedenle Tanrı'dan istenenlerin bir kağıda yazılarak duvar arasındaki çatlaklara yerleştirilmesi geleneği başka zamana burakılmadır.

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/yomkippur](http://www.whatsgoingon.com/100things/yomkippur)

Hac ve Kurban Bayramı

Kabe, Mekke, Suudi Arabistan

GPS Enl: 21.45000 K Boy:

039.81666 D

Yılda bir,
Mart sonu

Her yıl, iki milyondan fazla insan Haccın sona erdiğini gösteren Kurban Bayramı için Mekke'de toplanır.

Hac, Suudi Arabistan'ın kutsal şehrine

Müslümanların her yıl yaptıkları kutsal yolculuktur. Müslümanlar, Mekke'ye (batılılar "Mecca" diye bilir) İslam'ın beşinci şartını yerine getirmek ve İslam dünyasının ve yaşamlarının en anlamlı dini deneyimine katılmak için giderler. İslam'a göre, eğer Müslümanlar, fiziksel, zihinsel ve finansal bakımdan uygun durumdalarsa, en az bir kere Hacca gitmek zorundadırlar. Böyle küçük bir yerde iki milyon insanın toplanmasıyla, dini konuşmalar ve Tanrı'ya edilen dualar, hacıların duygusal ve ruhani deneyimlerini keskinleştirir.

Hac, "hürmet edilen yere ziyaret" anlamına gelir. Müslümanlar günde beş kere kutsal Kabe'ye doğru dua ederler. Kutsal Kabe'nin bulunduğu yer olan Mekke o kadar kutsaldır ki Müslüman olmayanlar oraya alınmaz. Sınırlarındaki otoyol tabelaları ve silahlı korumalar, inançlı olmayanları şehre girmemeleri için yönlendirir. İstenmeyen yabancıların meraklı bakışlarına karşı, görüntü bile duvarla ve ağaçlarla bloke edilmiştir. Japon fotoğrafçı Kazuyoshi Nomachi Müslümanları belgelemek için yirmibeş yıl harcadı ve İslamiyet'in kalbine ulaşmak için duyduğu karşı konulmaz istek, onu din değiştirmeye mecbur etti.

Hac, İslam Hicri takviminin onikinci ayında -Zilhicce- gerçekleşir. Kurban Bayramı'yla son bulur. Bayram, oğlu İsmail'i Allah'a kurban etmeye razı olan İbrahim'in ve Tanrı'nın ona gösterdiği merhametin simgesidir. İnananlar, melek Cebrail'in, İsmail'in yerine koyunu koymasının anısına bir hayvan kurban ederler. Etin üçte birini fakirlere verirler. Kurban, bütün insanların Allah'ın kulları olarak varolduğunu Müslümanlara hatırlatır. Yemek yenir, çocuklara hediye verilir.

Sınıf farklılıklarını ortadan kaldırmak için, her yerden gelen Müslümanlar, Allah'ın gözündeki eşit olmalarının simgesi olarak Hacda dikişsiz beyaz elbise giyerler. Bu yaklaşım, ruhani lider Malcolm X'in ırkçı görüşlerini bir tarafa bırakmasına ve İslam'ı benimsemesine yol açtı. İslami inanca göre, her din -Hristiyanlık, İslamiyet, Musevilik- aynı Tanrı'ya inanır.

**"İslam dünyasının
en anlamlı
dini deneyimi"**

Hacılar, Hz. Muhammed'in son hac yolculuğunu canlandırırlar. Kabe'yi yedi kere tavaf ederler ve Sefa ve Merve dağları arasında yedi kere gidip gelirler. Sonra hacılar hep beraber Araf'ta dururlar ve Tanrı'nın bağışlaması için dua ederler. Tekrarlayan yürüyüşler, İbrahim'in eşi Hacer'e saygı gösterisidir: Kocasından bırakıldığında bebeği için su aramış ve bebeği İsmail öfkeyle yeri tekmelediğinde yerden su fışkırmıştır. Kaynak, günümüzde hâlâ varlığını sürdürür. Allah'ın bu suyu içen herkesi iyileştirdiğine inanılır.

Giderken:

Müslüman değilseniz, gidemeyeceğinizi kabullenin. Bu yolculuğu yapanlar genellikle yıllar öncesinden planlarlar. Dini vize, gerçek inananlara Suudi Arabistan büyükelçiliği tarafından verilir. Eğer kadınsanız, saçınızdan ayak tırnağınıza kadar örtünmek için hava geçirgen kumaşlar alın. Eğer zengin değilseniz, muhtemelen birçok diğer hacı gibi çadır alacaksınız. Bazı seyahat acentaları Hac turizminde uzmanlaşmıştır.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/hajj

Kırkpınar Yağlı Güreşleri

Edirne, Türkiye

GPS Enl: 41.6666 K Boy: 026.56666 D

Altı yüzyıldan uzun bir süredir her yıl 1.000'den fazla erkek, Türkiye'de Edirne'deki Kırkpınar Çayırı'nda toplanır. Bu güreşçiler bir yetenek, güç ve dayanıklılık müsabakası olan Kırkpınar Yağlı Güreş Turnuvası'nda mücadele etmek için bir araya gelirler.

Pehlivanların amacı başpehlivan olmaktır. Türkiye Başbakanı, kazanana ödülünü verir. Onurlandırma ödülleri, kemer, para ödülü ve çoğunlukla devedir. "Türkiye'nin Başpehlivani" ünvanı bir yıl için geçerlidir. Ardı ardına üç yıl kazanırsanız, Altın Kemer'i alırsınız.

Fakat bu ödülleri almak kolay değildir. Öncelikle pehlivanın rakibini pes ettirmesi gerekir. Yarışmacılar sadece kispet giyerek yarışabilirler. Kazan dolusu zeytinyağıyla ve suyla önce kendilerini yağlarlar. Her karşılaşma öncesi, yarışmacılar, seyircilerin karşısında vücutlarını abartılı vuruşlarla ovarak, dualar ve bağırımlar eşliğinde ısınırırlar. En sonunda yarışmacılar el sıkışır ve karşılaşma başlar.

Karşılaşmalar, eleme usulüne göre ayarlanır ve aynı anda birçok pehlivan ikilisi güreşir. Birkaç kural vardır ama çok güçlü bir onur kuralı bulunur. Güreşçiler, centilmenlik kurallarıyla gurur duyarlar. Yarışmacıları ya da seyircileri sözleriyle ya da davranışlarıyla rahatsız eden, güreş sırasında rakipleriyle konuşan ya da tartışan, ciddi davranmayan ya da şike yapan pehlivanlara ceza verilir.

Bu kadar alışılmadık bir turnuva nasıl başladı? Efsaneye göre, bazı kasabaları yeni ele geçiren kırk asker kamp yapmaya karar verir. Molada zaman geçirmek için güreşmeye karar ve-

Türkiye Turizm Bakanlığı

verirler. İçlerinden iki tanesi çok uzun zaman güreşir ama ikisi de kazanamaz. Beraberliği ilan etmek yerine, güreşirler de güreşirler. En sonunda, iki tane dayanıklı ruh nefessiz kalır ve geceyarısı ötür.

Arkadaşla-

rı onları bir incir

ağacının altına gömerler. Mezarlarını

ziyaret edenler, iki mezartaşı arasından gelen su kaynağı keşfederler ve buna Kurklar Pınarı adını verirler. "Kırk Kişinin Kaynağı" anlamına gelir. Zaman içinde isim "Kırk Pınar"a dönüşür ama güreş geleneği aynen devam eder. Şimdi yağ kullanılır çünkü orjinal güreşin ruhuna uygun olarak, her çiftin daha uzun güreşmesine neden olduğuna inanılır.

Giderken:

Seyahata hazırlanın. İstanbul'dan E5 otoyolunu kullanarak Balkanlar üzerinden 235 km. yolculukla Edirne'ye varacaksınız. Otobüsle giderseniz size maliyeti yaklaşık

3.5 \$'dır. Edirne'den son aktarma olarak şehir otobüsüne binin. Kalacak bir yer bulduktan sonra yerel yemekleri koç yumurtasını tadarak havaya girin. Zeytinyağı vermelerini söyleyin—daha sonrasında bolca zeytinyağına tanık olacaksınız! Edirne'deyken muhteşem Selimiye Camii'ni ziyaret edin.

**"Yağlı vücutlar ile
yetenek, güç
ve dayanıklılık
yarışması"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/oilwrestling

Mevlana Törenleri

Konya, Türkiye

GPS Enl: 37.85000 K Boy: 032.50000 D

Dönen bir derviş tam olarak ne anlama gelir? Aralık ayında Türkiye'nin güneyine giderseniz gerçeğini gördüğünüzde ne olduğunu anlarsınız.

Her yıl Konya'da bir hafta süren kutlamalar yapılır. Mistik Sufi

Dervişleri, Tanrı'yla bir olmak için döndükleri güzel, başdöndürücü dini ritüelde bir araya gelirler. Dervişler yılda sadece bir kere dönerler (evet, normal bir işleri vardır). Yani eğer bunu görmek istiyorsanız, zamanlama kritiktir.

Dervişler, dönmeyi dünyaya kozmik enerji çekmek olarak görürler. Ve biraz fazladan kozmik enerjiyi kullanamayacak olan var mı aramızda? Tören oldukça basittir. Kabarık etekli uzun beyaz elbiseler, siyah palto giyerler ve uzun koni şeklinde kırmızı şapkalar (mezartaşlarını temsil eder) takarlar. Dervişler, gizli emirler fısıldayan şeyh denen dini mistiğin yanından geçince ritüel başlar.

Sonra dervişler ney ve davul eşliğinde ahenk içinde dönmeye başlar. Daha hızlı döndükçe cennetten kutsama almak için sağ ellerini havaya kaldırır ve dünyaya kutsama vermek için sol ellerini aşağıya indirirler. Türkçede buna *sema* denir. Dans edenlerin amacı ekstazi durumuna ulaşmak ve fiziksel dünyayla bağlarını gevşetmektir. Müzik birdenbire durduğunda Dervişler diz çökerler. Dans iki kere daha tekrarlanır. Sonra hafız, (Kuran'ın tamamını ezberlemiş olan erkek) kutsal kitap-tan bölümler okuyarak töreni sona erdirir.

Onüçüncü yüzyılda dini tarikat olarak başlayan Dervişler bugün kültür birliği olarak devam ederler. Tarikat, Mevlana Celalettin Rumi tarafından kurulmuştur. Mevlana, hoşgör,ü,

Yılda bir,
Aralık ortası

iffetme ve aydınlanma üzerine yazan bir İslam şairidir. Mevlevi töreni, Mevlana'nın Tanrı'yla "düğün gecesi"nin yıldönümünde yapılır. Bugün, Mevlana'nın yeşil örtülü türbesi hâlâ Konya'nın en ünlü yeridir. Türbenin yanındaki eski dergah müze olarak hizmet vermektedir. Mevlana'nın çalışmaları ve tarikatın mistikliğiyle ilgili eserler burada sergilenir. Müzedeki Derviş mankenleri bir düğmeye basarak dönmüyorlarsa da tarikatın ululuğunu ve ruhaniliğini hissetmeniz için size yardımcı olurlar.

Türkiye Turizm Bakanlığı

Giderken:

Konya, Türkiye'nin en büyük şehri İstanbul'a 650 km. sürüş mesafesindedir. Türkler için önemli bir kutsal merkez olan Konya genellikle çok kalabalıktır (her yıl bir milyondan fazla kişi ziyaret eder). Neyse ki, her bütçeye uygun bir sürü konaklama seçeneği bulunur. Çok tutucu bir bölgedir. Erkekler şort giymekten kaçınmalı, kadınlar uzun kesim bluzlar ve bileklerini kapatacak uzunlukta etekler almalıdır.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/dervish

**"Güzel,
başdöndürücü
bir dini ritüel"**

Abu Simbel Tapınağı'nın Aydınlanması

Abu Simbel, Nubia, Mısır

GPS Enl: 22.36666 K Boy: 031.63333 D

Firavun II. Ramses verimli bir yaratıcıydı. En büyük eseri, Abu Simbel'de Nil Nehri üzerindeki bir dağın içine oyduğu büyük tapınaktır. Burada Eski Mısırlıların gerçekten ne kadar ileri olduklarını, parmak ısırtan bilimsel bir başarıyı gösteren harika bir olay

yılda iki kere gerçekleşir: Tapınak o kadar kusursuz bir açıyla doğuya bakar ki, sabahın erken saatlerinde güneş yılda iki kere büyük odalarından ve dar koridorlarından yavaşça tapınağa girer ve içerideki kutsal yeri aydınlatır.

Aydınlanma, 22 Şubat'ta ve 22 Ekim'de gerçekleşir. Sırasıyla Ramses'in doğumgünü ve taç giyme törenini kutlar. Sadece birkaç saat için en içerideki kutsal yerin arka duvarı aydınlanır. Yılın geri kalanında karanlıkta kalan üç heykele mistik bir şekilde ışık verir. Bu üç heykel –Ramses ve güneş tanrıları Re-Horakhte ve Amon Ra– Theban karanlıklar tanrısı Ptah'la beraberdir (adına uygun olarak, o bütün yıl karanlıkta kalır).

Aydınlanma günlerinde, güneş doğarken birçok insan güneşin içeriye süzülmesini seyretmek için Tapınak'ta toplanır. Güneş ışıkları iç odadan uzaklaştığında dışarıdaki özel pazar ve halk dansları herkesi eğlendirir.

Tapınakın ön cephesine Ramses'in dört tane çok büyük heykeli ve aile üyelerinin küçük heykelleri –annesi, oğlu ve en gözde eşi Nefertari– oyulmuştur. Odadan odaya tapınağın derinliklerine kutsal yere doğru gittiğinizde zemin kademeli olarak yükselir ve tavan alçalır. Duvar oymaları Ramses'i ve Nefertari'yi betimler. Ramses, birkaç tane eşi ve yüzün üzerinde çocuğu olan, kadınlara düşkün bir erkek olduğu halde, Nefertari onun en gözde kadınıydı. Kendi tapınağı bile vardır.

Yılda bir,
22 Şubat ve 22 Ekim

Etkileyici aydınlanma dışında Abu Simbel Tapınağıyla ilgili en ilginç şey dramatik geçmişidir. Mısır'da Hristiyanlık benimsendiğinde Tapınak unutulmuştu ve 1813'e kadar tekrar hatırlanmadı.

1960'larda Nil taşığında ve Tapınak neredeyse Nasser Gölü altında kaldığından UNESCO kurtarma planı başlattı. Tapınak'ı parçalara ayırdılar, dağların içine gömülü olan odaları ayırdılar ve tüm tapınağı (30 ton ağırlığındaki parçalarla) yukarıya ve geriye taşıdılar.

"Parmak ısırtan bilimsel bir başarıyı gösteren yılda iki kere gerçekleşen harika bir olay"

Taşınmanın tek sonucu, aydınlanma günlerinin bir gün kayması oldu (21 Şubat ve 21 Ekim, Ramses'in gerçek doğum günü ve taç giyme günüdür) Fena değil!

Giderken:

Abu Simbel'e eskiden Aswan'dan kolay bir gündüz yolculuğuyla ulaşılıbiliyordu. Fakat terörist tehditleri nedeniyle bu günlerde yol bazen kapalıdır (bazılarına göre bu daha fazla para kazanmanın bir yoludur). Şimdi Aswan'dan Abu Simbel'e uçakla gitmek zorundasınız. Ya da daha az kullanılan nehri tercih edebilirsiniz ve pek turistik olmayan üç günlük tekne yolculuğuyla Nil Nehri'nden Nasser Gölü'ne gidebilirsiniz. Sıtma, sarıhumma ve sara için gitmeden önce uygun önlemleri alın.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/abusimbel

Homowo Festivali

Akra, Gana

GPS Enl: 05.55000 K Boy: 000.25000 B

Ekmek parası için çalışmayı boşverin. Gana, Akra'ya giderek "açlıktan öten" binlerce insana katılın. Bütün bu şamata ve uğultu Ga kabilesinin Homowo festivalinin parçasıdır. Homowo, hasat mevsimini kutlayan bir yaz festivalidir ve Afrika'daki en

Yılda bir,
Ağustos/Eylül

eğlenceli festivallerden biridir. Ziyaretçiler özellikle onurlandırılırlar. Yani farkına bile varmadan kendinizi ruhlarla iletişim halinde ve Perşembe halkıyla dans ederken bulabilirsiniz.

Homowo, "açlıktan ötme (ya da eğlenme)" anlamına gelir, Ga yeni yılını işaret eden en önemli Ga festivalidir. Festival, yüzlerce yıl önce kıtlık sırasında başlamıştır. Çok fazla ötmenin karşılığında tanrılar kıtlığı sona erdirmiştir. Her yıl, Ga kabilesi, tanrılardan onları beslemeye devam etmelerini isterken öter. İki aylık bu kutlamada özel danslar, şarkılar, atalara tapınma ve bölgenin doksandokuz tanrısına şükran sunmak için boğa kesmek vardır. Eğlenceler, "Homowo Günü" olarak seçilen Cumartesi günü zirveye çıkar, Homowo'nun en ruhani günüdür.

Homowo boyunca geleneksel rahipler "patates festivalleri" yaparlar. *Dzeman wojin* ya da doğaüstü varlıkları kanalize etmek için transa geçerler. Ga halkı ayrıca insan ruhunun ölümden sonra varolduğuna inanır. Mezarlıklarda, rahipler ataların anısına yemek ve alkollü içecek serpiştirirler. Homowo sırasında aileler ve arkadaşlar arasındaki yanlış anlaşılımlar ve düşmanlıklar çözülür. *Sisai adjoo* hazırlığında (atalarla yapılan bir "hayalet dansı") ruhlara yer göstermek için davul çalmak yasaklanır.

Her yıl Homowo Günü'nden önceki Perşembe her Ga, atalarının evi olan Akra'ya geri gider. Binlerce hacı gelir, hasatı yeni yapılmış sebzelerle dolu bir sepeti kafalarının üzerinde taşırlar. Akra'daki herkes onlar için toplanır ve "Sobii!" ("Per-

Obo Addy, Homowo Afrika Sanatı ve Kültürü

tanrılardan, genç çocuklarının ruhlarını kutsamalarını isterler.

Homowo Gününde Ga kadınları, ziyaretçiler için özel Homowo yemeği hazırlar. Öğlen, Ga'nın en üst düzey yöneticisi Ga Mantse, *kpo'kpoi* (bamya ve mısır lapası) havaya fırlatarak kasabada yürür, yemeği tanrılara sunar, katılımcılar çevresini doldurur ve enerjile öterler.

Hep artık bir şeylerle ilgilenme zamanı diyordunuz. Madem öyle, bu yaz Gana'ya gidin. Gana'da ötmek yaşam şeklidir, yemək fırlatmak makuldür ve büyük büyük büyük büyükbabanızla rüzgar gibi dans edebilirsiniz.

Giderken:

Yapılacakları biliyorsunuz: Tetanoz, hepatit A ve tifo aşılı ve sıtma önlemleri. Güneş kremleri Gana'da pahalıdır, yanınızda yeteri kadar götürün—çok güneşli ve sıcaktır. Özgün Ga yemekleri için Akra'daki büyük Batı Afrika pazarı olan Makola Pazarı'na yürüyün. Kendi tabağinizi, bıçağınızı ve çatalınızı alın (temiz takımlarla yediğinizden emin olun). Ötmediğinizde serinlemek için yakınlardaki sahile gidin ve akciğerlerinizi dinlendirin.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/homowo

"Hasat mevsimini kutlayan bir yaz festivali ve Afrika'daki en eğlenceli festivallerden biri"

Fas Dünya Mistik Müzik Festivali

Fas şehri, Fas

GPS Enl: 34.08333 K Boy: 005.00000 B

Fas'ın Fas şehri, Dünya Kutsal Müzik Festivali için mükemmel bir yerdir. Duvarlı şehir sanat ve entelektüel mirasından ve özellikle Hristiyan, Yahudi ve Müslüman topluluklarının asırlarca barış içinde birarada varolmasından gurur duyar. Bu nedenle dünyanın en çeşitlilik içeren ve en entelektüel müzik toplantısına ev sahipliği yaparak dünya dinlerinin ruhani müziğini bir araya getirir.

Yilda bir,
Mayıs sonu

Doğu, ortadoğu ve batı dini topluluklarının en iyi kutsal müzik sanatçıları bir hafta süren konserler, konferanslar, sergiler, entelektüel ve sanatsal alışveriş için Fas'ta toplanırlar. Çok farklı performanslar sergilenir. Aralarında Türkiye'den Mevlevi gösterisi, Berberi trans müziği, Arap-Endülüs müziği, Endonezya müziği, Hindistan şarkıları, Kelt kutsal müziği, Hristiyan gospeli, flamenko ve Fas Filarmoni Orkestrası bulunur. Genç ve yaşlı müzisyenler, müzik aracılığıyla çığır açan kültürel farklılıklara köprü olma eforunun parçasıdır.

Fas Festivali'ndeki ruhani müzik stilleri büyük farklılık gösterir. Müziğin iyileştirici özellikleri olduğu, dini öğretileri ulaştırdığı, Tanrı'ya yakardığı ya da ilahi ruhları yönlendirdiği iddia edilir. Bazı müzikler asırlarca eskidir, bazıları onlara göre daha yenidir, bazıları ciddidir, bazıları neşeli. Fakat kültürler arasındaki büyük farklılıklara rağmen Fas Dünya Kutsal Müzik Festivali'ndeki herkes bir tek amaç için gelir: Yaptıkları müziğin, kutsal enerjiyle iletişime geçmelerini nasıl sağladığını paylaşmak için.

Festival konserlerine katılan insanların çoğu varlıklı Faslılardır. Bir elin parmakları kadar batılı turist önceden planlı olarak turla gelir ya da geçerken uğrar ve festival biletleri

**"Dünyanın
en çeşitlilik içeren ve
en entellektüel
müzik toplantısı"**

için yaklaşık 300 \$ öder. Fas Prensi performanslara katılmasıyla bilinir. Performanslar, kralın saray resepsiyon salonunda sahnelenir: Moorish Sarayı, Batha Müzesi ve hatta yakınlardaki Volubilis Roma kalıntıları. Açılış ve kapanış törenleri biraz daha

pahalıdır. Fakat genellikle en görülmesi gerekenlerdir ve verdiğiniz paraya değer.

Karanlık basmaya ve kirlilik nefes kesmeye başladığında Dünya Kutsal Müzik Festivali'ne kısa bir gezinti tam da doktorun önereceği bir şey olabilir. Teknolojinin ve endüstrinin "uygar dünyasından" bir mola alın ve Fas'a gidin. Hepimizin ruhumuzu biraz daha fazla beslemeye ihtiyacı var.

Giderken:

Fas'ın labirent gibi sokaklarında yön bulmak, halı ve hediyelik eşya satın almanız için sizi rahatsız eden bütün insanlarla başa çıkmak zordur. Bir rehberden yardım alın. İki çeşit rehber vardır: Sıkıcı yaşlı "resmi" rehberler -djellaba- ve çok eğlendirici resmi olmayan Ray-Ban'lı "öğrenci" rehberler. Doğru seçimi yapacağınızdan eminiz. Yine de dikkatli olun. Herkes sizi kuzeninin halı dükkanına götürmek isteyecek. Kendi başınıza yolculuk planlarsanız tura katılmaktan daha ucuz olur, fakat güvenliği seviyorsanız, Fas Dünya Kutsal Müzik Festivali'ne tur organizasyonu yapan birkaç tur şirketi vardır.

İnternet adresi:

www.whats-
goingon.com/
100things/sacred-
music

Sarah Tours, Inc.

Çöl Maratonu

Quarzazate Yakınları, Fas

GPS Enl: 30.95000 K Boy: 006.83333 B

O, dayanıklılık testiniz ya da en kötü kabusunuz olabilir. Kum Maratonu, dünyanın en acımasız maraton yarışlarından biridir—Fas'ın güneyinde Sahara Çölü'nde altı günlük 250 km.'lik bir koşu.

Bu işkence testine girmek için kim yeterince deli olabilir? Görünen o ki, birçok kişi. Yirmialtı ülkeden yaklaşık 500 cesur erkek ve kadın bu meydan okumaya girerler (ve birçoğu gerçekten de tamamlar). Yarışmacıların yaşları onaltı ile yetmişdört arasında değişir. Aralarında altın madalya sahibi eski Olimpiyat şampiyonları, kutup kaşifleri, yöneticiler; bilim adamları, evkadınları ve yogiler vardır.

Katılımcıların, maraton sırasında tamamıyla kendilerine yetmeleri beklenir. Bir hafta için ihtiyaç duyacakları kıyafet, yemek ve malzemeleri hafif bir sırt çantasında taşımak zorundadır ar. Maraton organizatörleri, koşuculara her gün için 9 litre sıvı tedarik ederler. Geceleri, katılımcılar Berberi komün çadırlarında yerde uyurlar.

Yarışmanın gerçek rotası ve yeri maratonun başlamasından önceki güne kadar sır olarak kalır. Genellikle Quarzazate kasabasının doğusundaki ya da güneyindeki şaşırtıcı güzellikteki çölde yapılır. Bu kurak bölge ayak bileği kındırarak çeşitlilikteki manzaraları sunar: Kayalık tepeler, hurma ağaçları, kuru, nuş çamur tabakaları ve kum tepecikleri. Günlük ısı 50 dereceye ulaştığı bilinir ve kum fırtınaları görülebilir.

Maratonun her günü başlı başına bir maceradır çünkü altı "aşamanın" her birinin uzunluğu 20 ile 60 km. arasında değişir. Yarış başlamadan önce yarışmacılara detaylı bir yol kitabı verilir. Dördüncü aşama en zoru olarak kabul edilir: Gün

Yılda bir, Nisan

Jennifer Murray

doğmadan çok önce başlayan çifte maraton bölümü. Yarış çok sıkı gözlemlenir, her yarışmacının yol üzerindeki sayısız “kontrol noktası”ndan geçmesi gerekir.

Maraton, hayatta kalma hikayeleriyle doludur, Mauro Properi'nin hikayesi gibi. Roma'dan katılan bir polis memuru olan Prosperi, 1994'deki yarış sırasında bir kum fırtınasında kaybolmuştur. Rotanın dışında birkaç yüz km. yürümüştür ve sonraki dokuz gün idrar ve ölü yarasalarla hayatta kalmıştır. Mauro bu zorlu sınama sırasında 15 kg. kaybetmiştir ama yarışmak amacıyla iki kere daha Fas'a gelmiştir. Şaşırtıcı olarak Kum Maratonu sırasında sadece bir kişi ölmüştür.

**“Dünyanın
en acımasız
maraton yarışlarından
biri”**

Giderken:

Kum Maratonu'na katılmanın maliyeti yaklaşık 2.500 \$'dır (kazanan yaklaşık 4.500 \$ ve metal para büyüklüğünde madalya alır). Ayrıca doktorunuzdan alacağınız sağlık raporuna ve EKG testi sonuçlarına ihtiyacınız vardır. Katılımcı formunu doldururken “cenazeyi ülkeye iade etme bedeli” kısmına özellikle dikkat edin. Yarış sırasında ciddi derecede susuz kalırsanız ve birden fazla kere IV serumu gerekirse, diskalifiye olursunuz.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/marathon

Dakar Rallisi

Avrupa'dan Dakar'a, Senegal

GPS Enl: 14.63333 K Boy: 017.45000 B

1979'dan beri dünyanın en sıkı yarışçıları bütün off-road yarışlarının en asili Dakar Rallisi'nde büyük heyecan duyarlar. Yaklaşık üçyüz adet araba, kamyon ve motorsiklet delisi bu onsekiz günlük dayanıklılık testinde farklı sınıflarda yarışır. Yarış genellikle iyi asfaltlı Paris'te başlar, güneye doğru yönelerek Kuzey Afrika'ya geçer ve Senegal kıyılarındaki Dakar'ın kirli sokaklarında sona erer—en azından yarışı baştan sona yaşayacak ve bitkin düşmeyecek kadar şanslı olanlar için. Yarışmacıların sadece üçte biri bitirir.

Ralli rotası her yıl değişir. Ama her zaman Afrika'da son bulur. Rut üzerindeki ülkeler: Cezayir, Nijerya, Mali, Senegal, Burkina Faso, Fildişi Kıyısı, Moritanya, Fas, Sierra Leone ve Libya. Yarışmacılar, kızgın çölü, büyük kum tepeliklerini, kaya çıkıntılarını ve saklı dağ geçitlerini aşmak durumundadırlar.

Dakar Rallisi'nin her günü etabı farklı bir rutu kapsar. Etaplar yaklaşık 560 km.dir, fakat uzunluk bölgeye bağlıdır. Her etaptan bir gün önce yarışmacılara, özellikle şaşırtmacalı bölgelerin gösterildiği rut çizelgesi verilir. Fakat keşif ya da deneme yapmak yasaktır. Etabı en az sürede tamamlayan yarışmacı kazanır.

Çoğunlukla en zor etaplarda sürücülerin hizmet alması yasaktır. Bunun amacı kurumsal ve bireysel takımların şansını eşitlemektir. Koordinatörlerden biri olan Emanuelle Surun şöyle diyor: "Bu, durumu biraz daha eşit yapar ve yarışı temel amacına döndürür: Çölü sağ geçmek ve bitirmek."

Organizatörlerin düzenleyemediği şey ise, geçmişte yaşandığı gibi, yarışmacıların çölde haydutlar ya da düşman orduları tarafından vurulmasıdır. Surun'un açıkladığı gibi "Sürücüler nasıl bir işe giriştiklerini bilirler. Karşılaştıkları tehlikeleri, arabalarının ısıdan patlayabileceğini ya da bir şey." Fa-

Yılda bir,
31 Aralık'tan Ocak
ortasına kadar

kat yarışmak için tekrar tekrar gelirler, kısmen yarışın heyecanı için, kısmen her gece yarışmacıların, teknisyenlerin, basın ve yerel halkın kaynaştığı kamp yerindeki dostluk için.

Dakar Rallisi, Fransız Thierry Sabine'in rüyasıydı. Yarattığı şey hemen hit oldu. Fakat ilk Ralli sırasında, sürücü kafatasını kırdı ve öldü. O zamandan beri kazalar Dakar Rallisi'nin parçası oldu ve yaklaşık üç düzine insan öldü. Ne yazık ki, Thierry 1986 Rallisi'nde bir kaza mahali-ne yetişmeye çalışırken helikopter kazasında öldü. Ölümü çok yarattı ama aynen Thierry'nin isteyeceği gibi, yarış devam etti.

"Bütün off-road yarışlarının en asili"

Giderken:

Yolun büyük bir kısmında eğer oraların yerlisi değilseniz, sıcak karşılaşmayacaksınız. Ayrıca mayın, sınır çatışmaları ve diğer küçük engeller konusunda dikkatli olmalısınız. Ama bütün bunlarla eğlenmek için sabırsızlanıyorsanız, ölüm arzunuz, buna ayıracak bir aracınız, katılım ücretiniz (yaklaşık 10.000 \$) ve size yardımcı olacak iyi arkadaşlarınız varsa, o zaman siz de muhtemelen Dakar Rallisi'nde yarışabilirsiniz. Sadece başvurun, ödeme yapın ve kabul edileceğinizi umun. Organizatörlerin kararıyla ya da eğer çok fazla katılımcı varsa reddedilebilirsiniz. Ve yarış heyecanı için yarışmalısınız, para için değil, çünkü ödül, katılım ücretinden daha az!

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/dakar

Namaqualand Kırçiçekleri

Namaqualand, Güney Afrika

GPS Enl: 29.50000 G Boy: 022.0000 D

Güney Afrika'nın Namaqualand bölgesini yılın onbir ayında ziyaret etmek için pek neden yoktur. Cape Town'un 320 km. kuzeyindeki bu kurak, تنها ve az nüfuslu bölge, göçebe Afrikalı koyun çobanlarının vatanıdır. Avrupalılar 1850'ye kadar bölgeye yerleşmemişlerdir.

Yılda bir, Ağustos ortasından Eylül ortasına kadar

Ancak, her bahar birkaç hafta Namaqualand'ın geniş dağ çölleri, doğanın en şok edici görkemdeki çiçek sergilerinden birine sahiplik yapar. Genellikle kıraç olan manzara, kırçiçekleri halısıyla kaplanır. 4.000'den fazla çiçek çeşidi bu renkli görsel patlamada yer alır. Bunların arasında Namaqualand Papatyaları (*Dimorphotheca sinuata*), sarısabırlar, zambaklar, buzçiçekleri ve kalıcı bitkiler bulunur. Bütün çiçekler, mor, sarı, turuncu ve beyazdan oluşan hayat dolu bir mozaik oluşturur.

Bu renkli sergi, hercailiğiyle ünlüdür. Çiçeklerin ne zaman ve nerede açmaya başlayacaklarını söylemek mümkün değildir çünkü şov, yağmura, rüzgara, güneşe ve ısıya bağlıdır. Bazı yıllar diğerlerinden daha iyidir. En iyi seyretme noktası günden güne değişir. Bölgenin büyüklüğünden dolayı en belli başlı seyretme noktaları birbirlerinden kilometrelerce uzakta olabilir.

Yine de çiçek açma ziyafetini ziyaret ettiğinizde emin olabileceğiniz birkaç şey vardır. Çiçeklerin çoğu ışığa karşı hassastır. Bu nedenle sabah 10 civarı açarlar ve öğleden sonra 4 civarında kapanırlar. Yağmurlu, rüzgarlı ve bulutlu havalar durumu değiştirir. Çiçekler her zaman güneşe doğru baktıklarından, sabahları onları doğudan seyretmek ve akşamları batıdan seyretmek en iyisidir.

Namaqualand çiçeklerini görmek için araba gereklidir çünkü tarlalar arasındaki mesafeler genellikle büyüktür ve kırçıçekleri tahmin edilemez. En iyi yerlere giderken, uzun süre araba kullanmayı göze alın. Esnek olun, detaylı bir harita taşıyın ve bu deneyimi bir kırçıçeğı safarisini olarak düşünün—bazen av bulursunuz bazen de bulamazsınız. Kırçıçeğı Nirvana'sının muhteşem mozağini bulduğunuzda arabadan inin ve doğanın geçici işlenmiş örtüsü üzerinde yürüyün.

Namaqualand çiçeklerini seyretmek bazen zor bulunur bir deneyime dönüşse de, ödülü çabaya değer. Sadece yerel halkın ünlü sözünü hatırlayın: "Namaqualand'da iki kere ağlarsınız—bir kere ulaştığınızda ve bir kere ayrılırken. Neşeli avlar!

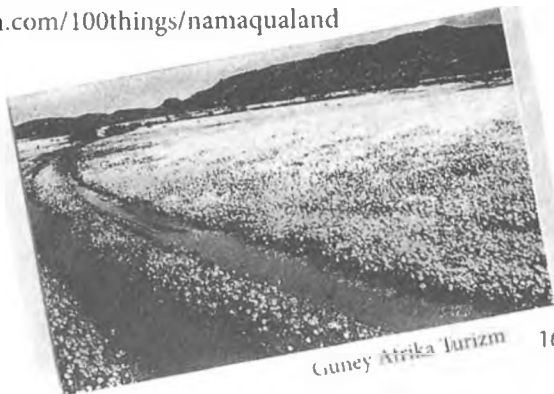
**"Doğanın
en şok edici görkemdeki
çiçek sergilerinden biri"**

Giderken:

Çiçek avınızdan birkaç gün önce yerel turist ofisiyle, çiçekleri görmek için en iyi yerlerin üzerinden geçin. Ekstra içme suyu taşıyın ve gitmeden önce benzin tankınızı doldurun. Yanınıza yiyecek alın çünkü orada yemek yiyecek bir yer yoktur. Oraya ulaştığınızda hava güzel değilse sahil boyunca arabayla gezebilirsiniz ya da Vanrhynsdorp ya da Springbok yakınlarındaki müzelerde yerel tarih hakkında bir şeyler öğrenebilirsiniz.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/namaqualand

Incwala (İlk Meyveler Festivali)

Mbabane, Swaziland

GPS Enl: 26.33333 G Boy: 031.13333 D

Swaziland'a yeni yıl biraz erken gelir ve en büyük ve en karmaşık Afrika festivallerinden biriyle kutlanır. Incwala ya da "İlk Meyveler Festivali" ataların duasını almak, krallığı kutlamak ve hasat sezonunu başlatmak için bütün ülkeyi canlı bir partiyle biraraya getirir. İki ana kutlama, Küçük Incwala ve Büyük Incwala'dır. Tarihler, kabilenin astrologları tarafından sadece birkaç hafta önce belirlenir.

Festival, Bimanti klanı halkı (su insanları) dalgaların köpüklerini toplamak için Mozambik Hint Okyanusu'na indiklerinde başlar. Köpüğün mistik güçleri olduğuna inanılır. Kralın sarayına geri dönerler ve yeni ay doğarken kral kutsal yemekleri çiğner, doğuya ve batıya tükürür. Sonra Küçük Incwala başlar. İki gün boyunca, kral, sarayında kalırken insanlar geleneksel kıyafetler giyerler, kutsal şarkılar söylerler.

Büyük Incwala, Dolunay'da başlar. Kralın olgunluğunu yansıtır—o olgunlaştıkça, parti çılgınlaşır. İlk gün, genç erkekler dolunayın ışığında kutsal Lusekwane çalsının dallarını toplamak için 40 km'den fazla yürürler. Eğer erkeklerden biri evli bir kadınla aşk yaptıysa ya da genç bir bakireyi hamile bıraktıysa, dallar her şeyi söyler. Masum olmayan ellerine değen tohumların çürüyeceğine ve "temiz" insanların galip geleceğine inanılır. O sırada kralın sarayında bulunanlar şarkı söyler ve geleneksel bira içerler.

Büyük Incwala'nın üçüncü gününde genç erkekler öküz keserler ve savaşçılar, kralın saklandığı çitin çevresinde, ortaya çıkması için yalvararak *inczuala* dansı yaparlar. En sonun-

Yılda bir, Aralık

da kral, Incwala kıyafeti içinde halkının yanına döner. Kutsal dansı yapar, sonra hasadın ilk balkabağını yer. Kabuklarını havaya fırlattığında, kalabalık kutsal bir şarkı söyler, dans eder ve sonrasında Swazi atalarının kutsamasıyla ilk meyveler yenebilir.

“En büyük ve en karmaşık Afrika festivallerinden biri”

Bir gün dinlendikten ve meditasyon yaptıktan sonra katılımcılar, bir önceki yılı temsil eden şeyleri yakmak için büyük bir şenlik ateşi yaparlar. Kralın yatağı ve diğer ev eşyaları da yaktıkları arasındadır. Swazi halkı, ateşi söndürmek üzere yağmur göndermeleri için atalarına dua ederler. Ve sonra büyük yeni yıl kutlaması ziyafetle, şarkılarla ve danslarla başlar. Haydi partiye!

Giderken:

Swaziland, Güney Afrika'nın doğusunda küçük bir bölgede yer alır—kralın yerleşim yeri, Mbabane ve Lobamba şehirlerinin çevresidir. Aklınızda olsun: Oralarda gezmek kolay değildir. Ayrıca yiyecek ve sudan kaynaklanan hastalıklar, Güney Afrika'ya seyahat edenlerde birçok hastalığa neden olur, yani çok dikkatli olun (iyot tabletleri, suyu temizler). Sıtma taşıyan sivrisineklerden korunmak için yanınıza bolca haşere kovucu, uzun kesimli gömlek ve akşam karanlığıyla güneşin doğumu arasında giymek için pantolon alın.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/incwala

Büyük Göç

Serengeti Ulusal Parkı, Tanzanya

GPS Enl: 02.33333 G Boy: 034.83333 D

Konu, vahşi yaşam olduğunda, olunması gereken yer Tanzanya'daki Serengeti Ulusal Parkı'dır. 15.000 kilometrekarelik alan, üç milyondan fazla hayvan için yer sağlar ve dünyadaki en şaşırtıcı vahşi yaşam göçüne sahne olur. Her yıl Serengeti'nin

yağmur mevsimi sona erdiğinde bir milyondan fazla antilop yiyecek arayışı içinde yıllık göçlerine başlar. Yüzbinlerce zebra, antilop, geyik ve yüzlerce aç aslan onlara katılır.

İnsanlar bu şaşırtıcı doğa olayını seyretmek için Serengeti'ye safariyle gelirler. (hatta bazıları yukarıdan, balondan seyreder!) Yolculukları başlamadan önce antilopların toplandığını ya da avcı aslanların kuşattığı düzlüklerden geçtiklerini gözlemleyebilirsiniz. Antiloplar burunlarından ayak tırnaklarına kadar aynı hizada yüzlerce sıra halinde göz alabildiğince yaygın ilerler—nefes kesen bir görüntü!

Antiloplar her zaman hareket halindedir: Yıllık döngüsel yolculuklarında yiyecek ve su arayarak 2.400 km. yol yaparlar. Hayvanlar, asırların kolektif deneyiminin belirlediği göç rotasını izler. Onbeş yıl ya da daha fazla yaşarlar ve rotayı gençlere sürekli öğretirler. Mayıs'ta yağmur mevsimi bittiğinde, milyonlarca canavar toplanır ve otlak arazi bulmak için önce batıya sonra kuzeye gitmeye hazırlanır. Ağustos'ta Serengeti'den çıkarlar ve otlakları hayat veren Kenya'daki Masai Mara Parkı'nda olurlar.

Antiloplar, Masai Mara'nın ve kuzeydeki Lamai Wedge'in kaynaklarını tükettiğinde, yeniden güneye Serengeti'ye doğru yola çıkarlar. Genir Mara Nehri'ni geçmelerinin güvenli olup olmadığını şans belirler. Eğer şanssızlarsa yüzlerce antilop ne-

Yılda bir, Mayıs'tan Eylül'e kadar

hirde boğulur. Havada dolanan akbaba-
lar için yem olurlar ya da heyecanlanan
timsahlar onları yakalayıp, yer. Antilop-
lar Serengeti Ulusal Parkı'nda Mayıs'a
kadar kalır. Sonra tekrar kuzeye doğru
yolculuklarına başlarlar.

**"Dünyadaki
en şaşırtıcı
vahşi yaşam göçü"**

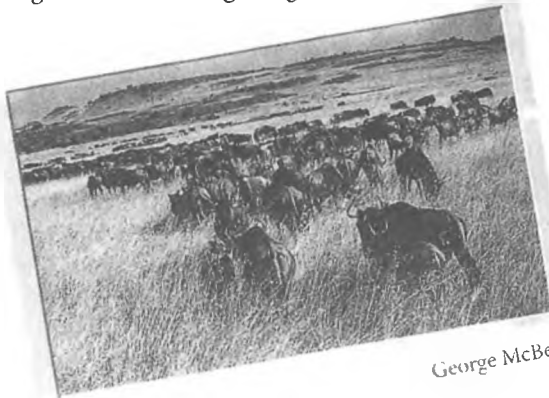
Serengeti ismi, "sonsuz düzlük" an-
lamında bir Mesai sözcüğünden gelir. Parkta otuzbeşin üzerin-
de memeli türü yaşar: Yabani domuzlar, şebekler, filler, çitalar.
Çoğu Serengeti'ye özgüdür. Antilop göçü, dünyadaki nadir bo-
zulmadan kalmış göçlerden biridir. Parkın ve bölgenin ekosis-
temini belirler. Ekosistem için gerekli olan yiyecek zincirinin
hassas dengesini korur.

Giderken:

Özellikle göç için yapılmış doğa konaklamaları ve safariler pahalı
olabilir, fakat rehberlerin tecrübesine paha biçilemez. Birkaç kamp
yeri çadır kurmak için yer sunar ama tecrübesiz kişilerin yalnız git-
mesi çok tehlikelidir. Sıcak günler için ince kıyafetler ve gece için
ceket alın, iyi ayakkabılar, güneş kremi ve haşere kovucu (sıtma var-
dır) alın.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/migration

George McBean

Hindistan ve Asya

13. Naadam
14. Sapporo Kar Festivali
15. Hounen Matsuri
16. Sanja Matsuri
17. Shuni-e
18. Chung Yuan Hayalet Bayramı
19. Uluslararası Dragon Boat Yarışları
20. Tet Nguyen Dan
21. Ati-Atihan
22. Ngan Kin Jeh
23. Rath Yatra
24. Ganesh Chaturthi
25. Puşkar Deve Panayırı
26. Holi
27. Maha Kumbh Mela
28. Bisket Jaatra
29. Paro Tsechu

Ganesh Chaturthi

Chowpatty Plajı, Bombay, Maharastra, Hindistan

GPS Enl: 18.93333 K Boy: 072.85000 D

Lord Ganesh'in doğumgününün kutlamaya gelin. O bir tıknaz, o bir fil adam, o fare üzerinde gezen bir süper kahraman. O ayrıca hayırlı ve başarılı olan her şeyin hükümdarı. Yani ona iyi davranmak gerek!

Yılda bir,
Ağustos/Eylül

Ganesh Chaturthi'den birkaç ay önceki dönemde, yakınlardaki Pune ve Pen köylerindeki heykeltıraşlar, Ganesh'in yüzbinlerce kilden heykelini yaratmak için fazla mesai yaparlar. Her boyda, her pozda ve her renkte kamyonlar dolusu heykel, evlerde, mağazalarda ve işyerlerinde tapılmak üzere Bombay'a alınır. Heykeller, kendilerini Ganesh'e adayanlar tarafından boyanır, hoş kıyafetler giydirilir ve mücevher takılır.

Ganesh Chaturthi'nin en büyük halk etkinliği Chowpatty Plajı'nda gerçekleşir. Yüzbinlerce inanan plajı doldururken ve büyük Ganesh figürlerine bakarken şehirde her şey durur. Bu çok büyük heykeller denize sürüklendiklerinde, kalabalık kendinden geçer ve şöyle bağırır: "Ganapati Babba Moraya" Görünen, yoğun bir dini coşkunluk göstirisidir. Büyük plaj töreninin yanı sıra, geçitler, güzel dekore edilmiş sahnelerde (pandaal denir) müzik performansları, araba yarışları ve güreş karşılaşmaları gerçekleşir.

Chowpatty toplantıları ilk defa 1892 yılında özgürlük savaşçısı Lokmayna Tilak tarafından organize edilmiştir. Niyeti, bayram görüntüsünü, özgürlük savaşını körükleme yolu olarak kullanmak ve İngiliz anti toplanma yasasını altetmektir.

Hindu mitolojisine göre Lord Ganesh, Parvati Tanrıçası tarafından banyo yağlarıyla kusursuz "yaratılmıştır". Sonra da banyo yaparken evini koruması için onu dışarıya göndermiştir. Ganesh'in "babası" Lord Shiva eve geldiğinde, Ganesh onu

**"Yoğun
bir dini coşkunluk
gösterisi"**

evin içine sokmamıştır. Shiva öfkelenmiş ve Ganesh'in kafasını koparmıştır. Tahmin edebileceğiniz gibi, Parvati kocasına çok kızmış ve gördüğü ilk uyuyan hayvanın kafasını alıp oğlunun gövdesinin üzerine koymasını söyle-

miştir. Kocasını da bebek filin kafasıyla geri gelmiştir.

Fil seçtiği iyi olmuş: Ganesh'in büyük fil kafası çok fazla bilgiyi simgeler. Büyük kulakları dinleme yeteneğini sembolize eder. Gövdesi, insanlardaki iyiyi ve kötüyü sezme yeteneğini gösterir. Ve son olarak da, küçük boncuk gözleri geleceği ve yaşamda neyin gerçek olduğunu görme yeteneğini sembolize eder.

Giderken:

Eğer kalabalık korkunuz varsa, bundan arının—Ganesh Chaturthi sırasında insanlıkla yıkanacaksınız. Rahat kıyafetler giyin ve kaybettiğinizde üzüleceğiniz şeyleri yanınıza almayın. Chowpatty Plajı çevresindeki bölge tamamıyla iptaldir, yani oraya varmak için iki ya da üç km. yürümeyi göze alın. Ve unutmayın, işin içinde yine de biraz siyaset vardır—Hintli radikaller geçtiğimiz yıllarda burada biraz sıkıntı yaratmışlardı, tetikte olun.

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/ganesh](http://www.whatsgoingon.com/100things/ganesh)

Rath Yatra (Arabalar Festivali)

Jagannath Tapınağı, Puri, Orissa, Hindistan

GPS Enl: 19.81666 K Boy: 085.90000 D

İngilizce bir sözlükte “juggernaut” sözcüğü “karşı konulamayan yıkıcı güç” olarak tanımlanır. Bu terim, Hindistan’a yerleşen İngilizler tarafından büyük Jagannath Tapınağı’nda her yıl yapılan gösteriye tanık olduklarında icat edildi.

Yılda bir,
Haziran/Temmuz

Rath Yatra ya da Araba Festivali, dünyanın en etkileyici ve en fanatik gösterisi olarak bilinir. Başlama noktası onikinci yüzyıl Jagannath Tapınağı’dır. Tapınak, eski bir roket gemisi gibi görünür ve kasabanın neredeyse 60 m. üzerine yükselir. Hintliler için tapınak dört kutsal *dhamdan* (ya da “ilahi abide”) biridir. Ve milyonlarca kişi her yıl ulu Lord Jagannath’a yani Evrenin Efendisi’ne saygı göstermeye gelir.

Tapınak, Jagannath’ın, erkek kardeşi Balabhadra’nın ve kız kardeşi Subhadra’nın tahta heykellerini barındırır. Araba festivali sırasında her heykel kendi büyük arabasına (ya da *rath*) konur ve Büyük Yol’daki kasabanın merkezinden geçerek birbuçuk km. mesafedeki yazlık evlerine, *Gundicha Ghar’a* çekilir. Dokuz günlük tatilden sonra, geçit tersine döner ve tanrılar esas yerlerine geri götürülür.

Arabalar, her yıl tam olarak spesifikasyonlara uygun inşa edilen büyük tahta yapılarıdır (festival sonrası arabalar demon-te edilir ve tahta tapınağın ortak mutfağında ve ölü yakmak için kullanılır). Bu arabaların yüksekliği 12 m’nin üzerindedir ve onaltı oymalı tekerleğin çapı yaklaşık 2.5 m’dir. Her arabanın önünde dört tane oyulmuş tahta at bulunur.

Kırmızı ve sarı flamalarla kaplı olan en yüksek araba, Lord Jagannath’a aittir. Balabhadra’nın arabası yeşil flamlı olandır ve Subhadra’nınki siyah kaplıdır.

4.200 kişi kalın halatlarla arabaları tapınaktan çeker (tapınakta 20.000 kişi çalışır). Dindar kişiler, araba çekmenin onlara cenneti garantilediğine inanır. Kocaman arabalar hantaldır ve döndürülmesi neredeyse imkansızdır. Bir kez döndürülmeye başlandığında durdurulmaları neredeyse imkansızdır. Onbinlerce kendinden geçmiş şarkı söyleyen ve dans eden Hintli arabaların önünde toplanır. Tanrı'nın gözü önünde ölmek için kendilerini büyük tekerleklerin altına atan fanatikler bulunur. Etkilenen İngilizler "juggernaut" sözcüğünü İngilizce'ye almışlardır.

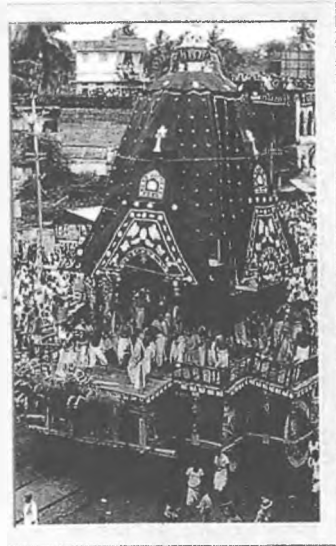
**"Dünyanın
en etkileyici ve
en fanatik gösterisi"**

Giderken:

Hintli olmayan ziyaretçiler Puri tapınağına giremezler fakat yakınlardaki çatılardan etkinliği seyredebilirler (ana kapının karşısındaki Raghunandan Kütüphanesi'ni deneyin). Aşağdaki sokaklarda insan kalabalığının parçası olmakta zgrsnz. Puri'ye erken varırsanız, Araba Festivali'nin öncesindeki haftalarda  tanrıyla ilgili bazı ilginç su ritüelleri vardır. Jagannath araba festivali Bombay gibi diğer büyük Hindistan şehirlerinde de görülebilir.

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/carfestival](http://www.whatsgoingon.com/100things/carfestival)

Holi

Çeşitli Yerler, Kuzey ve Doğu Hindistan

GPS Değişir

Kutsal festival! Kutsal kaos! Kutsal kargaşa! Holi'ye hoşgeldiniz, Hindistan'ın ışığı, Hint Mardi Gras'ı! Dünyanın en renkli, en dostça savaşı.

Yılda bir,
Mart/Nisan

Phalguna dolunayındaki haf-
ta kutlanan Holi, baharın ve yaklaşan hasat mevsiminin kutla-
masında engelleri yok etme ve kast sistemini görmezden gel-
me zamanı. Holi, bahar ateşini sonuna kadar körüklemektir,
iyinin kötüye karşı zaferini göstermeyi amaçlayan bir kutlama-
dır. Herkes ciddi yaramazlık yapmak için hafiflemiş, oyunbaz
ve hazırdır. Aynı zamanda *Phag* ya da *Shigma* olarak da bilinen
çılgınlık bütün kuzey ve doğu Hindistan'da gerçekleşir.

Etkinlik, dolunaydan önceki gece, kıştan kalan yapraklarla
ve ince dallarla koca bir ateşin yakılmasıyla başlar. Hint ateş
tanrısı Hutashani'yi memnun etmek için yerel halk, ateşe mısır,
taze sebze, hindistancevizi, tereyağı ve çiçek sunar.

Fakat ertesi gün herkes kendini bırakır ve festivalin “seyir-
ci katılımı” kısmı gerçekten başlar. Canlı renklendirilmiş *gula*
tozları baharın sembolü olarak arkadaşlara, akrabalara ve ya-
bancılara atılır. Tozlar ayrıca suyla karıştırılır ve balkonlardan
aşağıdaki kalabalığın üzerine atılır. Her istediğinizi yapmak
serbesttir. Muhtemelen şimdiye kadar tanık olmadığınız bir
şey. Kısa zamanda herkes (ve her yüzey) parlak boyayla kapla-
nır. Diğer bir deyişle, o gün herkesin saçları iğrençtir! Günün
geri kalanı, gürültülü geçitler, eğlence, sokaklarda dans etmek
ve gerçek Hint tarzında havai fişek gösterileriyle geçer.

Holi'nin kökeni, “dünyayı neşeyle boyayan sanatçı” Lord
Krishna ile en yakından ilişkilendirilse de konuyla ilgili birçok
mit vardır. Bunlardan en popüler olanı, Prahlad'ın hikayesi-

dir: Kötü ruhlu hükümdar Hiranyakashap'ın zalimliğinden Braj ülkesini kurtarmak için tanrılar tarafından gönderilen bir çocuğun hikayesi. Ateşe bağışıklığı olan kralın kızkardeşi çocuğu kucağına almayı teklif eder ve çocuğu öldürecek ama onu öldürmeyecek olan ateşe oturur. Fakat erdemi nedeniyle (ve kral Vishnu'ya olan bağlılığı) çocuk sağsalim hayatta kalır ve Hiranyakashap'ın kızkardeşi yakılır. Bu nedenle ateşler ve bağışlar Holi'nin önemli bir kısmıdır.

**"Dünyanın
en renkli,
en dostça
savaşı"**

Giderken:

Tahmin edebileceğiniz gibi ziyaretçiler Holi'nin ana hedefidir. Bu nedenle arkanızda bırakmaktan üzüntü duymayacağınız eski kıyafetlerinizi giymeniz iyi olur. Gözlerinize ve kulaklarınıza özellikle dikkat edin çünkü boyalar her yere gelebilir. Arbedeye girmeden önce paranızı ve cüzdanınızı naylon torbaya koyun. Sarışınlar dikkatli olsun. Boyalar güçlüdür ve kargaşa bittikten sonra uzun bir süre punk gibi gezebilirsiniz.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/holi

Puşkar Deve Panayırı

Puşkar, Rajasthan, Hindistan

GPS Enl: 26.46666 K Boy: 074.60000 D

Hiçbir gezginin gündemi Puşkar Deve Panayırını ziyaret etmeden tamamlanmış sayılmaz. Tanık olabileceğiniz kesinlikle en kaotik deve toplantısıdır. Hint ayı Karttika'nın dolunayından önceki hafta, 200.000'den fazla alıcı, satıcı ve ziyaretçi huzurlu, kutsal Puşkar Köyü'nü (normal zamandaki nüfusu sadece 11.000'dir) istila eder. Bu, sadece Hindistan'da olabilecek bir kargaşadır. Makul seviyede ruhaniliğin eşlik ettiği, renk, neşe ve enerji cümbüşüdür.

Panayır, kasabanın batısındaki çölde kurulur. Deve satın almaya ve satmaya odaklanmıştır. Yaklaşık 30.000 hırlayan canavar o hafta boyunca el değiştirir. Aynı zamanda deve yarışı ve deve polosu yapılır. Rajasthan kadınları ve erkekleri hoş kıyafetler giyerler ve küçük çocuklar her yerde koşturur.

Deve Panayırı, dini bir yolculuk olarak başladı ve devasa bir gösteriye dönüştü. Hindistan'da tüketici ürünleri pazarlaması, Puşkar gibi yarım milyondan fazla kırsal köye ulaşmak demektir. Deve Panayırı gibi etkinlikler, şirketlerin ürünlerini ve hizmetlerini, bunlara ihtiyacı olduğunu hiç bilmeyen kalabalıklara tanıtmaları için önemli bir fırsattır. Bu modern davetsiz misafire rağmen Puşkar Deve Panayırı yine de herkesin bir şeyler bulabileceği hipnotik, çok amaçlı bir fantezidir.

Eğer deve almak için oradaysanız kelepir fiyata bulmakta zorlanmayacaksınız! Ve bu bir ticaret fuarı olduğundan takas yapmak için birçok el sanatı, incik boncuk, nakış ve pirinçten yapılmış eşya mevcuttur. Akrobatlar, jöglörler, yılan oynatıcıları, mistikler ve ateş yiyenler manzarayı tamamlar. Bu etkinlik sabahdan gece yarısına kadar bir fotoğraf çekme fırsatıdır.

Yılda bir,
Kasım

**"En kaotik
deve toplantısı"**

Puşkar, önemli bir Hindu dini bölgesidir. 400'den fazla dokuzuncu yüzyıl tapınağı Anasagar Gölü'nün çevresine dağılmıştır. Yaratıcı Brahman'a adanan bir tapınağa sahip olan, Hindistan'ın çok az sayıda bölgesinden biridir. Efsaneye göre Puşkar'daki göl, Lotus çiçeğinin yaprağının Lord Brahman'ın ellerinden düştüğü yerde mucizevi olarak belirmiştir. İnananlar, kutsal suda yıkanmak için buraya gelirler ve günahlarından arınırlar.

Giderken:

Puşkar, katı vejetaryen ve kuru bir kasabadır: Et, yumurta, süt ve içki yasaktır. Fakat yine de alınacak bazı şeyler vardır—hafif halüsinasyon yaratan ünlü yerel içecek *bhang lhassi*'yi sorun. Konaklama sınırlıdır. Fakat geçici Royal Çadır Kampı'nda kalmayı düşünebilirsiniz.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/pushkar

Dave Freeman

Maha Kumbh Mela

Allahabad, Uttar Pradesh, Hindistan

GPS Enl: 25.45000 K Boy: 081.83333 D

Maha Kumbh Mela, tanımlanamaz. Basitçe söylemek gerekirse insanlığın dünya üzerindeki en büyük buluşmasıdır. Aynı zamanda bütün Hint festivallerinin içinde en büyük ve en kutsal olanı. Fakat sadece her on iki yılda bir gerçekleşir. 14 kilometrekareden fazla alan kaplar ve M.Ö. ikinci yüzyıldan beri kutlanır. 1989'daki Maha Kumbh Mela için Allahabad'da on sekiz milyon kişinin toplandığı tahmin edilir.

Etkinliğin amacı, insanların kutsal Ganga'da ya da Ganj Nehri'nde yıkanmasıdır. Allahabad, çamurlu Ganj ve hızlı akan Yumana nehirlerinin birleştiği yerdedir. Ve bu buluşma noktasının (*triveni sangram*) büyük bir ruh temizleme gücü olduğuna inanılır. Aslında triveni sangram, inananların maddesel dünya ile Nirvana arasında geçiş yapabilecekleri yer olarak kabul edilir.

Maha Kumbh Mela, Hindistan'ın *sadhus* ya da çileci gezginleri için özellikle önemlidir. Bu bilgiler ülkenin her yerinde bilinir. Sadece külle kaplanmış bedenlerinden ve saç stillerinden kolayca tanınırlar. Yalnızlığı sevdikleri halde, buluşma, onlara cemaatleriyle tekrar bağlantı kurma şansı verir.

Kalabalıklar, suya girmek için en uğurlu zamanı astrologların (bildiğimiz kadarıyla astrolojiyi bulan Hindistan'dır) söylemesini bekler. Sonra hareket başlar. Suya ilk girenler her zaman elit Naga Sudhus grubudur. Polis ve asker, tam kadro olarak bu yönetilemez şeyi yönetmeye çalışırlar fakat kaçınılmaz izdiham bazen trajediyle sonuçlanır. 1989'da Maha Kumbh Mela'da yüzden fazla kişi boğuldu ve kayıtlara göre 1759'daki etkinlikte 18.000 kişi telef oldu.

Tahmin edileceği gibi, Maha Kumbh Mela'nın kökeni bir mite dayanır. Uzun zaman önce tanrıların ve şeytanların tes-

Her oniki yılda bir,
(2013, 2025)
Mart

ti ya da *kumbh* için büyük bir savaş yaptıklarına inanılır. Testi içinde ölümsüzlük nektarı vardı ve okyanusun derinliklerinden geliyordu. Tahmin edebileceğiniz gibi, tanrılar en sonunda şeytanları kovdu ve nektarı içme şansını elde etti. Savaş sırasında dört damla nektar dünyaya düştü ve bugünkü Allahabad, Hardiwar, Nasik ve Ujjain şehirlerinin olduğu yere damladı.

Allahabad'daki kutlamayla nektarın düştüğü diğer üç şehirdeki Kumbh Mela arasında üç yıllık ara vardır. Bu buluşmalar da büyük etkinliklerdir fakat Maha Kumbh Mela rakipsizdir.

**"İnsanlığın
dünya üzerindeki
en büyük buluşması"**

Giderken:

Oraya erken gidin çünkü esas etkinlik öncesindeki günlerde yüzlerce geçit ve ritüel yapılır. Cömert olun—kıyafet, yiyecek ve para, etkinlik sırasında *sadhus* ve ihtiyacı olanlara verilir (gelecekteki hayatınızda size yardımcı olabilir). Ve 1950'lerin başında yüzlerce kişinin nehirde boğulduğu Maha Kumbh Mela hakkında bilgi sahibi olmak için Vikram Seth'in romanı *A Suitable Boy*'u okuyun.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/kumbhmela

Hindustan Tourist Onsi, New York

Paro Tsechu

Paro Dzong, Paro, Bhutan

GPS Enl: 27.38333 K Boy: 089.51666 D

Bir rahibi hiç maymun adam gibi giyinmiş öterken, bağırırken ve dans ederken gördünüz mü? Her yıl Butan Paro'da rahipler, maymun, kuş adam ve diğer eğlenceli yaratıklar gibi giyinerek Budizm adına ruhani danslar yaparlar. Dünyanın en mistik ülkesindeki en büyük ve en gürültülü etkinlik.

**Yılda bir,
Mart/Nisan**

Butan, binlerce yıl önceki halinin neredeyse aynı ve turistler ülkeye pek sokulmuyor (her yıl sınırlı sayıda turiste izin verilir). Liderler, nüfusun yüzde 90'ından fazlasının çiftçi olduğu bir ülkede eski Budist geleneklerinin otantikliğini korumaya kendilerini adanmışlardır. Butan festivalleri, Budist öğretileri Tibet'den Butan'a getiren mistik Guru Rinpoche'in onuruna yapılır. Öğretiler, turistlere göre değiştirilmez.

Binlerce insan her yıl Paro Tsechu'daki beş günlük dostluk için uzaklardan gelir. Butan'ın mimari gururu yüzlerce ortaçağ manastırlarından biri olan Paro Dzong'un bahçesinde toplanırlar. Yabancı ziyaretçiler kesinlikle Butan geleneklerine uymak zorundadır.

Tsechu sırasında geleneksel Himalaya Budist dansları öğretilir, kutsama yapılır ve şeytan çıkarılır. Budist rahipleri ve eğitilmiş papazlar, tanrı, kahraman, şeytan ve hayvan maskeleri takar. Yürürken ve dönerken meditasyon yaparak seyircileri etkileyen ruhani bir güç yayarlar.

Ölüyü Yıkama Dansında, insan derisinin bir parçası bahçenin ortasına konur ve dört iskelet dansçısı şeytan çıkarma ritüeli uygular. *Gingler* (kutsal varlıklar) şeytani ruhları kovmak için seyircilerin arasında koşarlar, davullara ve hatta insanların kafasına vururlar. Mitlerin dramatik canlandırması, kalabalığı eğlendirmek için komediyle birleştirilir.

Tsechu'nun son gününde güneş doğarken, *thongdrel* ya da Guru Rinpoche resimli çok büyük örtü açılır ve duvarda

sergilenir. Bu en önemli gündür çünkü thongdrel ona bakan herkese aydınlanma getirir. Güneşin ilk ışınları thongdrele değiştiğinde bir sonraki yıl için thongdrel ortadan kaldırılır.

Çok fazla batılılaşmış hissetmeye başlarsanız, Butan'ın basitliğine doğru yola çıkın. Dünyanın diğer yerlerinde artık varolmayan bir kültüre tanıklık edeceksiniz—insanların gerçek olduğu, festivallerin ticarileşmediği ve hâlâ geleneklere uymak zorunda olduğunuz.

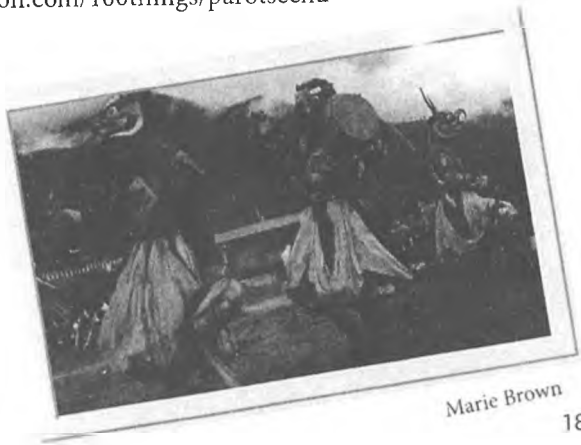
**"Dünyanın
en mistik ülkesindeki
en büyük ve
en gürültülü etkinlik"**

Giderken:

Butan'ın tek havayolu Druk Air'dir. Butan'ın tek havaalanı Paro'ya uçar. Hava nedeniyle uçuşlar çoğunlukla günlerce ertelenir. Butan ucuz da değildir. Turistler, günde en azından 220 \$ harcamak durumundadırlar. Ülkede yalnız başına seyahat etmek son derece zordur, bu nedenle insanların çoğu yolculuklarını Butana giden çok az sayıdaki acentalarla planlar. Bir tur operatörüyle muhtemelen uygun bir yerde konaklırsınız fakat Butandaki konaklama olanaklarının çoğu alıştığınız kaliteden daha düşüktür.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/parotsechu

Marie Brown

Uluslararası Dragon Teknesi Yarışları

Shing Mung Nehri, Hong Kong, Çin Halk Cumhuriyeti

GPS Enl: 22.28333 K Boy: 114.15000 D

Uluslararası Dragon Teknesi Şampiyonası'nda rekabetin ve geleneğin karışımı dünyadaki en renkli ve en ruhlı tekne yarışını yaratır. Hong Kong yarışları, geleneksel dragon teknesi yarışlarının en önemli şampiyonasıdır. Her yıl ay takviminin beşinci ayı beşinci gününde yapılır. Asya'nın her yerinden ve dünyadan kuruluşlar –Filipinler'den Norveç'e kadar– bu prestijli yarışta terlemek için Hong Kong'un Shing Mung Nehri'ne gider.

Dragon Teknesi yarışının geçmişi, M.Ö. 278 yıllarına kadar gider. Şair Qu Yuan ülkeyi gezer, liberal görüşlerinden dolayı doğduğu yerden sürgün edilmiştir. Ülkesinin işgal edildiğini öğrendiğinde bileklerine taş bağlar ve kendini nehre atar. Balıkçılar, onu teknelerine alıp kurtarmak için yarışır, fakat çok geç kalmışlardır ve geceyi bedeninin balıklar tarafından yenmesini önlemek için kürekleriyle suyu döverek geçirirler. Ruhunu beslemek için ipeğe sarılmış pirinçli hamuru nehre atarlar. Dragon teknesi yarışlarında hâlâ pirinçli hamur yenir.

Günümüzde dünyadaki yarışlar, Qu Yan'ın ve balıkçıların anısına yapılır. Her yıl Çin köyleri, festivalle ve yarışlarla yıldönümünü kutlar. Hong Kong'da dekore edilmiş yarış tekneleri yarış alanına dizilir ve yarış boyunca atılan havai fişekler eski sporcu rekabetinin hızlı ve sert ritmine katkıda bulunur.

Dragon tekneleri renklidir, savaş kanolarının incelikle dekore edilmiş halidir, ejderha başında işlemeler, pruvasında ve kıçında kuyuklar vardır. Tekneler, 9 ile 30 m. uzunluğunda ve en fazla 1.2 m. genişliğindedir. 20 ile 100 arası kürekçi tekneyi

**Yılda bir,
Haziran/Temmuz**

Hong Kong Turist Derneği

götürür. Ekip-
lerde, dümenci,
gongçu ve da-
vulcu bulunur.
Teknenin or-
tasında ya da
arkasında otu-
rurlar ve kürek
çekmenin hı-
zını belirlerler.
Günümüzdeki
bazı ekiplerde

tekne de ayakta duran, kollarını sallayarak suyun içinde Qu
Yuan'ın bedenini arayan bir üye bulunur.

Dragon teknesi kürekçileri küreklerini sadece birkaç san-
timetre suya daldırarak ve yüksek tempoda kürek çekerek,
teknenin suda hızla kaymasını sağlarlar. Tekneler 500 metreyi
yaklaşık ikibuçuk dakikada gider! Yarışlar genellikle gürültü-
lüdür, fakat eski uygulamaların bazılarının artık olmaması iyi-
dir. Geçmiş yıllarda seyirciler popüler
olmayan teknelere taş atarlardı. Tekne
alabora olduğunda ve en az bir kişi
boğulduğunda bu iyi şans sayılırdı.

Giderken:

Hong Kong çok gelişmiştir ve turistik-
tir, şartlar diğer büyük şehirlerle eşit düzeydedir. Süper alışveriş
ortamı ve yüksek otel ücretleri için yanınıza yeterli para alın—
haziran seyahat için en çok tercih edilen aydır. Çok sıcak ve
nemli olacağını dikkate alarak kıyafet hazırlayın. Keşfe çıkma-
dan önce şehrin muhteşem görüntüsü için Victoria Tepesi'ne
gidin; ağırlıklarınızı atmak için muhteşem bir yoldur.

**"Dünyadaki
en renkli ve
en ruhlu
tekne yarışı"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/dragonboat

Hounen Matsuri (Japon Bereket Festivali)

Tagata Jinja Mabedi, Komaki, Aichi Prefecture,
Japonya

GPS Enl: 35.28333 K Boy: 136.91666 D

Her yıl 15 Mart'ta Japonya en büyük penisini ortaya çıkarır ve herkesin görmesi için çevrede dolaştırır. Bu Hounen Matsuri'nin bir bölümüdür. Yerel halk Penis Festivali der. Dünyanın tartışılan en teşhirci bereket festivalidir. Eğlence, 2.5 m. boyunda 500 kg. ağırlığında tahta bir penisin etrafında döner! Onbinlerce insan, fallus odaklı eğlenceleri görmek için küçük kasabaya gelir. Festival, 1.500 yıldan fazla bir süre önce bereketi garanti altına almak için bir Shinto dini geleneği olarak başlamıştır. Sadece kasabanın büyük tahta penisini görmekle kalmayacaksınız, eğer çok hevesliyseniz, penis şekeri yiyebilirsiniz, şans için penis heykellerine dokunabilirsiniz ve bolca bedava sake içebilirsiniz. Fakat endişelenmeyin—festival seksle ilgili değildir sadece penislerle ilgilidir.

Penis Festivali'nin sembolü olan büyük tahta penis, Japon selvi ağacı gövdesinden oluşmuştur. Her yıl penis yenilenir. Hepsi kırkiki yaşında (eski inançlara göre özel ruhani bakım gerektiren bir yaş) olan yirmi erkekten oluşan üç grup tarafından çekilen bir mabet üzerinde durur. Büyük mabedle beraber yürürler, koşarlar, birdenbire dururlar ve daireler çizerek hızlanırlar.

Yıl boyunca büyük penisin ve daha birçok fallüsün evi Komaki'nin Tagata Jinja Mabedi'dir. Taştan penisler mabedin bahçesini süsler ve mabet duvarlarında her çeşit erekte olmuş penis çizilidir. Mabedin çanı bile penis şeklindedir.

Büyük gün, her çeşit eğlence seven katılımcılarla tıklım tıklım dolar: Çocuklar, yaşlılar, kadınlar ve erkekler, Japonlar ve turistler. Bir zamanlar Aichi sakini olan Ivan Small şöyle diyor: "Ufak penis kolyeleri, tetiği çektiğinizde penisin fırladığı

Yılda bir,
15 Mart

küçük heykeller, penis şeklinde pastalar, penis lolipopları alabilirsiniz. Tamamen pop kültürüne ait bir şeydir. İnsanlar oraya sadece bereketli olmak için gitmiyor, eğlenceli olduğunu düşündükleri için gidiyorlar.”

**“Dünyanın
en teşhirci
bereket festivali”**

Geçitte rahipler, müzisyenler ve başka özel karakterler bulunur. Bir grup kadın kırmızı kağıda sarılı özel tahta fallüsleri bağrına basar ve kadınlar geçerken seyirciler çocuklarının sağlığını sağlama almak amacıyla ucuna dokunur. Yol üzerinde sake dağıtılır. Esas penis, mabedin *torii* (kuş) kapısının “bacakları” arasında taşınır ve yılın geri kalanında penis hayranlığını (ve düşmanlığını) yaymak için bütün ziyaretçilerin dikkatine hazır olarak bekleyeceği mabedin teşhir salonuna monte edilir.

Giderken:

Komaki, Tokyo ile Osaka arasındaki Nagoya'nın kuzeyindedir. Daha büyük bir şehir olan Nagoya'da otel bulma konusunda muhtemelen daha şanslı olacaksınız. Tagata Jinja Mabedi ,Tagata-cho 152'dedir. Park yeri bulmak zordur, trenle gidin. Eğer zamanınız varsa Vajina Festivali için kalın. Komaki'de Penis Festivali'nden sonraki hafta içerisinde yapılır. (İşte buna eşitlik denir!)

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/tagata](http://www.whatsgoingon.com/100things/tagata)

The Chubu Weekly, Nagoya, Japonya

Sanja Matsuri

Asakusa, Tokyo, Japonya

GPS Enl: 35.75000 K Boy: 139.50000 D

Sanja Matsuri, Japonya'daki en büyük, en harika, en gürültülü Budist festivalidir. Bu büyük geçit, Tokyo'nun Asakusa bölgesinin sokaklarına 2 milyon-dan fazla insan çeker.

Festivalin odağı, ağırlığı 250 kg'dan fazla olan detaylı süslenmiş olan ve yerel halk tarafından taşınan mabetlerdir (*mikoshi*). Mikoshi, toplumu ziyaret etmek ve gelecek yıl için kutsamalarını bahşetmek üzere yılda bir kere mabetten ayrılan yerel tanrıları barındırır. Mabet taşımak büyük bir onurdur ve mabet taşıyıcıları, çılgınca davranarak ve mabedi zikzak şeklinde taşıyarak, yukarıya ve aşağıya indirip kaldırarak, sallayarak ve onunla tüm yönlere doğru koşarak içindeki tanrıyı eğlendirirler. Bu aynı zamanda onların cesur olduklarını gösterir. Sanja Matsuri sırasında yüz mikoshi caddelerden geçer ve caddeler son derece kalabalık olduğundan çok yavaş ilerlerler.

Mikoshi geçidi müzisyenler tarafından yönetilir. Mabet taşıyıcıları bağırırken tahta bloklarda sabit bir ritim tuttururlar, davul ve ıslık çalarlar. Tokyo caddelerinin en canlı olduğu zaman Sanja Matsuri'dir. Japonya'nın her yerinden gelen insanlarla doludur. Geleneksel kıyafetler giymiş geyşaları, müzisyenleri, dansçıları, çocukları ve hatta köpekleri burada görebilirsiniz!

Bu arada Tokyo'nun *yakuza* suç çeteleri bedenlerinin her yerindeki dövmeleri gösterirler—bu genellikle yasaktır. Yasak olmasına rağmen birçok çete üyesi iç çamaşırlarına kadar striptiz yaparlar ve göstermek için mabedin üstüne sıçrarlar.

Mabedin çevresinde rahipler özel törenler yapar ve yerel halk özellikle Sanja Matsuri için bestelenen müzikler çalar. İş-

Yılda bir, Mayıs
(üçüncü hafta sonu)

lemeli kostümlü dansçılar eski güzel Edo (Tokyo'nun tarihi adı) dansını yaparlar. Bu dansa *binzasara no mai* denir. Dansçılar, aslan ve tohum saçma danslarını yaparken özgün binzasara (laklak ritim yapan tahta çitalardan yapılmış yılan gibi bir enstrüman), *shiteti* (yuvarlak el davulu) ve flüt çalarlar.

Japon Bilgi Merkezi, NY

Sanja Matsuri, Tokyo'daki ana ve en eski Budist tapınağı Sensoji mabedi tarafından düzenlenir. Bu tapınak, yedinci yüzyılda tanrıça Kannon heykelini nehirde bulan iki balıkçıya ve köyün yaşlılarına adanmıştır. *Sanja* "üç asil adam" demektir.

Tokyo'yu en canlı olduğu zaman görme fırsatını kaçırmayın. Gerçek Japon stili bir parti yaşamak için birkaç gün insan kalabalıklarını göğüs gerin. Bu, tanrıları memnun edecektir ve siz de bu süreçte eğleneceksiniz!

Giderken:

Geçidin rotasını ve diğer turistik şeyleri almak için Asakusa Turist Merkezi'ne uğrayın. Eğer temkinliyseniz mikoshiyle aranızda mesafe bırakın. Ama geçitten daha yüksek bir yerden izlemeye kalkmayın—tanrılara karşı kabalık ve küçümseme olarak kabul edilir. Caddeler, sizi itip kakan insanlarla doludur. Sanja Matsuri törenlerini en iyi şekilde seyretmek için Senjoi Mabedi'ne gidin.

**"En büyük,
en harika,
en gürültülü
Budist festivali"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/sanja

Sapporo Kar Festivali (Yuki Matsuri)

Sapporo, Hokkaido, Japonya

GPS Enl: 43.08333 K Boy: 141.35000 D

Şubat uyuşukluğunun sizi tembelleştirmesine izin vermeyin—biraz kar şekillendirin! Japonya Sapporo'daki birkaç öğrenci 1950'de bunu yaptı. Kış kasvetini yenme fikri, harika bir kış gösterisine yol açtı. Festival, dünyanın her yerindeki ünlü binaları tekrar yaratma-sıyla uluslararası seviyede tanınır.

**Yılda bir,
5-11 Şubat**

Sapporo'nun büyük Kar Festivali'ne Yuki Matsuri denir. 2 milyondan fazla insanı geçici harikalar ülkesine çeker. Yedi gün boyunca Odori Parkı ve Makomanai ve Suskino bölgeleri, çizgi film karakterlerini, detaylı sanat rölyeflerini, fantezi karakterleri, mimari parçaları ve yerel karakterleri betimleyen 300'den fazla kar ve buz heykelini barındırır. Uluslararası Kar Heykeli Yarışması, bütün dünyadan heykeltıraş ekiplerini çeker, hatta kar olmayan Havai ve güneydoğu Asya'dan bile.

Festivalin ana etkinliği, Londra'daki St. Paul Katedrali ya da Salzburg'daki Dom Katedrali gibi ünlü bir binanın neredeyse gerçek büyüklüğünde yeniden yaratılmasıdır. Uzaylıların, dünyanın en ilginç eserlerini (örneğin, Mısır piramitleri, Tac Mahal, Çin Seddi) ziyaret etmesini anlatan fantastik bir tasvir bile yaratılmıştır. Çok katlı heykellerin çok detaylı iç mekanları vardır ve kalın giyinmiş ziyaretçiler binaların hem içini hem de dışını keşfedebilirler. Geceleri renkli ışıklar heykellerin hem içini hem de dışını aydınlatır.

Kar Festivali'ndeki birkaç küçük heykel, gerçeğini birebir taklit eder. Bir keresinde Odori Parkı, Paris'teki Hotel des Invalides'in Dome Kilisesi kopyasıyla "Fransız Meydanı'na" dönüştürülmüştü. Kopyanın yakınında Napolyon heykelinin ve Mona Lisa rölyefinin kardan rekreasyonu vardı. Bu üç heykel için 546 tane beş tonluk kamyon dolusu kar kullanıldı ve

4.660 heykeltraş yirmisekiz gün çalıştı!

Bu kadar büyük eserler yaratmak sadece birçok insanın enerjisini değil, aynı zamanda sabrını da gerektirir çünkü zaman ve hava en sonunda bu başyapıtları yok eder. İşin önemli bir kısmı askeriye –Sapporo Kara Kuvvetleri– tarafından yapılır. Büyük çerçeveler karla doldurulur ve kar sertleştiğinde heykeltraşlar gece çalışır—gün ışığı çalışma sırasında heykelleri yumuşatır ve riske sokar. Resmi çabalara ek olarak Sapporo halkından yüzlerce kişi işe dahil olur ve kendi heykellerini şekillendirirler. Hatta bazıları çocuklar için kardan kızak yapar.

Kış uykusundan birkaç günlüğüne çıkın ve Sapporo'ya gidin. Orada cana yakın insanlar size geçici güzel eserlerinden bir demet sunarak kışınızı ısıtırlar.

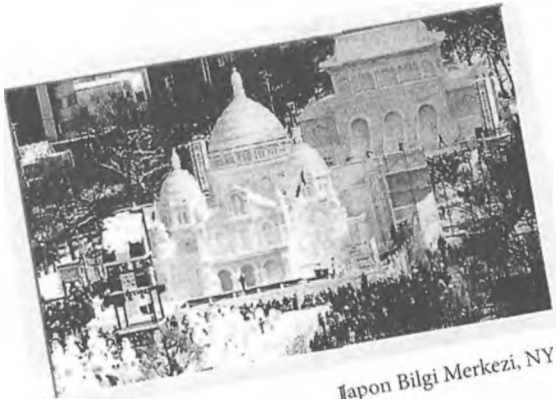
Giderken:

Sapporo'da Şubat sıcaklığı sıfırın altında olur ve kaldırımlar kaygandır yani kalın giysiler ve uygun ayakkabılar alın. Festival ücretsiz olduğu için, hediyelek eşya için daha fazla paranız kalır. Odori Parkı'ndaki TV kulesine tırmanın. Oradan hem heykellerin muhteşem görüntüsünü hem de Sapporo'yu seyredebilirsiniz. Ve Sapporo harika gece hayatıyla bilinir, yani konser, dans ve havai fişek gösterisi gibi civardaki etkinlikler çok eğlencelidir.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/snowfest

**"Dünyanın her yerindeki
ünlü binaları
tekrar yaratmasıyla
uluslararası seviyede
tanınan
harika bir kış gösterisi"**

Japon Bilgi Merkezi, NY

Shuni-e (Omizutori) (Su Çekme Festivali)

Todai-ji Tapınağı, Nigatsu-do Hall, Nara, Japonya

GPS Enl: 34.68333 K Boy: 135.83333 D

Ateşin ve suyun karışmayacağını düşünebilirsiniz, fakat Japonya'da Nara'da her Mart Todai-ji Tapınağı'nın rahipleri Shuni-e sırasında halka kutsal suların en kutsalını ve yanan kor sağanağı sunarlar, sert ve ateşli bir dini ritüel.

Yılda bir,
1-14 Mart

Shuni-e yani "İkinci Ay Töreni"

olmadan bahar gelmez. Ondört gün boyunca rahipler dünya barışı için dua ederler ve dünyanın günahları için tövbe ederler. Shuni-e'nin popüler adı, en harika ritüelden aldığı Omizutori'dir yani "Su Çekme Festivali". Festival, neredeyse 1.250 yıldır her yıl kutlanır.

Omizutori'den önceki onbir gün boyunca rahipler dini törenler yaparlar, Şeytan Çıkarma Töreni ve meşale geçidi gibi. Onikinci gece, rahip bir önceki yılın töreninde yakılmış olan "sonsuz lamba"daki ateşi öldürür ve çakmaktaşı ve çelik kullanarak yenisini yakar.

752 yılında Jitchu isimli bir rahip, tanrıları güzel bir tövbe töreni yaparken gördü. Jitchu bunu insan dünyasına getirdi, fakat cennetteki bir gün 400 insan yılına eşitti, böylelikle Jitchu töreni hızlı yapmaya karar verdi. Rahiplerin Budanın zamanını yakalamaya çalıştıkları bu törene Hashiri no Gyoho, Dönme Ritüeli denir. Onbir rahip meşale taşıyarak Nigatsu-do etrafında yürürler. Şeytani ruhları kaçırmak için şarkı söylerler, o sırada diğerleri sedef kabuğu üfler, çingirak ve kılıç sallarlar. Bir örtü altında saklanmış olan diğer rahipler tövbe için dua ederler. Büyük gölgeleri arkalarındaki duvara düşer. Yürüyen rahipler, hızlarını mihrap etrafında koşana kadar artırır ve dua eden rahipler ritüellerini hızlandırır. Birdenbire örtü düşürülür, dua eden rahipler görünür ve meşale taşıyan rahipler meşalelerini sallayarak kolları kalabalığın üzerine yağdırır. İster inanın ister

**"Sert ve
ateşli
bir dini ritüel"**

inanmayın, seyirciler ateşten kaçmaz. İyi şans sembolü olarak korları yakalamaya çalışırlar!

Sabah saat 2'de rahipler kutsal kuyudan su çekerler. Birkaç damlanın iyileştireceği ya da yaşlanma sürecini durduracağı varsayılır. Yılda bir kere kuyu suyu halka verilir.

Aynı zamanda 1.200'den fazla eski ritüelden alınmış sularla dolu olan kaba dökülür!

Todai-ji Tapınağı bu disiplinli dini törenle ve ayrıca dünya-daki en büyük tahta bina olmasıyla ünlüdür. Fakat iki kere yanmıştır. Belki bir dahaki sefere birileri kutsal ateşi kutsal suyla beraber çıkarmayı düşünür!

Giderken:

Nara'da çeşitli oteller ve geleneksel Japon otelleri mevcuttur. Nara'ya en kolay şekilde Osaka'dan bir saatlik ekspres tren yolculuğuyla ulaşılır. Sarusawa Pond, Nara'da piknik yapmak için harika bir yerdir, balık ve hayvan barınağının bitişiğindedir. Ayrıca genellikle tören bittikten kısa süre sonra, Mart'ın ortasıyla sonu arasında gerçekleşen kiraz ağacının çiçek açmasını da görebilirsiniz.

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/shunie](http://www.whatsgoingon.com/100things/shunie)

Naadam

Ulaanbaatar, Moğolistan

GPS Enl: 47.90000 K Boy: 106.86666 D

Naadam Festivali'nde Moğol stili bir ikramla karşılaşacaksınız. Kuru-tulmuş peynir ve fermente edilmiş kısrak sütünü stoklayın, yanınıza *ger* (keçe çadır) ve *dahl* (yerel kıyafet) üzerine kravat alın çünkü yılın en büyük Moğol kutlamasına gidiyorsunuz! Ülkenin başkenti Ulaanbattar'da

yapılan festivalde, güreş, okçuluk ve at yarışı gösterileri yapılır. Bu etkinlikler bir erkeğin üç temel oyunu olarak bilinir. Moğolistan vatandaşları bu geleneksel sporları seyretmeye uzaklardan gelir ve eşlik eden Moğol yiyeceklerinin, sanatının ve halk dansının keyfini çıkarır.

Moğolistan'ın kendine özgü güreş stili (sumoya benzer) 7.000 yıldan eskidir ve ülkenin en popüler sporudur. Güreşçiler dar taytlar, "Speedo" giyerler ve gerçekten erkek olduklarını kanıtlamak için giysilerini açarlar. (bir keresinde popüler bir şampiyonun kadın olduğunun keşfedilmesi çok utanca yol açmıştı!) Ağırlık kategorisi ya da yaş sınırı yoktur; güreşçinin amacı rakibinin dengesini bozmaktır ve dirseğiyle ya da diziyile yere değen ilk erkek kaybeder. Kaybeden, bir saygı işareti olarak kazananın yukarı kalkmış kollarının altında yürümek zorundadır. Sonra zaferi kazanan, alanın ortasındaki bayrağın çevresinde dans eder.

Üç erkek oyununun ikincisi olan okçuluğa hem kadınlar, hem de erkekler katılırlar. Okçular, yaylarıyla birkaç metre uzaktaki dokuma deri halkalarını hedeflerler. Halkaların açılış yerleri yukarıya bakar, bu da puan almayı zorlaştırır.

Üç temel erkek oyununun üçüncüsünün erkeklerle hiç ilgisi yoktur. Naadam at yarışlarında yaşları üç ile oniki arasında değişen çocuklar en fazla 27 km.'lik mesafede ata binerler! Küçükler –aslında mükemmel binicidirler– nehirlerle, vadilerle ve yokuşlarla dolu, meydan okuyan bir rotayla karşı

Yılda bir,
11-13 Temmuz

karşıya kalırlar. Yine de sonuçta bu bir at yarışıdır. Binicisi attan düşerse ve at yine de çizgiyi birincilikle geçerse, at yarışı kazanmış olur.

Kazanan at "Onbin Yarış Atının Birinci" unvanını alır. Kazanan binici ve onu izleyen dört binicinin her biri bir kase *airag* (fermente edilmiş kısırak sütü) alır. Her binici sütün birazını içer ve birazını atın arkasına döker. Haberci yüksek sesle şiirler okur, atın, binicisinin ve sahibinin faziletlerini söyler. Sonra kazanan atın arkası silinir ve işte gün diye buna denir.

**"Güreş,
okçuluk ve
at yarışı
gösterilerinin tümü"**

Giderken:

Moğolistan'a ulaşmak zordur ama daha kötüsü de olabilirdi—neyse ki Ulaanbaatar Moğolistan'ın başkentidir. Havayolları çok güvenilir değildir, bu nedenle Pekin'den ya da Moskova'dan TransMongolian Demiryolu'na binin. Ulaanbaatar'da otel vardır ama pek rahat değildir ve şenlikler sırasında genellikle doludur. O zaman neden yerel halk gibi uyumayasınız? Birçoğu yıl boyunca *ger* denilen rulo yapılan ve taşınan keçe çadırlarda kamp yapar. Ve gerçekten havaya girmek istiyorsanız yerel geleneksel *dahl* kıyafetini giyin.

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/naadam](http://www.whatsgoingon.com/100things/naadam)

Pat Lanza/ Boojum Expeditions

Bisket Jaatra

Bhaktapur (Bhadgoan), Nepal

GPS Enl: 27.68333 K Boy: 085.41666 D

Smokini, şampanyayı ve komik şapkaları unutun—çünkü Bisket Jaatra tipik kalıplara uymayan bir yeni yıl kutlaması. Dört gün süren geçitler, tuhaf ritüeller, eğlence ve kaos, genellikle uyku ve eski Bhaktapur şehrini gerçekten uyan-dırır. Bisket Jaatra, Nepal güneş takviminin birinci günü başlar ve baharın gelişini ve şeytanların yok oluşunu haber verir. (*Bisket*, “yılan katliamı” demektir.)

**Yılda bir,
Nisan/Mayıs**

Etkinlik, çıldırııcı bir geçitle başlar. Bhairab Tapınağı'ndan yola çıkan büyük üç sıralı araba, Bhaktapur'un dar, kaldırım taşlı caddelerinde yavaşça ilerler. Araba içinde her şeye gücü yeten koruyucu tanrı Lord Bhairab'ın aksesuarları bulunur. Lord Bhairab, Şiva'nın yıkıcı gücünü temsil eder. Bahirab'ın parlayan pirinç maskesi genellikle tapınakta kilitlidir fakat yılda bir kere gezmek için dışarı çıkmasına izin verilir. İnancı-ların, içinde Bhairab'ın kafasının bulunduğu inandıkları gizemli kilitli kutu, maskeyle birlikte gezer. Bhairab, yaklaşık bir milenyum önce insan olarak maddeleşmiş bir tanrıdır.

Geçit, arabayla halat çekme oyunuyla sona erer. Kasaba-nın güneyindeki erkekler, kuzeyindekilerle halat çekişerek, bir sonraki yılın iyi şansını için savaş verir. Kaos, sonraki üç gün daha fazla geçitle, meşaleli sokak danslarıyla ve kasabayı kap-layan düzinelerce tapınağa pirinç, kadifeçiçeği çelenkler, baha-rat ve mum sunularak devam eder.

Festivalin son gününde araba, *lingam*ın kaldırıldığı kasa-banın güneyine çekilir. Lingam, törenlerde kullanılan fallus olarak oyulmuş 24 m. uzunluğunda kırılsı ağaç gövdesidir.

Devasa lingam, halatlarla dik duruma getirilirken kasaba halkı dikkatle seyreder. Bu tuhaf süreç saatler alabilir ve ba-

zen lingam aşağıya düşer, insanları yaralar, hatta öldürür. Bazen çalışma tamamıyla başarısız olur (ülkeye felaket getirebilecek kötü şeytan). Lingam dik duruma geldiğinde –eğer gelirse– şeytan yılanları temsil eden iki uzun şerit yere açılırken kalabalıklar neşeyle bağırır. Günün sonunda, lingam aşağıya indirilir ve yeni yıl resmi olarak başlar.

Giderken:

Bhaktapur'da kalınacak az yer vardır, muhtemelen en iyi seçeneğiniz Katmandu'da kalmaktır. Bhaktapur, Katmandu'nun doğusunda 10 km. mesafededir. Çeltik tarlalarıyla ve küçük köylerle dolu yol, bisikletle gitmek için harikadır (basit bir şey her yerden kiralanabilir). Bisket Jaatra kaosunun panoramik görüntüsü için Taumadhi Tol meydanının yakınındaki Nyatapola kafesinin balkonuna oturun.

**"Dört gün süren
geçitler,
tuhaf ritüeller,
eğlence ve
kaos"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/bisketjaatra

Ati-Atihan

Kalibo, Panay Adası, Filipinler

GPS Enl: 11.70000 K Boy: 122.33333 D

Bir rahibeyle dans eden bir maymun “*Hâlâ bira, puera pasma!*” diye bağıyor. Bir astronot “*Hâlâ bira, puera pasma!*” diye yanıt veriyor. Sonra fermente edilmiş hindistancevizi şarabından bir yudum alıyor ve sarılmış olduğu palyaçoya uzatıyor.

Bu ortak Ati-Atihan mantrası “Devam et, yorulmak yok” anlamına gelir. Dini kutlama olan bu çılgın, uçarı maskeli balo için Kalibo’ya gittiğinizde, amaç gerçekten çabuk ortaya çıkar.

Çoğunlukla Mardi Gras’yla karşılaştırılan bu kendine özgü Filipin fiestası, her zaman 6 Ocak’ta kutlanan Epifani Yortusu’ndan sonraki ikinci hafta kutlanır. Bir hafta süren festivalin son üç gününde tüm kasaba dansla, kırmızı, mavi ve beyaz tozla ve kurumla kaplanmış kostümlü katılımcılarla kendinden geçer.

Davulların, ısıkların, şarkıcıların ve sokaklarda dans etmenin kargaşasına gelen ziyaretçiler, eski arkadaşlar gibi karşılanır. Bazı adalılar sizi kurumla boyarlar ve *lechon* (kızarmış domuz) yemeği ikram ederler.

Ati-Atihan, M.S. 1210’a, Ati olarak bilinen Negrito yerlilerinin Panay Adaları’nın tek sakini olduğu zamanlara uzanır. Bu süre içinde Borneo’da on tane Datu ailesi ve takipçileri, baskıdan kaçmak için kuzeye yönelirler. Panay’a gelirler ve harika gayrimenkul cennetinde Atilerin çayırlarından bazılarını sadece bir altın *salakotla* (geniş kenarlı şapka), *krisle* (savaş kılıcı) ve uzun altın kolyeyle satın alırlar. Anlaşmayı kutlamak için mülteciler

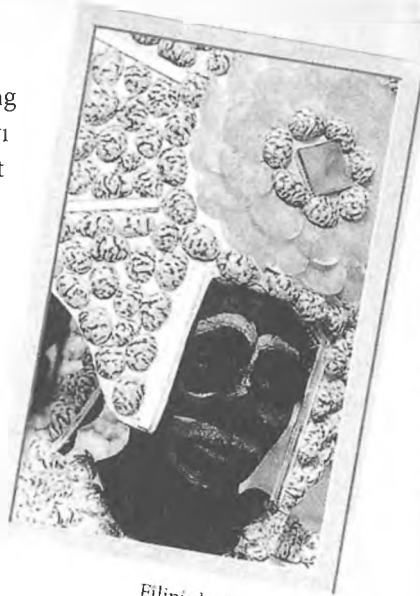
Yılda bir,
16-19 Ocak

yeni komşularına bir ziyafet verirler. Gong çalarlar, çok fazla içerler ve anlaşmayı sembolize etmek için Negritoları taklit ederek yüzlerine ve vücutlarına kurum sürerler.

Panay'a yerleşenler Mindanao'dan gelen köle avcısı korsanlardan korkarak yaşadılar. Adaya yapılan başarısız baskından sonra birkaç tane İspanyol keşiş adalıları bebek İsa'nın (Santo Niño) saldırganları kovduğuna ikna etti. Bugünkü festival, katılımcıların, omuzlarında kutsal çocuğun heykeliyle "Viva el Señor Santo Niño!" – Çocuk İsa çok yaşa! diye bağır-dıkları *patapak* ritüelini kapsar.

Ati-Atihan'ın popülerliği, yılın bu zamanlarında Filipinler'in Batı Visaya bölgesindeki birçok benzer kutlamaya ilham vermiştir ama Kalibo'nunki en eski, en özgün ve en sevilen ulusal eğlence ve bayramdır.

Filipinler Turizm Ofisi

Giderken:

Ati-Atihan sırasında birçok ziyaretçi çadır kurar ya da plaja uyku tulumu serer. Filipinler Turizm Ofisi, Kalibo'da bir ailenin yanında uygun fiyata konaklama ayarlamanız için size yardım edebilir. Ati-Atihan için en iyi oteller, Kalibo'nun ana meydanına bakanlardır, şamata içinse giriş katı. Otel fiyatları festival sırasında katlanır. Buna rağmen yaklaşık 12 \$'dır.

"Çılgın, uçarı bir maskeli balo olan dini kutlama"

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/atiatihan

Chung Yuan Hayalet Bayramı

Chu Pu Tan Tapınağı, Keelung, Tayvan

GPS Enl: 25.16666 K Boy: 121.36666 D

Tayvan'da yazın sonlarında temkinli olma hissi ülkeyi sarar. Ölüler diyarının kapılarının tam bir ay için açık olduğu korku dolu bir dönemdir. Havuzlar, plajlar ve yollar neredeyse boştur ve güneş battıktan sonra pek az insan dışarıya çıkar. Düşünler ertelenir, önemli iş anlaşmaları rafa kalkar. Milyonlarca ruh dünyaya geri dönmüştür ve kendilerine ziyafet verilmesini, dua edilmesini, eğlendirilmeyi, hesaplarının kapatılmasını isterler ve tedbirsizlerden intikam almaya çalışırlar. Bu dönemde ölü ruhları memnun etmek için en hayırlı günlerden biri Chung Yuan Festivali'dir.

**Yılda bir,
Ağustos/Eylül**

Tayvan'daki ve Asya'nın diğer bölümlerindeki "Hayalet Ay" sırasında ölenler geri gelir, dikkat ve özen talep ederler. Aileler, ölü akrabaları için yemek, tütsü ve öbür dünyada kullanmaları için sahte para hazırlarlar. Fakat en büyük sorun "aç hayaletler" ya da "yalnız hayaletler" ile ilgilidir. Bunlar, yaşayan yakınları olmayan ruhlardır. Dünyadaki yolculukları sırasında öfkeli ya da yıkıcı olabilirler. *Yaşayan Ölülerin Gecesi*'nin gerçek hayat versiyonudur!

Chung Yuan Festivali'nde gündüzleri tapınaklarda kurulan banket masaları, et, balık, sebze, konserve gıda ve alkollü içecek ikramlarıyla doludur. Domuz kurban edilir ve şişe geçirilerek kızartılır. Tayvan operası hayaletler yemek yerken onları eğlendirmek için hiç durmadan performanslarına devam eder. Yemekten sonra tapınaklar *tou tengle* –üstünde bıçak, şemsiye ve ayna gibi sembolik şeytan koruyucu objeler olan içi piring dolu kaplar– ile doldurulur.

Keelung'un kuzeyindeki Büyük Chu Pu Tan Tapınağı, Chung Yuan'a tanık olmak için popüler bir yerdir. Işıklarla, müzik gruplarıyla ve ev şeklinde fenerleriyle etkileyici bir geçit, tapınaktan deniz kenarına kadar devam eder. Fenerler ateşe verilip, denize atıldığında kutlama doruğa çıkar.

Hayalet Ay'ın kökeni gizem olarak kalmıştır. Taoculara göre Şeytan Kral Yenlo Wang'ın doğumgünü onurlandırır. Budistler, Mu Lan adındaki bir adamla ilgili efsaneye inanır. Mu Lan, yakın zamanda ölen annesini ziyaret etmek için ölüler diyarına gitmiştir. Annesi dünyadayken kötü ve bencildir.

“Ölüler diyarının kapılarının açık olduğu korku dolu bir dönem”

Mu Lan onu beslemeye çalışırken yemek, annesinin dudaklarına her değdiğinde küle dönüşür. Mu Lan dünyaya döndüğünde annesinin kurtarılmasının mümkün olup olmadığını Budist ustasına sorar. Usta, ancak Mu Lan tüm kaybolmuş ruhlar için yemek ve içecek ikramı hazırlarsa ve bütün rahipler ve rahibeler onun için şarkı söyleyip, dua ederlerse kadının selamete ulaşabileceğini söyler. Yani bir tane sağlıklı ailenin herkesi etkilediğini söyleyebiliriz!

Giderken:

Hayaletlere dikkat edin—Hayalet Dolunay sırasında insan şekline girebilirler. İnsanların ayaklarına bakarak hayaletleri tanıyabilirsiniz; Tayvanlı hayaletlerin ayakları hiçbir zaman yere değmez. Keelung liman şehri, Taypey'in kırkbeş dakika kuzeyindedir. Oradayken çok büyük Miaokou açık pazarına gidin ve yakınlardaki büyüleyici Henry Moore uçurumunun ve kaya oluşumlarının olduğu Kuzeydoğu Kıyısı Ulusal Doğa Bölgesi'ni ziyaret edin. Eşyalarınızı hazırlarken tayfun sezonu olduğunu ve ıslanabileceğinizi göz önünde bulundurun.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/ghost

Ngan Kin Jeh (Çin Vejetaryen Festivali)

Puket, Tayland

GPS Enl: 07.86666 K Boy: 098.36666 D

Tayland'daki Çin Vejetaryen Festivali'nde kimse et yemez—şişlenmiş, dilimlenmiş ve yumuşatılmış etin hepsi yüzde 100 saftır, birinci kalite insan. Evet doğru, Tayland Puket'deki Ngan Kin Jeh'de dindar Budistler dünyanın en mide bulandırıcı dini törenini gerçekleştirirler. "Çileci" ritüellerin arasında iki metrelik çubuk kullanılarak yanak piercingi yapılması, baltalarla kendini cezalandırma ve tıraş bıçağı merdivenine tırmanmak vardır.

Son yüzyılın ortasında seyahat eden Çinli bir opera topluluğu, tanrıları memnun etmek için aşırı mazoşistik davranarak gizemli bir ateşe yanıt verdi. Ve bu tuttu. Böylece yılda bir yapılan, şimdi Taocu Büyük Perhiz'le çakışan kendine zarar verme festivali başladı. Her şeye yer vardır—ve ne kadar dehşet verici olursa o kadar iyidir.

Gönüllü "Tanrının Savaşçıları" hazırlanmak için etten, alkolden, sigaradan, seksten, yalan söylemekten, tartışmadan ve öldürmekten uzak durur. Sonra savaşçılar iğrenç çileci beceriler yaparak Dokuz İmparator Tanrı tarafından ele geçirilir. Rahipler, çengel, çelik çubuklar, plastik kazıklar, cam şişler kullanarak savaşçıların yanaklarını delerler ve işkence aletleri sokarlar. Aletler arasında şemsiye, testere bıçağı, zincir ya da kazık bulunur. Bazı durumlarda kazıklar birkaç savaşçıyı birbirlerine bağlar.

İşkence aletleri sabitlenir. Savaşçı transa girer, titrer ve bağırır, çığlık atar. Dokuz İmparator Tanrı tarafından ele geçirilen altmış ya da daha fazla savaşçıyla, tapınağın bahçesi hayvanat bahçesine döner! Kimse fazla kanamaz ve hiç kimse acı çekiyor gibi görünmez. İnananlar, bunun tanrıların iş başında olduğuna dair bir kanıt olduğunu söylerler.

Yılda bir, Ekim
(on gün)

**“Dünyanın
en mide bulandırıcı
dini töreni”**

Savaşçılarla beraber herkes kasabada geçit yapar ve daha fazla insan kendi üzerinde yaratıcı yollarla acı uygular. Aralarında kendini kırbaçlayanlar, jilet emicileri, delik açanlar ve sıcak kömüre basanlar bulunur. Caddede

mihrap taşıyan genç erkekler, şeytan ruhlardan onları kurtarmak için mihraplara atılan fişeklerden yanarlar (Bunlar sıradan fişek değildir—bazıları binlerce küçük dinamit çubuğundan yapılmıştır). Gece, yüzlerce genç erkek, yetmişiki tane jilet keskinliğinde basamaktan oluşan 2 metrelik keskin merdivene tırmanır.

Yorucu bir kendine işkence gününün sonunda Tanrı'nın Savaşçıları, içlerindeki çıkaracak yaşlı bir rahibi ziyaret ederler. Biraz şarkıdan ve patırtıdan sonra gözlerini açarlar ve hiçbir şey olmamış gibi uzaklaşırlar. Bu iyi bir parti numarası değil de nedir?

Giderken:

Gitmeden önce bütün aşılarınızı tamamlayın: Sıtma, Hepatit A ve B, beyin iltihabı, kuduz ve tifo. Festival sırasında çok dikkatli olun: AIDS ve HIV, Tayland'da yaygındır ve güvenlik bu festivalde ön planda değil gibi gözükmemektedir. Turistlere dadanan yankesicilere ve sahte sanatçılara dikkat edin—sağduyunuzu kullanın. Puket, batılılara alışkındır, ama yine de herkese saygıyla yaklaşmak ve muhafazakar giyinmek iyi fikirdir.

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/ngankinjeh](http://www.whatsgoingon.com/100things/ngankinjeh)

Tet Nguyen Dan

Ho Chi Minh City, Vietnam

GPS Enl: 10.75000 K Boy: 106.66666 D

Dick Clark böyle bir Yeni Yıl kutlaması görmemiştir! Tet Nguyen Dan, Vietnam'daki en önemli ve en gürültülü bayramdır çünkü yerel halk yeni yılın ilk gününün (ilk birkaç günün) yılın geri kalanındaki şanslarını belirlediğine inanır.

Yılda bir,
Ocak/Şubat

Tet Nguyen Dan'de yerel halk, önlerindeki yılın mutlu geçmesini garantilemek için ne gerekiyorsa yapar: Aileler biraraya gelir, borçlular borçlarını öder, herkes kavgadan kaçınır, aileler evlerini boyar ve temizler, herkes saçını kestirir ve yeni kıyafetler alır. Yeni yılı kutlamanın yanı sıra bütün Vietnamlılar Tet sırasında doğumgünlerini kutlar—herkes aynı günde bir yıl yaşlanır.

Kutlama aslında Tet öncesi Le Tao Quan denilen bir törenle başlar: Mutfak Ruhu, ailenin yaptıklarını efsanevi Jade İmparatoru'na haber vermeden önce, ailelerin Mutfak Ruhu'na ikramda bulundukları gündür. Aileler, evlerini şeftaliyle ve erik ağacı çiçekleriyle süsler ve Mutfak Tanrısı yokken kötü ruhları kovması için mabed yaparlar. Ayrıca kutlama amacıyla aileye katılmaları için davet edilen tüm ölü aile üyelerine kurban sunulur.

Giao Thua denilen ritüelde eski yıl uğurlanır ve yeni yıl karşılanır. Ses yapmak için son zamanlarda gonglar ve davullar fişeklerin yerini alsa da bu hâlâ gürültülü bir etkinliktir. Kutlama sırasında herkes için iyi dilekler dilenir—özel iki dizeli şiirler okunur ve özel ağaçlar ekilir. Çocuklara, kırmızı zarflarda *Li Xi* (uğur parası) verilir. Kırmızı renk şans ve kağıt para zenginlik getirir.

Yılın ilk ziyaretçisi (yani eve adımını ilk atan kişi) çok önemli kabul edilir. Aileler bu ziyaretçiyi seçerken çok özen

Associated Press/Peter Lennihan

gösterirler—tanıdıkları arasından en mutlu, en varlıklı ve en etkili olarak gördükleri kişiyi seçerler.

Özel yiyecekler olmadan bir kutlama neye benzer?

Bu sırada yenilen

en sembolik yiyecek *Banh Chung*'u

tattığınızdan emin olun. *Banh Chung*, Vietnam halkını ve emek verdikleri ülkeyi sembolize eden kare şeklinde, muz kabuğuyla sarılan ve bambu ipiyle bağlanan, domuzla ve bezelyesiyle doldurulmuş tuzlu yapışkan pirinç kekidir. Enfes!

Giderken:

Tet için uçak rezervasyonunuzu önceden yaptırın çünkü uluslararası uçuşlar yurtdışında yaşayan Vietnamlılar tarafından çabuk ayırılır. Oraya vardığınızda sınırlı hizmetle karşılaşmaya hazırlıklı olun; yerel işletmeler (mağazalar ve restoranlar dahil) tatil için genellikle bir hafta ya da daha uzun süre kapalıdır. Vietnam'ı ziyaret eden bütün yabancıardan vize istenir. Vietnam'a girişi yapabilmek için istenen aşı yoktur ama tifo ve hepatit aşıları kuvvetle önerilir.

**"Vietnam'daki
en önemli ve
en gürültülü
bayram"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/tet

Avustralya ve Pasifik

- 30. Mt. Hagen'de Great Singsing Kutlaması
- 31. Naghol
- 32. Hamam Böceği Yarışları Dünya Şampiyonası
- 33. Sydney Festivali
- 34. Sydney Eşcinsel Festivali Mardi Gras
- 35. Rip Curl Ekstrem Kayak ve Snowboard Yarışı
- 36. Darwin Bira Kutusundan Teknelerin Yarışı
- 37. Nyepi

Sydney Festivali Çıplak Sörf

Bondi Plajı, Sydney, New South Wales, Avustralya

GPS Enl: 33.91666 G Boy: 151.16666 D

“Çıplak sörf, yapılması gereken çok çok eğlenceli bir şey” diyor Andrew Farrell. Ve şunu bilmeli: Kendini “sörf manyağı” ilan eden bu kişi, geçtiğimiz birkaç yıl Sydney Festivali’nde çıplak sörf yaptı. Evet, doğru, çıplak sörf. Özgürlüğün ve teşhirciliğin şimdiye kadar yapılan en taşkın ifadesi.

Yılda bir,
Ocak ortası

Her Ocak ayında Sydney Festivali’nin çıplak gece sörfü katılımcılarının çıplak organları rüzgarda savrulur, sallanır ve hoplar—soğuk Pasifik dalgalarına ulaşana kadar. Rekabet yoğunudur: Birincinin ödülü çıplaklar tatil köyünde iki gece konaklamadır.

Düzinelerce cesur cırlıçıplak ruh mükemmel rüzgarı yakalamaya çalışırken, binlerce seyirci, bağırarak ve neşelenmek için küçük bir tabloid fotoğrafçısı grubuna katılır. Eğer katılmayı düşünüyorsanız en iyi halinizle görünmeniz iyi olur; bir önceki yılın yarışmasının çekimleri otuz sekiz ülkede yayınlandı. Erkek yarışmacı sayısı, kadın yarışmacıların dört katıdır. Fakat herkes malını (sörf yeteneğini) göstermek için davetlidir.

Zor olan değerlendirme kısmı, sörf ve eğlence dünyasının ünlülerinden oluşan bir jüri tarafından yapılır. Yarış kuralına göre bütün katılımcılar “sıradan insanlar olmalı...Profesyonel çıplak olmamalı”. Etkinlik, Sydney’in dalgalarıyla ünlü, yıl boyunca burada takılan yerel ve uluslararası sörfçülerin evi, rahat bir tatil yeri olan Bondi Plajı’nda yapılır,

“Peki ya sörf yapmak?” diye sorabilirsiniz. Şöyle diyelim: önemli olan sadece sörf tahtasına nasıl manevra yaptırdığınız değildir. Bu “kendini ifade etme” etkinliğinin değerlendirilmesi, sörf yapma ve eğlendirme yeteneğine dayanır. Çıplak sörf yarışmasına uzmanların nasıl hazırlandıklarını merak ediyordunuz.

“Utanmayın, cildiniz güzel yanmış ve arkamız estetik olsun” diyor Farrell.

Bondi'deki seyirciler Farrell'e göre “göbeğinde piercing olan çıtırlar, şaşkın Japon turistler, rock yıldızları, ön sayfa pozu arayan tabloid fotoğrafçıları, poz

verenler ve şaşkın aileler”. “Ve çıplak sörfün seyircisi günümüzde oldukça bilgili” diye ekliyor. “Yarıştaki korkunun kokusunu alıyorlar, kıyıya yakın kaymakta başarısız olan yarışmacının gururla ayakta durduğunu ve utanma belirtisi göstermeden erekte olduğunu hissediyorlar.” Kıyafetleri atın ve parçayın!

**“Özgürlüğün ve teşhirciliğin
şimdiye kadar yapılan
en taşkın ifadesi”**

Giderken:

Çıplak Sörf yarışması, her Ocak'ta yapılan sevilen Sydney Festivali'nin parçasıdır. Daha resmi olan Sydney Festivali'nin bu hip alternatif, danstan ve müzikten tiyatroya ve bağimsız film festivaline kadar her şeyi sunar. Hayır, diğer festival etkinliklerinden hiçbirisi çıplak yapılmaz. Yarışmadan sonra Bondi Plajı'ndaki Festival Kulübü'nde genellikle “tam kıyafetli” bir parti yapılır. Partide Çıplak Sörf ödülleri sunulur ve özel konuk gruplar çalar.

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/nudesurf](http://www.whatsgoingon.com/100things/nudesurf)

Sydney Festivali

Sydney Eşcinsel Festivali Mardi Gras

Sydney, New South Wales, Avustralya

GPS Enl: 33.91666 G Boy: 151.16666 D

Cinsel tercihiniz ne olursa olsun, dünyadaki eşcinsel varlığının en çeşitlilik içeren ve en tutkulu gösterisini kaçırmamalısınız. Mardi Gras ile özdeşleştirilen boncukları, ipe dizili çiçekleri, sarhoş öğrencileri ve kalabalık sokakları unutun. Bunun yerine Sydney Eşcinseller Mardi Gras'ında burnunuza kadar kürk, deri, parıltı, g-string, kauçuk, erotik gösteriler, görsel sanatlar, spor ve gösteriye batacaksınız. Mardi Gras etkinlikleri bütün Şubat ayı boyunca devam eder ve eğlence büyük bir geçit ve partiye son bulur.

Eşcinsel aktivistlerle polis arasında çatışma olarak başlayan şey, Avustralya'nın en çok turist çeken etkinliğine dönüştü. 1978'de başladığından beri, Mardi Gras büyüyün ve zamanla değişen organik bir organizasyon oldu. "Birçokları için Mardi Gras'nın keyfi, yerel topluluğumuzun gücünü ve yaratıcılığını göstermekten duyduğumuz gurur" diyor eski Mardi Gras başkanı David McLachlan.

Her yıl Mardi Gras programı daha büyük ve daha çeşitli olur. Her biri eşcinsel kültürünün farklı yanlarını inceleyen sürüyle sergi, gösteri, konser, panel ve etkinlik bulacaksınız. Son zamanlarda göze çarpanlar arasında "Islak Kızlar Sahilde Piknikte" gibi çarpıcı etkinlikler, "Araba Bakımı, Patlayıcılar ve Aşk" gibi gösteriler vardır.

Resmi Mardi Gras Geçidi finali, esprinin, zerafetin ve ironinin neşeyle sergilenmesidir. Avustralya'daki en büyük gösteri Sydney caddelerinde, 6.000'den fazla katılımcıyla ve 700.000 seyirciyle gerçekleşir. Geçit, gerçekten tüm aile için eğlenceli bir etkinliktir ve yerel televizyonda yayınlanır.

Geçit öncesi eğlence ("ön sevişme" olarak bilinir) amigo kızlar, kısa mesafe yarışları ve kalabalığın favorisi Lezbiyenler Bisiklet üzerinde vardır. Geçitten sonra resmi Mardi Gras partisi,

Yılda bir,
Şubat

**Eşcinsel varlığının
en çeşitlilik içeren ve
en tutkulu gösterisi"**

yakınlardaki Old Showground Moore Parkındaki birkaç tane kongre salonu büyüklüğündeki mekanda gerçekleşir.

Bu büyük parti 20.000'den fazla katılımcı çeker. Giriş Sydney Eşcinsel Mardi Grassı organizasyonu üyeleriyle ve onla-

rın misafirleriyle sınırlıdır. Bir sürü konulu odanın ve küçük DJ ordusunun yanı sıra her zaman özel ve sürpriz bir performans vardır. Geçmiş yıllardaki performanslar arasında Boy George, Kylie Minogue ve Thelma Houston gibi eşcinsel ikonları vardı.

Bazılarına göre Sydney, Los Angeles'in iklimine, San Francisco'nun görünümüne, Londa'nın sofistikeliğine ve New York'un gece hayatına sahiptir. Stil sahibi, son derece eşcinsel Mardi Gras için daha iyi bir yer var mı?

Giderken:

Bunun için çok önceden planlama yapın. Çünkü Sydney uçuşları ve otel odaları aylarca önceden ayrıtılır. Geçidi şık bir şekilde seyretnmek istiyorsanız, Sriver Avenue'daki tribünde yer rezervasyonu yaptırabilirsiniz. Tribünde donanımlı bir bar bulunur ve ünlüler geçitle ilgili yorumlar yapar. Eğer harcamalarınız konusunda dikkatliyseniz, yerli halkın yaptığını yapın ve gösteriyi Moore Parkı'ndan izleyin.

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/gaymardigras](http://www.whatsgoingon.com/100things/gaymardigras)

Darwin Bira Kutusundan Teknelerin Yarışı

Mindil Plajı, Darwin, Northern Territory,
Avustralya

GPS Enl: 12.38333 G Boy: 130.73333 D

İnsanın evrimiyle ilgili bir etkinlik arıyorsanız, başka yere bakın. Darwinliler temel içgüdüleri çok ciddiye alırlar! Her yıl Ağustos'un başlarında Avustralya Darwin'deki Mindil Plajı, Bira Kutusundan Teknelerin Yarışı'na ev sahipliği yapar. Dünyadaki en insafsız ve en yaratıcı tekne yarışıdır. Bu yerel hayır etkinliği, harika mühendisleri ve harika içicileri bir araya getirir. Sizin teknenizi yüzdüren her neyse, Darwin Bira Kutusundan Teknelerin Yarışı buna sahiptir—bol miktarda.

Darwin, Avustralya'nın en özgün sakinlerinden bazıları'nın evidir ve dünyanın bira içme başkenti olduğu için kendisiyle gurur duyar. Darwinliler yılda ortalama 230 litre bira tüketirler. Yani yerel eğlencenin bu işin çevresinde döndüğüne şaşmamak gerek!

Katılımcılar, bira tenekeleriyle gerçek büyüklükteki kardan, Viking savaş gemisine (itfaiye hortumuyla beraber) kadar her şeyi inşa ederler. Bazı Darwinliler teknelerini gerçek bir ulaşım aracı olarak görürler. Bir grup, bira kutusundan yaptıkları yelkenliyle Singapur'a kadar gitmiştir. İnsanları kızdırmanın garanti yolu, teknenizi dolu bira kutularıyla inşa etmektir. Diğer yarışmacılar çok bozulacaklar ve siz birayı içmemiş olmaktan dolayı hanım evladı gibi görüneceksiniz.

Kavganın keyfine varmak için yarışa katılmak durumunda değilsiniz. Dünyanın en büyük bira şişelerinden –Darwin Stubbies (2.25 l.)– birkaç tane alın ve yarışın 20 ya da daha fazla başyapıtına tezahürat yapın. Sonra bu el yapımı projelerin sendelemesini, sallanmasını ve muhtemelen batmasını seyredin. Ve unutmayın, eğlenmek için yarışmacı olmak du-

Yılda bir,
Ağustos

rumunda değilsiniz. Kara acemilerin yarışı, bira kutusundan tekne yapmaktan daha vahşi bile olabilir.

Bikini güzeller, güzellik yarışmasında salınırken, Henley-on-Mindil, altsız teknelerle plajda yarış düzenler. Ayrıca atma tekniklerini geliştirmek isteyenler için terlik atma yarışması bulunur.

Yan şovlar bu etkinliğin eğlencelerinin diğer bir harika bölümüdür. Kafes ve Gong Şovu'nu kaçırmayın. Önceden uyaralım—Gong Şovu'nda her şey serbesttir. Her çeşit insan kendisine özgü yeteneklerini sergilemek için sahneye çıkar. Şanslılar, çünkü sahne, tel bir ağla korunur. Neden mi? Bazen seyircinin sabrı taşıtığında, kendisini göstericilere açılmış bira şişeleri fırlatmak zorunda hisseder.

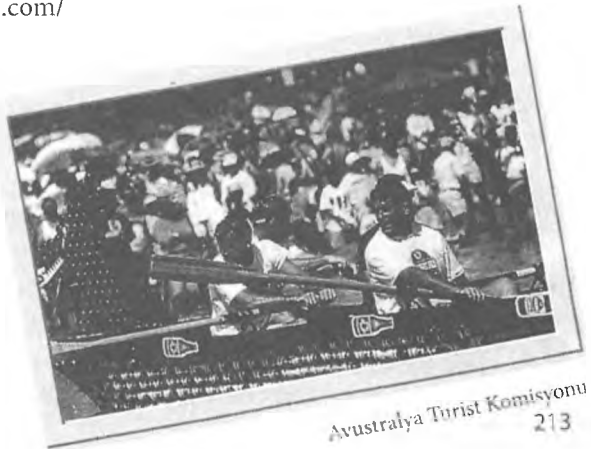
Giderken:

Güneş kremi ve alkole alışkın olmak zorunludur. Bunlar yoksa, evinizden ayrılmayın. Otobüs garının çevresindeki bölgede ucuz konaklama bulunur, fakat daha da ucuzu plajın kendisidir. Bütün gün bira içtikten ve terlik attıktan sonra, kendinizi kuma atın, rahatlayın ve uykuya dalın. Bunu hakettiniz!

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/beercan](http://www.whatsgoingon.com/100things/beercan)

**"Dünyadaki
en insafsız ve
en yaratıcı
tekne yarışı"**

Hamam Böceği Yarışları Dünya Şampiyonası

Brisbane, Queensland, Avustralya

GPS Enl: 27.50000 G Boy: 153.00000 D

Hamam Böceği Yarışları Dünya Şampiyonası'nın, her yıl yaptıkları Avustralya Günü eğlencelerinin bir parçası olmasının değerlendirilmesini Avustralyalılara bırakın. Her yıl mikrop saçan düzinelerce küçük hamam böceği karşı karşı-

Yılda bir, 26 Ocak
(Avustralya Günü)

ya gelir, hepsi şampiyon olmak için yanıp tutuşur ve kalabalığın çılgılık atmasıyla ve bağırmasıyla dolduruşa gelirler.

"Evrenin en büyük safkan hamam böceği buluşması" denilen şey 1982'de başladı. Birkaç tane bar kuşu, kasabanın kendi taraflarındaki hamam böceklerinin, Brisbane'in en hızlı olduklarını iddia etti. Testesteron ve alkol yüklü inançlarını garajda test ettiler. Böylece bu yarışlar doğdu!

Her yıl yaklaşık yedi tane hamam böceği yarışı etkinliği yapılır. Aralarında hız yarışı, engelli yarış ve ana etkinlik, Story Bridge Oteli "Altın Kupa" yarışı bulunur. Yarışmacı hamam böcekleri, 6 metrelik halkanın ortasına bir tenekenin altına konur. Teneke kaldırıldıktan sonra halka kenarını ilk geçen tahtakurusu kazanır.

Herkes katılabilir ve bir hamam böceği yarışçısına sponsor olabilir. Bir hamam böceği bulun, ona eğlenceli bir isim verin ve 5 Avustralya doları giriş ücreti ödeyin. Eğer güçlü görünen bir hamam böceği bulamazsanız, yarışmada bir tane satın alabilirsiniz! Sizinkinin birinci olmasını umalım, böylece biraz para kazanabilirsiniz—500 Avustralya dolarından fazla. Sonra hamam böceğiniz Ünlüler Koridoru'nda bulunan daha önceki şampiyon hamam böceği atletlerin arasına katılabilir. Eski şampiyonların arasında Soft Cocky, Cocky Balboa, Cocky

Corbis/ Richard T. Nowitz

Dundee, Drain Lover ve Priscilla—Kanalizasyon Kraliçesi bulunur.

Eğer minik arkadaşınızı ana yarış etkinliğine

nız, paradan mahrum kalmanız gerekmez. Onun için özel bir kafes yapabilirsiniz, sonra onunla en iyi kulübeye sahip hamam böceğinin seçildiği “sabit” yarışmaya katılabilirsiniz.

Avustralya'dan, Yeni Zelanda'dan ve gezegenin diğer yerlerinden 6.000'den fazla katılımcı Avustralya Günü'nün gerçekten özgün parçası için buraya gelir. Eğer hamam böceği eşiğiniz düşükse diğer etkinliklerle idare edebilirsiniz. Kendinizi canlı müzikli ve diğer gösterilerin olduğu büyük sokak partisi için hazırlayın. Bu size birkaç tane yerli Avustralyalı tanımak ve hamam böceğini neden bu kadar sevdiklerini bulmak için mükemmel ortamı sağlar.

**“Evrenin
en büyük
safkan hamam böceği
buluşması”**

Giderken:

Hamam Böceği Yarışları'nın yakınındaki Story Bridge Oteli'nde (200 Main Street- Kangaroo Point) kalın. Bulması kolaydır çünkü büyük Story Köprüsü'nün yanındadır. Otel, 1886'da inşa edilmiştir ve eğlence seven sahipleri Richard ve Jane Deery tarafından 1970'lerde yenilenmiştir. Geceleri otelin tam arkasındaki The Bombshelter'da yerel gruplarla canlı eğlence vardır (İkinci Dünya Savaşı'ndan kalma gerçek bir bomba sığınağıdır).

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/cockroach

Nyepi

Denpasar, Bali, Endonezya

GPS Enl: 08.65000 G Boy: 115.21666 D

Bali'ye gelen ziyaretçiler, genellikle dünya üzerinde bir cennet bulmayı beklerler fakat başkent Denpasar'a vardıklarında çoğunlukla şok olurlar. Çünkü gürültülü yoğun bir trafik ve bira içen yükses sesle konuşan Avustralyalılarla dolu kalabalık plajlar vardır. Bali'nin iç kısımlarının cennet olduğu ise garantidir. Fakat yılda bir gün, Balilerin Yeni Yılı *Saka*'da tüm ada sessizliğe bürünür. Bu sessizlik, Bali'nin içine işler ve Bali'yi gürültüden ve koşuşturmadan tamamen arınmış gerçeküstü tropik bir rüyaya dönüştürür.

Yılda bir,
Mart/Nisan

Bu Nyepi Günü'dür: Ruhani arınmanın ve inzivaya çekilmenin, meditasyonun, kendini kontrolün günü ve kötü ruhların olmadığı bir gün. Nyepi Günü, neredeyse her zaman Mart'da, Balililerin güneş *Saka* takviminin onuncu ayının birinci gününde gerçekleşir. Bali Hindu dinine göre yeni yıl hiçlikle başlamalıdır, çünkü bütün varoluş hiçlikten gelir.

Nyepi, beş günde yapılan dört etkinlik serisinin bir parçasıdır. Birincisi Nyepi'den üç gün önce tapınak tanrılarını arındırmak için yapılan Melasti'dir. Bu gün çok renklidir; insanlar renkli elbiseler giyerler ve kutsal törendeki diğer yüzlerce kişiye katılırlar. Tanrıların yaşadığı tapınaklardaki heykeller denize ya da kutsal sulara taşınır. Herkes dua eder ve rahip, Nyepi adına onları arındırmak için insanların üzerine kutsal su damlatır.

Sonraki, kötü ruhların kovulduğu Nyepi'den önceki gürültülü gün olan Pengrupuk ya da Tawur Kesanga'dır. Alacakaranlıkta başlayarak, insanlar kaseleri ve tavaları çarparlar ve evlerinin içinde meşale taşırlar. Sonra tahta, strafor köpüğü ve bambudan yapılan *ogoh-ogoh* şeytan kuklaları, meşale yakılmış bir törenle sokaklarda taşınır.

Nyepi sabahında, ruhlar sokakları boş ve bir önceki günün etkinliklerinden arınmış bulurlar, böylece Bali'yi rahat

bırakırlar. Yeni yıl için iyiye işaret olan bu durumu bozmamak amacıyla, Bali'deki herkes dört Nyepi geleneğine uyar: Işık yok (ateş ve yemek pişirme dahil); fiziksel aktivite yok; eğlence yok (müzik, sanat ve güzellik dahil); evden çıkmak yok (birçok insan kapılarını ve pencerelerini bile açmaz). Bütün gün sessizdir, sessiz, sessiz. Yeni yıl için ruhani güç yansıtma ve toplama zamanıdır.

**"Gerçeküstü
tropik bir rüyaya
dönüştüren
sessizlik"**

Nyepiden sonraki gün Ngembak Nyepi'dir. İnsanlar birbirlerini ziyaret eder ve geçmiş hataları için af diler. Aynı zamanda dağlara, göllere ve plajlara giderler. Çoğunlukla akşamdan kalma olarak yeni yıla giren batı dünyasından çok daha masum!

Giderken:

Nyepi Günü'nde oteller açıktır fakat hizmetler azaltılır ve bazı hizmetler -plajdakiler gibi- kaldırılır.

Beklentiniz otel odanızda ya da restoranda sakın bir gün geçirmek olsun. Adadaki diğerleri gibi "ışıklar ve perdeler kapansın" uygulamasına katılmanız muhtemelen istenecektir. Havaalanı ulaşımı sınırlıdır, önceden planlayın. Nyepi gününde Bali'de ışık görebileceğiniz tek yer havaalanıdır.

İnternet adresi:

[www.whatsgoingon.com/
100things/nyepi](http://www.whatsgoingon.com/100things/nyepi)

Danielle Rockhold Teplica

Rip Curl Ekstrem Kayak ve Snowboard Yarışı

Wanaka, Yeni Zelanda

GPS Enl: 44.71666 G Boy: 169.16666 D

Delidolu Yeni Zelandalıları alıp, onlara kayak, snowboard ve helikopter verirsiniz ne elde edersiniz? Kırık kemikler. Yeni Zelanda, Wanaka'daki Rip Curl Ekstrem Kayak ve Snowboard Yarışı bunun kanıtıdır. Güney yarıküre-

nin önde gelen dağ sporu yarışmasıdır ve Yeni Zelandalılar bir spor etkinliğine evsahipliği yapıyorlarsa bu sporun ekstrem olacağından kuşkunuz olmasın.

Yaklaşık 200 adet dünyanın en iyi snowboardcusu ve kayakçısı ve 10.000 seyirci bu helikopterle ulaşılan kayak ve board yarışına gelirler (helikopter olmadan oraya ulaşamazsınız). Kayakçılar ve boardcular, ekstrem, serbest ve hız etkinliklerinde yarışır.

Rip Curl Ekstrem Günü, haftanın en zor ve en teknik serisidir. Bu etkinlik için, kayakçılar ve boardcular zor seriler uygularlar. Sporcular, uçurumlardan, kayalıklardan ve derin vadilerden atlarlar. Verdikleri kararlar çoğunlukla zafer ile yaranılma arasındaki farkı belirler. Yarışmacılar, kontrol, şekil, teknik ve genel izlenim üzerinden değerlendirilirler.

Rip Curl Serbest Günü biraz daha az talepkardır (ama fazla değil). Rip Curl, dünyada pist dışı, büyük dağ serbest stil serisi olan tek yarıştır. Yarışmacılar, bu doğal alan serisinde, sezgi, stil ve akıcılıkla birlikte bir akrobat yetkinliği sergilemek zorundadırlar. Dalgalı alanla, kaya çıkıntılarıyla karşılaşır. Zorludur.

Seyredilecek en iyi yarış Rip Curl Çin İniş Günü'dür. Bu hız etkinliğinde bütün kayakçılar ve boardcular dağın zirvesine bir kerede çıkarlar ve aşağıya ilk varan kişi kazanır. Dünyanın

Yılda bir,
Temmuz/Ağustos

Tony Harrington- The Photo Shop, Wanaka

tek "pist dışı" yarışında "kural yoktur, sadece kask vardır". Seyircilerin, bir sürü çarpışma, yuvarlanma ve eğlenceli yaralanma göreceği garantidir. Kayakçılar Çin İniş Günü Etkinliğinde saatte 100 km. hıza kadar çıkmışlardır!

Hafta boyunca Wanakanın merkezinde efsanevi sokak stili Big Air etkinliği yapılır. Boardcular, yeteneklerini rampa üzerinde, Big Air boşluk atlayışında gösterirler ve davet edilen

gösteri ekipleri kalabalık için yerel grupların parçalarını çalarlar. Profesyonellerle parti yapmanın daha iyi yolu yoktur!

Giderken:

Queenstown ile Wanaka arasındaki Cardrona Kayak Merkezi, Queenstown'daki havaalanına ücretsiz gidiş dönüş sağlar. Yeni Zelandalılar, canlı, dışadönük

tiplerdir, yani kapalı alanda yapılacak pek bir şey yoktur. Spor ruhuna girin, bungee jumping ya da zorbing (insanların büyük bir plastik top içine girdiği ve yokuş aşağı yuvarlandığı yeni bir ekstrem spor) deneyin ya da kayak dersi alın. Her tür havaya hazırlıklı olun—bazen uyarı vermeden çabucak değişir.

**"Güney yarıkürenin
önde gelen
dağcılık sporu
yarışması"**

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/ripcurl

Mt. Hagen'de Great Singsing Kutlaması

Mt. Hagen Havaalanı, Mt. Hagen, Papua Yeni Gine

GPS Enl: 05.52000 G Boy: 144.16000 D

Sakallı adamları ağaç kabu-
ğundan yapılmış örtüler içinde,
kadınları çimenden eteklerle
ve hepsini motor yağıyla kap-
lı olarak görmek ister misiniz?
Hayaliniz, Papua Yeni Gine Mt.
Hagen'de Great Singsing etkinli-

ğinde gerçek olur. Pozitif enerjisi ve iyi niyetleriyle çeşitli ka-
bilelerin ve klanların yöreye özgü ritüellerini gösteren muhte-
şem bir buluşmadır.

"Sanat olarak insan" konusu dünyanın her yerinden insan-
ları iki günlük en değişik kostümler, yüz boyama ve böylesini
yaşayamayacağınız egzotik etkinlikler için bir araya getirir.

Arkadaşça yarış, girdap gibi tüy okyanusuyla, çalan davul-
larla ve dönen dansçılarla Mt. Hagen Havaalanında gerçekle-
şir. Hagen savaşçıları, Chimbu çamur adamları ve çamur ka-
dınları, iskelet erkekler ve geleneksel olarak süslenmiş Baisu
kadınları, ortada dolaşan yöreye özgü yaklaşık elli gruptan
bazılarıdır.

Katılımcılar kürk kolyeler, özenle ayarlanmış başlıklar,
özel yetiştirilmiş çiçeklerle süslü kabuk peruklar, gugukku-
şu gagasından kolyeler, tüyler ve karakalem resim sergilerler.
Buluşmanın diğer bir ilginç yönü katılımcıların kafalarından
ayak parmaklarına kadar uyguladıkları çeşitli boyalar ve yağ-
lardır. Boyaların çoğu minerallerden ve bitkilerden gelir ve
vücut yağı, domuz yağının kül ve renklendiricilerle birleşimi-
dir. Bazılarının favorisi ise motor yağıdır ve araba motorları
sıklıkla susuz kalır—bazen sahiplerini şaşırtarak.

Sonuç olarak, yarışmacıların amacı birbirlerini egzantrik
kostümler, vücut süsleri ve vahşi danslarla safdışı bırakmaktır.

Yılda bir, Ağustos

Papua Yeni Gine Turizm Otoriteleri

Dans, şarkı, davul vuruşları, sallanan başlıklar, bambu flütlerin müziği, nargile ve hatta taşınan radyolara bağlanmış elektrikli gitarlarla şehirde müthiş bir gece yaşanır.

Jüri, katılımcıları 1 ile 3 arasındaki bir ölçekte değerlendirir ve kazananlar etkinlik katılım ücretinden yüzdeyle ödüllendirilirler.

Singsing'in kökeni 1950'lere uzanır. Bölgeye yerleşen ilk Avrupalılar, çeşitli klanları yeni yerleşenlerle bir araya getirmek için arkadaşça bir toplantının iyi bir yöntem olduğunu düşündüler. Haklılar mı!

**"Yöreye özgü
ritüelleri gösteren
muhteşem
bir buluşma"**

Giderken:

Singsing yarışmasının yanı sıra geceleri dans partileri, törenler ve ziyafetler gerçekleşir. Birkaç gün geçirmeyi planlayın. Oradayken Papua Yeni Gine'nin hayal edebileceğiniz en harika skuba dalışlarından birini, doğal güzellik ve vahşi yaşamla beraber sunduğunu unutmayın. Yürüyüşü yapabilirsiniz çünkü Ağustos'ta Highlands'de hava kuru ve (göreceli olarak) serin olur. Papua Yeni Gine'de yıl boyunca yüksek sıtma riski bulunur, gitmeden önce biraz meflokin depolayın.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/singsing

Naghol (Ölüm Atlayışı)

Pentecost Adası, Vanuatu

GPS Enl: 15.75000 G Boy: 168.16666 D

Uzak Pentecost adası, yeryüzünün en korkutucu bereket ritüelinin sahibidir—ve aynı zamanda bungee jumpingin en eski şeklinin de. Asırlık tecrübeler, “ölüm atlayışını” ya da *nagholu* oluşturmuştur: sezonun yeni ekilmiş patateslerine

bereket getireceği düşünülen cesur atlayışlar. Seyirciler bu eski ritüeli görmek için büyük bir ödeme yapmak durumundadırlar, fakat dışarıdan gelenlerin atlamasına izin verilmez.

Ölüm atlayışları, Pentecost erkekleri tarafından 1.500 yıldan fazla süredir yapılır. Elli kadar kişi Nisan ve Mayıs aylarında Cumartesi günleri atlar. Her bileğin çevresine bağlanan asma, atlayan kişinin boyuna göre ayarlanarak tam uygun uzunlukta kesilir ki, kafası yeri sıyrıp geçsin ve ona “bereket” versin. Asma esnek değil, sert olduğundan, atlayanlar sertçe yukarıya geriye doğru çekilirler. Eğer asma birkaç santimetre uzun yapılırsa atlayan kafatasını çarpabilir. Eğer kısaysa, atlama kulesine karşı sallanırken birkaç kemiğini kırabilir. Yine de sadece bir ölüm gerçekleşmiştir.

Uzak Pentecost adasının erkeklerinin çoğu yaşamları boyunca en az bir kere atlarlar. Genç erkekler ancak sünnet olduktan sonra (sekiz yaş civarı) atlayabilirler. Atlama kulesi 25 m. yüksekliğine ulaşabilir ve her atlayanın atlayışının yüksekliği, yaşı ve tecrübesine göre belirlenir. Atlayan, en özel duygularını seyirciye anlatır (çoğunlukla karısını azarlar) ve sonra platformdan tepeüstü atlar. Teması yumuşatmak için alttaki toprak kazılır. Son ve en heyecanlı atlama “Kule Şefi” tara-

**Yılda bir,
Nisan/Mayıs
(Cumartesi günleri)**

ından kulenin en tepesinden yapılır. Atlamalar arasında kadınlar geleneksel şarkılar söyler ve danslar yapar.

Ölüm atlayışı, mite göre tacizci güney Pentecost kabile erkeği *Tamalié*'nin kaderinden gelir. Tamalié, korkmuş karısını bir ağacın tepesine kadar izler.

Kadın aşağıya inip ona geri dönmeyi kabul eder ancak kendisiyle beraber ağaçtan atlaması şartıyla. Erkek, kadının ayaklarına iki asma bağladığını bilmez. Kadın hayatta kalır ve erkek ölür. Köydeki kadınlar ağaçlardan atlamaya başlarlar fakat kabile liderleri bunun Tamalié'nin ruhunu kızdırdığına karar verirler ve sadece erkeklerin atlayabileceğini duyururlar. Tanıdık!

**"Yeryüzünün
en korkutucu
bereket ritüeli-
ve bungee jumpingin
en eski şekli"**

Giderken:

Vanuatu, Fiji'nin 800 km. kuzey batısındadır ve izole olması yolculuğu pahalı yapar. Port Vila en erişilebilir adadır ve konaklama için en iyi fırsattır. Sonra ölüm atlayışını görmek için bir gündüz yolculuğu yapın. Ölüm atlayışına katılmak pahalıdır (ziyaretçi başına 350 \$'dan fazladır ve kameraya alıyorsanız 1.000 \$'a kadar çıkabilir). Adalar arası seyahatin çoğu uçakladır ve adaların muhteşem görüntüsünü seyredebilirsiniz. Yılın bu zamanı güney yarıkürede kıştır, bu da 22 derece ısı anlamına gelir. Dalışa bol miktarda su götürün.

İnternet adresi:

www.whatsgoingon.com/100things/landdiving

Yazarlar Hakkında

Dave Freeman ve Neil Teplica, WhatsGoingOn.com'u kurduktan kısa bir süre sonra *Ölmeden Önce Yapmanız Gereken 100 Şey*'i yazmaya karar verdiler. İnternet siteleri için keşfetmekte oldukları şaşırtıcı şeyleri daha fazla ortaya koymak istediler. İki- si de yerli kültürlerin egzantrikliğinden keyif aldılar, festivallerin ve etkinliklerin yerel ruhundan büyülendiler.

İster yoksul bölgelerde gezinin, ister lüks yerlerde, Dave ve Neil, seyahatin yaşamı değiştirebileceğine inandılar. Maceranın ve keşfetmenin, yükümlülüklerden daha önemli olduğuna inandılar. Mükemmel bir seyyah, New York'tan Nepal'e, şato- lardan kamp alanlarına ve yeşillikten kızarmış böceğe rahatça geçebilir.

Asırlardır arkadaş olan Dave ve Neil hem ayrı ayrı, hem de beraber seyahat ettiler. Keyif için ve iş için, ikisi birden toplam 2 milyon kilometreden fazla yol yaptılar. Dave, sırt çantasına smokin sıkıştırmasıyla bilinir ve Neil, bir yatırım konferansına giderken Kilimanjaro Dağı'na tırmanmıştır. Vücutları, aşılardan ve beş kıtada düzinelerce ülkedeki tek hücreli parazitlerden karmıştır. Ve görünen o ki, pasaportları yeni yerlere doymamıştır.

WhatsGoingOn.com Hakkında

WhatsGoingOn.com, internet üzerinde bir seyahat şirkettir. Hem hayallerinizi gerçekleştirmeniz için gereken coşkuyu sağlar, hem de seyahatinizi planlamanız için size yardımcı olur. Odak noktamız seyahatin en aktif ve en duygusal yönleridir. Kendinizi ve yeni yerleri keşfetmenin tadına varmanıza yardımcı oluruz, ister yollarda ister oturma odanızda. Umuyoruz ki, maceraya atılmanıza ve keşfe başlamanıza yardımcı oluruz.

WhatsGoingOn.com, gerçek insanlar tarafından yazılır. Piyasadaki tüm seyahat kaynaklarının tersine, WhatsGoingOn.com, yerlerin kişiliğini bulmaya ve oralarda neler olduğunu size net ve eğlenceli şekilde anlatmaya gayret eder. Bunu, sizin gibi insanları dinleyerek yaparız ve sizin seyahat ipuçlarınıza ve deneyimlerinize her zaman önem veririz.

WhatsGoingOn.com ve onun Coolest Place on Earth Today özelliği, uluslararası düzeyde takdir edilmiştir ve bütün kıtalarda televizyonlara, radyolara, dergilere ve gazetelere konu olmuştur. Favori etkinliklerinizi okurken, sizin de WhatsGoingOn.com'u eğlenceli, bilgilendirici ve yardımcı bulacağınızı umarız.

Teşekkür

Yelena Gitline özellikle teşekkür ederiz.

Geçmişteki ve şu anki WhatsGoingOn.com editörlerine teşekkürler: Jennifer Coonce, James Dooley, Yelena Gitlin, Danielle Kiesler, Jack Lefelt, Laura Mendelsohn, Karen Polsky, Georgia Scurletis, Blair Woodward. Hepinizin bu kitaba büyük katkısı oldu.

Nasser Al-Mansour'a Hac hakkındaki bilgisi için; Wes Alwan'a öykülerin muhteşem editörü olduğu için; David Arnsberger'e SPAMARAMA pişirdiği ve sohbeti çok keyifli olduğu için; Lost World Adventures'dan José Ernesto Bravo'ya Şeytan Dansçıları fotoğrafını bulduğu için; Andrew Bruck'a listesi için; bootan.com'dan Mitch Caves'e Paro Tsechu'yla ilgili temel bilgiler için; Elan Cole'e sembollerimizi tasarladığı için; Vered Cole'e Yom Kippur'la ilgili bilgiler için; Adrian Columb'a Avustralya'da derinlemesine araştırma yaptığı için; Shirley Crum'a ve Calamity Jane'e Custer'ın Son Dayanağı ve Montana üzerine görüşleri için; Karakas'daki *Daily Journal*'a Şeytan Dansçıları konusunda yardımcı oldukları için; John Dunlea'ya hamam böceği yarışını açıkladığı için; David Epstein'e Güney Afrika hakkındaki bilgisi için; ACE'deki David Escalante'ye ERT'nin nasıl çalıştığını açıkladığı için; Andrew Farrell'e çıplak sörfle ilgili her

şeyi anlattığı için; Pascale Faubert'e Saut d'Eau ve vuduyla ilgili fikirleri için; İspanyol Hükümeti Turist Ofisi'ndeki Jose Fernandez'e bitmeyen isteklerimizle uğraştığı için; Fransız Hükümeti Turist Ofisi'ndeki Marion Fourerdier'e bütün katkıları için; Mary Gadams'a Kum Maratonu'yla ilgili tüm yardımları için; Gordon Green'e bataklık dalışı geçmişi için; Jason Haug'a Monty Python uzmanlığı için; Thomas Hemb'a Abu Simbel seyahatindeki haber için; WESC'den Mark Johnson'a ekstrem kayakla ilgili görüşleri için; "Baloların Baronu" Rod Johnson'a Testis Festivali'ni yarattığı ve yemek tarifi için; *High Times*'den Steve Hagar'a Kanabis Kupası'ndaki yardımı için; Roxanna Khan'a ve Shauket Khan'a Hindistan festivalleriyle ilgili değerli görüşleri için; Japon Ulusal Turist Ofisi'ndeki Jason Kurisu'ya her zaman çok yardımcı olduğu için; Todd Lefelt'e kitap kapağı tasarımları için; Sophine Lime Venedik Karnavalı'yla ilgili izlenimleri için; Georg McBean'e bizi Serengeti Antilop Göçü'nü izlettirdiği ve fotoğraf konusundaki yardımı için; Patrick O'Hara'ya Rio Şenliği gözlemleri için; Julia Riley O'Sullivan'a Fas'ı anlattığı için; Deirdre O'Shea'ya bize Gana hakkında seyahat bilgisi verdiği için; Tony Peasley'e peynir yuvarlama sanatındaki bilgeliği için; İngiliz Turist Otoritesi'ndeki Robin Prestige'e ve Marion Beverage'e anlaşılması güç Britleri bulduğu için; Peter Roberts'e, Hillary Roberts'e ve Megan Coonce'a Gökkuşluğu Buluşmasının içyüzü için; Punkin' Chunkin'den Bob Savage'a harika bilgiler için; Ivan Small'a tuhaf Japon festivalleri ve Kraliçe'nin Günü hakkında her şeyi bildiği için; Ulrika Sundberg'e Nobel Ödülü törenleriyle ilgili bilgi için; Anne Forschler Tarrasch'a ve Jürgen Tarrasch'a Aşk Geçidi öyküleri için; Danielle Rockhold Teplica'ya editörlüğü, bağlantıları ve desteği için; Doug Veith'e eleştirel yaklaşımı ve tasarım fikirleri için; Lisa Weitzman'a İsrail'le ilgili katkıları için; Peter Wirth'e Palio önerileri için teşekkürler.

and Poem Phone'a; Howard Cohen'e; Coonce ailesi-
ne; Mike Emmerich'e; Dag Folger'e; Fred Francis'e; Roy
Freeman'e; Virginia Freeman'e; Delia Guzman'e; Char-
les Hamilton'a; Katie Otey'e; Planetrider.com'dan Alex
Struminger'e; Risa Mickenberge'e; Hewitt Pratt'a; Robert
Schmunk'a; Arlene Sepulveda'ya; Stacey Sexton'a; Gil-
bert, Segall and Young LLP'deki Ken Stuart'a; Tastee D-
lite Hotline'a; Joseph Teplica'ya; Lorene Torrey'e; Sarah
Tollette; The Literary Group'taki Jessica Wainwright'a
ayrıca teşekkürler.

Bu yaşam, kısa bir yolculuk. Ebedi yolculuğunuza çıkmadan önce, yaşamınızı en eğlenceli şekilde geçirdiğinizden ve dünyadaki en kayda değer yerleri gördüğünüzden nasıl emin olabilirsiniz?

Törenler, festivaller ve diğer özel günler, yaşamın tadı tuzudur ve bir insanın yaşayabileceği en derin kültür deneyimleridir. Gidilen yeri anlamlı kılarlar, dünyanın geri kalanının neye inandığını, neye değer verdiğini, neyi kutladığını ve neyi doğru kabul ettiğini anlamamız için bize bir pencere açarlar. Hatta bazen bizi geçmişe ya da geleceğe götürürler. Daha da ötesi, bu kutlamalar, genellikle seyahatin en duygusal ve en keyifli deneyimleridir. Şimdi sizin de katılmanızı bekliyorlar. Öyleyse siz neyi bekliyorsunuz? Bavulları toparlamaya başlayın.

Bu kitap için, dünyanın en çarpıcı ve en ilham verici yüz etkinliği olduğuna inandığımız özel günleri seçtik. Dünyayı taradık, milyonlarca kilometre yol dolaştık, bu uzun ve çetin yolculuğu yapan, sokaklarda dans eden, boğalarla koşan ve yerel atmosferi duyumsayan insanlarla konuştuk. Bu liste, nerelerin gitmeye değer olduğuna bakmak ve sonrasında içlerinden eleme yapmak amacıyla kullanılmalıdır.

Bu kitaptaki özel günlerden bazıları büyük, bazıları küçüktür. Bazıları birçok ön hazırlık gerektirirken, bazılarında katılmak kolaydır. Bazıları herkese açıkken, bazılarında katılmak zor ve çok pahalıdır. Fakat hepsinde, onları diğerlerinden ayıran bir şeyler vardır. İster çok iyi bilinen etkinlikler, isterse bilinmeyen etkinlikler olsun, her biri dikkatle değerlendirmenize değer.

Kitap sizi huzur dolu atmosferlerden Alaska'daki kızaklı köpek yarışlarına, Greenwich Cadılar Bayramı'ndan Chelsea Çiçek Fuarına, Portekiz'deki Fatma Hacı'ndan Ganj Nehri'nde Arınma Töreni'ne götürüyor. Kitap aracılığıyla Çin'de Vejateryen Festivali'nin tadına varıyor, Meksika'da Ölülerin Anma Günü'nün hüznünü yaşıyorsunuz.

arım: Rick Currier

- New Orleans Caz Festivali • Oscar Ödül Töreni
- Rio de Janeiro Karnavalı • Venedik Bienali • Çöl Maratonu
- Dakar Rallisi • Cannes Film Festivali • Mevlana Törenleri
- İspanya Boğa Koşusu ve Dönüş Festivali
- Hac ve Kurban Bayramı • Kıbrıs'ta Güreşler
- Ağlama Duvarı'nda Yom Kippur • Hasat Festivali
- Fas Mistik Müzik Festivali • Japonya Bereket Festivali

www.pegasusyayinlari.com

ISBN: 978-605-5943-46-2

